

تحت الماسية

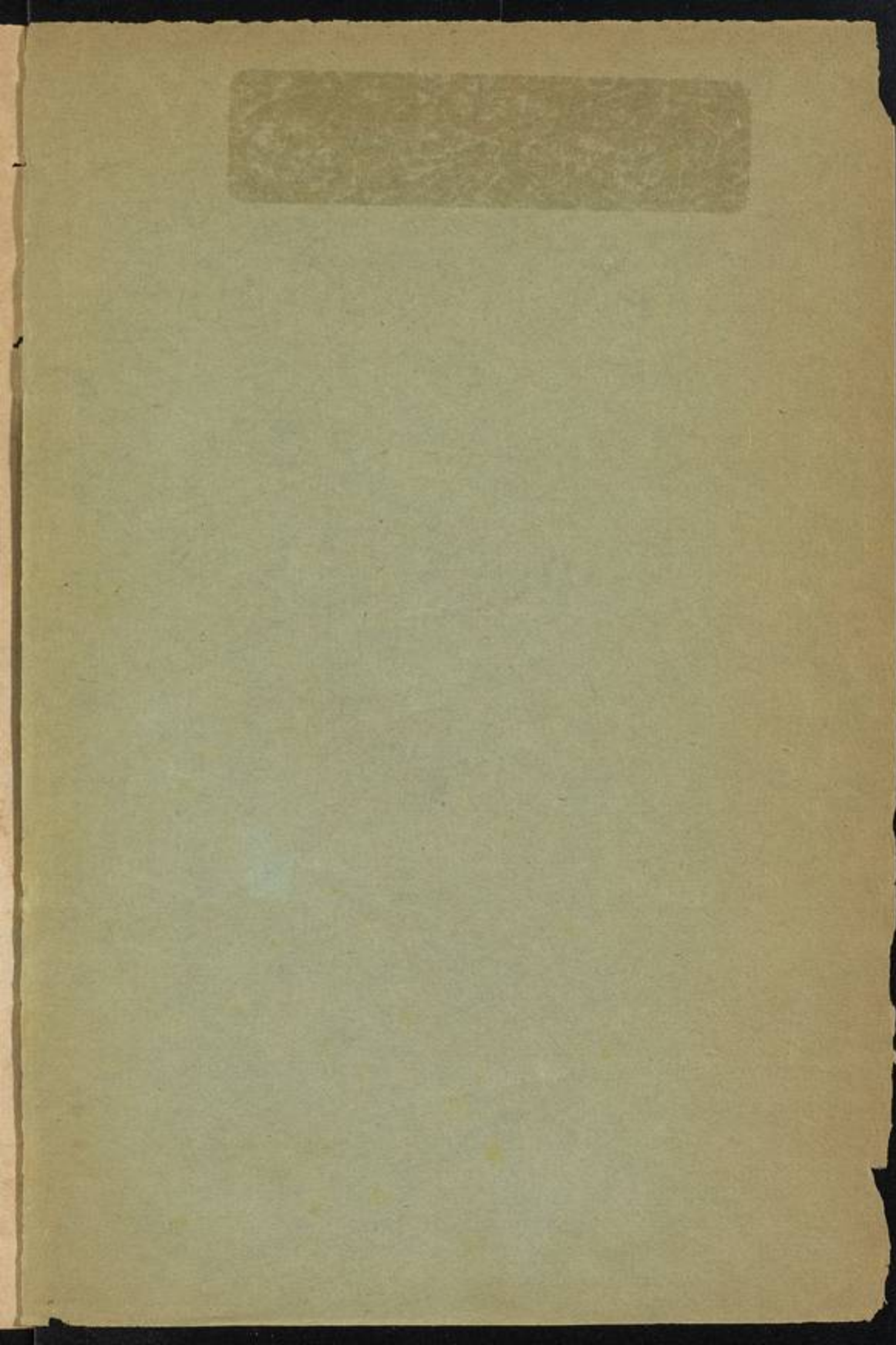

P
M
18

Princeton University Library

32101 067889111

Title-page is 6th leaf

فهرست الكتاب

صفحة	Page	TABLE DES MATIÈRES
في حروف الهجاء	٩	9 L'alphabet
في الاسماء بادات التعريف	٣٤	34 Noms déterminés
في الاشياء المشاهدة	٣٥	35 Le monde visible
في حوادث الجو	٣٦	36 Des phénomènes
في العناصر الاربعة والحواس الخمسة	٣٧	37 Des éléments et des sens
في أيام الاسبوع	٣٧	37 Jours de la semaine
في أسماء الشهور والقصول	٣٨	38 Les noms des mois et des saisons
في أجزاء الجسم	٣٩	39 Parties du corps
في الفواكه	٤٢	42 Des fruits
في الانشجار	٤٣	43 Des arbres
في أدوات السفرة	٤٥	45 Ustensiles de table
في الاطعمه	٤٥	45 Des repas
في أدوات المدرسة	٤٧	47 Objets classiques
في البيت وتعلقاته	٤٨	48 De la maison
في الملابس	٤٩	49 Des habillements
في أرباب الصنائع والتجار	٥٠	50 Artisans et commerçants
في الخدم	٥١	51 Des domestiques
في الحيوانات	٥١	51 Des animaux
في الطيور	٥٣	53 Des oiseaux
في الحشرات	٥٥	55 Des insectes
في الصفات والحاصل كثيرة الاستعمال	٥٥	55 Des qualités les plus usitées
في الاهل والاتارب	٦٠	60 Des parents

صفحه	(فهرست)
۹	در بیان حروف هجاء دائر
۳۴	در بیان اسمها که با ادات تعریف است
۳۵	در بیان اشیاء و علامات که مشاهده میشود
۳۶	در بیان حوادث جو هوا
۳۷	در بیان اشیان و حواس خمس
۳۷	در بیان روزهای آذینه
۳۸	در بیان نام ماهها و فصول چهارگانه
۳۹	در بیان اجزای جسم
۴۲	دائر موهها
۴۳	دائر بد رختها
۴۵	دائر بادوات سفره
۴۵	در بیان طعامات
۴۷	در بیان ادوات مدرسه
۴۸	در بیان خانه و اشیاء اش
۴۹	دائر لباسها
۵۰	در بیان ارباب صنعت و تجارت
۵۱	دائر نوکر و خدمتکارها
۵۱	دائر بچوانان
۵۳	در بیان مرغها
۵۵	در بیان حشرات
۵۵	در بیان صفات و اخلاق که بسیار استعمال میشود
۶۰	در بیان خویش و اقارب
	خصم و اقرباله دائر

(فهرست)

حروف هجاء دائر
ادات تعریفه متصل اسمی یا نشانه در
مشاهده اوله جمل اشیاء دائر
جو هوا یا دائر
عناصر اربعه اید حواس خمس یا دائر
جمع کونلینه دائر
آیلک اسمیله فصول اربعه یا دائر
جسم اجزاسنه دائر
یشله دائر
اناجله دائر
سفره ادواتنه دائر
مأ کولانه دائر
مدرسه ادواتنه دائر
او و اشیاسنه دائر
ما بوسانه دائر
صنعت و تجارت اربابنه دائر
خدمتکار لره دائر
حیوانان دائر
قوشله دائر
بوجکله دائر
چوق استعمال اولان اخلاق و صفاتنه دائر
خصم و اقرباله دائر

صفحة	Page	
في أقسام المدينة	٦١	61 La ville et ses parties
في المعادن والاحجار الثمينه	٦٣	63 Métaux et pierres précieuses
في أنواع الارض والاحجار	٦٤	64 Des pierres, des terres, etc.
في ما يتعلق بالامراض والعوارض	٦٥	65 Accidents et maladies
في بعض العلوم والفنون	٦٦	66 Des sciences et arts
حروف ظرف وجر وعطف مركبه	٧٠	70 Locutions adverbiales
في أسماء الاشارات	٨٢	72 Des adjectifs démonstratifs
في الصفات الملكيه	٨٨	88 Des adjectifs possessifs
في أسماء الاعداد	٩٤	94 Des adjectifs numéraux
في الصفات المهمه	١٠٠	100 Des adjectifs indéfinis
في الضمائر	١٠٤	104 Du pronoms
في الضمائر الملكيه	١٣٨	138 Des pronoms possessifs
في الضمائر الموصولة	١٤٢	142 Des pronoms relatifs
في الضمائر المهمه	١٤٨	148 Des pronoms indéfinis
في الفعل	١٥٠	150 Du verbe
في ابواب التصريف	١٩٢	192 Des conjugaisons
محاورة * تتضمن بيان من تولى الحكم بمصر من عائلة محمد علي باشا الى الآن	٢٠٤	204 Dialogue. l'Egypte sous le règne de la Famille Mohamed Ali pacha.
في الطلب	٢١٠	210 Pour demander
في الشكر	٢١٢	212 Pour remercier
في التصديق والانكار	٢١٢	212 Pour affirmer et nier
في الاحتمال	٢١٤	214 De la probabilité

تصحیفه

در بیان اقسام ملکات	۶۱	اقسام مملکتها دائر
در بیان معدنهای سنگهای گران بها	۶۳	معادن و ذیقیمت جواهر لرزه دائر
در بیان انواع زمین و سنگها	۶۴	انواع پر و طاش لرزه دائر
در بیان بیماری و ناخوشی	۶۵	امراض و الامه دائر
در بیان بعض علوم و فنون	۶۷	بعض علوم و فنون دائر
در بیان حروف ظرف و جرعطف مرکبه	۷۱	حروف ظرف و جرعطف مرکبه دائر
در اسماء اشارات	۸۳	اسماء اشارات دائر
در بیان صفات ملکیه	۸۸	صفات ملکیه دائر
در بیان اسمهای حساب	۹۴	اسماء اعداد دائر
در بیان صفات مبهمه	۱۰۱	صفات مبهمه دائر
در بیان ضمائر	۱۰۵	ضمیر لرزه دائر
در بیان ضمیرهای ملکیه	۱۳۹	ضمائر ملکیه دائر
در بیان ضمائر موصوله	۱۴۳	ضمائر موصوله دائر
در بیان ضمائر مبهمه	۱۴۹	ضمائر مبهمه دائر
در بیان فعل	۱۵۱	فعلات بیانته دائر
در بیان بابهای تصریف	۱۹۳	تصریفات بابله دائر
مخاوره در دائر بنا مداران خاندان بلندایوان فردوس آشیان محمد علی باشا که تا حال در دیار مصر حکمداری نموده اند	۲۰۵	چشمک آن محمد علی پاشا نیک خاندان جلیل العنوان لرزیدن و تاراج نمودن خطه مصره حکم ایدن ذوات عظام و کرامه دائر
در خواندن	۲۱۱	استه که دائر
در شکر و سپاس	۲۱۳	تشکر دائر
در تصدیق و انکار	۲۱۳	تصدیق و انکار دائر
در احتمال و امکان	۲۱۵	احتمال و امکان دائر

	صفحة	Page	
في الفرح	٢١٦	216	De la joie
في النعم والحزن	٢١٨	218	De l'affliction
في الاستشارة	٢١٨	218	Pour consulter
في الحوادث	٢٢٠	220	Des nouvelles
في السن	٢٢٢	222	De l'âge
في الساعة	٢٢٢	222	De l'heure
في الوقت والهواء	٢٢٤	224	Du temps
في الأكل	٢٢٦	226	Manger
في الشرب	٢٣٠	230	Boire
في الذهاب	٢٣٢	232	Aller
في الجي	٢٣٤	234	Venir
في التكلم	٢٣٦	236	Parler
في القول	٢٣٨	238	Dire
في المطالعة والتعلم	٢٤٠	240	Étudier, apprendre
في السؤال والجواب	٢٤٠	240	Demander et répondre
أقوال مثلية *	٢٤٦	246	Locutions proverbiales
في أصحاب المناصب الجليلة	٢٦٤	264	Dignités
في المجالس	٢٧٠	270	Conseils
في المحاكم	٢٧٢	272	Tribunaux
في العنوان والالقب الى السلطان وأصحاب المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات	٢٧٢	272	Adresse et titre pour un Empe- reur, Gouverneur, et pour toutes les personnes de dignités.
رقاع الدعوات	٢٧٨	278	Billets d'invitation

صحیفه	
۲۱۷	در فرح و شادی فرح و سرور دائر
۲۱۹	در غصه و اندوه حزن و کدره دائر
۲۱۹	در مشورت مشورته دائر
۲۲۱	در بیان حوادث حوادثه دائر
۲۲۳	در بیان عمر عمر و یاشه دائر
۲۲۳	در بیان ساعت ساعته دائر
۲۲۵	در وقت و هوا وقت و هوا به دائر
۲۲۷	در بیان خوردن یمکه دائر
۲۳۱	در بیان نوشیدن ایچمکه دائر
۲۳۳	در بیان رفتن کیتمکه دائر
۲۳۵	در آمدن کلکه دائر
۲۳۷	در سخن گفتن سویلکه دائر
۲۳۹	در سخن دیمکه دائر
۲۴۱	در مطالعه و آموختن مطالعه و تعلمه دائر
۲۴۱	در سؤال و جواب سؤال و جوابه دائر
۲۴۷	در ضرب امثال ضرب امثاله دائر
۲۶۵	در بیان اصحاب جاه و مراتب اصحاب مناصب و مراتب جلیله دائر
۲۷۱	در بیان مجالس مجلسیره دائر
۲۷۳	در بیان محکمه محکمه لره دائر
۲۷۳	در بیان عنوان و القاب و بعض تعبیرات که پادشاه و ارباب مراتب و جاه نوشته میشود جق عنوان و القاب به بعض تعبیراته دائر
۲۷۹	دعوت نامها دعوت تذکره لری

	مصحفه	Page	
جواب	٢٧٨	278	Réponse
غيره	٢٧٨	278	Autre
جواب	٢٧٨	278	Réponse
صورة أخرى	٢٨٨	278	Autre
جواب	٢٨٢	282	Réponse
صورة استعفاء من الدعوة	٢٨٢	282	Refuser une invitation
في طلب المواجهة	٢٨٢	282	Demander une entrevue
صورة أخرى	٢٨٤	284	Autre
جواب	٢٧٤	284	Réponse
للاعتذار	٢٨٦	286	Pour s'excuser
صورة أخرى	٢٨٦	286	Autre
لاداء الشكر	٢٨٨	288	Pour remercier
الى تاجر أو صناعي	٢٨٨	288	A un marchand; un ouvrier
صورة أخرى	٢٨٨	288	Autre
			Pour demander des lettres de recommandation
في استكتاب وصايه	٢٩٠	290	
في التحويلات والكمبيالات وما أشبهها	٢٩٠	290	Lettre de change, billets
في سير المملوك	٢٩٤	294	Sur la conduite des rois
في فوائد الصمت	٣٠٤	304	Sur les avantages du silence
في تأثير التربية	٣٠٦	306	Sur l'effet de l'éducation
في آداب الصحبة	٣١٢	312	Sur les convenances de la société

صفحة	
۲۸۱	جواب جواب
۲۸۱	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۱	جواب جواب
۲۸۱	نوع دیگر صورت دیگر
۲۸۱	جواب جواب
۲۷۳	دعوتدن عفو دپلک صورت عفو طلب کردن از دعوت
۲۸۲	کورشک است که دائر در دیدنی خواستن
۲۸۳	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۵	جواب جواب
۲۸۷	عذر دپلک پوش خواستن
۲۸۷	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۹	تشکر نامه شکرانه گزار می تشکر نامه
۲۸۹	تاجر و یا خودار باب صنایع تذکره نامه تجار یا صنعت کار
۲۸۹	نوع دیگر صورت دیگر
۲۹۱	توصیه نامه استدعاسنه دائر در توصیه نامه خواستن
۲۹۱	تحويلات و سندات و کبیالنه دائر در تحویلات و تمسک و برات
۲۹۵	پادشاهلرک عادت و اخلاق بیانه دائر در سرت پادشاهان
۳۰۵	فوائد سکوتنه دائر در فوائد خاموشی
۳۰۷	تربیتک تأثیر بیانه دائر در تاثیر تربیت
۳۱۳	صحبتک آداب بیانه دائر در آداب صحبت

كِتَابًا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَدْرِكَهُ لَوْلَا إِتْقَانُ الْعِلْمِ وَتَقْوَى الْعَمَلِ

Ettuhfat-el-Abbassia lil
Madrassat-el-Aliyet Ettewfikieh

تَأَلَّفَ

Par MOHAMED MIHRY

Muhammad Mihri

(محمد مهري)

وهو صاحب الاقباز المخصوص من جانب نقابة الداعية الجليلة

فلا يسوغ لاحد طبع هذا الكتاب بدون اذنه

أثر

(محمد مهري)

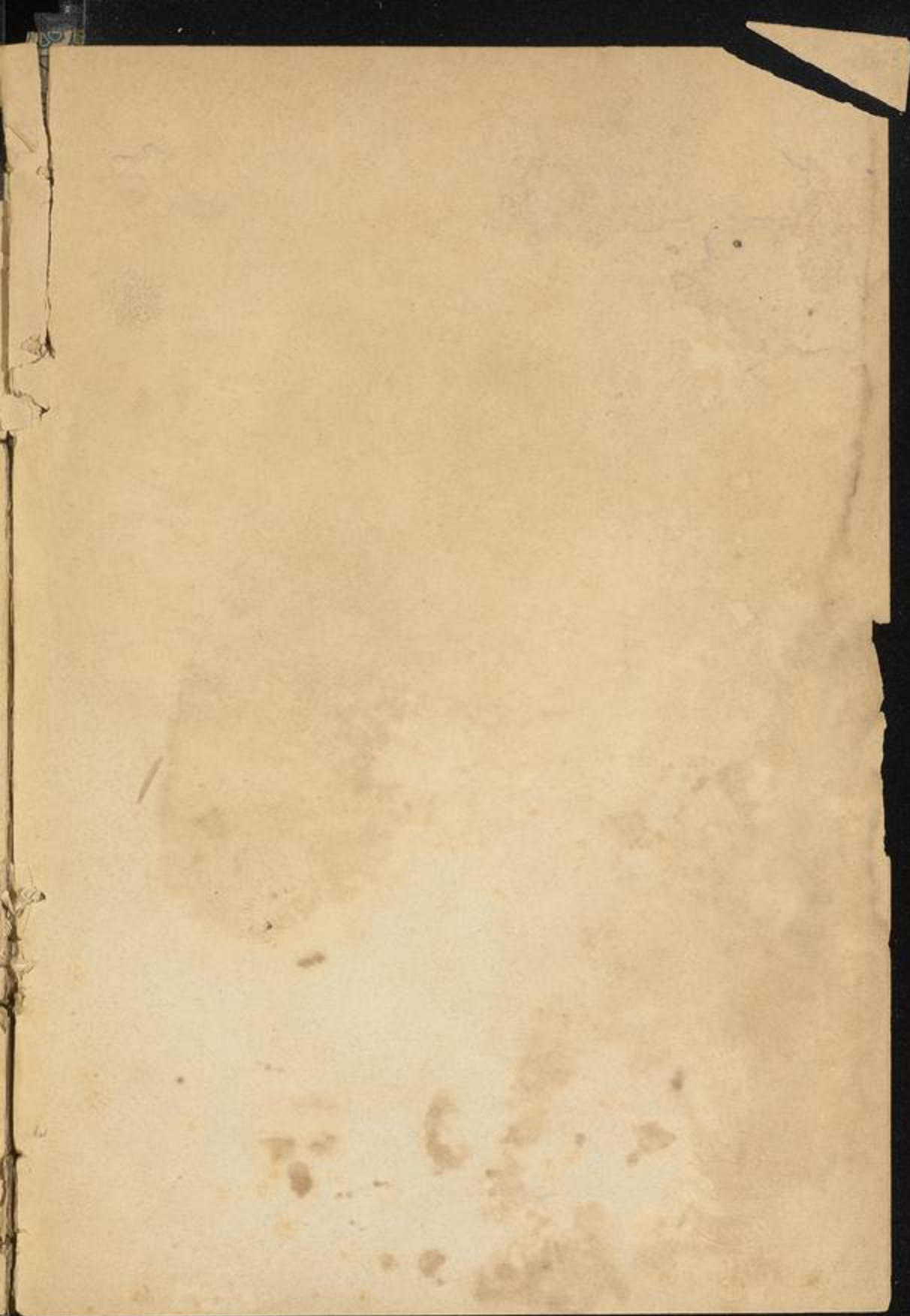
داخليه تطارت جليلة سنك امتياز مخصوصني حائزا ولمغله مؤلفك رخصتي اولمقسر من
ديكري طرفن سدن اشبو كتاب طبع وتمثيل اولنجه جسدر

LE CAIRE, IMPRIMERIE NATIONALE DE BOULAQ 1884.

(الطبعة الاولى)

بالمطبعة الميرية بيولا ق مصر الخمية

سنة ١٣٠١ هجرية

DÉDICACE

LOUANGE A DIEU! Toutes les langues le glorifient dans un éloquent concert; et la diversité des idiomes ne met nul obstacle dans ses rapports avec ses serviteurs.

Ce livre intitulé **Tuhufat el Abbassia lil Madrasatil alliet taufigia**, composé en quatre langues: le Français, l'Arabe, le Persan, et le Turc, est dédié à Son Altesse le prince **Abbas**, fils de S. A. **Mouhamed Tewfik** Khédive d'Egypte, protecteur des lettres et des arts, dont la justice, la science et la bonté sont connues de tous.

Puisse ce livre servir à l'instruction et au développement des qualités du prince Abbas. Tel est le vœu le plus ardent de notre cœur.

Mouhamed-Mihri.

خطبة الكتاب بالعربية

الحمد لله المعبود بكل لسان وان اختلف التعبير عن ذاته الاقدس باختلاف اللغات والاسماء وتفاوت بين قصاد حضرة الايضاح والبيان الذي علم بالقلم عم الانسان ما لم يعلم اختصه بالمنطق العذب الجزل والبيان المتعمم الفصل فأعلى بذلك رتبته وأعلى بلطفه قيمته والصلاة والسلام على سيدنا محمد المختص من حسن البيان بالمنصب الاعلى والمظهر الاجلى وعلى آله وأصحابه ومحبيه وأحزابه (اما بعد) فيقول راجي سوابغ الاحسان من فضل مولاه الكريم المئان التقدير اليه تعالى (محمد مهري) أفاض الله عليه بحال انعامه العلني والسري لاتكامل محاسن الانسان الا بالتأمل في أخلاق العالم على اختلافها واكتساب الفضائل واللطائف من أهلها ولا يتم ذلك الا بالرحلة والانتقال من جهة الى جهة من أقاصي وأداني البلدان (كمثال)

تنقل فلذات الهوى في التنقل * ورد كل صاف لا تقف عند منهل

وكم قال الطغرائي ان العلاء حدثني وهي صادقة * فيما تحدث ان العزفي النقل

فخرجت من بلدي كركوك احدى مدن عراق العرب المشهورة بولاية بغداد عام احد وعثمانين بعد المائتين والالف من الهجرة النبوية فرحلت الى الاستانة العلية ذات المحاسن البهية فأقت بها في ظل ملاذ الغرباء وملجأ الفضلاء عميم الخيرات كثير المبرات المتوفى

(١ التحفة العباسية)

3207
642

الى رحمة مولاه المتعم في حظا رقر به ورضاه ﴿مصطفى باشا فاضل﴾ أسبل الله عليه حيث احسانه المتواصل عم الحضرة الخديوية التوفيقية ونجل ذى الهمة العلية والنجدة والشجاعة المشهورة والفخر الجلى ابراهيم باشا ابن عم الدرة المصرية محمد على فقابلنى رحمه الله بمزيد الاكرام واقامنى في تعليم انجاله الفخام فانت في ذلك مدة ثم ادخلنى بهيمته الى قلم الترجمة بالبواب العالى فكنت به مع اتصالى بدائرة له تعليم انجاله نحو تسع سنين ثم عينت من لدن الحضرة السلطانية قونصلا بالدولة اليرانية فلقبت بركم المكين وقت باعبائهم اربعة سنين ثم عدت الى الاساتنة العلية فوجدت عائلة المرحوم المشار اليه انتقلت الى الديار المصرية فتوجهت الى مصر فاصدا زيارة هذه العائلة لى الى عليهم سابقا من المحسوبة ولارى بهجة الموارد النيلية بعد ان رويت من سلسيل لطائف الرومية فرحلت الى مصر شائقا وشربت من رحيق نيلها عذبا بالاراتقا وشاعدت من لطائف امرائها وظرائف كبرائهم ونبلائهم ما يستلب العقول لطفا ويستل الالباب عطفيا فلذنى بها المقام وسكن لذلك الجاش وبرد له حتر الاوام ولما رأيت من أهلها اخواصهم وعوامتهم من يد الرغبة في اقتناء العلوم والمعارف والهمة العلية في حيازة التالدمن والطارف ولا سيما اللغات الاجنبية تعلقت همى بانشاء مؤلف مقتطف بعضه من كثير من الكتب الالهية يشتمل على بيان احسن اللغات الاوروبية وهى اللغة الفرنسية واحسن اللغات الشرقية وهى اللغة العربية والفرنسية والتركية رغبة في عموم نفع أهل هذا الوطن الشريف وخدمة لانجال الجناب الفخيم المنيف ذى الطلعة التى تبهر الشمس بها وكالا وتخصع لها الوجوه هيبه وجلالا حضرة من تلك الرقاب بعيم احسانه واسترق الاباب بعفوه وامتنانه

* همام له فى العز أرفع منزل * واحسانه يربو على العدو والخصر *

* خديوينا الاسمى المعظم قدره * مطاع لدينا فى التواهى وفى الامر *

عزيز الديار المصرية وحامى حى الحوزة النيلية من هو بحميل النناء من جميع الانام حرى حقيق افندينا ﴿محمد توفيق﴾ ادام الله علينا ايامه ومكن من رقاب أعدائه حسامه وحفظ انجاله الكرام وأنشأ له الفخام فأطلقت زمام اليراع حتى وصل الى غاية ما أردت فبأعلى أحسن ترتيب وأبداع اختراع وسميته بد (التحففة العباسية للمدرسة العلية التوفيقية) راجيا منه حصول النفع الميم وأن تشمله أنظارولى أمرنا ذى القلب الرحيم وقد أجدت فيه الوضع وأمعنت النظر والتحرير وان كان الانسان لا يخلو عن سهو وتقصير وقد عرضت بضاعتى على ذوى النظر السيد الاحرار رجا ان يصلحوا ما عثروا عليه من غلط وأن يسبلوا عليه جميل الاستار وهما اناذا أشرع فى المقصود فأقول بعون الملك المعبود *

(اعلم) اتباداً فی هذا الكتاب بیان مبادئ أصول القراءة فی اللغة الفرنسية ثم بیان المفردات ثم بیان نحو و صرف الفرنسية ثم أنواع المكالمات والمحاورات والامثال المضروبة ثم أسالی الدواوین و انجالیس و المحاکم ثم التذکره أصحاب المناصب الجلیله ثم صور و التذکره من انواع المراسلات و السندات و غیر ذلك مما یناسبه ثم حکایات تشبیه علی نصاب بدیعه و حکم نخبیه جلیله رفیعه و بنامها ثم بیان اللغة الفرنسية و علی قیاسها کل من اللغة العربیه و الفارسیه و التركیه

(دیساجه فارسی)

* قدیم ولم یزل و شهریار هر دو جهان *	* بخند آنکه نذر بدایت و پایان *
* قیاس کردی بنسب کی همه اکوان *	* ازان زمان که بد خلق طینت آدم *
* بیارگاه وی آورده روی در دوران *	* بهر فرق که نکه میکنم ز روی نیساز *
* یکی بیسای صتم رو نهاده کره کنان *	* یکی بکعبه علیا نهاده سر بوجود *
* یکی (اله) کویدیر او دیکری (یزدان) *	* یکی (دوب) بخواند او را دیکری (تکری) ^{Fien} *
* که هر گروه بلفظی نموده شکر میسان *	* عرض ازین همگی نام ذات واحد است *
* تجلیات تو ظاهر هر محل و مکان *	* ز نور تو نبود هیچ جایگاه تهی *
* که علم تو بدل هر کس است نشخ جان *	* نماند هیچ کس از نور علم تو محروم *
* ز حکمت تو عقول جهان همه حیران *	* ز وصف ذات تو بکم زبان (مهری) زار *
* بجز توییست پروردگار انس و جان *	* ندانمت که چه خوانم هر آنچه هست تویی *

وصلات صلوات متواصلات که کنایه من نفوس قدسیان آسمان کی و مظهر و نفحات نفحات ارحمات که از هزاره
شما مثل الهه انشای من شما عالم ساکن عالم بالاسم هول شما مشک از فراست بران ناطقه پیرای
ان هو الادیومی منزل رس فکان قاب قوسین او ادنی

(مؤلفه)

* بیگ لمحه گذشت از هفت منزل *	* چو کرد آن فخر عالم عزم معسراج *
* که بر حش برین چون کرد منزل *	* خطاب لم یزل را کشت مظهر *

فرمانفرمای ختنانانست جلوه بجای زینتسرای ملکوت محمد مصطفی افضل التحایا و نیز در دنا محمد و در آل طاهرین
 و اصحاب کزین اودباد اما بعد این حقیر خاکسار (محمد مهدی) ذره مقدار که مولد و مسقط رأسش یلده کرکوک
 که یکی از شهرهای عراق عرب که خطه بغداد بهشت آباد است در سال هزار و دوصد و هشتاد و یکم تاریخ
 هجری بدار السلطنه قسطنطنیه رحلت نمود و بیارگاه معالی دستکاه عرفانپناه مرحوم منفور جنمکنان خلد
 آشیان (مصطفی ذصل) پاشا که عم مکرم حضرت خدیو اعظم (محمد توفیقی) انغم که خالافرا فرمانفرمای دیار
 مصر است رخت اقامت انداخت (قطعه)

<p>* آن کر مکار زمان آن فاضل فرخ شعار *</p> <p>* آن امیر ابن امیر ابن امیر نامدار *</p> <p>* بر روان نور آن داور عالی تبار *</p>	<p>* هر ز بانرا اشنا و واقف هر علم بود *</p> <p>* عدل بر در بود و بهم کان کرم بحر بهم *</p> <p>* رحمت و سخنان خلاق ازل باد امدام *</p>
--	--

بس از مدت اقامت بدرس دادن انجال کرامش منقول شده و بمساعدة عنایت عاده جا کر پروریش
 کترین بنده را بقلم ترجمه باب عالی شرفیاب گردانید و در انجا قرین نه سال بادای وظیفه ترجمه کرمی طوط و نامور
 و بعد از ان ناموریت کار پرداز می بافرمان والا شان ذات حضرت پادشاهی بجانب دولت ایران تبیین و هم چهار
 سال در انجا بدان وظیفه منقول و پس از انجام مأموره مذکوره و حسن ختام آن باستانه علیه عودت
 و بنا بمحبوبیت و محبوبیت دیرینه بنده که بخانه ان بلند ایوان مرحوم مشار الیه بود بارزوی زیارت عالم بزرگوارش
 از در سعادت نهوض و عازم دوار و دیار مهر شده و تقاضای زمان زیارت را باقامت تحویل و تبدیل گردانید و چون
 خواص و عوام این دیار را استعلم السمه مختلفه راغب و مائل و طالب دیدم بنا بران و نیز با ممل و از زوی خدمتی
 نمودن با بنای وطن بر ترتیب و تالیف کتابی که شامل بر بهر و لطیفترین لغت از لغات اور و پاک لغت فرانسوی
 بود و نیز از لغات شرقیه که عربی و فارسی و ترکی باشد صرف یاری مقدرت نموده و بنام نامی میر فرخ نژاد مجدت
 و نجلت همراه ولیعه مد معالی نهاد (عباس) مطرز و مزین و (تحفة الباسیه للمدرسه العلیه التوفیقیه)
 تسمیه و معنون گردانید (قصیده)

<p> * چه میر کوه هر کان گال در شد در شاد * * چه میر بدر در خشان آسمان نژاد * * کز دست رونق مصر و از جهان دلشاد * * کبیر عارف و دانا کبار عهد و عباد * * مکان زمین و یانش بدل و رونق و داد * * شود گلشن کویان نهال خشک و جماد * * همان کناد چه صحر بقوم ملت عاد * * چون خیر از کف حیدر بیک دور و جهاد * * تر زلی که فلاخن بسنگ ریزه رماد * * بصحن گلشن این ملک خار جور و نساد * * ز ضبط حکم تو بازار ظلم و جور کساد * * امور غیب که ثبت است در زمان معاد * * ز بارگاه بنساکاه جمله خلق و عباد * </p>	<p> * چه میر عالی نسب بختیار پاک نهاد * * چه میر مهر سپهر ذکا و دوسس و شعور * * چه میر نجل خدیو کزین روشن رای * * خدیو عادل و اکرم امیر اعظم و انجم * * زمان زمان و امانش برب و زیانت و فر * * رود با مرش پویان جبال سخت و دطلال * * ای اسپاه شکو هست بجان خاین ملک * * بهم فتنه زهر است قلاع اهل نفاق * * صلابت تو بجان عدوی ملک فلند * * سیبل عدل تو نازم که بر کند زحوق * * ز ربط عدل تو اقلیم علم و فضل رواج * * بچشم فکر بخوانی ز بسند همه کار * * دگر تو (مهری) دعایش نازدوی نیاز * </p>
---	--

* بخرخ تا که مقرر بود شکوه و جلال *

* جلال و حشمت و حکمت بروز چشمه رساد *

(تبییه)

معلوم زبان آشنایان دوران و شاکردان بر زمین و از عان باد که این کتاب دائر باصول خواندن لغات فرانسوی
 و تعریف و بیسان مفردات و قواعد نحو صرف و انواع مکالمات و محاورات و ضروب امثال و اسامی دوادین
 و مجالس و محاکم و عنوان و القاب اصحاب مناصب و مراتب و صورت انواع مراسلات و سندات
 و حکایات و نصیح و پند حکم امیز است *

(ترجمه دیباجه)

* اول خالق لم یزل خدایه *	* شکر الیه سباسبی نهاییه *
* خلاق زمین وآسماندر *	* قیوم و قدیر و بی نشاندر *
* لاخالق غایب هوالله *	* سرسوره وصی قتل هوالله *
* فرمانبری اولدی جمله عالم *	* ایلد مکه اولندی خلق آدم *
* بریسی تنه طوروب نیازه *	* بریسی قیام ایدوب نمازه *
* بری دخی (تکری) بری (منان) *	* بری (دیبه) دیر بریده (یزدان) *
* اول خالق ذکر ایدر شب و روز *	* هر بری بر آدایله دل افروز *
* هر بر ده تجلیسی عیاندر *	* هر چند نظر دن اول نهاندر *
* علی دخی هر مکانه واصل *	* فیض و کرمی جهانه شامل *
* علیله تمام خلق دلشاد *	* فیضیه بتون جهان آباد *
* احسانی محیط جمله ناسه *	* بحر و دم دکل درنده کیمسه *
* فرقان شریف ایله فتوحات *	* انجیل و زبور و داخی تورات *
* تاریخ جهان و حقوق دواوین *	* تفسیر و احادیث و قوانین *
* وحدانیتن بیان ایدر لر *	* کوردم او قودم که جمله یکسر *
* سبحانک الحق ماعرفناک *	* حقنده بیوردی شاه لولاک *
* وصفنده کمال عجز اظهار *	* بر پرده ایده نبی مختار *
* (خاقانی) و (نفعی) سخن ران *	* قائده قاله (مهری) ایله (سجبان) *
* اول بنده ناتوان وزاره *	* مهری حقیر خا کساره *
* ای خالق مهر و ماه و ماهی *	* نطف نظر ایله ای الهی *
* خنکار و خدیو شهر یاری *	* یوقدرا کاسندن اوز که یاری *

و درودنا محدود اول مظهر خطاب لولاک * مسند پیرای و ما ارسلناک * حکمران ملکیت بعثت *
 دیهم افروز تخت کاه رسالت * منظره آرای لقد راى من آیات ربه الکبری * ناطقه پیرای ان هو
 الاوحی پوحی * منزل مس فکان قاب قوسین او ادنی * بیت *

خاتم و شاه رسل خسرو ملک تمکین * خاتمش راد و جهان آمده دوزیر تمکین *

محمد مصطفی علیه افضل التحايا افند من حضر تلريشه ودخني ال طاهرين واحباب كز بنه اوله *
 (اما بعد) مولدومسقط رأس عاجري خطه بغداد داخلنده كركولك ولاياتي اولوي تاريخ شجره نك بيك
 ايكي يوزسكان برسنه سنده در سعاده عزيمت وخديو اعظم ﴿محمد توفيق﴾ انغم افند من
 حضر تلريشه عم مكرمي چتمه كان فردوس آشيان ﴿مصطفى فاضل﴾ پاشانك ملجا الغربا وملاز
 العرفا اولان دائره عاليه تلريشه التجار مدت مديد انجال والابرار لينك امر تدر يسر بله مشغول اولديغم
 حاله مشار اليك (قطعه)

* الطاف وفضل وهمتي احسان وجود نعمتي	* كالنا فوق العلم * هب عالمه ايدي جلي
* صفير شناسي كنه قسطاس فهم وفكرته	* كان كرم بجر هم ايدي انك دست ودلي
* اول خالق موت وحيات تاسيق ساز كائنات	* ايده غريق لجه رحمت روان فاضلي

مساعدته عنيا تعاده بنده پرور يار به باب عالي ترجمه او طه سي خلفالكي سلكنه داخل وطقوز سنه
 اوراده مترجلك مأمور يتنده بولنوب مؤخر ابا فرمان ذات حضرت پادشاهي شهسندر اكله دولت ايران
 جانيه تعيين بيورلشيدم ودرت سنه دخني اولحو اليده اجراي حسن خدمت وختام مأموريته آستانه
 عليه به رجعت وعودت ايدوب هر حوم مغفورك خاندان بلند ايو انلريشه اولان محسوبيت قديمه
 ومنسوبيت ديرينه بندك نام اقتضا نجه فاملياي عاليه زي بار تني واجب نذمت و متحتم عهدته
 عبوديت بيله رك مصره كلكده بوره اهالي سنك السنه اجنييه تعلمه انهمالك و كثر ميل رغبتلريني
 مشاهده ايلديكمده ممالك اسلاميه نك هر بر نقطه سي نقطه نظر و هر دمك بصرف قدر زده عاجزانه مده عزيز
 وقيمتلي بولنش اولغله انساى وطنه بر خدمت و جيزه ده بولنوق اميدوار زوسيله اور و پانك لغاتندن
 الك لطيف و ظريف فرانسز لغتي ولغات ممالك اسلاميه دن دخني الك هر غوب و مقبول عربي و تركي
 و فارسي لغاتني شامل اشوكاك متعدد كتب دن اقتداف و ترجمه تاليف اولنوب ولي عهد خطه
 مصر برنس (عباس) بك افندي حضر تلريشه نام زاميلر بله تذييب و تزئين و التحفة العباسيه
 للمدرسة العلية الترفيقيه عنوانله معنون قلندي ﴿قصيده﴾

* كيمدرا و مير مسعدت اثار و بختيار	* كيمدرا و كوهر صدف نسل نامدار
* كيمدرا و كائن حديقه انساب عالشان	* كيمدرا و نور حديقه نظر چشم اقتضار
* كيمدرا و نونمال باغ نجات نژاد كيم	* عقل و ذكوه هم و يكاسته باردار
* برج سعادت اوزره او در بجزم تابناك	* اوج صباخت اوزره او در بدر تابدار
* نخل خديو اعظم دارا مقام كيم	* بدل و عنايته جهان شاد و پر مسار
* اولدر عزيز مصر و عزيز جهانيان	* داراي داد پرور و جشيد ككار

- * مطلوب ملک و ملت و مختار خاص و عام
 * توفیق حق رفیق اولوب باوری دخی
 * توفیق حق رفیق اولنجنه بالک و خوف
 * عصر نده کیمکه عاصی اوله عاقبت اولور
 * مقهور قهر قاهر قهار ذوالجلال
 * دست عدو ظلم ایرشمز رعیته
 * صغز بیانه مدحله وصفی اود اورک
 * یارب بحق عرش ودخی اسم اعظمک
 * جاه و جلال و دولتی ایله مستدام
 * انجبال امجدیله وزیران صادقن
- * ممدوح شیخ و عالم و مقبول روزگار
 * نخر رسل محمد محبوب ک کردگار
 * عصیان ایتسه برنیجه اقوام نابکار
 * اول طامعی شیر یانی بی شرم و تنک و عار
 * منقور جله عالم و مطرود هر دیار
 * عدلی چکوب جوانبته سورا ستوار
 * زیرا که حسن خلقنه یوق (مهر یا) نگار
 * یارب بحق احمد مختار و چار یار
 * شان و شکوه و شوکتی ایله پایدار
 * ایله کمال دولت و عزتله برقرار *

تنبیه

مظاهر فضلی نهایت اولان اهل نهایت منان و لغات و لسان مختلفه به اشنا اولان ارباب عرفانه مستور و پوشیده اولمیه که اشبوک کاب فرانسه لغاتنت اصول قرائتی و مفرداتنت بیانی و قواعد نحو و صرف ایله انواع مکالمات و محاوراتی و سوال و جوابات و ضروب امثالی حاوی و اسامی دو اوبین و مجالس و محاکم و اصحاب مراتب جلیله تک عنوان و القاب لریله هر اسلات و پولیجه و سندات صورت لری و حکایات و نصاب حکم امیری محتویدر

اخطار

اکثر فرانسز کلمه لری نیک صوت تلفظنی حرکت ستر کچه حر و فله تعریف ایتک کوچ اولدیغندن فارسیته موجب سهولت اولق اوزره بر وجه آتی بعض حر فلرینه حرکه و علامت وضع و تحریر اولمشدره مثلا V حرفنک صوتنی کو ستر مک ایچون عربله مخصوص فاحرفی اوزرینه اوج نطقه ایله اشارت اولمش و فرس وتر کله ایچون دخی ایکی و او ایله کو ستر لشددره مثلا حسود معنای اولان Envièux (آنهیو) (آن وویو) و بخیل معنای اولان Avare (آفار) (آوار) کلمه لرنده اولدیغنی کبی و برده بعض یرده کافی فارسی کبی تلفظ اولسان G و دخی داعمازای فارسی کبی اوقتان J حرف لری عربیسه بولمدیغندن کافی مد کوره جیم مصری ایله یازلمش وزای هر قوم دخی جیم فارسی ایله کو ستر لشددره مثلا (بیولک) معنای اولان Grand (جران) (کران) و (سورم) معنای اولان J'aime (چیم) (زیم) کلمه لرنده اولدیغنی مثلاً و فتحه و کسره ایله کو ستر یلان حرف دخی فتحه و کسره ارا سنده خفیه به اوقنور (الکم صامغه) معنای اولان Arc-en-ciel (ارکانه سیل) و رفع و نصبه ایله کو ستر یلان حرف دخی فتحه و نصبه ارا سنده اوقنور (ایو) معنای اولان Bonté (بون تیه) کلمه لرنده اولدیغنی کبی و هکذا

L'ALPHABET

(حروف الحجااء)

الفونم	الفونم	NOM	PRONONCIATION
.....
.....
سین کیسدر واکر اوکنده بو a, o, u حرفلردن بریسی واقع اولورسه کاف کی تلفظ اولنور	چون سین واکر بر حرفی ازین a, o, u حرفها تقدم نماید چون کاف خوانده میشود	أولاً اذا تقدم a, o, u س	A a a B b be C c ce
.....
ی ویا (ی) ویا خود الف کی تلفظ اولنور	چون (ی) ویا خود (ی) ویا الف تلفظ میشود	أو (أ) او الالف الممالة ی	D d de E e .e
.....
a, o, u کیسدر واکر بو حرفلردن بریسی اوکنده واقع اولورسه کاف فارسی کی تلفظ اولنور	چون (ز) واکر در مابعدش حرفی ازین حرفها واقع کردد a, o, u چون کاف فارسی تلفظ میشود	اول الحیم المصریة اذا تقدمت a, o, u ج	F f ef G g ge

في الحروف الهجائية والحروف المركبة وانما تركيبها باعتبار الخط لا باعتبار اللفظ وهي

در بیان حروف هجائیه و مرکبیه و ترکیب حروف مرکبیه باعتبار خط است نه باعتبار لفظ (مثال)

حروف هجائیه و مرکبیه یا در در حروف مرکبیه ترکیبیه تلفظ اعتباریله اولیوب خط اعتباریله در (مثال)

ش	Ch
ت	Th
ف	Ph

ثم ان هذه الحروف تنقسم الى Consonnes اي حروف صحيحه الى Voyelles اي حروف العلة و حروف العلة خمسة وهي a, e, i, o, u ومن هذه الحروف ما يوضع عليه حركة تسمى accent وهي ثلاثة انواع الاول aigu وهذا شكله (٢) honté و هذا شكله (٣) كرم

بسر ايخر فاما تقسيم يشوند به (قونسون) يعني بحروف صحيحه و به (ووايل) يعني بحروف علة و حروف علة پنج است که اينها اند a, e, i, o, u و ازین حرفها که بروجر که گذارند (اقسان) نام ميشود و ایشان سه نوعند نوع اول را (ايکو) کوينسد و شکلش اينست (٤) چنانچه در کلمه (بوتی) که بمعنی سخاست

اشو حرفلر (قونسون) ده یعنی حروف صحيحه به و (ووايل) یعنی حروف علة تقسيم اولنور و حروف علة بشدرکه بونلدر a, e, i, o, u و بو حرفلرک اوزرينه وضع اولنه چق حرکتلره (اقسان) تسميه اولنور و بوده اوج نوعدر . نوع اولک شکلي (٢) بودرکه (ايه کو) بزرگ سخاوت معناسنه اولان (بوتی) کلمه سنده اولديقي کبي

الثاني grave اي رزين و هذا شكله (٦) نحو Progrès تقدم

دوم را (کراود) کوينسد که شکلش اينست (٦) چون (پروگری) که بمعنی فرايش رفتن

اينکتي علامته (کراوو) دينلور شکلي بودر (٧) ايلرو کلمه معناسنه اولان (پروگری) کلمه سنده اولديقي کبي

الثالث Circonflexe وهو
مركب من الاثني وهذا شكه
(١) نحو âge (عمر) وقد يوضع
على بعض اللفاظ دلالة على
حذف حرف في الغالب (نحو)

علامت سوم را (سیر قونفلکس)
گویند که مرکب از دو آقسان است
و شکلش (١) اینست چنانچه در کلمه
(آژ) که بمعنی عمر است
و اغلب بر بعض الفاظ دلالت بر
حذف حرف وضع میشود (مثال)

اوجیحی علامته (سیر قونفلکس)
دینلور شکلی بودر که (١) ایکی
اقساندن هر کمدنر (عمر) معناسنه
اولان (آژ) کلمه سنده اولدیغی
مثالو و بعض الفاظده حرفک
حذفنه دلالة وضع اولنور
(مثال)

فیت	Fête	عید	حوا ریون	جن	بیرام
آپوترو	Apôtre	حوا ریون	حوا ریون	نی	حوا ریون
فلوت	Flûte	زماره	دودک - قوال		

ومن هذه الحروف أيضا ما تليها
علامة تسمى
نحو l'homme الرجل
وهذا شكه (١) فان أصل الكلمة
le homme

و نیز ازین حرفهاست آنچه علامت
(آپوستروف) برا و وضع میشود
و شکلش (١) l'homme مرد
که اصل کلمه le homme اینست

ودخی بو حرفلک اوزرینه
وضع اولنسه جق علامته
(آپوستروف) دینلور و شکلی
بو (١) درکه آدم معناسنه اولان
(لوم) کلمه سنده اولدیغی
مثالو که کلمه نك اصلي (لواوم) در

وحرف يوضع تحته علامة
تسمى cédille وهذا
شکلها (b) کافی Français
فرنساوی

و حرفیت زیر ا و علامت که مسمی
به (سیدیل) بود و وضع میشود
و شکلش (b) اینست چنانچه در کلمه
Français فرانسیلی

و حرفن التسه وضع اولنسه جق
علامته (سیدیل) دینلور
و شکلی بو (b) درکه فرانسه لی
کلمه سنده اولدیغی مثالو

وقد يوضع نقطتان على بعض
حروف العلة وهي e, i, u
(نحو)

و گاهی دو نقطه بر بعض حروف عله
وضع میشود (مثال)

و بعض کره حروف غلتک
بعضلرینه ایکی نقطه وضع
اولنور (مثال)

شعر سويليان آدم	شاعر	شاعر	شاعر	Poëte
بيولک بابا - دده	نيس	جد	أول	Aïeul
و بوعلامته (تری ما) دي تلور	واين علامت را (تری ما)	کويند	ترéma	ويقال لهذه العلامة

وبعض وقت (تری دونيون) تسميه اولنان جرکی ايکی لفظ اراسنده وضع اولنور آييده کی کلمه لرده اولديغی کی	وکاسه در بين دو لفظ خطی که (تری دونيون) کويند وضع يشود چنانچه در کلمات آييده	وقد يوضع بين اللفظين خط يسمى Trait d'union کافی
--	--	--

بايقوش	جغد - کوف	بوم	شاوان	Chat-huant
الکم صاعقه	تيرازه - کان آسمان	قوس قزح	آرکان سبيل	Arc-en-ciel

(برونون سياسيون) هدا تر يعنی حروفاتک تلفظنه	در بيان (برونون سياسيون) يعنی تلفظ حروفات	في التلظظ De la prononciation
--	--	----------------------------------

A

واکرا وزرنده بو () علامت بوانورسه الف کبی تلفظ اولنور (مثال)	اکراين () علامت بر ا باشد چون حرف الف خوانده ميشود (مثال)	لفظه لفظ الالف اذا كان فوقه هذه العلامة () نحو
---	---	--

خور	خمير	عجين	پات	Pâte
زجت چکمک	آزار کيدين	تأذي	پاتير	Pâtir
قلم طاملاتيسی	چکاله نامه	رشحة القلم	پاتی	Pâté
اوتلاق	چراگاه	مرعى	پاتی	Pâtis

B ب

اکتربا یا کبی صدا ویرا یسه ده آئیده کی کلمه لرده پای فارسی به قریب صدا ویرر	اغظ او با غلب چون با است و گاهی نزدیک بیای فارسی صد می دهد چنانچه در کلمات آتیه	لفظه کالباء غالباً و قدینم صوت الباء الفارسیه فی الکلمات الاتیه و هی
---	---	--

چبان	امامی - ریشدار	دمله	آبِی	Abcès
جوهر	کوهر	جوهر	سُوبِ تَانَسْ	Substance
دکشمک	مبادله کردن	مبادله	سُوبِ سْتِی نَوِی	Substituer

C س

واکرا و کده، a, u, u, حرفی بولنور سه سین کبی تلفظ اولنور (مثال)	اگر در پیش این حرفها a, o, u, نباشند چون سین تلفظ میشود (مثال)	لفظه کالسین اذا لم یقدم a, u, o, (نحو)
---	--	---

بو - شو	این - همین	هذا	سِی سی	Ceci
مقاص	دوکار د	مقص	سِی زِی	Ciseaux
کورلک	نا بینایی	عمی	سِی سِی تِه	Cécité
براقق	گذشتن	ترک	سِی دِه	Céder

واکرا التنده (b) اشبعو علامت بولنور سه دخی سین کبی اوقونور (مثال)	واگر در زیرش این علامت (b) باشد نیز چون سین خوانده میشود (مثال)	وَأیضا اذا كان تحتَه هذه العلامة (b) نحو
---	---	---

قول	بنده	غلام	جَارِ سُونْ کَارِ سُونْ	Garçon
طرز	روش - منوال	اسلوب	فَاسُونْ	Façon
مقبوض سندی	مقبوضنامه	سند القبض	رِی سُو	Reçu
درس	درس	درس	لِی سُونْ	Leçon

وا کراو کنسده بو. a, o, u
حرفلر واقع اولورسه کاف کبی
اولور (مثال)

وا کدره بیش این حرفها a, o, u
واقع کدره چون کاف خوانده میشود
(مثال)

وبلفظ کالکاف اذا تقدم
حروف a, o, u (نحو)

کیرلوجه	نمانی	خفیه	کات مینی	Catimini
مجلس خصوصی	انجمن مخصوص	مجلس خاص	کومیتیه	Comité
باشلامق	آغاز کردن	بداء - شروع	کومنسیه	Commencer
ارامق	جویدن	تجسس	کوریوزیتیه	Curiosité

وکلمات آتیده یازیلور و تلفظ
اولمز (مثال)

در کلمات اتی نوشته کدره و تلفظ
نمیشود (مثال)

وقد میکتب ولا یلفظ
(نحو)

تقومیم	سالنامه	تقوم	المانا	Almanach
معدده	معدده	معدده	استوما	Estomac
توتون	توتون	دخان	تابا	Tabac
صوقوعه سی	دلو	دلو	برو	Broc

د D

اکثر یادال کبی تلفظ اولور
انجق او کنسده حرف علت
ویا خودا بکم حرفی h واقع
اولورسه تا کبی تلفظ اولور
(مثال)

اکثر چون دال تلفظ شود واکر
بیش حرف علت یا حرف h
غیر تلفظ باشد چون تا تلفظ میشود
(مثال)

لفظسه کال دال غالباً وقد یلفظ
کالتا اذا کان قبل حروف
العله أو حرف h غیر ملفوظ
(نحو)

بیوک آدم	مرد بزرگ	رجل عظیم	کرانتاوم	Grand homme
غایت صوغوق	سرهای سخت	برد عارم - شدید	فرووات ایگس تریم	Froid extrême

(واذا وقع آخر کلمة یکتب ولا یلفظ (نحو) و اگر در آخر کلمه واقع گردد تلفظ نمی شود (مثال) و کلمه نیک آخر زنده واقع اولورسه تلفظ اولتر (مثال)

بیوک	بزرگ	کبیر	جران - کران	Grand
ایاق	پای	رجل	بینه	Pied
صیباق	کرم	سجن	شو	Chaud

E

لفظه غالباً کالضمة (نحو) در اغلب چون ضمه تلفظ میشود (مثال) اکثر یا ضمه کبی تلفظ اولنور (مثال)

بن	من	آنا	چو - زو	Je
آتمق	اند اخن	رحی - القا	چوتیه - زوتیه	Jeter
فسقیه	فواره	فواره	جدو - زیدو	Jet d'eau

وقد یكون كالتفتحة التي تسمى الكسرة وله حينئذ ثلاث علامات الاولى e ويقال لها Accent aigu (نحو) وگاه چون فتحه که نزدیک بکسره بود تلفظ میشود و درین حال سه علامت دارد * علامت اول را (آقسان تیکو) گویند (مثال) و بعضی کسره بی اوقشر فتحه کبی تلفظ اولنور و بحالده اویج علامتی وارد * برنجی علامته (اقسان ته کو) دینلور (مثال)

وجود صاعلغی	تن درستی	صحة	سأ تیه	Santé
مرحت	مرحت	مرجه	شارتیه	Charité
قهوه	قهوه	قهوه	کافیه	Café

والثانية e ويقال لها Accent grave (نحو) و علامت دوم را (اکسان کراود) گویند (مثال) ایکنی علامته (اکسان کراوو) دینلور (مثال)

دعوا - قضیه

دعوی - قضیه دعوا

پروسیه

Procès

ظفر بولوق

ظفر یاب شدن

نجاح

سوکسیه

Succès

واو چینی علامته (اکسان
سر کون فلیکس) دینلور
(مثال)

وعلامت سوم را (اکسان سر
کون فلیکس) کوبند (مثال)

والتالته و يقال لها
Accent circonflexe (نحو)

باش

سر

رأس

تَبَتْ

Tête

وارلق

هستی

کون - کائن

آتَر

Être

یر - یورد

جای

ماوی - مکان

چیت - زِت

Gîte

ومثال اولده حرف مذکور ایله
نطق ایتمک دیکر کردن دها
خفیف درواش - بحرف فعلک
آخرنده تلفظ اولمز (مثال)

وتلفظ کردن در مثال اول خفیف
تراز دیکر است داین حرف در
آخر فعل تلفظ نمیشود (مثال)

والنطق بها فی المثال الاول
أخف من غیره ولا یلفظ هذا
الحرف فی آخر الفعل (نحو)

سورم

دوستدارم

احب

جیم - زیم

J'aime

بنم وار

من دارم

املك

چی - زوی بوسید

Je possède

بن عرض ایدرم

من عرض میکنم

اقدام

جو فر - زو فر

J'offre

و بونلردن بشقه دیکر کلمه نك
آخرنده واقع اولور سه دخی تلفظ
اولمز بونك ایچون حرف ابکم
تسمیه اولنور انجق حروف
ent ایله انتها بولان نظرلرده
فصحه کی اوقنور (مثال)

و نیز اگر در آخر غیر این کلمه واقع
کرد و تلفظ نمیشود و ازین سبب
در اولال تسمیه میکنند و اما در
الفاظی که باین ent حروف
نهایت یابد چون فتح تلفظ میشود
(مثال)

و کذا اذا وقع آخرانی غیر ذلک
ولهذا یسمى الآخر س فامانی
اللفاظ التي تنتهی بحروف
فانه یلفظ کالفصحة (نحو)

باقشقی	سنا	لائیق	دَیْسَن	Décent
قباحتسز	بیکناه	بری	اَنوَسَن	Innocent
بلو - آجق - بلو	بیدار - اشکارا	واضح	اَیْسِدَن	Évident

و اذ اوقع قبل حروف f, l, c, x, r, و اگر پیش ازین A, l, c, x, r, حروفی واقع اولورسه فتحه کبی تملنظ اولنور (مثال)

یوقا یتک	نابود کردن	احما - ازالة	اَی فَا سِیَه	Effacer
سومن	دوستی	حب	اَی مِیَه	Aimer
ثره - نتیجه	فایده	نتیجه	اَی ه	Effet
اراشدرمه	پژوهش	خصص	اَی کَر اَمَن	Examen

وقد یکتب ولا یلفظ اذا تقدم حرف g وذلك فی الفاظ قلیدة (نحو) و اگر این g حرف تقدم نماید نوشته کرده خوانده نمیشود مکرر در بعض الفاظ خوانده میشود (مثال)

جیبجی	باسبان زندان	جیبان	جولیه - ژولیه	Geôlier
رهن	کرو	رهن	جاجور - کارور	Gageur

F ف

لفظیه کالغاء مطرگدا وقد لا یلفظ لفظش چون فاست و خوانده کافی نمیشود در کلمه های آن عادتاً فاکبی ایسه ده کلمات آیه ده او قمز

نادیده ایش	صنعت غریب	صنعت بدیع	شی دوتر	Chef-d'œuvre
اوصورغان بوجکی	فاسیا	خنیفساء ذات قرن	سیر دوان	Cerf-volant

وآئیده کی کلمه زده تلفظ اول نور | و در کلمه های آتی تلفظ میشود | و تلفظ فی

کیک	کوزن	ایل	سرف	Cerf
باش	سردار	رئیس	شیف	Chef
طقوز	نه	تسعه	نوف	Neuf

G چ ك

اذا وقع قبل a, o, u فانه | اگر در اول او این a, o, u حرفها | اگر a, o, u حرفها اولنده
 یلفظ کالجیم المصریه ای کاف | واقع شود چون کاف فارسی خوانده | واقع اولورسه کاف فارسی
 الفارسیه (نحو) | میشود (مثال) | کبی او قنور (مثال)

جائو - کائو	کعکة	کاک	بورك	Gâteaux
ججوم - کوم	صمغ	ضمغ	صمغ	Gomme
جید - کید	هاد - دلیل	رهنا - رهبر	قلاغوز	Guide

واذا تقدم e, i, y فیکون | و اگر در اول e, i, y این حرفها | و اگر e, i, y حرفها اولنده
 لفظه کالجیم ای زای الفارسیه | واقع کرد چون (ر) خوانده میشود | واقع اولورسه زای فارسی
 (نحو) | (مثال) | کبی او قنور (مثال)

جولیه - ژولیه	سجان	پاسبان زندان	جستخانه بکچیمی	Geôlier
جینه - زینه	صید	شکار	آو	Gibier
چی - زنی سینه	بیت النسوان	خانه زنان - جرمسرا	حرم دائره سی	Gynécée

واذا وقع آخر فلا یلفظ | و اگر در آخر کلمه واقع کرد خوانده | و کلمه نک اخرنده واقع اولورسه
 نمیشود (مثال) | میشود (مثال) | او قنور (مثال)

سان	دم	خون	قان	Sang
ران	درجه - منصب	پایه - جاه	مقام - رتبه	Rang
لون	طویل	دراز	اوزن	Long

ولکن اگر خواننده حرف عله و یا خود ابکم h حرفی واقع اولورسه کاف کبی او قنور (مثال)	ولکن اگر در آخرش حرف عله و یا حرف h لال واقع کرد آن وقت چون کاف خوانده میشود (مثال)	فاما اذا جاء بعده حرف عله أو حرف h غیر ملفوظ فیکون لفظه کالکاف (نحو)
--	--	--

قویوقان	خون کند	دم غلیظ	أَوْتُ سَانِكِ بِی	Un sang épais
رتبه عالی	پای بلند	درجه رفیعه	اَوْن رَانِكِ اِیْلِقِیْمِه	Un rang élevé
اوزن قیش	زمستان دراز	شناطویل	اَوْن لَوْنِكِ اِیْقِیْمِه	Un long hiver

H

ها کبی تلفظ اولنور و لکن بعض کلمه لرده تلفظ اولنمد یعنی ابکم h تسمیه اولنور و تلفظ اولنه جق کلمه لرده (مثال)	چون با خوانده میشود و اما در بعض کلام خوانده نمیشود و ازین سبب h لال تسمیه کرده اند و در کلمههایی که خوانده میشود (مثال)	لفظه کالیه و قد لا یلفظ فی بعض الکلام و یسمی حیثئذ h اخرس مثال ما یلفظ فیه
---	---	--

دلال	دلال	منادی	هَی رُو	Héraut
کرپی	خارپشت	قنفذ	هَی رَسُون	Hérisson
دشمنک	کینه	بغض	هَیْن	Haine

و تلفظ اولنیمه جق کلمه لرده (مثال)	و در کلمات که تلفظ نمیشود (مثال)	و مثال ما لا یلفظ فیه
---------------------------------------	----------------------------------	-----------------------

او یغونلق	همسازی با هم دیگر	اتفاق	آرْمُونِی	Harmonie
چار ساعت	ساعت خوردن	ساعة دقاقة	أُرُولُوج-أورلوز	Horloge
اوت	کیسه	نبات-حشیش	آرْب	Herbe
مسافر	مهمان	ضیف	أَوْت	Hôte

وقد يكتب ولا يلفظ وان لم تكن في ابتداء الكلمة (نحو)	واكر در اول كلمه واقع نمردد تلفظ نمیشود (مثال)	واكر كلمه نك ابتداء سنده واقع اولماز سه تلفظ اولتمز (مثال)
--	---	--

Chœur	گور	جماعة مغنين	کرده نواکران	خواننده طاقی
Anachorète	اناکوریت	راهب	در پسته - وحد کنیزین	تارک دنیا
Philosophe	فیلسوف	فیلسوف	فیلسوف	فیلسوف

I ی

لفظه غالباً کالیا او کالسیره (نحو)	اغلب چون یا ویا کمره تلفظ میشود (مثال)	اکتیریا یا ویا خود اسره کبی تلفظ اولنور (مثال)
---------------------------------------	---	---

Ami	ای - ام	حبیب	دوست - یار	دوست - محب
Chéri	شیری	محبوب	دلپذیر	سوگلو
Nourri	نوری	ربی	پرورده	بسلتمش

وقد يكون لفظه كالالف اذا تقدم خاصة (نحو)	واكر در اولش حرف ۵ باشد فقط چون الف خوانده میشود (مثال)	وما قبلنده ۵ حرفی واقع اولورسه انجق الف کبی تلفظ اولنور (مثال)
---	---	--

Boîte d'or	بوات دور	علیه من ذهب	درج زرین	التوندين قوطی
Croire	کروار	صدق - ظن	باور نمودن	اینانق
Froid	فروا	برد - بارد	سرما	صوغوق

J جی ژ

لفظہ کالجیم مطردًا (نحو) | چون (ژ) خوانده میشود (مثال) | ژای فارسی کبی اوقنور (مثال)

کنج	جوان	شاب	چون - ژون	Jeune
اویون	بازی	لعب	چو - ژو	Jeu
اوروج	روزہ	صوم	چون - ژون	Jeûne

K ک

لفظہ کالکاف (نحو) | چون کاف خوانده میشود (مثال) | کاف کبی اوقنور (مثال)

کوشک	کاخ	قصر	کیوسک	Kiosque
قاونی بارمق	شکافتن آبدان	شق المنانة	کس تو توئی	Kystéotomie

L ل

لفظہ کاللام ولا یكون ملفوظا | چون لام تلفظ گردد و لکن در | لام کبی تلفظ اولنور و لکن
فی هذه الکلمات الاتیة وهی | کلمهای آتی تلفظ نمیشود | آتیده کی کلمه لرده تلفظ اولنور

آت	آلت	آلة	اوتی	Outil
سرخوش	مست	سکران	سو	Souil
قاش	ابرود	حاجب	سورسی	Sourcil
جان سوہ جٹ	دلکش	ظریف - لطیف	جانتی - زانتی	Gentil

وقد یدیکتب مضاعفا ویلفظ | ودوبار نوشته کرد و بی شده تلفظ میشود | وایکی کردیاز یلور و غیر میشود
غیرمشتد | نحو | (مثال) | تلفظ اول نور (مثال)

بودله	کول	احق - ابله	آم یسیل	Imbécille
شهر	شهر	مدینة	فیل - وویل	Ville
بیگ	هزار	الف	مل	Mille
علو	زبانہ آتش	شعلہ	الو میه	Allumer

وقد یدیکتب مضاعفا ولا یلفظ | ودوبار نوشته کرد و خوانده نمیشود | ایکی دفعه یاز یلوب تلفظ اولمز
(نحو) | (مثال) | (مثال)

قوپار مق	چیدن	قطف	کویز	Cueillir
بالق بولی	بشیر ماهی	فلس السمک	آی گای	Ecaille
صمان	کاه	تبن	پای	Paille

M م

لفظه کلیم الا اذا کان قبله | واکر در اولش a,i,e,o, | واکر ما قبلنده a,i,e,o,
p بعده h أو p | ودر آخرش h یا p نباشد چون | واولمز سه میم کبی او قنور
خینند یکون لفظه کالنون | میم تلفظ کردد واکر باشد چون | وبولند بیغی حالده نون کبی او قنور
(نحو) | (مثال) | (مثال)

میز - طولغونلق	فریه - تناور	سمین - غلیظ الجثه	آن بون پوان	Embonpoint
المقروق	بازداشتن	منع	آن بیسبه	Empêcher
دینسز	بن کیش	کافر	آن بی	Impie
کولکه	سای	ظل	اؤنبر	Ombre

وقد لا يلفظ | ودر کلماتی که تلفظ نمیشود (مثال) | و تلفظ اول نیز کلمه لرده (مثال)

جهنمه قویمق	تعدیب بنار الحیم	عذاب دوزخ دادن	دائمه	Damner
برینک علیهنده	اصدار الحکم علیه	بر خلاف حکم گذراندن	گون دایمه	Condamner
حکم ایتمک				

وقد یکتب مضاعفا ویلفظ | و دو بار نوشته گردد و خفیف تلفظ | مکرر یا زیور و خفیف تلفظ | مختلفاً

الم	سیب	تفاح	پوم	Pomme
قاری	زن	احراه	فام	Femme
شعله - علو	زبانہ آتش	لهب - لسان النار	فلام	Flamme

وقد یلفظ مشدداً فی | و در کلماتی آتی مشدد تلفظ میشود | و آتی کلمه لرده مشدد تلفظ | اولنور

برابر آلمق	برابر گرفتن	قاد - أخذ معه	آمیذیه	Emmener
در انبار ایتمک	در انبار کردن	تخزین	آی ما جازیه - ما کازیه	Emmagasiner
آر قلقق	لاغر کردن	تهزبل - تخفیف	آی میجریر - آی مکور	Emmaigrir

N

لفظه کالنون وقد یکتب مضاعفا | چون نون خوانده شود و او کرد و بار | نون کبی تلفظ اولنور و مکرر | و یکون لفظه مختلفاً نحو | نوشته گردد خفیف خوانده میشود | یا زیور سه خفیف او قنور | (مثال)

ناموس	ارجمندی	شرف	أونور	Honneur
طانیق	شناسیدن	عرفان	گونی تر	Connaitre
چال	ناوس	جرس	سویت	Sonnette

۱

لفظه یقارب الضمة نحو | نزدیک بضمه تلفظ میشود (مثال) | ضمه یه یقین تلفظ اول نور مثال

ایو	خوب - نکو	طیبه - جمیل	بُون تَبَه	Bonté
او	خانه	دار - بیت	مَی زون	Maison
آکر بلمان - قبه لی ایقان	خرپشت کردن	تسبیم - تحذیب	بومبیه	Bomber

ولا یلفظ فی | و در کلمه های آتی خوانده نمیشود | و آتیده کی کلمه لرده او قنمز

طاوس قوشی	طاوس	طاوس	پان	Paon
کیدن یاوریسی	بچه کوزن	رشاء	فان	Faon

P

لفظه کالباء الفارسیه نحو | چون پا خوانده میشود (مثال) | بای فارسی کبی تلفظ اول نور

کاغذ	کاغذ	قرطاس - ورق	پاپیه	Papier
پارس (فرانسه)	پارس یا تحت فرانسه	باریس	پاری	Paris
پایتختی	نژاد	نسب - نسل	پاراج - پاراز	Parage
صوی				

وقد لا یلفظ فی | و درین کلمه ها تلفظ نمیشود | و بو کلمه لرده تلفظ اول نمز

حساب	حساب	حساب	گونت	Compte
یدی	هفت	سبعة	سَت	Sept
وقت	هنگام - اوان	وقت	تَان	Temps
چوق	بسیار	کثیر	بوکو	Beaucoup

واغما یلفظ اذا ولی اللفظه حرف
 عله ویلفظ ایضا فی
 وا کر در اولش حرف عله واقع گردد
 آن زمان نیز تلفظ میشود (مثال)
 وا کر اولنده حرف غله واقع
 اولورسه او وقت دخی تلفظ اولنور
 (مثال)

باش	سر	راس	کاپ	Cap
بر نوع شروب	نوعی از شروب	جلاب	جولیب - زلیب	Julep
زبور شریف	زبور	مز مور	پسوم	Psaume

Ph ف

لفظه کالفاء (نحو) | چون ف تلفظ میشود (مثال) | فاکبی تلفظ اولنور (مثال)

اجزایی	دار و فروش	بائع الادویه	فارما سین	Pharmacien
غریب حادثه	حادثه مشکفت آور	حادثه جویه	فی نو مین	Phénomène
بتون	همه	جمله	قراز	Phrase

Q ک

لفظه کالکاف (نحو) | چون کاف تلفظ میشود (مثال) | کاف کبی تلفظ اولنور (مثال)

درت ایاقلی	چار پا	ذو اربع قوائم	کادر پید	Quadrupède
لقب	کنیه	صفة	کالیته	Qualité
وقت - قیچن	آنکه - که	لما - متى - اذا	کان	Quand
چکشه	ستیز - اشتم	نزاع - جدال	کیریل	Querelle

ولابد ان يكون بعده حرف «	در آغوش همیشه حرف « واقع	ودائما آخرنده « حرفی بولنمسی
ولا يكون ملفوظا الا في بعض	کردد و لكن تلفظ نمیشود مکرر	لازمدر فقط بعض کلمه لرده تلفظ
کلمات (نحو)	بعض کلمات (مثال)	اولنمز (مثال)

آتلو آدم رسمی	بت مردم سوار	مثال شخص علی حصان	آبِکِیْسْتَر	Equestre
اریمه	کدامتن	ذوبان - انحلال	لِیْکِی فَاکِیْسِیُون	Liquéfaction
بش قات	نوجتا	خسته اضعاف	کُن تُوْبُل	Quintuple

R ر

لفظه کلراه (نحو) | چون ر تلفظ میشود (مثال) | را کبی تلفظ اولنور (مثال)

رادو	طوف - رمث	کلمک	صال	Radeau
راکوئیه	قص - حدث	داستان گفتن	حکایه ایتمک	Raconter
ریسان	جدید	نو	یکی	Récent
ریمارکیه	ملاحظه	مطالع	دوشنک	Remarquer

ولا یلفظ فی آخر المصدر (نحو) | در آخر مصدر تلفظ نمیشود (مثال) | ومصدرک آخرنده تلفظ اولنمز (مثال)

مانجیه - مانتری	الاکل	خوردن	بیک	Manger
ای مبه	الحب	مجت کردن	مجت ایتمک	Aimer
سو برومیچی	الشمسی - التنزه	کشت و کناره کردن	کریمک	Se promener

S س

لفظه کالسین غالباً (نحو) | اغلب چون سین تلفظ میشود (مثال) | اکثر سین کبی تلفظ اول نور (مثال)

طلب ایدییجی	خواهنده - خواشگر	طالب	پُورسُو یَقَان	Poursuivant
بختلو	فخرنده	سعید - مقبل	پُورسُو یَیِر	Prospère
اعلامنامه	بیان نامه	اعلان	پُورسُو یَکِنُوس	Prospectus

وحیثما کن مضاعفاً لفظه | واکرد و بار نوشته شود نیز همینند | وایکی دفعه یاز یلور سه دخی | دائماً کالسین (نحو) | چون سین خوانده میشود (مثال) | دائماً کالسین کبی او قنور (مثال)

تنبیل	تنبیل	کسلان	پَارِ یَسُو	Paresseux
قول اولوق	بنده شدن	استخدام	اَسیرِ قَی - اَسیرِ وِی	Asservir
اطاعتلو	فرمانبردار	مطیع	اَو یَسَان	Obeissant
توز	کرد	غبار	پُوسِیِر	Poussière

ویلفظ کالزای اذا وقع بین | واکرمیان دو حرف علیه واقع کرد آن | واکرا یکی حرف علیه اراسنده واقع | حرفی علیه (نحو) | زمان چون زی خوانده میشود (مثال) | اولور سه زی کبی او قنور (مثال)

نسنه	چیز	شیء	شُورْ	Chose
کرسی	کرسی	کرسی	شَیْرْ	Chaise
فقیرلک	بی نوبال - در ماندگی	فاقة - مسکنة	مِیْرِیِر	Misère

ولا يلفظ في الصيغة الاولى | ودر صيغه اولی از افعال تلفظ نمیشود | واگر فعل مخاطب اولور سه صیغه
من الافعال اذا كان الفعل | اگر فعل برای مخاطب باشد (مثال) | اولی ده تلفظ اولنمز
للمخاطب (نحو)

Tu joues	تو جو - توژو	تلعب	بازی کنی	اوی نیایورسک
Tu aimes	تو ایم	تعب	دوستداری	سورسک

وكذا لا يلفظ في جمع الاسماء | ونیز در اسماء که برای جمع باشد | ودر جمع ایچون اولان اسملرده
(نحو) | تلفظ نمیشود (مثال) | تلفظ اولنمز (مثال)

Filles	فیل	بنات	دختران	قزلر
Hommes	اوم	رجال	مردان	ارلر - ادملر
Enfants	انفان	اولاد	بچگان	چو بچقلر

وكذا في الاسم المنسوب (نحو) | ونیز در اسم منسوب خوانده نمیشود | واسم منسوبده دخی اوقتمز
(مثال) | (مثال)

Français	فرانسییه	فرنساوی	فرانسزی	فرانسهلی
Anglais	انجلی - انکلی	انگلزی	انگلزی	انگلزلی
Maltais	مالتی	مالطی	مالطی	مالطهلی

T ت

لفظه كالتاء غالباً (نحو) | اغلب چون تا خوانده میشود (مثال) | اکثراً تا کبی اوقفور (مثال)

Tableau	تابلو	صورة	تعال - تکار	تصویر
Trainer	ترینیه	جر	کنیدن	چکمنک
Travail	ترافای - تراوای	شغل	کار	ایش

واکر حروف علدن i حرفی	واکر در مابعدش از حرف علد	ویکون غالباً کالسین اذا وقع
اوکنده کلورسه اکثر یا سین	حرف i باشد اغلب چون سین	قبل حرف علة i (نحو)
کبی تلفظ اولنور (مثال)	خوانده میشود (مثال)	

طمع	آز - طمع	طمع - حرص	أَمْ بَيْسِيُونَ	Ambition
یول کوستومل	راه نمودن	ارشاد	دِيرِيكْسِيُونَ	Direction
دنه مک - آذر مه	آزمودن کمر اه سازی	تجارب - اغوا	تَان تَاسِيُونَ	Tentation

وفعل مرفوعه تلفظ اولنوز اگر	و در فعل مرفوع تلفظ نمیگردد اگر	ولا يلفظ في الفعل المرفوع
جمع غایب ایچون اولورسه (مثال)	برای جمع غایب باشد (مثال)	اذا كان لجمع الغائب (نحو)

سور لر	دوست دارند	بیبون	الزيم	Il s'aime
قبول ایدر لر	قبول میکنند	یقبولون	ال ريسوا ف	Il s'acquiescent
کیرو ویر لر	پس میدهند	یردون	ال راند	Il s'acquiescent

وماضی غیر تامده دخی تلفظ	و نیز در ماضی غیر تام تلفظ نمیشود	و كذلك في الماضي غير التام
اولنوز اگر مفرد و جمع غایب	اگر برای مفرد و جمع غایب باشد	اذا كان للمفرد الغائب و لجمعه
ایچون اولورسه (مثال)	(مثال)	(نحو)

سوردی	دوست میداشت	کان یحب	ال ای ميه	Il aimait
سور لردی	دوست میداشتند	کانوا یحبون	ال زي ميه	Il s'aimaient

ت Th

تاکی تلفظ اولنور (مثال)	چون تا خوانده میشود (مثال)	لفظها کالتاء (نحو)		
اویون پری	جای بازی	ملعب - مسرح	تباثر	Théâtre
چای	چای	شای	تی	Thé

U و

بو حرفك عربی سیده ونه ده فارسیده امثالی اولیوب انجیق ضمه دن صکره بولسان و او ساکنه یه مشابهدر (مثال)	این حرفته در عربی ونه در فارسی مقابل ندر دو لکن مشابهت دارد بو او ساکنه که پس از ضمه واقع شود (مثال)	هذا الحرف ایس له فی العربیة ولا فی الفارسیة ما یقابله وهو اشبه بالواو الساکنه المسبوقة بضمه (نحو)
---	---	--

پرواز - کار	پرواز	حاشیه	بور دور	Bordure
یشلک	سبز	خضرة	فیر دور و پر دور	Verdure
و حرفی ایله او قتمز (مثال)		و با حرف q خوانده نمیشود (مثال)		ولا یلغظ مع حرف q نحو

اون بش	پانزده	خمسة عشر	کانز	Quinze
راحت	آسودگی	سکون	کی بود	Quiétude
و بو کلمه لده و او کی او فنور		و درین کلمه ما چون و او خوانده میشود		وقد یکون لفظه کالواو فی

مانی	آبی	مانی	آکواتیک	Aquatique
خط استوا	ممدار استوا	خط الاستواء	لیکواتور	L'équateur
درد کوشملی	چار کوشه	مربع الزوايا	کادران جو لیر	Quadrangulaire

V ف - وو

بو حرف فرنگ لغتنه مخصوص اولوب و او وفا ارا سنده او فنور (مثال)	میان وو وفا تلفظ میشود و این حرف خاص است بلنت فرنگ (مثال)	لفظه بین الواو و الفاء خاص باللغات الافرنجیة (نحو)
--	---	---

باقق - باقه	تماشا - نگاه	نظر - النظر	فوار و وو وار	Voir
بارداق	بیاله	کأس	فیر و ویر	Verre

X کس

مركب من حرفى الكاف | مركب است از حرف كاف و سين | كاف و سين حرف نرند من كندر
والسين (نحو) | (مثال)

اسكندر	اسكندر	اسكندر	آلِكَسَانْدَرُ	Alexandre
جنس - نوع	جنس - نوع	جنس	سَكْسُ	Sexe
قاعده	قاعده	قاعده	مَآكْسِيمُ	Maxime

وقد يلفظ كالكاف الاعرابية أو | و چون قاف كه باز بود تلفظ ميشود | وقاف اليه زادن مركب كبي
كالجيم المصبريه مع الزاى فى نحو | (مثال) | تلفظ اولنور (مثلا)

اراشدرمه	استجواب	فحص	أَيُّ فَرَاغٍ - أَيُّ جَزْمٍ	Examen
سوركون	ازديار ميرون راني	نقى - ابعاد	أَيُّ نَزِيلٍ - أَيُّ جَبِيلٍ	Exil
جواب ويرمك	پاسخ دادن	استجباب	أَيُّ تَوَسُّوٍ - أَيُّ مَجْرُوبِيَةٍ	Exaucer
ايسلكه تشويق ايتمك	بسته پرايت آميز	وعظ	أَيُّ فُزُورِيٍّ - أَيُّ زُورِيَّةٍ	Exhorter

وقد يكون كالسين (نحو) | و كاه چون سين تلفظ ميشود (مثال) | و بعضا سين كبي تلفظ اولنور
(مثال)

بر شهر اديدر	نام شهر است	اسم مدينة	بُرُوسِيْلُ	Bruxelles
الشمس	شصت	ستين	سُوَاسَاتُ	Soixante
يشم	هفتاد	سبعين	سُوَاسَاتُ أَيُّ دِيْزٍ	Soixante et dix

Y

لفظه کالیاء نحو | چون یا خوانده میشود (مثال) | یا کبی او قنور مثلا

باي زان	فلاح - قروي	بزرگ - دهمان	اکنجي - کویلی	Paysan
مَوَائِن	واسطه	سبب	واسطه	Moyen
پای	بلده - خطه	کشور - دیار	الکا - ولایت	Pays
فرايوز	خوف - رعب	یم - ترس	قورقو	Frayeur

Z

لفظه کالزای نحو | چون زی خوانده میشود (مثال) | زی کبی او قنور مثلا

زِي فِير	نسیم - ریح صبا	باد برین - باد صبا	لطیف یل	Zéphir
زِيل	غیره	غیرت	حیت	Zèle
زَيْرُو	صفر	صفر	صفر	Zéro

ولا یلفظ فی (نحو) | و در کلماتی آتی خوانده نمیشود | و اتیده کی کلمه لرده او قنور (مثلا) (مثال)

انف	بینی	بورون	نبي	Nez
عند	نزد	یان - قت	شي	Chez
یکنی	بس	یتشور	آسي	Assez

ولا یلفظ ایضا فی الفعل اذا
کان بلجع المخاطب نحو
و نیز خوانده نمیشود در فعلی که برای
جمع مخاطب باشد (مثال)
(o التحفه العباسیه)

او قورسکز	میخوانید	تقرؤن	قُوا لِرَبِّهِ - وُقُولِرَبِّهِ	Vous lisez
ترکی سوبلسکز	اوازه میخوانید	تغنون	قُوا شَانِیَه	Vous chantez
اوررسکز	میزنید	تضربون	قُوا فِرَائِیَه	Vous frappez
یازپورسکز	ینویسید	تکتبون	قُوا زَا بَکَرِیَه	Vous écrivez

ادات تعریفه متصل	در بیان اسمها که	فی الاسماء بادات	(Noms déterminés)
اسمها بیاننده در	بادات تعریفه است	التعریف	(par l'article)

تکری	خدا - ایزد	الله	دِیُو	Dieu
یراد بیجی	آفریننده	الخالق	لُو کَرِیا تُوُر	Le créateur
حضرت عیسانک رسوللری	یاران حضرت عیسی	الحواریون	لِی زَا بُوُر	Les apôtres
ملائکه	سروشها	الملائکة	لِی زَانِجِ لَیْزَانِز	Les anges
روح القدس	روح القدس	روح القدس	لُو سَمِیْتِ اسْبِرِی	Le saint-esprit
اقانیم ثلاثه	اقانیم ثلاثه	الثالوث المقدس	لَا سَمِیْتِ تَرِی نِی تِیَه	La sainte-trinité
حضرت عیسی	عیسی علیه السلام	المسیح	لُو کَرِ بَیْت	Le christ
حضرت مریم	حضرت مریم	مریم العذراء	لَا سَمِیْتِ فِیْرِیج	La sainte vierge
پیغمبرلر	پیبران	الانبياء	لِی پَرُو فِیْت	Les prophètes
اولیالر	اولیا با	الاولیاء	لِی سَمِیْت	Les saints
شهیدلر	شهیدان	الشهداء	لِی مَار تِیْر	Les martyres
جنت	بهشت	الجنة	لُو پارادی	Le paradis
جهنم	دوزخ	الجحیم	لَا نَفِیْر	L'enfer

شیطان	عزیزیل - دیو	الشیطان	لو دیابل	Le diable
ابلیس	اهرمن	ابلیس	لو دیمون	Le démon

(فی الاشياء المشاهده) Le monde visible

عرش اعظم	کر زمان - آسمان نهم	العرض - فلك الافلاك	لو فرمامان	Le firmament
کونک	آسمان	السماء	لو سیل	Le ciel
کوکار	آسمانها	السموات - الافلاك	لی سیو	Les cieus
یر	زمین	الارض	لا تیر	La terre
کون طوغیسی	خاور	الشرق	لوربان	L'orient
کون باطیسی	باختر	الغرب	لوکسیدن	L'occident
پوراز	جهت جب آفتاب	الشمال	لونور	Le nord
جنوب جهتی	طرف راست آفتاب	الجنوب	لومیدی	Le midi
کونش	آفتاب	الشمس	لوسولای	Le soleil
آی	ماه	القمر	لا لون	La lune
یکی آی	ماه یکشنبه - ماه نو	الهلال	لورکراسان	Le croissant
آیک اون دردی	ماه چارده شب	البدر	لا پلین لون	La pleine-lune
یلدزلر	ستاره ها	التجم	لیراستر	Les astres

آید تلق	فروغ	النور	لا لُومِیرَ	La lumière
قرا کلق	تاریکی	الظلام	لُوبسکوریتیه	L'obscurité
الکلم صاعمه - علامه سما	تیرازه - رنگین کان - کان کردون	قوس قزح	لا رکان سیل	L'arc-en-ciel
پوصی - سیس	میغ	الضباب	لو برویاز	Le brouillard
پوره	کرد باد	التلقیه	لا بورزاسک	La bourrasque
بلوت	ابر	السحاب	لی نوواج - لی نووآز	Les nuages
یل - روز کار	باد	الریح	لوئن - لووون	Le vent
سجاق	کرم	الحر	لا شالور	La chaleur
صوغق	سرد	البرد	لوفروا	Le froid
یغور	باران	المطر	لا بلوی	La pluie
قار	برف	الثلیج	لا نیج - لانیز	La neige
شمشک	درخش - بخنونه	البرق	لی کلیر	L'éclair
کولک کورلدیسی	تندر - فریدن آسمان	الرعد	لو تو تیر	Le tonnerre
قاصرغه	کرد باد	الریح العاصف	لوراج - لوراز	L'orage
کولسکه	سایه	الظل	لومبر	L'ombre
چه	شبنم	النداء - القطر	لا روزیه	La rosée
هوانک کیفیتی	کیفیت هوا	درجة الحرارة	لاتان بیراووز	La température
کسکین فورطنه	تندباد	الزوابع	لاتان بیت	La tempête
لطیف یل	باد برین	النسيم	لوزیفیر	Le zéphyr
کون طوتلمسی	کرنکی آفتاب	الکسوف	لی کلینس دوسولای	L'éclipse du soleil
آی طوتلمسی	کرنکی ماه	الکسوف	لی کلینس دولاون	L'éclipse de la lune

(في العناصر الاربعة) (در بیان اشیایان) (عناصر أربعه به دائر) (Des éléments)

هوا - يل	باد - رزكار	الهوا	لَير	L'air
اتش - اود	آتش	النار	لوفور	Le feu
صو	آب	الماء	لَو	L'eau
طبراق	خاك	التراب	لا تير	La terre

(في الحواس الخمس) (در بیان حواس خمس) (حواس خمسة به دائر) (Des sens)

طات	قوة ذائقة - مزه	حاسة الذوق	لوجو - لو كو	Le goût
ايشديش	قوة سامة - شنواي	حاسة السمع	لوي	L'ouïe
قوقولق	قوة شامة - بويدن	حاسة الشم	لودورا	L'odorat
طوتنق	قوة لاسه - تاس كردن	حاسة اللمس	لوتوشيه	Le toucher
كوريدش	قوة باصره - نيش	حاسة البصر	لا فو - لاوو	La vue

(في أيام الاسبوع) (در بیان روزهای آذینه) (جمعه کونلرینه دائر) (Jours de la semaine)

پازار کونی	روز یکشنبه	يوم الاحد	دیماناش	Dimanche
پازار ایرتسی کونی	روز دوشنبه	يوم الاثنين	لوندی	Lundi
صالی کونی	روز سه شنبه	يوم الثلاثاء	ماردی	Mardi
چارشنبه کونی	روز چهارشنبه	يوم الاربع	میرکری	Mercredi
پنجشنبه کونی	روز پنجشنبه	يوم الخميس	چودی - زودی	Jeudi
جمعه کونی	آذینه - جمعه	يوم الجمعة	فاندردی	Vendredi
جمعه ایرتسی	روز شنبه	يوم السبت	سامدی	Samedi

(Les noms des mois) (فی اسماء الشهور) (در میان نام ماه‌ها) (ایرک اسمنه دائر)

کانون ثانی	بهمن	ینایر	چَانِقِمَه - زَانِ وِوِبَه	Janvier
شباط	سفندار	فبرایر	فَبْرِیْرَه - فِی وُورِبَه	Février
مارت	فروردین	مارث	مارس	Mars
نیسان	اردبهشت	ابریل	اَفْرِیْل - اَوُورِیْل	Avril
مایس	ایار	مایو	مَیَه	Mai
حزیران	تیر	یونیه	چوان - ژوان	Juin
تموز	مرداد	یولیه	چُورِی - زَوی - یَه	Juillet
اغستوس	ماه آب	أغسطس	اَوْتُ	Août
ایلول	مهر	سبتمبر	سَبِّبْ نَابَر	Septembre
تشرین اول	آبان	اکتوبر	اَوُکْتُوبَر	Octobre
تشرین ثانی	آذر	نومبر	نُوفَانَبَر - نُوَوُوانَبَر	Novembre
کانون اول	دی - شب افزا	دسمبر	دِیْسَمْبَر	Décembre

(Les saisons) (فی الفصول) (در میان فصول چهارگانه) (فصول اربعه به دائر)

ایلگشهار	بهار	الربیع	لُوبَرَنْ تَان	Le printemps
یاز	تابستان	الصیف	لِی تَبَه	L'été
کوز - صولگشهار	پاییز - خزان	الخریف	لُوتُون	L'automne
قیس	زمستان	الشتا	لِی قِبَه - لِی وِوِبَه	L'hiver

(Parties du corps) (فی اجزاء الجسم) (در بیان اجزای جسم) (جسمک اجزاسنه داتر)

یاش	سر	الرأس	لا تَبَتَّ	La tête
قیلر	مویها	الاشعار	لِی شِیْقُو	Les cheveux
آلن	بیشانی	الجبهة	لَوْقَرُون	Le front
قولاقلر	کوشهها	الاذنان	لِیْزُورِآی	Les oreilles
یوز	رو	الوجه	لَوْفِزِاج-لُووویزَارُ	Le visage
کوز	چشم	العين	لُوی	L'œil
کوزلر	چشمان - چشمها	العيون	لِیْزُیُو	Les yeux
برون	بینی	الانف	لُونِیْه	Le nez
کوزقباغی	پلک - بام چشم	الخصف	لِیْیُو سِیْر	Les paupières
کربک	مره کان - مره	الهدب - رمش	لِی سِیل	Les cils
اغز	دهن	الفم	لَاوُوش	La bouche
دوداق	لب	الشفة	لَا لِقِر-لَا لِی وُور	La lèvre
دل	زبان	اللسان	لَا لَآجِج - لَالَانک	La langue
دیشلر	دندانها	الاسنان	لِی دَن	Les dents
بیقلر	سبلیها	الشوارب	لِی مُوسْتَاش	Les moustaches
صقال	ریش	اللحية	لَا بَارْب	La barbe
یکاق	رخ - رخسار	الخد - العارض	لَا جُو - زُو	La joue
چکه	زنج	الذقن	لُومَاتُون	Le menton
بیون	کردن	الرقبة	لُوكُو	Le cou
بوغاز	کلو	الزور	لَا جُورج-لَا کُورُز	La gorge
اوموز	دوش	الکتف	لِیْیُول	L'épaule

قولتق	بشل	الابط	لَي سَيَل	L'aisselle
ارقه	بشت	الظهر	لُودُو	Le dos
قول	بازو	الذراع - العضد	لُوبرا	Le bras
ال	دست	اليد	لَا مَن	La main
پارمقلر	انگشتها	الاصابع	لَي دُوا	Les doigts
طرقاقلر	ناخنها	الاطفار	لَي زُونَجَل - لَي زُونَكَل	Les ongles
كوكس	سينه	الصدر	لَا نَوَاتَرِين	La poitrine
قبورغملر - ايكولر	پهلويها	الاضلاع	لَي كُوت	Les côtes
يورك - كوكل	دل	القلب - القواد	لُوكُورُ	Le cœur
قورساق	معدة	المعدة	لَي سَتُومَا	L'estomac
قارن	شكم	البطن	لُوفَانْتَر - لُوورَانْتَر	Le ventre
اشكنبه	شكبه	الكرش	لَا تَرِيَب	Les tripes
بغرسقلر	رودها	المصران	لَي بُوَاوُ	Les boyaux
اود	زهرة	المرارة	لَا بِيَل	La bile
قره جكر	جكر	الكبد	لُوفُوا	Le foi
بويركلر	كرهما - كردها	الكلاوى	لَي رُون يُون	Les rognons
كوبك	ناف	السرة	لُونُوم تَرِيَل	Le nombril
بود - اويلق	ران	الفخذ	لَا كُويَس	La cuisse
ديز	زانو	الركبة	لُوجُنُو - لُوزِيَنُو	Le genoux
بيجاق - بالدير	پوزه	الساق	لَا جَانِب - لَا زَانِب	La jambe

طپوق	مهره پا	الكعب	لاستراجال. لاستراكل	L'astragale
اوکچه	پاشنه - بل	العقب - مؤخر القدم	لوتالون	Le talon
ایاق	پای	الرجل	لوپینه	Le pied
جان	جان - روان	الروح	لام	L'âme
قان	خون	الدم	لوسان	Le sang
سالیار	آب دهان	الريق	لاسا ایف - سالیو	La salive
تر	خوی	العرق	لاساووز	La sueur
کیکلر	استخوانها	العظام	لیزو	Les os
سموک	مک - خلم	المخاط	لامورف - موروو	La morve
ات	گوشت	اللحم	لاشیر	La chair
باش پارمق	انگشت سترک	الابهام	لویوس	Le pouce
شهادت پارمقی	انگشت شکر	السبابه	لانديکس	L'index
اورته پارمق	انگشت میانه	الوسطی	لودوادمیو	Le doigt du milieu
آدمز پارمق - پوزک پارمقی	انگشت بی نام	البنصر	لودو آنوییر	Le doigt annulaire
سریجه پارمق	کالوج - کابلج	الخنصر	لوپتی دوا	Le petit doigt
پارمقلر	انگشتها	الاصابع	لی دوا	Les doigts
سکیر	پی	العصب	لونیرف	Le nerf
طمرلر	رگها	العروق	لی فین سووین	Les veines
بک	خال	خال	اون جرن دوبریته	Un grain de beauté

(بیشله دائر)

(دائره بویا)

(فی الفواكه)

(Des fruits)

برقیسی	یک زردالو	شمشہ	اُون ابریکو	Un abricot
بربادام	یک بادام	لوزہ	اُون اماند	Une amande
برموز	یک انجیر آدم	موزہ	اُون بانان	Une banaue
برکراس	یک آلوبالو	کریرہ	اُون سیریز	Une cerise
برایوا	یک بہ	سفرجلہ	اُون کوان	Un coing
برکستانہ	یک شاہ بلوط	ابوفروہ	اُون شاتی نینہ	Un chataigner
برخرما	یک خرما	بلحہ - تمرة	اُون دات	Une datte
برانجیر	یک انجیر	نینہ	اُون فیج - فیک	Une figue
برنار	یک انار	رمانہ	اُون حریناد - کریناد	Une grenade
برجوز	یک کردکان	جوزہ - عین الجمل	اُون نوا	Une noix
برفندق	یک کلوز	بندقہ	اُون نوازیت	Une noisette
برشفتالو	یک شفتالو	خوخہ	اُون پیش	Une pêche
برارمود	یک امرود	کتری	اُون یوار	Une poire
برالما	یک سیب	تقاحہ	اُون پوم	Une pomme
برارینک	یک آلو	برقوقہ	اُون برون	Une prune
بررتقال	یک نارنگ شیرین	برتقانہ	اُون اورانج - اورانژ	Une orange
برقارپوز	یک ہندوانہ	بطیخہ	اُون پاس تیک	Une pastèque
برقاون	یک خربزہ	شمامہ - قاون	اُون میلون	Un melon
چیلک	توت فرنگی	توت ارضی - شیلک	اُون فریز	Une fraise

فرنک اوزمی	انگور فرنگی	عنب الثعلب	أُونُ كَرُوزَايْ - جُرُوزَايْ	Une groseille
عناّب	عناّب - شیلان	عناّب	أُونُ زُرُوبْ - چُوجُوبْ	Une jujube
توت	توت	توتة	أُونُ مَورْ	Une mûre
زیتون	زیتون	زیتونة	أُونُ اُولَيْفْ - اُولُيُووْ	Une olive
وشنه	الوبالوی ترش	وشنة	أُونُ كَرُوبْتْ - جَرُوبْتْ	Une griotte

(اناجله دائر)

(در درختها)

(في الاشجار)

(Des arbres)

اوقق اناج	درخت خرد	شجيرة	آرْبُوسْتْ	Arbuste
كوك	بيج - ريشه	العرق	لَارَا سِينْ	La racine
اناجك او مچھسی	كنده درخت	الجذبل	لُوتْرُونْ	Le tronc
اناجك كوده سی	تته درخت	الجذع	لَا تَبِجْ - تَبِزْ	La tige
فندان	نهال	الغصن	لَا بَرَانْشْ	La branche
دال - بوداق	شاخ - فلخ	القضب	لُورَامُو	Le rameau
یابراق	برك	الورق	لِي فُوتِي	Les feuilles
اوت	كياه	نبات	أُونُ پِلَانْتْ	Une plante
طومورچق	غنجھ	زر - كم	أُونُ بُوْتُونْ	Un bouton
اناج قبونجی	پوست درخت	قشر الشجر	لِي كُورْسْ	L'écorce

دیکندر	خارها	اشواک	لِی زَی بَیْن	Les épines
دفته اغاجی	دهممت	الشجیر الغار	لُو لُو زَیْه	Le laurier
اردج اغاجی	آدزین - ناثون	الارز - نضار	لُو سَیْدَر	Le cèdre
چام اغاجی	درخت کوکنار	شجیر الراتینج	لُو سَپَیْن	Le sapin
سرو	سرد	السرو	لُو سَیْبَرِی	Le cyprès
برنوع بیان انجیری	انجیر عرب	النجیر - تین الاحق	لُو سَکُوْمُوْر	Le sycomore
قره اغاج	بنه غال	شجیر البق - الدر دار	لُوْرْم	L'orme
بلاموط اغاجی	درخت قونج	البلوط	لُو سَیْن	Le chêne
چنار	چنار	الداب	لُو پِلَاتَان	Le platane
سلطانی سکوت	بهرامه - سیدمشک	لیلاق	لُو لَیْلَا	Le lilas
سنط اغاجی	بزیم	السنط	لَا کَاسِیَا	L'acacia
عرب کراسی =	کنار	السدر	لَا لَیْزِیَّة	L'alizier
عود =	داربوی	العود - الند	لَا لُوْ اَیْس	L'aloès
آبانوس	آبانوس	الابنوس	لِی بَی نَیْسَه	L'ébénier
ماهون =	کابل	الکابلی	لَا کَاجُو - لاکازو	L'acajou
طاغ سروی	سرو ابهل - سرو کوهی	العرعر	لُو جُو نَیْفَرِیَّة	Le genévrier
خیار شنبه اغاجی	درخت خیار چنبر	شجیر خیار الشنبه	لُو کَاسِیَّة	Le cassier
کچی بو سنوزی =	درخت خروب	شجیر الخروب	لُو کَرُو بَیْنَه	Le caroubier
سکود اغاجی	سید	الصفصاف	لُو سُوْل	Le saule
آق قواق	سپیدار	الخور	لُو پُو پِل یَه	Le peuplier

(سفره ادواتنه دائر) (دائر بادوات سفره) (في أدوات السفره) (Utensiles de table)

بر سفره	یک سفره	سفره - مائدة	أُون تَابَلْ	Une table
بر پشکیر	یک دستار خوار	فوطه - منشفه	أُون سِرْفِيْتْ	Une serviette
بر چتال	یک منسال	شوکه	أُون فُور شِيْتْ	Une fourchette
بر چچاق	یک کارد	سکینه	أُون کُوتُو	Un couteau
بر جزوه	یک قهوه دان	ابریق القهوه	أُون کَافِي تِيرْ	Une cafetière
بر قاشق	یک قاشق - چچق	ملعقه	أُون کُویِرْ	Une cuillère
بر صحن	یک صحن	صحن	أُون آسِيْتْ	Une assiette
بر برداق	یک پیاله	قدح - کبابه	أُون فِيرْ - وِوِرْ	Un verre
بر طبق	یک طبق	طبق	أُون پَلَا	Une plat
بر سرکه لک	یک سرکه دان	اناء انخل	أُون فِينَجِرِيرْ - وِوِنِي کَرِيرْ	Une vinaigrière
بر شکر لک	یک شکر دان	حق السكر	أُون سُوکِرِيَهْ	Un sucrier
بر تبسی	یک سین	صینیه	أُون پَلَاوْ	Un plateau
بر چای ابریغی	یک چایمان	ابریق الشای	أُون تِي يِرْ	Une théière

(مأکولاته دائر) (در بیان طعامات) (في الاطعمه) (Des repas)

قه والی	چاشت صبح - ناهاری	الغطور	لُودِي زُونِي	Le déjeuner
اویله ییکی	چاشت نیروز	الغدا	- دِيچُونِيَهْ لُودِي نِيَهْ	Le dîner

اخشام طعمای	طعام شام	العشا	لُوسُوپی	Le souper
اتک	نان	خبز - عیش	دُوپِن	Du pain
چوربا	شوربا	شوربه	اُرن سوپ	Une soupe
ات	گوشت	اللحم	دولایماند - وویاند	De la viande
کباب	کباب	کباب	دُو رُوپی	Du rôti
قبورغه قزارتسی	پهلوی گوشت بریان	اللحم المشط - کوستلته	دِی کُوت لَت	Des côtelettes
کولبصدی	اخنکیز	کولبسطی	دِی بیف تَنک	Des biftecks
کوزله - بورک	اگمشوا	فطیر - لایمه	دِی جاتو - کاتو	Des gâteaux
یمورطه لر	تخمهای مرغ	بیض	دِی زروف	Des œufs
پنیر	پنیر	جبنه	دُو فروماج - فروماژ	Du fromage
سود	شیر	لبن	دُو لی	Du lait
سینه وات	سبزوات	خضارات	دِی لیوم - لی کوم	Des légumes
پلاو	پلاو	رز مقفل	دُو پیلو	Du pilau
پیر	پلیل	قلقل	دُو پواتر - پواور	Du poivre
طوز	نمک	ملح	دُو سیل	Du sel
شکرله لر	نقلما	ملبسات	دِی بون بون	Des bonbons
شکر	شکر	سکر	دُو سوکر	Du sucre
بال	انکبین	عسل	دُو میل	Du miel
قهوه	قهوه	قهوة - بن	دُو کافِی	Du café
چای	چای	شای	دُو تی	Du thé
طاتلیر	شیرینما	الحلویات	دِی دوسور	Des douceurs
یوفته اتک	نان مشوش	رقاق	دِی جو فر - کوفر	Des gaufres
قاورمه	قاورمه	مقلی	دولافر یکاسیه	De la fricassée

قیزارتمه	بریانی	لحم مقلیة	دو لا فَرِیُورُ	De la friture
خورایشی	خمیر کاری	فطیر	اُون پاتیسیرِی	Une pâtisserie
بکمز	دوشاب	دبس - عسل اسود	دولا میلاس	De la mélasse
میورطه قیغانه سی	خایرینز	بجّه بیض	دِی زو مِیَلِتْ	Des omelettes
بالق	ماهی	سمک	دوپواسون	Du poisson
کوفته	کوفته	کفتة	دِی بُو کِیْتْ	Des boulettes
یخنی	یخنی	یخنی	دو راجوراکو	Du ragoût
بوبرک	کرده	کلیة	دو روینون	Du rognon
بقلاوه	تفشیره - بقلاوه	بقلاوه	اُون تورت	Une tourte
تل شهریه	ارشته - رشته	شعریه	دو قیرمیسیل	Du vermicelle
قوش اتی	کوشت مرغ	لحم الطیر	دو لافولای	De la volaille

(Objets classiques) (فی ادوات المدرسة) (در بیان ادوات مدرسه) (مدرسه ادواتنه دائره)

برچاق	یک قلم تراش	مطوة	اُون کانف	Un canif
برقلم	یک خامه	قلم - قلم ریشة	اُون پلوم	Une plume
برقورشون قلم	یک خامه اسرلی	قلم رصاص	اُون کرایون	Un crayon
برجدول	یک راسته	مسطرة	اُون ریکل ریکل	Une règle
بردویت	یک دوات	دوايه - دواة	اُون انگریه	Un encrier
مربک	مربک	حبر - مداد	دو لانکر	De l'encre
کاغد	کاغد	ورق	دو پاپ بی	Du papier
برکتاب	یک کتاب	کتاب	اُون لیقر	Un livre

بر دفتر	یک دفتر	کراس - دفتر	اُون کابِی پی	Un cahier
بر مهر	یک مهر	ختم	اُون کاشی	Un cachet
تباشیر	تباشیر	طباشیر	دولا کرای	De la craie
بر درس	یک درس	درس	اُون لی سون	Une leçon
بر شاگرد	یک شاگرد	تلمیذ	اُون ای لئف	Un élève
بر خوجه	یک استاد	معلم	اُون پرو فیسور	Un professeur
بر صحیفه	یک صفحه	صحیفه	اُون پار - پاچ	Une page
بر خردان	یک محفظه کاغذ	محفظة الاوراق	اُون پورت فوی	Un portefeuille
بر ریکان	یک ریکان	مرمله	اُون پودریه	Un poudrier
قوم	ریک	رمل	دولا پودر	De la poudre

(De la maison) (فی البیت وتعلقاته) (در بیان خانه و اثیاش) (او و اشیا سنهداثر)

بر او	یک خانه	بیت - دار	اُون میزون	Une maison
بر او طه	یک اوطاق	حجرة - اوده	= شامبر	Une chambre
بر پنجره	یک پنجره	شباله	= فنستر	Une fenêtre
بر قمو	یک در	باب	= پورت	Une porte
بر کلید	یک قفل	قفل - کلون	= سیرور	Une serrure
بر اختار	یک کلید - مدنگ	مفتاح	= کلای - کلیه	Une clef
بر مطبخ	یک آشپزخانه	مطبخ	= گوپزین	Une cuisine
بر اسکله	یک اسکیل	کرسی	= شیز	Une chaise
بر شمعدان	یک شمعدان	شمعدان	اُون شانده لئه	Un chandelier
بر صندوق	یک صندوق	صندوق	= گوفر	Un coffre

بردولاب	یک دولاب	دولاب	أُونْ أَرْمُوَار	Une armoire
بریتاق	یک رخت خواب	فرش النوم	أُونْ لِي	Un lit
بردوشک - شلته	یک بستر	مرتبۀ	مَاتَلَا	Un matelas
براورق - پورغان	یک زبرپوش	غطا - لحاف	أُونْ كُوْفِرِيُوْر	Une couverture
برباش بصدیقی	یک بالین	مخدة النوم	أُونْ أُوْرِيْلِيَه	Un oreiller
برجینک	یک روپوش سریر	ناموسیه	أُونْ مُوسْتَكِيْر	Une moustiquaire
یتاق چارشغلری	روپوشمارخت خواب	ملایات الفرش	لِي دَرَادُوْلِي	Les draps de lit

(ملبوسانه داتر) (داتر لباسها) (فی الملبوسات) (Des habillements)

برروبا	یک لباس	کسوة - بدله	أُونْ آي	Un habit
کوملک =	یک پیراهن	قیص	أُونْ شُوْمِيْر	Une chemise
دون =	یک زیرجامه	لباس	أُونْ كَالْسُون	Un caleçon
عنتری =	یک قبا	قبا	أُونْ قِيْسْت	Une veste
یلک =	یک نیم تن	صدیری	أُونْ زِلِي - جِيلِيَه	Un gilet
پنطلون =	یک پانطلون	پانطلون	أُونْ پَانْطَلُون	Un pantalon
ستره =	یک ستره	ستره	أُونْ رِيْدِنْجُوْت - رِيْدِنْكُوْت	Une redingote
قوندره لر	پاوشما	کادر	دِي سُوَامِيَه	Des souliers
چورابلر	چورابها	چورابات	دِي بَا	Des bas
الديو انلر	دستشما	کفوف	دِي جَان - كَان	Des gants
بر مندیل - یاغلق	یک دستمال	مندیل	أُونْ مُوشُوَار	Un mouchoir
بر ساعت	یک ساعت	ساعة	أُونْ مُوْتِر	Une montre

(Artisans et commerçants.) (فی آرباب الصنایع) (در میان ارباب صنعت) (صنعت و تجارت اربابانه)
(والتجار) (و تجارت) (دائر)

بر بربر	یک بربر	حلاق - مزین	اُون باریبَه	Un barbier
بر قصاب	یک قصاب	قصاب - جزار	بُو شِی - بُو شِیَه	Un boucher
بر اتمکچی	یک ناوا	خباز	بُولان رِی بُولانچیه	Un boulanger
بر قهوه چی	یک قهوه فروش	بنان بیایع القهوه	کافیتیه	Un cafetier
بر جواهرچی	یک کوهر فروش	جوهری - جواهرچی	بیرزئی بیرزیه	Un bijoutier
بر قوندره چی	کفتگر - کفتدوز	خفاف - جزمه چی	گور دوئییه	Un cordonnier
بر عیشچی	یک میوه فروش	فکهای	فروئییه	Un fruitier
بر ساعتچی	ساعتگر	ساعاتی	اُورلُورِی - اُورلُوجیه	Un horloger
بر کتابچی	یک کتاب فروش	کتبی	لیبریر	Un libraire
بر پابچی - دیوارچی	دیوار کر - لادکر	بنا	ماسون	Un maçon
بر دولگر	کنکار - درکر	نجار	شاربان تیه	Un charpentier
بر چلنگر	یک جلانگر	صانع الاقفال	سیروریه	Un serrurier
بر تبار	یک بازرگان	تاجر	مارشان	Un marchand
بر کاغذچی	یک کاغذ فروش	بیاع ورق	پاپتیه	Un papetier
بر ترزی	یک خیاط	خیاط	تایور	Un tailleur
بر اجراحی	یک دارو فروش	صانع الادویه	فارماسین	Un pharmacien

(خدمتکار لر ه دائر) (دائر شو کر ها) (في الخدم) (Des domestiques)

بر خدمتچی	یک نوکر - خدمتکار	خادم	اُون دَو مَسْتَبِكْ	Un domestique
بر خدمتکار	یک پیکار	خدام	= سِرْفِئورْ	Un serviteur
بر خدمتچی قاری	یک زن خدمتکار	خدامة	اُون سِرْفَانْتْ	Une servante
بر سائیس	یک غلام آخور	سائیس	اُون پالوفر نیسه	Un palefrenier
بر آشپز	یک آشپز	طباخ	= کوی زینیه	Un cuisinier
بر قپوچی	یک دربان	بو اب	= پور نیسه	Un portier
بر لاله	یک لاله	لالا - مربی	= گو فیر نور جو فیر نور	Un gouverneur
بر دادی	یک آقون	داده - مربیه	اُون گو فیر نانت - جو فیر نانت	
بر سودانا	یک مادر شیر	مرضعه	= نوریس	Une nourrice
بر کھیا	یک کتھدا	کنیا - وکیل	اُون آتاندان	Un intendant
بر کیلارجی	یک خور صلادار	کیلارجی	= مِیتر دَو تیل	Un maitre d'hôtel
بر عربی	یک کرد و نذران	سواق العربیه	= کوشیه	Un cochet
بر وکیل خرج	یک وکیل خرج	وکیل انخرج	= سو مبلیه	Un sommelier

(حیوانان ه دائر) (دائر حیوانات) (في الحيوانات) (Des animaux)

بر آت	یک اسب	حصان - فرس	اُون شغال	Un cheval
بر قصر اق	یک مادیان	رمکه - فرس اتی	اُون زمان - جومن	Une jument
بر قیون	یک کوسفند	خروف	اُون موون	Un mouton
بر دیشی قویون	یک کوسفند ماده	نجه	اُون بریی	Une brebis

برقوزی	یک بره	جل - رمیس	أُونِ اَيْتُو	Un agneau
برکچی	یک بز	معزه	أُونِ شَيْقُر	Une chèvre
براوغلاق	یک بزغالہ	جدی	أُونِ شَقْرُو	Un chevreau
برارکک طای	یک کره اسب	مهر	أُونِ پُولَان	Un poulain
بردیشی طای	یک کره مادیان	مهره	أُونِ پُولِش	Une pouliche
برتکه	یک بزتر - کشن	تیس	أُونِ بُولُک	Un bouc
بردیشی دانه	یک کوساله ماده	عجله	أُونِ زَبِنِس جَبِنِس	Une génisse
براوکوز	یک گاو	ثور - بقر	أُونِ بُوْف	Un bœuf
برمانده	یک کامیش	جاموس	أُونِ بُوْفَل	Un buffle
بردانه	یک کوساله	عجل	أُونِ قُو	Un veau
براینک	یک ماده گاو	بقرة	أُونِ فَاش	Une vache
برمیمون	یک بوزینه	قرد - سعدان	أُونِ سَانِر - سَانِج	Un singe
برطاوشان	یک خرکوش	ارنب	أُونِ لَبِقَر	Un lièvre
بردیشی جیلان	یک آهوی ماده	غزاله	أُونِ کَزِيل - جَزِيل	Une gazelle
بردوه	یک اشتر	جل - بعیر	أُونِ شَامُو	Un chameau
برهجن	یک شترباد	هجن - ناقه	أُونِ دَرُو مَادِر	Un dromadaire
برکدی	یک کره	هره - قطه	أُونِ شَا	Un chat
برصچان	یک موش	فارة	أُونِ رَا	Un rat
براشک - چندر	یک خر - درازکوش	حمار	أُونِ اَنْ	Un âne

بر قاطر	یک استر	بغل	أُون مَوْلِيَه	Un mulet
بر طوموز	یک کراز - خوک	خنزیر	كُوْشُون	Un cochon
بر اوسلان	یک شیر	اسد - سبع	لِيُون	Un lion
بر کوبک	یک سگ	کلب	شِيْن	Un chien
بر قورد	یک کرک	ذئب	لُو	Un loup
بر قپلان	یک پلنگ	نمر	تِيْكَر - تِيْجِر	Un tigre
بر آيو	یک خرس	دب	أُوْرْس	Un ours
بر تلکی	یک روباه	ثعلب	رَنَار	Un renard
بر فیل	یک پیل	فیل	أَيْلِيْفَان	Un éléphant

(قوشلره دائر)

(در میان مرغها)

(فی الطيور)

(Des oiseaux)

چیناق	چنگال - پنجه	المخالب	لِي سَبْر	Les serres
آق بابا	کرکس سپید	العقاب	لُو قُوْبُوْر - وُوْبُوْر	Le vautour
بایقوش	جغد - بلبل کنج	البوم	لُو هِيْبُو	Le hibou
صقصغان قوشی	کلار - عکک	العقعق	لَا ي	La pie
قره قرغه	کلغ	الزاع	لَا كُوْرَنَائ	La corneille
سوکلون	تذرو	الديك البري	لُو فَيْزَان	Le faisan
بانقچین	ماهی خوار	الذئب	لِي رُون	Le héron
ککک	کبک	الجلج	لَا يِيْرِدْرِي	La perdrix
بیانی کورچین	کبوتر کوهی	منقار الدم	لُو رَامِي	Le ramier
قناریه	زر دچقو	السنكاري	لُو سِيْرِن	Le serin

بر قرتال قوشی	یک کرکس	نسر	أُونِ اَيْجَلْ - اَيْكَلْ	Un aigle
بر بلد رچین	یک لاروده	سمانه	أُونِ كَايْ	Une caille
بر اوردك	یک مرغاب	بطه	أُونِ كَانَارْ	Un canard
بر قرغه	یک زاغ	غراب	كُورْبُوْ	Un corbeau
بر طوغان	یک شاهین	صقر	فُوكُونْ	Un faucon
بر قرلنقیچ	یک پرستوك	خطاف - عصفور الجنة	أُونِ اِيْرُونِ دِيْلْ	Une hirondelle
بر چاوش قوشی	یک شانه سر - پوك	هدهد	هُوبْ	Une huppe
بر قره طاوق	یک مرغابی	شحرور	أُونِ مِيْرَلْ	Un merle
بر چیللاق	یک زغن - کوشتر با	حدأة - حدایة	مِيْلَانْ	Un milan
بر سرچه	یک کنجشك	عصفور	مُوَانُوْ	Un moineau
بر قاز	یک قاز	وزة	أُونِ وَا	Une oie
بر طاوس	یک طاوس	طاوس - صراخ	أُونِ پَانْ	Un paon
بر بیغان	یک تونک - طوطن	درة	بِيْرُوْكِيْ	Un perroquet
بر طاوق	یک ماکیان	دجاجة	أُونِ پُولْ	Une poule
بر بیلج	یک فرخ - جوژه	کککوت	أُونِ پُوْلِيْ	Un poulet
بر خروس	یک خروس	دیک	كُوْكْ	Un coq
بر کورچین	یک کبوتر	حمامة	بِيْچُوْنْ - بِيْرُوْنْ	Un pigeon
بر بلبل	یک هزار	بلبل - عندليب	رُوسِيْنُوْلْ	Un rossignol
بر قومری	یک موسیج	قریة	أُونِ تُوْرْتِيْرِيْلْ	Une tourterelle
بر چایر قوشی	یک جکاوك	ابوالمیج	أُوَيْبْتْ	Une alouette

(بوجکاره داتر)

(دریان حشرات)

(فی الحشرات)

(Des insectes)

بر بیلان	یک مار	نعبان	أون سیرین	Un serpent
بر عقرب	یک کژدوم - کج دوم	عقرب	سکور پیون	Un scorpion
بر قور بغه	یک غوک	ضفدعة	أون کری نیویل	Une grenouille
بر بال اریسی	یک مکس انکبین	نحلة	آ بی	Une abeille
بر صاروچه آری	یک کلینز	ذنبور - دبور	جیب گیب	Une guêpe
بر چکرکه	یک ملخ	جرادة	سوقیریل	Un sauterelle
بر سنک	یک مکس	ذبابه	موش	Une mouche
بر سوری سنک	یک پشه	نموسه	أون کوزن	Un cousin
بر پره	یک کیکیک	برغوث	أون پوس	Une puce
بر تخته بی	یک تر دک - غساک	بقه	پونیز	Une punaise
بر قورت	یک کرم	دوده	أون قیر - وویز	Un ver
بر بت	یک سپس	قله	پو	Un pou

(چوق استعمال اولان
اخلاق و صفاته داتر)

(دریان صفات و اخلاق
که بسیار استعمال میشود)

(فی الصفات و الخصال
کثیرة الاستعمال)

(Des qualités les
plus usitées)

کولریوزلی	خوشه	بشوش	آ فابل	Affable
دوست	یار	حیب	آ می	Ami
سوکلو	دلپسند	محبوب	آی مابل	Aimable
اسکی	کهنه	قدیم	آنسنین	Ancien
ایشه مقید	برزیده	مواظب	آ سیدو	Assidu
خبردار	آگاه	متنبه	آ تاتیف	Attentif

بخیل	آزمند	بخیل	آقار - آوار	Avare
جوامررد	سخی	کریم	جینرو - زینرو	Généreux
کوزل - ایو	خوب	طیب	بون	Bon
لیاقتلو	سزاوار	لایق	کاپابل	Capable
سوکلی	دلایز	عزیز	شیر	Cher
طاتلوخویلو	نواز شکار	جیل انطلق	سیقیل سی ویل	Civil
مسرور	خشنود	مبسوط	کوتان	Content
خشنوددکل	ناخشنود	غیرمبسوط	میکوتان	Mécontent
قولای	آسان	سهل	فاسیل	Facile
کوج	دشوار	صعب	دفسیل	Difficile
یواش خویلو	خوشخو	سهل الانطباع	دوسیل	Docile
خویسنز	بدخو	صعب الانطباع	ان دوسیل	Indocile
اطاعتلی	فرمانبر	مطیع	أوبایسان	Obéissant
اطاعتسنز	نافرمان	عاص - عاق	دی زوبایسان	Désobéissant
دلبار	زبان آور	فصیح	ای لوکان	Eloquent
حاسد	رشکبر	حسود	انقیو - آن ویو	Envieux
قصقانج	غیبه کار	غیور	چالو - زالو	Jaloux
یالطاقلانجی	لابکار	متملق - مداهن	فلاتور	Flatteur
یلانجی	دروغگو	کذاب	ماتور	Menteur
ریاکار	زرقی همیشه	مرائی	ای پوکرت	Hypocrite

صد اقتلو	صد افتکار	صادق	فیدیل	Fidèle
دلی	دیوانه	مجنون	فو	Fou
بودله	کول - سبکفر	احق - ابله	سو	Sot
عقللو	دانا - خردمند	عاقل	ساج - ساز	Sage
کیفلو - شن	فرخناک - شادان	فرح - مبتهج	جی	Gai
طاسه لو - کدرلو	غمگین	محزون	تربست	Triste
ظریف	دلکش	ظریف - مطبوع	چاتیل - زاتیل	Gentil
نازل مزاج	خوشطبع	رقیق المزاج	دی لیکا	Délicat
قبا - خویراد	درشتجو - بد طبع	غلیظ الطبع	کروسبی	Grossier
مهارتلو	هنرور - کاردان	ماهر - حاذق	آبیل	Habile
اقباللو	بختیار - کامکار	سعید	اورو	Heureux
بختسز	بد بخت	منکوب	مالورو	Malheureux
عفتلو	صلاح - پسته	صلاح - امین - صادق	اوبنت	Honnête
آلچق	فردمایه	دنی	مالوبنت	Malhonnête
یوخسول	بینوا	فقیر	پوور - پوور	Pauvre
زنکین - بای	توانگر	غنی	ریش	Riche
همسز - تنبل	کم همت	قلیل الهمة	اندولان	Indolent
حیاسز - اوتانمز	بی نرم - بی آبرو	قلیل الحیا - وقیح	آن سولان	Insolant
نازکور	نمک بحرام	کنود - منکر النعمه	انجرا - آن کرا	Ingrat
ذکاو تلو - ذهنلو	زیرک - دانشمند	ذکی - فهیم	انتلیجان - آن تیلیزان	Intelligent
کوتو	ناپکار	شریر - قبیح	میشان	Méchant

آلچق کو کلاو	تواضع کننده	متواضع	مودبست	Modeste
کبرلو	خودمین - باد سر	متکبر - شاہج الانف	اور کو لیو اور جو لیو	Orgueilleux
اهمالچی	سپوز کار	مہمل	نہجلیجان نیکی زان	Négligent
اوشنکن	پروردگار	متوائی - کسلان	پاریسو	Paresseux
دلنجی	کدا - در یوزہ کر	سائل - شحات	ماندیان	Mendiant
ادبلو	مؤدب - بادب	ادیب - مہذب	پول	Poli
قور قاق	ترسناک - لی زہرہ	خواف - جبان	پورو	Peureux
تمیز	پاک - پاکیزہ	نظیف - نقی	پرو پر	Propre
قابلیتو	مزا - شایان	لائق - جدیر - احرا	پرو پر آ	Propre à
شکر ایدچی	سپاس کننده	متشکر - شاکر	ری گو یستان	Reconnaissant
حیلہ کار	حیلہ باز - فندہ پیشہ	محتال - مکار	روزبہ	Rusé
صداقتلو	صداقتکار	صادق	سنسیر	Sincère
قناعت صاحبی	خرمند - قناعت کننده	قانع - قنوع	سوبر	Sobre
اوتانغان	شرمندہ	مستقی - ذوالحیاء	تیمید	Timide
آلدادیچی	فریبندہ	مخادع - خداع	ترومپور	Trompeur
فضیلتو	فضیلتا آب	فاضل	فیرتو - ویرتو	Vertueux
طوغری سوزلو	راستگو	صادق القول	قری - ووریہ	Vrai
خوسر	دزد	سارق	قولور - وولور	Voleur
بیوک	بزرگ	کبیر	جران - کران	Grand
کوچک	خرد	صغیر	پتی	Petit
کوزل - اپو	زیبا - خوب	جمیل - لطیف	بو	Beau
ظریف - دلبر	دلایزہ - دلارا	ملیح - صبیح	چولی - زولی	Joli

جرکین	زشت - بدلقا	ذمیم - قبیح المنظر	لَیْد	Laid
فنا - کوئی	بد	ردی	مَوْفِی - مَوْوِیَه	Mauvais
قوتلو	توانا - زورمند	قوی	فَوْر	Fort
قوتسز	ناتوان - زبون	ضعیف	فَیْبِل	Faible
آرق	لاغر - نزار	نحیف	مِیْجِر - مِیْکِر	Maigre
کیفسز - خسته	بیمار	مریض	مَالَاذ	Malade
کور	کور - نابینا	اعمی - ضریر	آفُوْجَل - آوُوْکَل	Aveugle
دلسز	لال - کنکک	اخرس - ابکم	مُوْیَه	Muet
صاغر	کر - شوا	اصم - اطرش	سُوْر	Sourd
طوپان - آقسق	شل - لیک	اعرج	بُوَانُوْ	Boiteux
سقط	سقط	مکسح - اقل	اِیْسْتِرُوْیِی	Estropié
شیشمان - یوغون	ستبر - زفت	غلیظ	جُرُو - کُرُو	Gros
سبز	فربه	سبیم - مشیم	جُرَا - کُرَا	Gras
شاشی	کر چشم - چشم کتته	احول	لُوْش	Louche
ککمه - پیه	الکرن - کچر بان	الکن	بِیْج - بَیْک	Bègue
قنبور	پشت کوز	احدب	بُوْسُو	Bossu
کنج - دلی قانلو	برنا - نوجوان	شب - شاب	چون - زون	Jeune
قوجه - اختیار	بیر - سال خورده	هرم - عجوز	فِیُو - وِوِیُو	Vieux
اوزون	دراز	طویل	لُوْج - لُوْن	Long
قصه	کوتاه	قصیر	کُوْر	Court
جوجه - بودور	زاد خوست - کوته قد	قرعته - ماجوج	نَیْن	Nain

(في الاهل والاقارب) (در میان خویش و اقارب) (خضم واقرب بالرده اتر)

(Des parents)

بر بابا	یک پدر	اب - والد	أون پیر	Un père
بر انا - والده	یک مادر	ام - والدة	أون میمر	Une mère
بر دده	یک نیا	جد	أون کران پیر	Un grand père
بر بیولک والده	یک مادر بزرگ	جدة	أون کران میمر	Une grand' mère
بر اوغل	یک پسر	ابن	أون فیس	Un fils
بر قز	یک دختر	بنت	أون فیل	Une fille
بر طورون	یک نوه - نیره	حفید	أون پتی فیس	Un petit-fils
بر قز طورون	یک دختر نوه	حفيدة	أون پتیت فیل	Une petite-fille
بر قز داش	یک برادر	أخ - شقیق	أون قزیر	Un frère
بر قز قز داش	یک خواهر	أخت	أون سور	Une sœur
بر عموجه	یک برادر پدر	عم	أون اونکل	Un oncle
بر تیزه	یک خواهر مادر	خاله	أون تانت	Une tante
بر قز داش اوغلی	یک برادر زاده	ابن الاخ	أون نیقو - نیوو	Un neveu
بر قز داش قزی	یک دختر برادر	بنت الاخ	أون نیس	Une nièce
بر عموجه زاده	یک عمزاده	ابن الم	أون کوزن	Un cousin
بر عموجه قزی	یک دختر عم	بنت الم	أون کوزین	Une cousine
بر قاین پدر	یک خسر	حم	أون بو پیر	Un beau-père
بر قاین والده	خشامس - مادر اندر	حاة	أون بیل میمر	Une belle-mère
بر کوکی - داماد	یک خسر انکر	صهر	أون بو فیس	Un beau-fils
بر اوکی قز	یک دختر زن	رینیه	أون بیل فیل	Une belle-fille
بر قاین	یک برادر زن	أخ الزوجه أو الزوج	أون بو قزیر	Un beau-frère
بر بالینز	یک خواهر زن	أخت الزوجه أو الزوج	أون بیل سور	Une belle-sœur

(في أقسام المدينة) (در بیان اقسام مملکت) (أقسام مملکتہ دائر) La ville et ses parties

شهر	شهر	بلد - مدينة	Un pays, une ville
یوکسک بریر	جای بلند	محل مرتفع	Un quartier élevé
یول	راه	الطریق - الدرب	Le chemin, la rue
جاده - طریق عام	شاهراه	الشارع	Grand chemin
کوچک سوقاق	کوچ	عطفة - عمر	Une ruelle, un passage
عربہ یولی	راه کردونه	سكة الكروسة	Le chemin de voiture, La route carrossable
کولسکه لی بریر	جای سایه دار	سهله مظله	Une place ombragée
یایه قالدومی	آزبانہ پیادکان	ممشی	Un trottoir, une allée
چارشو	بازار	السوق	Le marché, le bazar
لیمان	دریابند	المینا - البحریه	Le porte, la marine
کمرک - کومروک	کمرک	الجرک - کمرک	La douane
پوسته خانه	پوسته خانه	البوسطة	La poste
واپورلک وکالتبری	وکاله خانه پاپورہا	وکالة القابورات	L'agence
بانق عثمانی	بانک عثمانی	البنک العثماني	La banque Ottomane
شہبندر خانہ	شہبندر خانہ	القونسلات	Le consulat
مطبعه	چاپخانه	المطبعة	L'imprimerie
سرای	سرای	سرای	Un palais
خان	کار باسرای	فندق - دارالغربا	Hôtel
مسافر خانہ - لوقنطہ	مہمانسرای	دارالمسافرين	Une auberge, hôtellerie
سیریری	جای تماشا	محل التفریح	Salle de spectacle

حمام عمومی	کرما به عمومی	حمامات عمومیة	Des bains publics
ایبلیکخانه	کارگاه تار	معمل فتالة	Une filature
صودکرمانی	آسیاب آب	طاحون ماء	Un moulin à eau
یل دکرمانی	آسیاب باد	طاحون هوا	Un moulin à vent
فرون - اوجاق	استدان	فرن - تنور	Un four, fourneau
کرج اوجانی	تنور چکر	اتون الکلس	Un four à chaux
اشپی دکانی	اشپزخانه	لوکندة الاکل	Un restaurant
مغازه	مخزن	مخزن	Un magasin
دکان	دکان	دکان	Une boutique
خسته خانه	بیمارخانه - بیمارستان	مستشفى. دارالشفاء	Un hôpital
تکیه - درگاه	خانگاه	خانقاه - صومعه	Un hospice
صابونخانه	کارگاه صابون	مصنبة	Une savonnerie
حبسخانه	زندان	محبس	Une prison
اوه	دشت	انحلا - الريف	La campagne
سیرانیری	سیرانگاه	محل التنزه	La promenade
پیکار	چشمه	عين ماء	Une fontaine
حوض - کول	آبداں - تالاب	حوض - برکه	Un bassin
فسقیه	فواره	نوفرة	Un jet d' eau
اورمان	بیشه زار	اجمة - غابة	Une forêt, un bois
سلطانان	بمملکاه	مذبح - مسلخ	Une boucherie, abattoir
عربه خانه	کردونه خانه	محلطة العرباة	Une remise
کوی	ده - روستا	قرية	Un village
کویبجک	ده کده	ضیعة	Un hameau

(في المعادن والاحجار الثمينة) (در بیان معدنها و سنگهای ذیقیمت) (معدن و ذیقیمت جواهر لره دائر) (Métaux et pierres précieuses)

التون	زر	الذهب	L' or
كش	سیم - نقره	الفضة	L' argent
آق التون	زر سفید	الذهب الابيض	La platine
قورشون	سرب	الرصاص	Le plomb
باقر	مس	التحاس	Le cuivre
پرنج	توچ	الشبة	Le bronze
مقناطیس	آهن با	المغناطیس	L' aimant
تیمور	آهن	الحديد	Le fer
چلیک	پولاد	البولاد	L' acier
قلای	سیمد روی	القصدير	L' étain
توتیا	توتیا	التوتیا	Le zinc
جیوه	ژیوه - سیاه	الزئبق	Le mercure
جواهر	کوهها	جواهر	Des bijoux
الماس	الماس	الماس	Le diamant
پرلاته	پرلاته - نوعی از الماس	پرلات	Le brillant
زهره	زهره	الزهره	L' émeraude
یاقوت	برهان	الياقوت	Le rubis
لاجوردی یاقوت	برهان آسمانگون	ياقوت الازرق	Le saphir
زبرجد	زبرجد	زبرجد هندی	La topaze
فیروزه	فیروزه - بیرونج	الفیروز	La turquoise
برزده	بجاده	السیلان	Le grenat

Saphir
Turquoise
برهان آسمانگون

صاری یا قوت	یا قوت زرد	یا قوت زعفرانی	L' hyacinthe
عقیق	عقیق	العقیق	L' agate
سلیمانی طاشی	سنگ سلیمان	سلیمانی	La cornaline
لاجورد طاشی	لاژورد	حجر اللازورد	Le lapis-lazuli
انجو	مردارید	اللؤلؤ	Les perles
مرجان	بسد	المرجان	Le corail
(انواع بیروطاشره دائر)	(در بیان انواع زمین و سنگها)	(فی انواع الارض والاجار)	(Des pierres, des terres etc.)
کرج طاشی	سنگ کج	حجر الکلس	La pierre à chaux
کرج	کج	الکلس - الجص	La chaux vive
چقل طاشی	خرسنگ - سنگریزه	الحصا - الصوان	Le caillou
الچی طاشی	سنگ آهک	حجر الجبس	Le gypse, pierre à plâtre
بلور طاشی	سنگ بلور	حجر البلور	Le cristal de roche
سماقی طاش	سنگ سماقی	حجر السماقی	Le porphyre
پالاندز طاشی	سنگ آتش زنه	حجر الصوان	Le granit, pierre à feu
بلکوطاشی	سنگ فسان	حجر المسن	Le grès, pierre à aiguiser
مرمر طاشی	سنگ مرمر	حجر الرخام	Le marbre
تباشیر	کل خوردنی	حجر الطباشیر	La craie
کوکرد	کوکرد	حجر الکبریت	Le soufre
تنکار	بوره	البورق	Le borax
اوزلوطپراق	کل سفید	الطفل	L' argile
کهرجله	شوره	ملح البارود	Le nitre, salpêtre
شاب	زاک - شب	الشب	L' alun

(Accidents et maladies) (في ما يتعلق بالامراض) (در میان بیماری و ناخوشی) (امراض والامه دائر)
والعوارض

کینه سزک - مزاج سزاق	ناخوشی مزاج	انحراف المزاج	Une indisposition
درمانسز و قون سزک	نا توانی - بی ثباتی بزبونی	ضعف - وهن	Une faiblesse
سانجی آغری تی	درد - رنج - آزار	وجع - ألم	Un mal; une douleur
طهرا نشی - نبض آتق	نبض - طمیدن بمض	النبض - دن النبض	Le poul; la pulsation
کوکس علی	درد سینہ	وجع الصدر	Le mal de poitrine
معدہ سانجیسی	درد معدہ	وجع المعدة	Mal à l'estomac
هضم سزک	نا کواری	ثقل - عدم هضم	Une indigestion
اویقوسزک	بی خوابی	عدم النوم	L'insomnie
دترمه - اسقمه	لرزه - تب	قشعريرة - قفقفة	Des frissons
قوصمق - قی	هراش - شکوفه	قیء - استفراغ	Des vomissements
باش دونه	سرگردانی	الدوخة - هدام	L'étourdissement
باغقلق	بیخودی - غیبگی	غشيان	Un évanouissement
قبضلق	سکیم بستکی	مسك البطن - انقباض	La constipation
پورک سورمک - عمل	سکیم راندن	جری البطن - اسهال	La diarrhée
زکام	خشام	رشح - زکام	Un rhume
پورک اوی نامه سی	تپساک دل	الخفقان - خجلان القلب	La palpitation
قانه - کچیشمه	خارش	اکلان - الرعيان	La démangeaison
قورلغات - اتیران	درد ناخن - خوی درد	دا حوس - دو حاس	Un panaris
چیمبک علی	آبله	الجدري	La petite vérole
فرنکی علی	علت فرنگی	فرنجی - بلا - صفرا	Vérole
سکبل	نا شکل	توءلولة	Une verrue

في بعض العلوم والفنون

علم اللاهوت - علم الكلام (لاهوتي)
 اذاب الاخلاق (صاحب رسالة في الادب)
 الادب البيان (ادبي)
 العلوم الرياضية

علم منطق }
 الة قانوية تعصم مراعاتها الذهن
 عن الخطا في التفكير

علم الانشا
 علم السجع والقافية (منشى)
 علم العروض
 فن الشعر (شاعر)
 علم البديع والمعاني والبيان

الفلسفة }
 لفظة يونانية مركبة من (فيل) حب
 و (سوف) حكمة يعنى حب الحكمة

فن الحساب
 علم التاريخ (مؤرخ)
 الهندسة (مهندس)

الجغرافيه
 علم الفلكيات (فلكي)

DES SCIENCES ET DES ARTS

La théologie (théologien)

La morale (moraliste)

La littérature (littéraire)

Les mathématiques

La logique

Le style; la composition

La prose (prosauteur)

La prosodie

La poésie (poète)

La rhétorique

La philosophie (philosophe)

L'arithmétique

L'histoire (historien)

La géométrie (géomètre)

La géographie

L'astronomie (astronomique)

در بیان بعض علوم و فنون

علم عقاید - در معرفت ذات اقدس باری
علم ادب و اخلاق
در ادبیات
علوم ریاضیه

علم منطق } علمیت که دانسته میشود با وصحت
{ و فساد فکر در ذهن

علم انشا

علم صحیح و قافیہ (اهل انشا)

علم عروض - فن شعر

فن شعر (شعر گوینده)

علم بدیع و معانی و بیان

علم فلسفی } فیلسوف بزبان یونانی (فلسل)
{ دوست (سوف) حکمت یعنی
دوستدار حکمت

علم رقوم

علم تاریخ

علم هندسه

(مؤرخ)

(مهندس) انداز گیرنده

علم جغرافیه } علمیت که روی زمین و اقالیم
{ و ممالک را بیان میکند

علم فلکیات

(فلکی)

بعض علوم و فنون دائر

حق سبحانه و تعالی حضرت تبارینه متعلق علم عقائد
ادب و اخلاق علمی (اخلاقه دائر کتاب یازان محرم)
ادبیات
علوم ریاضیه

علم منطق } یا کشف ایله طوغرینک بینی
{ تغریق ایدرک عقل انسانی صواب
و استقامت ایله صرف استعمال
ایتمک طریقه ارشاد و اشعار ایدر

علم انشا - کتابت فن و اصولی

علم صحیح و قافیہ (اهل کتابت)

علم عروض

فن شعر (شعر سو یلیجی)

علم بدیع و معانی و بیان

علم فلسفه } فیلسوف یونان اساننده (فیل)
{ محب (سوف) حکمت یعنی
عجب حکمت

علم حساب

علم تاریخ

علم هندسه

(مؤرخ)

(هندسه به آشنا کسنه)

علم جغرافیه } ارضک سطحی و اقلیم و ممالکی
{ تعریف ایدر

علم فلکیات (فلکیانه آشنا کسنه)

(منجم)	علم النجم - التنجيم	L' astrologie	(astrologue)
	علم قواعد الدنيا - علم انتظامات العالم	La cosmologie	
	الجبر	L' algèbre	
	علم الفقه	La jurisprudence	
(بليغ)	علم الفصاحة والبلاغة	L' éloquence	(éloquent)
	معرفة حفظ الصحة	L' hygiène	
(طبيعي)	علم الطبيعيات	La physique	(physicien)
(كيمياوي)	علم الكيمياء	La chimie	(chimiste)
(طبيب)	علم الطب	La médecine	(médecin)
(جراح)	الجراحة	La chirurgie	(chirurgien)
	السياسة - البواتيقه	La politique	
	الاحكام والنواميس	Le droit	
	الشرايع - الكوديشه - القانون	Le code	
	تلغرافى علم الآلة الاشارية	Le télégraphe	
(معمار)	فن البناء	L' architecture	(architecte)
(طباع)	فن الطباعة	La typographie	(typographe)
	التصوير الشمسى	La photographie	

فن اخترشناسی (اخترشناس)

علم انتظامات جهان - که از هیئت دنیا بحث میکنند

علم حسبر } علمیت که دانسته میشود بآن
مجموعات عددیه

علم الفقه - دائر بشرع شریف بود

علم فصاحت و بلاغت (سخن آفرین)

علم معرفت حفظ صحت

طبیعیات (طبیعی)

فن کیمیاگری (کیمیاگر)

فن حکمت (حکیم)

فن ریشسازی (ریشساز)

علم سیاست } متعلق باداره امور حکمرانی
و پادشاهان ملکه و رعیت است

احکام دادگری

قانون نامه احکامنامه

دور نویس - تار برقی

فن بناپردازی (بناگر)

فن چاپ زنی (چاپزن)

تصویر آفتابی

علم نجوم } علم نجوم مدنی و کشف
خفا با ادعای سند بولنان شخص

کائناتی اداره ایدن قواعد - قوای طبیعیہ دن
بحث ایدن علم

علم جبر } علوم چند سیه دن بر علیه مجهولات
عسديه انکله بیلنور

علم الفقه - شرع شریفه متعلق علم

فصاحت و بلاغت علمی (بلاغت صاحبی)

علم حفظ صحت

حکمت طبیعیہ (طبیعی)

کیمیا جیلکه متعلق فن (کیمیاچی)

علم طب (حکیم)

جراحی علم (جراح)

علم سیاست - اداره امور دولت و رعیته متعلق فن

احکام عدلیه - حقایق و عدالت

قانون احکام

تلغراف } بر طاقم اشارات مخصوصه ایله
اوز ایدن شماره ایتمک اصولی

یاپو صنعتی (یاپوچی)

باصمه جیلک (باصمهچی)

فطوغرافیا

(رسام)	فن الرسم
(مصور)	فن التصوير
(نقار)	فن النقر
(حكّال)	فن الحكّ
(آلاني)	فن الموسيقى

Le dessin	(dessinateur)
La peinture	(peintre)
La sculpture	(sculpteur)
La gravure	(graveur)
La musique	(musicien)

حروف ظرف وجر وعطف مركبة

اولا - في ابتداء الامر - قبل كل شيء
من ذلك الوقت
اصلا
متواليا - متعاقبا
في الحال - على الفور
هناك
على فضاوة - عند وقت الرفاه
في محل آخر - في موضع آخر - وغير ذلك
في خلال هذا الحال - عند ذلك - فوق - على
لربما - يمكن - يحتمل
اضر - ارداء - اسواء
فهواحسن - فنعم المطلوب
خلط ملط - تذر مذر - كافي ماني

LOCUTIONS ADVERBIALES

D'abord
Dès lors
Du tout
De suite
Tout de suite
Là - bas
A loisir
D'ailleurs
Là - dessus
Peut - être
Tant pis
Tant mieux
Tel quel; telle quelle

فن تصویر - رساملق	(رسام)
تصویر جیلک	(تصویرچی)
اویجه جیلک	(اویجه چی)
قازیمجیلک صنعتی - حکاکان	(حکاک)
موسیقی صنعتی	(چالغیچی)

فن نگارش - نگارگری	(نگارگر)
فن صورنگری - چهره بردازی	(صورنگر)
فن کنده کاری	(کنده کار)
فن حکاکی	(حکاک)
فن موسیقی	(راشگر)

حروف نظرف و جرعوظف مرکبه بیساننده در

در بیسان حروف طرف و جرعوظف مرکبه

الاول - اول امرده

اول وقتده

هیج بروقتده

بری بری آردنجه

حالا - شمدی - در عقب

اوراده

براحتملو وقتده - بوش وقتده

بشقه یرده - بشقه جهتمده

بوار القده - بو اثناده - بو باده

اوله که - احتمال که

دهافنا

نه اعلا - نه اوی

صاچه ماچه - قارش مورش - شو یله بویه

در افاز کار - پیش از هر چیز

در آن وقت - از آن دم

در سچ زمان

بیایی - بیدر پی

در حال - در این دم

آنجا - در آنجا

در هنگام آرام - در اوان آسایش - وقت فراغ

در جای دیگر

درین میسان - درین اثنا - زبر - بر

شاید - بلکه - باشد که

بدتر - بدترین

چرخش - بهتر

هرزه مرزه - چنین چنان

قليلًا قليلاً - شوية شويه	Peu à peu
بالتدريج	Petit à petit
كلمةً فكلمةً - حرفياً	Mot à mot
بالكلية - كلياً	Tout à fait
بالدور - بالمناسبة	Tour à tour
من صحيح - جداً	Tout de bon
على حدسوى	Tout de même
الآن - سريعاً	Tout de suite
حالا	Tout à l'heure
بغطة - بغاة	Tout à coup
على الغفلة	A l'improviste
مناسب - جائز - في وقت مناسب	A propos
في غير وقته - بلا مناسبة	Mal à propos
يجرى مايجرى	Vaille que vaille
مهماصار	Coûte que coûte
منتصفاً - بالنصف	A demie; à moitié
ليس فقط	Non seulement
فيها - فتم	A la bonne heure
لاعن بصيرة	A tort et à travers
اكثر ما يكون - وفضلا عنه	Au plus; de plus
اقل ما يكون - لا اقل	Au moins; du moins
اكثر فأكثر - مضاعفاً - على المضاعف	De plus; en plus
أول باول	Au fur et à mesure

کم کم - اندک اندک

آہستہ آہستہ

سخن سخن - حرف بحرف

ہمکی - ہمگی

بدود - بنوبت

براستی - درست

بریک نشق

در حال - در آن - زود

پس از اندکے - یک فردہ

ناکے - ناکہمان

بی خبر - ناکہمانی

بہنگام - بجایا - روا

ناہنگام - نامناسب - ناہنگام

ہرچہ بادا باد

ہر طور کہ باشد

برنیم - نیمکار

تہنہا

خوش - چہ خوش

نہندیشانہ و ناسزا کارانہ - مناسب و نامناسب

زیادہ بر آن - فروتر از آن

باری - هیچ نباشد

چندان چندان - زیاد زیاد

بقدر و اندازہ

آزار آزار - از بیجق از بیجق

یواش یواش

کلمہ بکلمہ - حرف حرف

بتون بتون - بسبتون

نوبتہ - نوبتہ رتہ

طوغریدن - کرچکدن

برطرزہ

شمعی - حالا - چاپک

برازدنصکرہ - دمین

انسزین

خبرسز - آانسزین

تام وقتہ - یوللو - وقت مناسبہ

وقتسز - مناسبستز

نہ اولورسہ اولسون

ہرنہ وجہلہ اولورسہ

یاری بیجق - نصفیت اوزرہ

یا لکز دکل

نہ اعلا

مناسبتلی مناسبستز

اندن زیادہ

ھیچ اولمزسہ

قات قات - کیتدکچہ زیادہ

تدریجی تدریجی - کیدہ رتہ

* حروف جر مركبة *

بحسب - بموجب - نظرا

لما - اذا - متى

فوق - على

مقابلة - قبال

كورة الارض بالنظر الى كورة الشمس صغيرة

كسب الاعتبار

LOCUTIONS PRÉPOSITIVES

D'après

Quand

Par-dessus

Vis - à - vis de

La terre est petite à l'égard du soleil

Prendre faveur

* حروف عطف مركبة *

واقعا - في الواقع - في الحقيقة

وان يكون - ولو كان - مع هذا

كما - مثلها

بناء - على ان - بما ان - لان

بشرط ان

مالم - ان لم - فلا ان

واذا فرضنا

خوفامن - احترازا من - حذرا من

بنوعان - بوجهان

ولو - فولو

يعنى - اى

ولذلك - ولاجل ذلك

الا ان - ماعدا ان

LOCUTIONS CONJONCTIVES

En effet

Bien que

Ainsi que

Attendu que

Pourvu que

A moins que

Supposé que

De crainte que

De manière que

Quand même

C'est - à - dire

C'est pourquoi

Si ce n'est que

* در بیان حروف جر مرکب *

بکعب - بموجب

آنکه - که

بر - بالا

رو برو - پیش - در پیش

کره زمین نسبت بکره آفتاب کوچک است

اعتبار پذیرفتن - اعتبار یافتن

* در بیان حروف عطف مرکب *

راست - در حقیقت

با آنکه - اگر چه

چنانکه - چنانچه

چون - چونکه

گر - اگر

مگر که

اگر فرض کرده شود - چنین فرض کرده شویم که

از بیم آن که - هر چه از آنکه

چنینکه - آنچنانکه

هر چند - و اگر چه

یعنی

بدین سبب - برای این

مگر که

* حروف جر مرکب که به یه دائر *

کوره - توفیقا - اصولجه

قچان - وقتده - ده

اوزره - اوزرینه - اوستده

یوزیوزنه - قارشوسنده - قارشیسینه

کره ارض کره شمسه نسبت کوچکدر

کسب اعتبار - اعتبار بولوق

* حروف عطف مرکب که به یه دائر *

کرچکدن - کرچک

هر تقدیر - ایسه دخی

اولوجهله که

ته کیم - چونکه

اگر - ایسه - حالده

مکر - مکر کیم

بویله فرض اولنه - فرض ایده لم

انک قورقه وسندن - صاقنه رق

شویله که - شووجهله که - بر صورتله که

اولسه بیله - حالده بیله

دیمنک ایستکه

بونک ایچون - ایسته بونک ایچون

مکر کیم - مکر که

فأذن - بناء على ذلك
وغير ذلك - ومن ثم

* قاعدة *

النعته يطابق المنعوت في التذكير والتأنيث
والانفراد والجمع سواء كان المنعوت اسما ظاهرا
أو ضميرا

* للأفراد المذكر والمؤنث *

حبيب صادق
شخص بشوش الوجه
بنت محبوبة
تلميذة مستعدة
رائحة ذكية
بستان اتيق - لطيف
مسكن لطيف
دار لطيفة
كسوة قديمة
عادة قديمة
اب طيب
ام طيبة
رجل مجنون
امرأة مجنونة
رجل عجوز - رجل شيب

Par conséquent
Au reste, du reste

RÈGLES

L'adjectif s'accorde en genre et en nombre avec le nom ou le pronom qu'il qualifie.

(Singular masculin et féminin)

Un ami fidèle
Une personne affable
Une fille aimable
Un élève capable
Une odeur agréable
Un beau jardin
Un bel appartement
Une belle maison
Un ancien habit
Une ancienne habitude
Un bon père
Une bonne mère
Un homme fou
Une femme folle
Un homme vieux

پس - بنا بران

غیر ازین - پس ازین

* قاعده *

در تذکیر و تائید و افراد و جمع صفت موصوفرا مطابق است
 میکنند خواه موصوف اسم ظاهر و خواه ضمیر باشد

* برای مفرد مذکر و مؤنث *

یک دوست صدائقکار

یک مرد خوشخو

یک دختر دلپذیر

یک شاکر دستمند

یک بوی خوش

یک باغ خوب - باصفا

یک جای خوب - باصفا

یک خانه خوب

یک لباس کهنه

عادت دیرینه - عادت قدیمه

یک پدر خوب - نیکو

یک مادر خوب

یک مرد دیوانه

یک زن دیوانه

یک مرد پیر - پیر مردی

بنا علیه - اول سیدن - اول مناسبتیه

بوندن بشقه - بوندن فضله

* قاعده *

موصوف استراسم ظاهر اولسون واستر ضمیر
 اولسون تذکیر و تائید و افراد و جمعده صفت
 موصوفه مطابق است ایتمک شرط در

* مفرد مذکر و مؤنث ایچون *

صد اقلوبوردیست

کولریوزلوبورکسه

سوکلو برقز

استعدادلویبرشا کرد

برکوزل قوقو

برکوزل باغچه

کوزل بریر

کوزل براو - قوناق

براسکی روبا

اسکی بر عادت

برای بابا

برایوانا

دلی بر آدم

دلی بر خاتون

بر قوجه آدم - اختیار آدم

رجل هرم - رجل كبير السن	Un vieil homme
امرأة عجوز	Une vieille femme
طفل صغير	Un petit enfant
بنت صغيرة	Une petite fille
رجل سعيد	Un homme heureux
امرأة ميمونة الطالع	Une femme heureuse
رجل سيء البخت	Un homme malheureux
شخص قليل البخت	Une personne malheureuse
رجل فاضل	Un homme vertueux
امرأة فاضلة	Une femme vertueuse
ملك كريم - على الهمة	Un roi généreux
ملكة كريمة - سخية	Une reine généreuse
تلميذ مجتهد	Un élève studieux
بنت كسلانة	Une fille paresseuse
تلميذ مطيع	Un élève obéissant
رجل عاقل	Un homme sage
حبيب وفي - صادق	Un ami sincère
ابن عاق - عاص	Un fils désobéissant

من الصفات ما يتقدم على الموصوف تارة ويتأخر عنه تارة أخرى فيستغير معنى الموصوف على حسب تقدم الصفة أو تأخرها

Il y a des adjectifs qui changent le sens des noms qui les précèdent ou les suivent.

* مثال ذلك *

رجل عظيم الشأن - جليل القدر

EXEMPLES

Un grand homme

یک مرد سالخورده

یک زن پیر - پیره زنی

یک بچه خرد

یک دختر خرد

یک مرد فرخنده - فیروز بخت

یک زن فرخنده

یک مرد بد بخت

یک مرد کم بخت - بی طالع

یک مرد فضیلتنازب

یک زن فاضله

یک پادشاه جوانمرد - بلند همت

یک قزاقچو انمرد

یک شاکرد کوشش کننده

یک دختر تنبل

یک شاکرد فرمانبر

یک مرد خردمند

یک دوست وفادار

یک پسر نازمان - سرکش

بر اختیار آدم

بر قوجه قاری - اختیار قاری

بر کوچک چو جوق

بر کوچک قز

بختلو بر آدم - طالعو برار

اقبالو بر قاری

بخت مز بر آدم

طالع سز بر آدم

فضیلتلو بر آدم

فاضله بر قاری

عالجناب بر پادشاه

سخنیه بر قزاقچه

چالشنگان بر شاکرد

تنبیل بر قز

اطاعتلو بر شاکرد

تقللو بر آدم

وفالو بر دوست

اطاعت سز بر اوغلان

بعضی از صفات گاهی تقدیم و گاهی تاخیر از موصوف
میکند اما بموجب تقدیم و تاخیر اختلاف در معنای
موصوف حاصل میشود

صفاتک بعضیلری گاه موصوفدن اول و گاه
موصوفدن صکره وضع اولنو لیکن وضع لینه
کوره موصوفک معناسی تغییر ایدر

* مثلاً *

* مثال *

یک مرد بزرگ - نامدار

شانلو بر بیولوک آدم - عالیقدر بذات

رجل طويل القامة	Un homme grand
رجل على نيته - سليم القلب	Un bon homme
رجل طيب - اهل خير	Un homme bon
رجل صالح	Un honnête homme
رجل مؤدب - مهذب	Un homme honnête
رجل قليل العقل - قليل الحيلة	Un pauvre homme
رجل فقير	Un homme pauvre
قابلة	Une sage femme
امرأة عاقلة	Une femme sage
امرأة مهيبة - ملحمة	Une grosse femme
امرأة حبي	Une femme grosse

❖ جمع المذكر والمؤنث ❖

(Pluriel masculin et féminin)

احباب اصداق

Des amis fidèles

اشخاص بشوش والوجوه

Des personnes affables

بنات محبوبات

Des filles aimables

تلامذة مستعدون

Des élèves capables

روائح زكية

Des odeurs agréables

بساتين انيقة

De beaux jardins

مساكن لطيفة

De beaux appartements

بيوت لطيفة

De belles maisons

كساوي قديمة

D'anciens habits

عادات قديمة

D'anciennes habitudes

اياء طيبون

De bons pères

یک مرد بلندبالا - بلندقد

یک مرد صادق - ساده دل

یک مرد خوب - خیرخواه

یک مرد صلاح بین

یک مرد خوش منشن - باادب

یک مرد کم عقل - کم هوش

یک مرد فقیر - مسکین

یک ماما - ماما - پيشنشين

یک زن خردمند

یک زن فربه

یک زن آبستن

اوزون بویلو بر آدم

کرکلی صافی بر آدم

ایو بر آدم - خیرصاحبی بر آدم

اهل عرض و ناموس بر آدم

اد بولو برار - بر آدم

عقلسنز بر آدم

فقیر و مسکین بر آدم

برابه قادی

بر عقل و خاتون

بر شیشمان قاری

بر کبه قاری

* جمع مذكرو مؤنث *

صداقتلودوستلر

کوزل یوزلو کسنلر

سوکوکوزلر

استعدادلوشا کردلر

کوزل قوقوزلر

کوزل باعچملر

کوزل دائرملر بولملر

کوزل اولر

اسکی روبالر

اسکی عادتلر

ایوبابالر

* جمع مذكربا جمع مؤنث *

دوستان صدائقکار

مردان خوشخو - خنده رو

دختران دلپذیر

شاکردان مستعد

بویهای خوش

باغهای خوب

جایهای خوب - ماهوهای لطیف ادطاقهای خوب

خانهای خوب - لطیف

لباسهای کهنه

عادت های دیرینه - قدیم

پدرهای خوب

امهات طيبات	De bonnes mères
رجال مجانين	Des hommes fous
نساء معتوهات	Des femmes folles
اطفال صغار	De petits enfants
بنات صغيرات	De petites filles
رجال سعدا	Des hommes heureux
رجال اشقيا	Des hommes malheureux
اشخاص لاحظ لهم	Des personnes malheureuses
رجال افاضل	Des hommes vertueux
نساء فاضلات	Des femmes vertueuses
ملوك كرام	Des rois généreux
ملكات كريمات	Des reines généreuses
تلاميذ مجتهدون	Des élèves studieux
بنات كسالى	Des filles paresseuses
اولاد مطيعون	Des enfants obéissants
ابناء عصاة	Des fils désobéissants
رجال عقلا	Des hommes sages
احباب اصدقاء	Des amis sincères

❀ في اسماء الاشارات ❀

هذا هذه هؤلاء

اذا كان الموصوف اسماء مفردا مذكرا مبدؤا
بجرف من الحروف الساكنة أو بجرف الـ التي

(Des adjectifs démonstratifs)

Ce, Cet, Cette, Ces,

On emploie (ce) devant un nom masculin singulier commençant par une

مادرهای خوب

مردان دیوانه

زنان فروتوت

بچههای کوچک

دختران خرد

مردان فرخنده

مردان بدکار - شقی

مردان بدبخت - بد حال

مردان فاضل - فضیلتآب

زندهای فضیلتآب

بادشاهان - شهریاران سخاوتمند

قراچههای سخاوتمند

شاگردان سعی کردار - کوشش کننده

دختران تنبل

بچههای فرمانبر

بسران نافرمان - غیر مطیع

مردان خردمند

دوستهای صد اقتدار

ایوانال

دلی آدمی

بونامش قاری

کوچک چو جگر

کوچک قزلب

بختلو آدمی

کوئو آدمی

بختسز - اقبالسز آدمی

فضیلتلو آدمی

فضیلتلوقاری

کرم صاحبگری پادشاه

سخاو و زرقریچهر

چالشقان شاگرد

تنبل قزلب

اطاعتلو چو جگر

اطاعتسز اوغلر

عقللو آدمی

صد اقتللو دستر

* در اسماء اشارات *

این - همین - آنها

اگر موصوف اسم مفرد مذکر باشد و در اول او

حرفی از حرفهای ساکنه و یا خود حرف ا که چون

* اسماء اشارات ه دائر *

بو شو آنلر

اگر موصوف اسم مفرد مذکر ایسه ابتدا سنده

حروف ساکنه نکه بریسی و یا خودها کبی

يتلفظ بها كالحاء العربية فإنه يشار إليه بلفظ ce
التي معناها (هذا)

* مثال ذلك *

هذا البستان لطيف

هذا الصبي ذكي

هذا الكتاب مفيد

هذا الكراس نظيف

هذا المعلم طيب

هذا الخدم أمين

هذا الملك كريم

هذا الشاعر مشهور

إذا كان اسم المشار إليه مفرداً مذكراً وفي أوله
حرف من الحروف المتحركة الصوتية أو حرف h
مهملة لفظاً فإنه يشار إليه بلفظ cet التي معناها
(هذا)

* مثال ذلك *

هذا الرجل مؤدب

هذا الحبيب صادق

هذا التلميذ مجتهد

هذا الطفل مطيع

هذه الكسوة جديدة

هذا الولد ردي

consonne ou une (h) aspirée

EXEMPLES

Ce jardin est beau

Ce garçon est intelligent

Ce livre est intéressant

Ce cahier est propre

Ce maître est bon

Ce domestique est fidèle

Ce roi est généreux

Ce poète est célèbre

On emploie (cet) devant un nom
masculin singulier commençant par une
voyelle ou une (h) muette.

EXEMPLES

Cet homme est poli

Cet ami est sincère

Cet élève est studieux

Cet enfant est docile

Cet habit est neuf

Cet enfant est mauvais

با خوانده میشود واقع گردد آن وقت لفظ ce
که بمعنی (این) است در اول وضع باید نمود

* مثلا *

این باغچه خوب است

این بچه ذکی است - زیرک است

این کتاب نایبه دار است

این دفتر پاک است

این معلم - این استاد خوب است

این نوکر - این خدمتکار امین است

این پادشاه جوانمرد است

این شاعر مشهور است

اگر مشار الیه اسم مفرد مذکر باشد در اول
او حرفی از حرفهای مته که صوتیه و یا حرف **ا** مملئه
لفظیه بود لفظ ce بمعنی (این) است در اول
و وضع خواهد شد

* مثلا *

این مرد مؤدب است

این دوست صادق است

این شاکر دگوشش کننده است

این بچه فرمان بردار است

این لباس نواست

این بچه بد است

اوقنان **ا** حرفی اولورسه اولنه (بو) معنا سنه
اولان ce لفظی وضع اولتور

* مثلا *

بو باغچه کوزلد

بو اوغلان ذکاوتلود

بو کتاب فائده لود

بود دفتر تیزدر

بو خوجه ایودر

بو خدمتکار امیندر

بو قرال - سلطان جوانمرددر

بو شاعر مشهوردر

مشار الیه اولان اسم مفرد مذکر ایسه وابتدا سنده
حروفی متحرکه صوتیه نبری و یا خود ایکم
تسمیه اولنان **ا** حرفی اولورسه (بو) معنا سنده
اولان ce لفظی اولنه وضع اولتور

* مثلا *

بو آدم ادبلودر

بو دوست صداقتلودر

بو شاکر دچالشقاند

بو چو جق اطاعتلودر

بور و بایکیدر

بو چو جق فنادر

إذا كان الاسم مفرداً مؤنثاً يشار إليه بلفظ *cette*
التي معناها هذه سواء كان في أوله حرف ساكن
أو متحرك

* مثال ذلك *

هذه الزهرة لطيفة
هذه المرأة فاضلة
هذه الحجرة كبيرة
هذه الدار قديمة
هذه الأمة متقدمة
هذا الدرس صعب
هذا الدرس سهل
هذا الشخص محبوب
هذا القلم طيب - جيد

يشار بالجمع بلفظ *ces* التي معناها (هذه) و (هؤلاء)
سواء كان جمعاً مذكراً أو مؤنثاً

* مثال *

هذه البساتين لطيفة
هؤلاء الصبيان أذكاء
هذه الكتب مفيدة
هذه الكراريس نظيفة

On emploie (*cette*) devant un nom
féminin singulier

EXEMPLES

Cette fleur est belle
Cette femme est vertueuse
Cette chambre est grande
Cette maison est ancienne
Cette nation est civilisée
Cette leçon est difficile
Cette leçon est facile
Cette personne est aimable
Cette plume est bonne

On emploie (*ces*) devant tous
les noms pluriels soit masculins soit
féminins

EXEMPLES

Ces jardins sont beaux
Ces garçons sont intelligents
Ces livres sont intéressants
Ces cahiers sont propres

اگر مشارالیه اسم مفرد مؤنث است خواه در اول
او حرف ساکن دیا خود متحرک باشد در اولش
لفظ *cette* که بمعنی (این) است وضع میشود

✽ مثال ✽

این شکوفه خوب است
این زن فضیلتها آب است
این حجره - اوطاق بزرگ است
این خانه کهنه است
این ملت متمدن است
این درس دشوار است
این درس آسان است
این مرد دایمست است
این خامه خوب است

اسم مشارالیه اگر جمع باشد خواه مذکر و خواه جمع
مؤنث بود لفظ *ces* که بمعنی (اینها) است
در اول وضع میشود

✽ مثال ✽

این باغچهها خوبند
این بچهها زیر کشند
این کتابها فایده دارند
این دفترها تمیزند

اگر مشارالیه اولان اسم مفرد مؤنث ایسه و اوکنده
حرف ساکن و یا خود متحرک بولنسه (بو) (شو)
معناسنه اولان *cette* لفظی اولنسه وضع اولنور

✽ مثلا ✽

بوچیچک کوزلدنر
بوخاتون فضیله لودنر
بو اوطه بیوکدر
بو اواسکیدنر
بوملت متمدنر
بودرس کوچدر
بودرس قولایدنر
بو آدم سوکلودنر
بو قلم ایودنر

اگر مشارالیه اسم جمع ایسه کرک مذکر و کرک
مؤنث اولسون اولنه (بونلر) معناسنه اولان
ces لفظی وضع اولنور

✽ مثلا ✽

بو باغچه لر کوزلدنر
بو اوغلان لرد کاو اولودنر
بو کتا بلر فایده لودنر
بو دفتر لر تمیزدنر

هؤلاء الخدام أمناء
 هؤلاء الرجال مؤدبون
 هؤلاء الاحباب اصدقاء
 هؤلاء التلاميذ مجتهدون
 هذه الازهار لطيفة
 هؤلاء البنات لطيفات - حسنات
 هؤلاء الاباء طيبون
 هؤلاء الامهات طبيبات
 هذه الحجرات كبيرة
 هذه البيوت قديمة
 هذه الدروس صعبة
 هذه الدروس سهلة
 هذه الاقمصة غالية
 هؤلاء الاحباب عزاز
 هؤلاء الاقلام جيدة

Ces domestiques sont fidèles
 Ces hommes sont polis
 Ces amis sont sincères
 Ces élèves sont studieux
 Ces fleurs sont belles
 Ces filles sont charmantes
 Ces pères sont bons
 Ces mères sont bonnes
 Ces chambres sont grandes
 Ces maisons sont anciennes
 Ces leçons sont difficiles
 Ces leçons sont faciles
 Ces chemises sont chères
 Ces amis sont chers
 Ces plumes sont bonnes

* الضمائر *

* في الصفات الملكية للفرد المذكر *

Des adjectifs possessifs masculin
 singulier.

أبي	ي	Mon	mon père
أبوك	ك	Ton	ton père
أبوه	ه	Son	son père
أبونا	نا	Notre	notre père

این نوکرها امینند - صادقند
 این مردان - مردها با او بند
 این دوستان صادقند
 این شاگردها کوشش کننده اند
 این شکوفهها نازک و خوشگلند
 این دخترها خوبند - دلبرند
 این پدرها خوبند
 این مادرها خوبند
 این ادعا قویان بزرگند
 این خانها کهنه اند
 این درصها دشوارند
 این درصها آسانند
 این پیراهنها کراتند
 این دوستان عزیزند
 این خامها خوبند

* ضمیر با *

* در بیان صفات ملکیه برای مفرد مذکر *

م	پدرم
ت	پدرت
ش	پدرش
مان	پدرمان

بو خدمتکار را امیندرلر - صادقدرلر
 بو آدمیترتیه لودرلر - ادبلودرلر
 بو دوستلر صادقدرلر
 بو شاگردلر چالشقاندلرلر
 بو چیچکلر نازک و کوزلدلرلر
 بو قزلر کوزلدلرلر - باقی شقیلدلرلر
 بو بابالر ایودرلر
 بو انالر ایودرلر
 بو اوطلر یوکدرلر
 بو اولر اسکیدرلر
 بو درسلر کویچدرلر
 بو درسلر قولایدرلر
 بو کوملکلر هم الودرلر
 بو دوستلر عزیزدرلر
 بو قلملر ایودرلر

* ضمیر لر *

* صفات ملکیه به دایم مفرد مذکر ایچون *

م	بابام - پدرم
ک	باباک - پدرک
ی سی	باباسی - پدری
من	بابامن - پدرمن

تا

أبوكم	كم	Votre	votre père
أبوهم	هم	Leur	leur père

* للمفرد المؤنث *

(Féminin singulier)

أمي	ي	Ma	ma mère
أمك	لك	Ta	ta mère
أمها	ها	Sa	sa mère
أمنا	نا	Notre	notre mère
أمكن	كن	Votre	votre mère
أمهم-أمهن	هم-هن	Leur	leur mère

* الجمع المذكر *

(Masculin pluriel)

إخواني	ي	Mes	mes frères
إخوانك	لك	Tes	tes frères
إخوانها	ها	Ses	ses frères
إخواننا	نا	Nos	nos frères
إخوانكم	كم	Vos	vos frères
إخوانهم	هم	Leurs	leurs frères

* الجمع المؤنث *

(Féminin pluriel)

إخواني	ي	Mes	mes sœurs
إخوانك	لك	Tes	tes sœurs
إخوانها	ها	Ses	ses sœurs
إخواننا	نا	Nos	nos sœurs

تان پدرتان
شان پدرشان

* برای مفرد مؤنث *

م مادرم
ت مادرت
ش مادرش
مان مادرمان
تان مادرتان
شان مادرشان

* جمع مذکر *

پایم برادرهایم
پایت برادرهایت
پایش برادرهایش
پایمان برادرهایمان
پایتان برادرهایتان
پایشان برادرهایشان

* جمع مؤنث *

پایم خواهرهایم
پایت خواهرهایت
پایش خواهرهایش
پایمان خواهرهایمان
پایتان خواهرهایتان

کز بیاباکز - پدرکز
لری بیابالری - پدرلری

* مفرد مؤنث ایچون *

م انام - والدہم
ک انالک - والدہک
سی اناسی - والدہسی
مز انامز - والدہمز
کز اناکز - والدہکز
لری انالری - والدہلری

* جمع مذکر *

لرم قرنداشلرم - برادرلرم
لرک قرنداشلرک - برادرلرک
لری قرنداشلری - برادرلری
لریمز قرنداشلریمز - برادرلریمز
لرکز قرنداشلرکز - برادرلریکز
لری قرنداشلری - برادرلری

* جمع مؤنث *

لرم قرنداشلرم - همشیرهلرم
لرک قرنداشلرک - همشیرهلرک
لری قرنداشلری - همشیرهلری
لرمز قرنداشلرمز - همشیرهلرمز

كم-كن اخواتكم- اخواتكن
هم-هن اخواتهم- اخواتهن

Vos vos sœurs
Leurs leurs sœurs

* التعليم *

احب ابي
تحب اباك
يحب اباه
نحب ابانا
تحبون اباكم
يحبون اباهم

J'aime mon père
Tu aimes ton père
Il aime son père
Nous aimons notre père
Vous aimez votre père
Ils aiment leur père

EXERCICES

* الزمن الحاضر *

اعز والدتي
تعز والدتك
يعز والدته
نعز والدتنا
تعزون والدتكم
يعزون والدتهم

(Présent)
Je chéris ma mère
Tu chéris ta mère
Il chérit sa mère
Nous chérissons notre mère
Vous chérissez votre mère
Ils chérissent leur mère

* الماضي التام *

أحبت ابي وأمي
أحبت اباك وأمك
أحب اياه وأمه
أحبينا ابانا وأمنا

(Passé défini)
J'ai aimé mon père et ma mère
Tu as aimé ton père et ta mère
Il a aimé son père et sa mère
Nous avons aimé notre père et notre mère

پایتان خواهر پایتان
پایشان خواهر پایشان

* تعلیم *

پدرم دوست دارم - عزیز دارم
پدر ترا دوستداری
پدرش را دوستدارد
پدر ما ترا دوستداریم
پدر تا ترا دوستدارید
پدرش را ترا دوستدارند

* صیغه حالیه *

مادر مرا دوستدارم
مادر ترا دوستداری
مادرش را دوستدارد
مادر ما ترا دوستداریم
مادر تا ترا دوستدارید
مادرش را ترا دوستدارند

* فعل ماضی *

پدرم را دوست داشتم
پدرم را دوست داشتی
پدرم را دوست داشت
پدرم را دوست داشتیم

لرکز قزقرنداشلرکز - همشیره لرکز
لری قزقرنداشلری - همشیره لری

* تعلیم *

بابایم سورم پدری سورم
بابا کی سورسک
بابا سنی سور
بابا مزنی سورز
بابا کزی سورسکز
بابا لری سورلر

* صیغه زمان حال *

انای سورم والدهی سورم
والده کی سورسک
والده سنی سور
والده مزنی سورز
والده کزی سورز
والده لری سورلر

* فعل ماضی *

بابایم ایله انای سورم
بابا کی ایله انا کی سورسک
بابا سنی ایله انا سنی سوردی
بابا مزنی ایله انا مزنی سورسکز

أحببتكم آبائكم وأمهاتكم
أحبوا آباهم وأمهاتهم

Vous avez aimé votre père et votre
mère
Ils ont aimé leur père et leur mère

❖ فعل المضارع ❖

سأحب اخوتي واخواتي
ستحب اخوتك واخواتك
سيحب اخوته واخواته
سنحب اخوتنا واخواتنا
ستحبون اخوتكم واخواتكم
سيحبون اخوتهم واخواتهم

(Futur)
J'aimerai mes frères et sœurs
Tu aimeras tes frères et sœurs
Il aimera ses frères et sœurs
Nous aimerons nos frères et sœurs
Vous aimerez vos frères et sœurs
Ils aimeront leurs frères et sœurs

(في أسماء الأعداد) (در بیان اسمهای حساب) (اسماء اعداد دأثر) Des adjectifs Numéraux

بر	یک	واحد	١	1 Un
ایکی	دو	اثنان	٢	2 Deux
اوج	سه	ثلاثة	٣	3 Trois
دردت	چهار	أربعة	٤	4 Quatre
پش	پنج	خمس	٥	5 Cinq
التي	شش	سنة	٦	6 Six
پندی	هفت	سبعة	٧	7 Sept
سکز	هشت	ثمانية	٨	8 Huit
طقوز	نه	تسعة	٩	9 Neuf
اون	ده	عشرة	١٠	10 Dix
اون بر	یازده	احدى عشر	١١	11 Onze

پدر و مادر تا نرادوست داشتند
پدر و مادرشان را دوست داشتند

✽ فعل مضارع ✽

برادر بایم و خواهر با ما را دوست خواهیم داشت
برادر بایت و خواهر با ما را دوست خواهی داشت
برادر با ایشان و خواهر با ما را دوست خواهد داشت
برادر با ایشان و خواهر با ما را دوست خواهیم داشت
برادر با ایشان و خواهر با ما را دوست خواهید داشت
برادر با ایشان و خواهر با ما را دوست خواهند داشت

با یا کز ایله آنا کزی سودیکز
با یا لر ایله آنا لرینی سودیلر

✽ فعل مضارع ✽

قرنداشلرمله همشیره لرینی سوه جکیم
قرنداشلرکله همشیره لر یکی سوه جکسن
قرنداشلر ایله همشیره لرینی سوه جک
قرنداشلر هنرله همشیره لر هنری سوه جکیز
قرنداشلر کز ایله همشیره لر کزی سوه جکسکز
قرنداشلر ایله همشیره لرینی سوه جکلر در

اون ایکی	دوازده	اشاعشر	۱۲	12 Douze
اون اوج	سزده	ثلاثة عشر	۱۳	13 Treize
اون دورت	چهارده	أربعة عشر	۱۴	14 Quatorze
اون بش	پانزده	خمسة عشر	۱۵	15 Quinze
اون التی	شانزده	ستة عشر	۱۶	16 Seize
اون ییدی	هفده	سبعة عشر	۱۷	17 Dix-sept
اون سکز	هزده	ثمانية عشر	۱۸	18 Dix-huit
اون طقوز	نوزده	تسعة عشر	۱۹	19 Dix-neuf
یکری	بیست	عشرون	۲۰	20 Vingt
اوتوز	سی	ثلاثون	۳۰	30 Trente
قرق	چهل	أربعون	۴۰	40 Quarante
الی	پنجاه	خسون	۵۰	50 Cinquante

الشمس	شصت	ستون	٦٠	60 Soixante
یتشم	هفتاد	سبعون	٧٠	70 Soixante-dix
سکسان	هشتاد	ثمانون	٨٠	80 Quatre-vingt
طقسان	نود	تسعون	٩٠	90 Quatre-vingt-dix
پوز	صد	مائة	١٠٠	100 Cent
پوز بر	صد و یک	مائة و واحد	١٠١	101 Cent-un
پوزایکی	صد و دو	مائة و اثنان	١٠٢	102 Cent-deux
ایکی پوز	دو صد - دویت	مائتان	٢٠٠	200 Deux cent
بش پوز	پنج صد - پانصد	خمس مائة	٥٠٠	500 Cinq cent
یک	هزار	ألف	١٠٠٠	1000 Mille
اون یک	ده هزار	عشرة آلاف	١٠٠٠٠	10000 Dix milles
پوز یک	صد هزار	مائة ألف	١٠٠٠٠٠	100000 Cent milles
یک کره یک	هزاران هزار	ألف ألف	١٠٠٠٠٠٠	1000000 Un million

برنجی	یکم	أول - حادی	Premier
ایکنجی	دوم	ثانی	Second
اوجنجی	سہیم	ثالث	Troisième
دردنجی	چهارم	رابع	Quatrième
بشنجی	پنجم	خامس	Cinquième
التنجی	ششم	سادس	Sixième
یدنجی	ہفتم	سابع	Septième
سکزنجی	ہشتم	ثامن	Huitième
طقوزنجی	نهم	تاسع	Neuvième
اوننجی	دہم	عاشر	Dixième

اون برنجی
اون ایکنجی
اون اوچنجی
اون دردننجی
اون بشنجی
اون التنبی
اون یدنجی
اون سکنزنجی
اون طقوزنجی
یکر منجی

یازدهم
دوازدهم
سزدهم
چهاردهم
پانزدهم
شانزدهم
هفدهم
هزدهم
نوزدهم
بیستم

الحادی عشر
الثانی عشر
الثالث عشر
الرابع عشر
الخامس عشر
السادس عشر
السابع عشر
الثامن عشر
التاسع عشر
العشرون

Onzième
Douzième
Treizième
Quatorzième
Quinzième
Seizième
Dix-septième
Dix-huitième
Dix-neuvième
Vingtième

برچفت
برچفت
ایکی چفت
بردوزینه - بردسته
یارم دوزینه - یارم دسته
بریچق دوزینه

یک جفت
جفتی
دوجفت
یک دسته
نیم دسته
یک دسته و نیم

زوج
جوز
زوجان - زوجین
دوزینه - دسته
نصف دوزینه - دسته
دسته و نصف

Une couple
Une paire
Deux paires
Une douzaine
Une demi-douzaine
Une douzaine et demie

* تعليم *

- هل تريد - هل تطلب قلمًا
 ارید - اطلب قلمين
 هل تريدون ثلاثة أقلام أو أربعة
 ارید خمسة أقلام
 هل تريدون ستة أقلام أو سبعة
 لا أريد الاثمانية أقلام
 هل تطلبون ثمانية كتب أو تسعة
 أنا أطلب تسعة كتب
 أنا أعطيك عشرة كتب
 أنا طالب عشرين كتابًا
 خذوا ثلاثين كتابًا
 أنا أريد أربعين كتابًا
 أنا تطلبون أكثر من هذا القدر
 لا أطلب أكثر من ذلك
 هل تطلبون ستين قرشًا أو سبعين
 أطلب خمسة وسبعين قرشًا
 أنا أعطيك ثمانين قرشًا
 أنا أطلب منك مائة قرش
 هال مائة وخمسين قرشًا
 اعطوني مائتين قرشًا
 لا أعطيك الا مائة وستين قرشًا

EXERCICES

- Voulez-vous une plume ?
 Je veux deux plumes.
 Voulez-vous trois ou quatre plumes ?
 Je veux cinq plumes.
 Voulez-vous six ou sept plumes ?
 Je ne veux que huit plumes.
 Voulez-vous huit ou neuf livres ?
 Je veux neuf livres.
 Je vous en donnerai dix.
 Je demande vingt livres.
 Prenez trente livres.
 J'en veux quarante.
 N'en voulez vous pas davantage ?
 Je n'en veux pas davantage.
 Voulez-vous soixante ou soixante-dix piastres ?
 Je veux soixante-quinze piastres.
 Je vous en donnerai quatre-vingt.
 Je vous demande cent piastres.
 Voici cent cinquante piastres.
 Donnez-moi deux cents piastres ?
 Je ne vous donne que cent soixante piastres.

* تعلیم *

آیا یک خامه میخواند

دو خامه میخواند

آیا سه خامه میخواند یا خود چهار

پنج قلم میخواند

آیا شش قلم میخواند و یا هفت

هشت قلم میخواند

آیا هشت کتاب میخواند یا خود نه

من نه کتاب میخواند

من بنشاده کتاب میدهم

من بیست کتاب میخواند

هی کتاب بگیرد

من چهل کتاب میخواند

آیا ازین زیاد تر میخواند

ازین زیاد تر نمیخواند

آیا شصت غر و شتر میخواند یا خود هفتاد

هفتاد و پنج غر و شتر میخواند

من بنشاده غر و شتر میدهم

من از شما صد غر و شتر میخواند

اینک صد و پنجاه غر و شتر

دو صد غر و شتر من بدید

جز از صد و شصت غر و شتر بنشاده میدهم

* تعلیم *

بر قلم استر میسکزد

ایکی قلم استرم

اوج قلمی استر سکزد یا خود درغی

بش قلم استرم

آلتی قلمی استر سکزد یا دیدی

انجق سکزد قلم استرم

سکزد کتابی استر سکزد یا خود طقوز

بن طقوز کتاب استرم

بن سزه اون کتاب ویریم

بن یکرمی کتاب استیورم

اونوز کتاب آلکز

بن قرق کتاب استیورم

بو مقدردن زیاده استر میسکزد

بو مقدردن زیاده استرم

التش غروشمی استر سکزد یا خود یتشمی

یتشم بش غروش استرم

بن سزه سکسان غروش ویریم

بن سزدن یوز غروش استرم

ایشته یوز اللی غروش

بکایکی یوز غروش ویریم

سزه انجق یوز التمش غروش ویریم

اقرضوني ألف قرش
 أنا أقرضكم خمسمائة قرش
 أنا محتاج إلى ألف وخمسمائة قرش
 تعازوا غدا أعطيكم ما تطلبون

❖ في الصفات المهمة ❖

ههچ بر	ههچ کی
هه ب	هه م
کندی - کندو	خود
ههچ کسنه	ههچ کس
چوق	بسیار - با
براز - نیچه	چند - چندین

❖ تعلیم ❖

هل تريد أن تشتري شيئاً
 أريد أن أشتري شيئاً
 ماذا تريد أن تشتري
 أريد أن أشتري بعض كتب
 كم كتاب تريد أن تشتري
 أريد أن أشتري كتب كثيرة
 هل ذهبت عند أخيك أو بيت أخيك
 ذهبت عنده مراراً عديدة
 هل رأيت هؤلاء الرجال كلهم

Prêtez-moi mille piastres ?
 Je vous prêterai cinq cents piastres.
 J'ai besoin de mille cinq cents piastres
 Venez demain je vous donnerai ce
 que vous demandez.

Des adjectifs indéfinis.

لا احد	Aucun; aucune
كل	Chaque
نفس	Même
لا احد - لا فرد	Nul; nulle
كثير - عديد - متعدد - وافر	Plusieurs
بعض	Certain; certaine

EXERCICES

Voulez-vous acheter quelque chose ?
 Je veux acheter quelque chose .
 Que voulez-vous acheter ?
 Je veux acheter quelques livres.
 Combien de livres voulez-vous acheter ?
 Je veux en acheter plusieurs.
 Êtes-vous allé chez votre frère ?
 J'y suis allé plusieurs fois.
 Avez-vous vu tous ces hommes ?

هزار غروش من وام بدیدم	بکایک غروش اودنج ویرک
من بشما پنج صد غروش وام میدهم	بن سزه بشیوز غروش اودنج ویریم
من هزار روپانصد غروش محتاجم	بنم بیک بشیوز غروشه احتیاجم وار
فردا بیاید آنچه میخواهید میدهم	یارین کلک سزک است دیکد کزی ویریم

* در بیان صفات بهم *

* صفات مهمه یه دائر *

Quel; quelle	ما - ماذا - من - ای	چه - کدام - که	نه - قنخی - کیم
Quelque; quelques	بعض - کم	برخی - چند - پاس	برقاج - برده ناز - بهن
Tel; telle	مثل هذا - مثل هذه	مانند این - چون این	بوکبی - بودکلو
Tels	هكذا	چنین - همچنین	بویله
Tout; toute	کل	همه	شپ - هبسی
Tous; toutes	جميع - كافة - جمله	جمله - همه	بتون - کافه

* تعالیم *

آیا چیزی را خریدن میخواهید	برشی صاوتون المقی استر میسکز
چیز را خریدن میخواهم	برشی صاوتون المقی استرم
چیز خریدن میخواهید	نه صاوتون المقی استر میسکز
چند کتاب را خریدن میخواهم	برقاج کتاب صاوتون المقی استرم
چند کتاب خریدن میخواهید	قاج کتاب صاوتون المقی استر میسکز
بسیار کتاب خریدن میخواهم	چوق کتاب صاوتون المقی استرم
آیا نزد برادرت و یا خانها برادرت رفتی	قرنداش کزک لیانته و یا خود او نه کیتدیکز می
بسیار بار نزدش رفتم - بارها پیشش رفتم	چوق دفعه یانته کتدم - دفعاتله یانته کتدم
آیا این مرد با راهمه دیدی	بوادم لک هبسی کوردیکز می

رأيت هؤلاء الرجال كلهم	J'ai vu tous ces hommes
هل رأيت هؤلاء النساء كلهن	Avez-vous vu toutes ces femmes ?
ما رأيت كلهن	Je ne les ai pas vu toutes.
هل فهمت ما قلت لك	Avez-vous compris ce que je vous ai dit ?
انا فهمت جميع ما قلت لي	J'ai compris tout ce que vous m'avez dit.
أى كتاب تريده	Quel livre voulez-vous ?
أريد الكتاب الذى عندك	Je veux celui que vous avez.
أى درس حفظته	Quelle leçon avez-vous apprise ?
حفظت الدرس الذى أعطيتنى	J'ai appris celle que vous m'avez donnée.
من هذا الرجل	Quel est cet homme ?
هذا حبيبي	C'est mon ami.
من هذه المرأة	Quelle est cette femme ?
هذه أختى	C'est ma sœur.
من هؤلاء السادة	Quels sont ces messieurs ?
هؤلاء اخوتي	Ce sont mes frères
من هؤلاء البنات	Quelles sont ces filles ?
هؤلاء بناتي	Ce sont mes filles.
كم سنك - كم عمرك	Quel âge avez-vous ?
سنى ثلاثون سنة	J'ai trente ans.
ما صنعتك - ما حرفتك	Quelle est votre profession ?
كاتبى - بايع الكتب	Je suis libraire.

این مرد باراهمه دیدم
 آیا این زنهارا همه دیدی
 همه شانرا ندیدم
 آیا آنچه تو گفتی فهمیدی

آنچه بمن گفتی همه را فهمیدم

کدام کتاب را میخواهی
 آن کتابی که نزد شماست میخواهم
 کدام درس را حفظ کردی
 آن درس که بمن دادی حفظ کردم

این مرد کیست

این دوست من است

این زن کیست

این خواهر من است

این اقاها کیستند

اینها برادران منند

این دخترها کیستند

اینها دختران منند

چند سال عمر داری

سی سال عمر دارم - عمرم سی سال است

چه صنعت داری - صنعتت چیست

کتاب فروشم

بوادم لک کافه سنی کوردم
 بو قاری لک هب سنی کوردیکزنی
 هب سنی کوردم
 سزه سو یلدیکمی اکلادیکزنی

بکاسو یلدیک کزک هب سنی اکلادم

قنغی کتاب استرسکز
 یا نیکزده کی کتابی استرم
 قنغی درسی از برلادیکز
 بکاو یردیک کز درسی از برلدم

بوادم کیلدر

بو بنم دوستدر

بو قاری کیلدر

بو بنم قزقزندا شمدر

بو افندیلر کیلدردر

بونلر بنم قزقزندا شلمدر

بو قزقزلی کیلدردر

بونلر بنم قزقزلمدر

قاج یا شنده سکز

او تو زیاشنده میم

صنعتک زندر

کتابچیم - صحافم

من أى بلاد أنت	De quel pays êtes-vous ?
أنا مصرى	Je suis Egyptien.
من أى طريق - جهة نذهب	De quel côté irons-nous ?
نذهب من الطريق التى تريدونها	Nous irons du côté que vous voudrez .
هل لك أحاب كثره	Avez-vous beaucoup d'amis ?
لا حبيب لى	Je n'ai aucun ami.
أليس لك معارف هنا	N'avez-vous pas de connaissances ici ?
ليس لى معرفة باحد	Je n'en ai aucune.
هل هذا محقق - صحيح	Celà est-il certain ?
بعض الناس يقولون ليس هذا صحيح	Certaines personnes disent que c'est faux.
هو أنا بنفسى - بذاتى	C'est moi-même.
هو أنتم بذاتكم	C'est vous-même.
هم بذاتهم	Ce sont eux-mêmes.
لا أحد راضى بقسمته	Nul homme n'est content de son sort

* فى الضمير *

الضمائر على خمسة أنواع وهى الضمائر الشخصية
والاشارية والملكية وأسماء الموصول والضمائر
المبهمة

Du pronom

Il y a cinq sortes de pronoms. Les pronoms personnels, les pronoms démonstratifs, les pronoms possessifs, les pronoms relatifs, et les pronoms indéfinis.

ملکت شما بگاست - بجای هستی

من مصر لیم

از کدام راه برویم

از راهی که میخواهید برویم

آیا بسیار دوست و احباب بهادار به

هیچ دوست ندارم

آیا در اینجا هیچ آشنا داری

هیچ آشنا دارم

آیا این محقق است - راست است

بعضی ادعا میگویند این راست نیست

من خودمستم

شما خودتان هستید

آنها خودشان هستند

هیچ کس بسمت خود راضی نیست

قنغی مملکتندسن

بن مصر لیم

قنغی بولدن کیده لم

استدیک بز بولدن کیدرز

چوق احباب و دوستلر کزواری

هیچ بردوستم یوقدر

بوراده هیچ بریلدیک بز بوقمیدر

هیچ بریلدیکم یوقدر

بوحققمیدر - کرچکمیدر

بعض کسنه سوبیلورلر بو کرچک دکلدز

بن کندوم

سنز کندیکز سنکز

انلر کندولر یدرلر

هیچ کیسه کندو قسمنه راضی دکلدز

* ضمیر لردائر *

ضمائر بش نوعدر برنجیسی ضمیر شخصییه ایکنجیسی

اشاریه اوچنجیسی ملکیه دردیجیسی موصوله

بشنجیسی ضمائر مهمه در

* در ضمائر *

ضمائر بر پنج گونه است اول ضمیر شخصییه دوم اشاریه

سوم ملکیه چهارم موصوله پنجم ضمائر مهمه است

* فی بیان الضمائر الشخصیه *

Des pronoms personnels.

(متکلم ضمیر لری)	(ضمیر های متکلم)	(ضمائر المتکلم)	1 ^{re} personne.
بن	من	أنا	Je, moi
بنی - بکا	ما	نی - لی	Me
بز - بزلی	ما - مارا	نحن	Nous

(مخاطب ضمیر لری)	(ضمیر های مخاطب)	(ضمائر المخاطب)	2 ^{me} personne.
سن	تو	أنت	Tu, toi
سنی - سکا	ترا	لک - لک	Te
سز - سزلی	شما - شمارا	أنتم - کم	Vous

* تعلیم *

على الضمائر المتصلة الواقعة دائما مفعولا به وهي

(ه) (ها) (هم) (هن)

هل تحب أباك

Aimes-tu ton père ?

أنا أحبه كثيرا

Je l'aime beaucoup.

هل تحب أمك

Aimes-tu ta mère ?

أحبها من صميم قلبي

Je l'aime de tout mon cœur.

هل تحبون أخاك

Aimez-vous votre frère ?

نحبه كثيرا

Nous l'aimons beaucoup.

هل ترى أخى

Vois-tu mon frère ?

EXERCICES

Sur le, la, les, employés toujours
comme régime direct

* ضمائر شخصیه بیانده در *

(غائب ضمیر) (ضمیر های غائب)

او	دی - او
اندر	آنها
اکا - انله	اورا - انهارا
انی	اورا
اندن	ازاو
اوراده - انده	دراو - درانجا
او	اد - اورا
اندر	ایشان - آنها

* تعلیم *

ضمائر متصله اوزر بنه دائمه مفعول به قوللائیلان
بونلدر (انی) (انلری)

بابا کی سورمیسین
بن انی چوق سورم
والده کی سورمیسین
آنی جان وکوکلدن سورم
قرنداشکزی سورمیسکز
آنی چوق سورز
قرنداشھی کور یورمیسین

* در بیان ضمائر شخصیه *

(ضمائر الغائب) 3me personne

هو - هی	Il, elle
هم - هن	Ils, elles
له - لهم - لهن	Lui, leur
ه	Se
منه	En
فیه	y
ه - ها	Le, la
هم - هن	Les

* تعلیم *

بر ضمائر متصله که همیشه مفعول به واقع میشوند اینها اند
(اورا) (انهارا) (ایشانرا)

آیا پدر ترا دوست داری
من اورا بسیار دوست دارم
آیا مادر ترا دوست داری
از دل و جان اورا دوست دارم
آیا برادر پاتیا ترا دوست دارد
اورا بسیار دوست داریم
آیا برادر مرا همینی

انى أراه	Je le vois.
أما ترون أختى	Ne voyez-vous pas ma sœur ?
نحن لا نراها	Nous ne la voyons pas.
هل تعرفون هؤلاء الرجال	Connaissez-vous ces hommes ?
نحن نعرفهم	Nous les connaissons
أما تعرفون هؤلاء النسوة	Ne connaissez-vous pas ces femmes ?
نحن لانعرفهن	Nous ne les connaissons pas.

* تعليم *

على الضمائر المتصلة وهى (له) (لها) (لهم)
(لهن) الواقعة دائماً مفعولاً له

هل كلمت اخى
أنا كلمته - حدثته
متى كلمتموه
نحن كلمناه البارحة
هل كلمت أحبائى
أنا كلمتهم
ماذا قلت لاني
أنا ما قلت له شياً
ماذا فعلتم لرفقاتكم
نحن ما فعلنا لهم شياً

EXERCICES

Sur lui, leur, employés toujours
comme complément indirect.

Avez-vous parlé à mon frère ?
Je lui ai parlé.
Quand lui avez-vous parlé ?
Nous lui avons parlé hier.
Avez-vous parlé à mes amis ?
Je leur ai parlé.
Qu'avez-vous dit à mon frère ?
Je ne lui ai rien dit.
Qu'avez-vous fait à vos camarades ?
Nous ne leur avons rien fait.

من اور امینیم

آیا خواہر مرا مینینید

مادر انیمینیم

آیا این ادھارا مینا سید

مانھارا مینا سیم

آیا این زھارا مینا سید

مانھارا مینا سیم

بن آئی کوریورم

قزقزنداشی کوریورمیسکز

بزائی کوریوروز

بوادمیری بیلورمیسکز

بزائتری بیلوروز

بو قاریلری بیلورمیسکز

بزائتری بیلوروز

* تعلیم *

بر ضمیر ہای کہ دانا مفعول لہ میشوند اینہا اند (باو)

و (باآنها)

آیا برادرم گفتید - با برادرم حرف زدید

من باو گفتیم - من باو حرف زدم

کی باو گفتید

مادیروز باو گفتیم

آیا بدوستھام گفتید

من باآنها گفتیم

چہ گفتی برادرم

من باآن چیزی نگفتم

برای رفیقھایمان چہ کار کردید

مابرای آنها چیزی نکردیم

* تعلیم *

دائنامفعول لہ قونسلان (اکا) و (انلرہ)

ضمیر لریک اوزرینہ

برادرمہ سویلدیکز

بناکا سویلدم - بنانکلہ سویلدم

نہ وقت اکا سویلدیکز

بزا کادون سویلدیکز

دوستلرمہ سویلدیکز

بنانلرہ سویلدم

برادرمہ نہ سویلدیکز

بناکاھیج برشی دیتدم

ارقد اشلرکز ایچون نہ یایدیکز

بزائلرایچونھیج برشی یاعدق

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً به وهي (ي) و (ك) و (نا) و (كم)

هل تحبني

أحبك كثيراً

هل ترائي

أنا أراك

هل تعرفوننا

نحن نعرفكم

هل يحبوننا

نحن نحبكم

هل أخوك يعرفنا

انه يعرفكم

هل أختك تحبك

هي تحبني كما أحبها

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً له وهي (ك) - و لك - و لنا - و لكم

هل تريد أن تكلمني

أنا أريد أن أكلمك

هل تكلمني

EXERCICES

Sur me, te, nous, vous, employés
comme régime direct.

M'aimez-vous ?

Je t'aime beaucoup.

Me voyez-vous ?

Je te vois.

Nous reconnaissez-vous ?

Nous vous reconnaissons.

Nous aimez-vous ?

Nous vous aimons.

Votre frère nous connaît-il ?

Il vous connaît.

Votre sœur vous aime-t-elle ?

Elle m'aime comme je l'aime.

EXERCICES

Sur me, te, nous, vous, employés
comme régime indirect.

Voulez-vous me parler ?

Je veux te parler.

Me parlez-vous ?

* تعلیم *

بر ضماير متصله كه همیشه مفعول به واقع میشوند اینها اند

ما - ترا - ما را - شما را

آیا ما دوستداری

ترا بسیار دوستدارم

آیا ما همینی

من ترا همینم

آیا ما را میشناسید

ما شما را میشناسیم

آیا ما را دوستدارید

ما شما را دوستداریم

آیا برادرت ما را میشناسد

او شما را میشناسد

آیا خواهرت شما را دوستدارد

چنانچه من او را دوستدارم او نیز ما را دوستدارد

* تعلیم *

مفعول به قوللائیلان - بنی - سنی - بزی - سزی

ضمیر لریك اوزرینه عمرین

بنی سور میسن

سنی چوق سورم

بنی کورپور میسن

بن سنی کورپورم

بزی طانیور میسکز

بزی سزی طانورز

بزی سور میسکز

بزی سزی سورز

قرنداشکز بزی بیلوری

اوسزی بیلور

قرقرنداشك سنی سورمی

انی سود بكم كبی اوده بنی سور

* تعلیم *

مفعول له قوللائیلان - بكا - سكا - بزه - سزه

ضمائر متصله

بكا سو بلك استرمیسن

بن سكا سو بلك استرم

بكا می سو بیلورسن

* تعلیم *

بر ضمیر های متصله كه مفعول له میشوند اینها هستند

بن - بتو - ببا - بشما

آیا بن گفتن میخواهی - میخواهی بن حرف بزنی

من تو گفتن میخواهم

آیا بن میگوید

أنا أكلك
 كلني - كلوني
 لا أريد أن أكلك
 ماذا فعلت لك
 أنت أذيتني
 هل أنا أذيتكم
 أنتم لم تؤذونا
 اصنع معي هذا المعروف
 على عيني ورأسي
 قل لي على ذلك
 سأقول لكم فيما بعد
 هل تريد أن تقول لنا ذلك
 أريد أن أقوله لك

Je te parle.
 Parlez-moi.
 Je ne veux pas te parler.
 Que t'ai-je fait ?
 Tu m'as fait du mal.
 Vous ai-je fait du mal ?
 Vous ne nous avez pas fait du mal.
 Faites-moi le plaisir ?
 De tout mon cœur.
 Dites-moi cela ?
 Je vous le dirai plus tard.
 Voulez-vous nous dire cela ?
 Je veux vous le dire.

منه منهم فيه فيهم En, y,
 إذا أريدت تكرار اسم سبق ذكره في جملة يستغنى عند
 الفرنسيين عن ذكر لفظ ذلك الاسم مرة أخرى
 بكلمة en

(En) (y)

Dans la langue française, dans une phrase, au lieu de répéter le même mot on emploie (en) en place du mot susdit

✽ تعليم ✽

هل عندك دراهم
 عندي دراهم
 هل لك اخوه

EXERCICES

Avez-vous de l'argent ?
 J'en ai.
 Avez-vous des frères ?

من تو میگویم

بمن بگو - بگوید

تو گفتن نمیخواهم - ترا نخواهم گفت

تو چه کار کردم

تو بمن اذیت دادی - مرا نجانیدی

آیا من بشما اذیت دادم

شما با اذیت ندادید

بمن این نکوی بکنید

بر سر چشم - بالای چشم

این را بمن بگو

این را پس شما خواهیم گفت

آیا این را با خواهید گفت

من شما خواهیم گفت

بن سکا سو بیلوم

بکاسویله - سویلیک

سکاسویلیک استم

سکانه یابدم

سن بکا اذیت ایتدک - اذیت و بردک

بن سزه اذیت ایتدمی

سن سزه اذیت ایتدی بکزی

بکابو اولکی ایدی بکر

باش اوستنه

بونی بکاسویله

صکره بونی سزه سو بلیه حکم

بونی سزه سو بلیک استرمینس

سزه سو بلیک استرم

اندن - اندرن - انده - انلرده en, y

بر جمله دهذ کری سبقت ایتمش بر اسمک تکراری

لازمکسه فرانسز جمله لفظیه تکرار اولمیبوب

یرینه en کلمه سیله استغنا اولنور

ازو - ازانها - دراو - درانها en, y

اسمی که در جمله سبقت کرده و تکرارش لازم آید

در لغت فرانسز از بدل اولکلمه en آرند و از تکرار

نمودن اسم مذکور مستغنی شوند

* تعلیم *

پارهنواری

پارهم وارد

قرنداشلر کواری

* تعلیم *

آیاباره - پول داری

پول دارم - پاره دارم

آیابارادرها داری - دارید

ليس لي - ليس لي اخوه
 هل لك اخوات
 لي - لي اخوات
 كم أخت لك
 لي اثنين - لي اختان
 هل لاخيك كتاب واحد
 ليس له - ليس له كتاب
 أليس له ورق
 ليس له - ليس له ورق
 هل تفكرت في هذه القضية
 تفكرت فيها

* قاعدة *

اذا جمعت الضمائر المتصلة الواقعة دائماً مفعول به
 وهي (ني) و (هم) و (هن) في جملة واحدة مع
 ضمائر الغائب المجرورة وهي (له) و (لها) و (لهم)
 و (لهن) فإنها أي الضمائر المنصوبة تتقدم عليه
 وان اجتمعت مع ضمائر المتكلم والمخاطب المجرورة
 وهي (لي) و (لنا) و (لك) و (لكم) فإنها
 تتأخر عنها في جميع الصيغ الا في صيغة الامر

* تطبيق *

هل عندك كتاب واحد
 عندي كتاب

Je n'en ai pas.
 Avez-vous des sœurs ?
 J'en ai.
 Combien de sœurs avez-vous ?
 J'en ai deux.
 Votre frère a-t-il un livre ?
 Il n'en a pas.
 N'a-t-il pas de papier ?
 Il n'en a pas.
 Avez-vous pensé à cette affaire ?
 J'y ai pensé.

RÈGLE

Le, la, les, employés toujours comme
 complément direct, se placent avant
 lui, leur, et après me, nous, te, vous,
 employés comme complément indirect
 dans la même phrase, excepté au mode
 de l'impératif.

APPLICATION

Avez-vous un livre ?
 J'en ai un.

ندارم - برادر پاندارم
 آیا خواهر پاداری
 دارم - خواهر پادارم
 چند خواهر داری
 دو خواهر دارم
 آیا برادرت یک کتاب دارد
 او کتاب ندارد
 آیا او کاغذ ندارد
 او کاغذ ندارد
 آیا درین باب تفکر و اندیشه کردی
 در او اندیشه کردم

✽ قاعده ✽

هر وقتی ضمائر متصله که دانا مفعول به واقع میشوند
 که (او) و (اوها) باشند اجتماع کردند در یک
 جمله با ضمائر مجروره نایب که (اورا) و (انهارا)
 باشند آن زمان ضمائر منصوبه تقدم از ضمائر مجروره میکنند
 و اگر با ضمائر منکلمه و مخاطب مجروره که (بمن) (با)
 (تسو) (بشما) باشند جمع شوند در همه صیغها تاخیر
 خواهند کرد از مکر در صیغه امر

✽ تطبیق ✽

آیا نزد تو - نزد شما یک کتاب هست
 نزد من یک کتاب هست

یوقدر - قرنداشارم یوقدر
 همشیره لری کزواری
 وارد - همشیره لرم وارد
 قاج همشیره کزوارد
 ایکی همشیره وارد
 قرنداشک بر کابی واری
 انک کابی یوقدر
 انک کاغدی یوقی
 انک کاغدی یوقدر
 یوقضیه دده دوشندکی
 انده دوشندم

✽ قاعده ✽

دائما مفعول به قولانیلان (آنی) و (آنلری) کلمه
 لری ضمائر غائبین مفعول له اولان (اکا)
 و (انلره) کلمه لریله بر جمله ده بولنورایسه (آنی)
 و (آنلری) کلمه لری مقدم قونیلور و ضمائر منکلمه
 و مخاطبیدن مفعول له اولان (بکا) (بزه) (سکا)
 (سزه) ضمیر لریله برابر کلورایسه امر حاضر صیغه
 سندن ماعداسا تر صیغه لرده (انی) و (آنلری)
 کلمه لری مفعول انصکره وضع اولنور

✽ تطبیق ✽

سزده بر کاب واری
 بنده بر کاب وارد

هل تريد أن تعطيني

أريد أن أعطيه لك

هل تريد أن تعطيني قلمك

لا أريد أن أعطيكم إياه

أما تريد أن تعطيني كتبك

أريد أن أعطيك إياها

متى تعطيني إياها

أعطين إياها غدا

اعطني إياها الآن

أنا أعطيك إياها في الحال

اعطه إياها

أنا لا أعطيه إياها

هل تعطينا

أنا لا أعطيكم

هل أحببناك ردوا اليك الكتب التي استعاروها

منك

انهم ردوها الي

متى ردوها اليك

هم ردوها الي أمس

هل يريدون أن يردوا الي كتبتي

انهم يريدون أن يردوها اليك

متى يردونها الي

Voulez-vous me le donner ?

Je veux te le donner.

Voulez-vous me donner votre plume ?

Je ne veux pas vous la donner.

Ne voulez-vous pas me donner vos livres ?

Je veux vous les donner.

Quand me les donnerez-vous ?

Je vous les donnerai demain.

Donnez-les moi à présent ?

Je vais vous les donner tout de suite.

Donnez-les lui ?

Je ne les lui donne pas.

Nous les donnerez-vous ?

Je ne vous les donnerai pas.

Vos amis vous ont-ils rendus les livres que vous leur avez prêtés ?

Ils me les ont rendus.

Quand vous les ont-ils rendus ?

Ils me les ont rendu hier.

Veulent-ils me rendre les miens ?

Ils veulent vous les rendre.

Quand me les rendront-ils ?

آیا اورا بمن دادن میخواهی
 اورا بتو دادن میخواهم
 آیا نامه اترا بمن خواهی داد
 اورا بتو نمیخواهم داد
 آیا کتابهای ترا بمن دادن میخواهی

انهار ایشما خواهم داد
 آنهارا کی بمن میسدهی
 آنهارا فردا ایشما میسدهم
 حالا انهارا بمن بده
 آنهارا حالا من بشما میسدهم
 آنهارا بده

من آنهارا با و نمیسدهم
 آیا انهارا با ما میده
 من آنهارا ایشما نمیسدهم

آیا کتابها که بدوستهایتان از روی عاریت داده
 بودید پس دادند

آنهارا بمن پس دادند

انهارا کی بشما پس دادند

انهارا دیرتر بمن پس دادند

آیا کتابهای مرا بمن پس دادند میخواهند

ایشان انهارا بشما پس دادند میخواهند

انهارا کی بمن پس میدهند

انی بکاویرمک استرمیسن
 انی سکاویرمک استرم
 قلمکی بکاویرمک استرمیسن
 انی سزه ویرمک استرم
 کابلی کزی بکاویرمک استرمیسن

انلری سزه ویرمک استرم
 انلری نه وقت بکاویرمک
 انلری یارین سزه ویره جکم
 انلری شمدهی بکاویریکز
 انلری شمدهی سکاویریرم
 انلری اکاویر

بن انلری اکاویرم

انلری بزه ویره جکم یسکنز

بن انلری سزه ویرمیه جکم

دوستلر که عاریته ویردیک کز کابلی سزه اعاده
 ایتدیلری

آنلری اعاده ایتدیلر

وقت انلری سزه اعاده ایتدیلر

انلری دون بکا اعاده ایتدیلر

بنم کابلی بی بکا اعاده ایتد استرلری

انلری سزه اعاده ایتد استرلر

وقت انلری بکا اعاده ایتد جکلر در

سيردونم اليك في الاسبوع الآتي

هل تريد أن تبيع له دارك

أريد أن أبيعها له

هل تريد أن تشتري لهم كتابا واحدا

أريد أن أشتري لهم كتابا واحدا

(سنة) (منهم)

إذا جمعت كلمة en التي معناها (منه) و (منهم) في جملة واحدة مع الضمائر المجرورة وهي (لي) و (لك) و (لنا) و (لكم) و (له) و (لها) و (لهم) و (لهن) فانها أى كلمة en تتأخر في اللفظ عنها

* تطبيق *

هل عندك دراهم

عندي دراهم

هل تريد أن تعطيني عشرة فرنكات

أريد أن أعطيك منها عشرين فرنكا

اعطه خمسة عشر فرنكا

الآن أعطيه ثلاثين فرنكا

هل تريد أن تعطيهم خبزا

أريد أن أعطيهم خبزا

هل أعطيت لأحبائك قهوة

Ils vous les rendront la semaine prochaine.

Voulez-vous lui vendre votre maison ?

Je veux la lui vendre.

Voulez-vous leur acheter un livre ?

Je veux leur en acheter un.

(En)

Employé comme complément indirect, se place toujours après (te, nous, vous, lui, leur,) employés dans la même phrase comme régime indirect

APPLICATION

Avez-vous de l'argent ?

J'en ai.

Voulez-vous me donner dix francs ?

Je veux t'en donner vingt.

Donnez-lui quinze francs ?

Je vais lui en donner trente.

Voulez-vous leur donner du pain ?

Je veux leur en donner.

Avez-vous donné du café à vos amis ?

در هفته آینده انهار بشما پس خواهند داد

خانه ترا باو فروختن میخواهی

باو فروختن میخواهم

آیا برای آنها یک کتاب خریدن میخواهی

برای آنها کتابی خریدن میخواهم

(ازاد) (ازان) (ازدبا) (ازانها)

هرگاه این کلمه en که بمعنی (ازد) و (ازدبا)

باشد با ضمائر مجزوه که (مرا) و (ترا) و (مارا)

و (شمارا) و (اورا) و (ادبارا) و (ایشانرا)

باشد در یک جمله جمع شود نگاه این کلمه en در تلفظ

تاخر از آنها میکنند

✽ تطبیق ✽

آیا پول دارید - پاره دارید

پول دارم

آیا ده فرنک از او بمن خواهید داد

بیست فرنک از آن ترا خواهم داد

پانزده فرنک باو بده

حالاسی فرنک باو میدهم

آیا بانها نان میخواهید داد

بانها نان میخواهم داد

دوستو ایتر قهوه دادی

کله چک هفته آنلری سزه اعاده ایده جگر در

سنگ قوناغکی اکا صاتمق استرمیسن

انی اکا صاتمق استرم

انلره برکاب صاتون المق استرمیسکز

انلره برکاب صاتون المق استرم

(انندن) (انلردن)

انندن و انلردن معنا سنده اولان en کلمه سی

برجمله مفعول له قوللا نیلان (بکا) (سکا)

(بزّه) (سزّه) (اکا) و (انلره) ضمیر لر یله بولنور

ایسه دایما en لفظی بوضمیر لر دنصکره وضع

اولنور

✽ تطبیق ✽

پاره کرواری

پاره واردر

انندن بکا اون فراتق و یرمک استرمیسکز

انندن یکریمی فراتق سکا و یرمک استرم

اکا اون بش فراتق و یر

شمدی اکا او تو فراتق و یرم

انلره اتمک و یرمک استرمیسکز

انلره اتمک و یرمک استرم

دوستلر کره قهوه و یردی کزیمی

أنا أعطيتهم قهوة	Je leur en ai donné.
هل أعطيتني شايًا	M'avez-vous donné du thé ?
أعطيتك شايًا	Je vous en ai donné.
متى أعطيتني شايًا	Quand m'en avez-vous donné ?
أعطيتك شايًا في هذا الصباح	Je vous en ai donné ce matin.
هل أعطيتونا لبنًا	Nous avez-vous donné du lait ?
أعطيناكم لبنًا	Nous vous en avons donné.
أما تريد أن تعطينا مائة قرش	Ne voulez-vous pas nous donner cent piastres ?
أريد أن أعطيك مائتين قرش	Je veux vous en donner deux cents.
متى تعطينا كتبًا	Quand nous donnerez-vous des livres ?
سأعطيك كتبًا غدا	Je vous en donnerai demain.
هل أعطيت لاختيك كتابًا واحدًا	Avez-vous donné un livre à votre frère ?
أعطيته كتابين	Je lui en ai donné deux.

(في استعمال الضمائر الشخصية مع حروف الجر
والعطف)

Emploi des pronoms personnels avec
les propositions et les conjonctions.

بندن اول

بيش از من

قبلي

Avant moi

سندن اول

بيش از تو

قبلت

Avant toi

اندن اول

بيش از او

قبله

Avant lui

انلره قهوه ویردم
 بکاچای ویردیکزیمی
 سکاچای ویردم
 نه وقت بکاچای ویردک
 بو صباح سزه چای ویردم
 بزه سود ویردیکزیمی
 سزه سود ویردم
 بزه یوزغروش ویرمک استرمیسکنز

سزه ایکی یوزغروش ویرمک استرم
 نه وقت بزه کابلو ویررسکنز
 یارین سزه کابلو ویریرم
 برادر کره برکاب ویردیکزیمی
 اکا ایکی کاب ویردم

من بانما قهوه دادم
 آیا بمن چای دادی
 بشما چای دادم
 کی بمن چای دادی
 این صبح بشما چای دادم
 آیا با شیر دادید
 بشما شیر دادم
 آیا با صدغروش دادن نمخوانمید

بشما دو صدغروش دادن نمخوانم
 کی با کتابها میدیدید
 فردا بشما کتابها میدهم
 آیا برادر کتابی دادی
 با دو کتاب دادم

(حروف جر وعطف ایله ضمائر شخصیه نك
 قوللانما لرینه داتر) } (در بیان استعمال ضمائر شخصیه با حروف جر وعطف)

اندن اول	ییش از او	قبلها	Avant elle
بزدن اول	ییش از ما	قبلنا	Avant nous
سزدن اول	ییش از شما	قبلکم	Avant vous
انلردن اول	ییش از آنها	قبلهم	Avant eux

بند نصکره	پس از من	بعدي	Après moi
سندن صکره	پس از تو	بعديک	Après toi
اند نصکره	پس از او	بعده	Après lui
اند نصکره	پس از او	بعدها	Après elle
بزدن صکره	پس از ما	بعذنا	Après nous
سزدن صکره	پس از شما	بعذکم	Après vous
انلردن صکره	پس از ایشان	بعدهم	Après eux

اوکنده	پیش من	امای	Devant moi
اوکنده	پیش تو	امامک	Devant toi
اوکنده	پیش او	امامه	Devant lui
اوکنده	پیش ما	امامنا	Devant nous
اوکنده	پیش شما	امامکم	Devant vous
اوکنده	پیش ایشان	امامهم	Devant eux

اردنده	پس من - در پس من	خلفی	Derrière moi
اردنده	پس تو = تو	خلفک	Derrière toi
اردنده	پس او = او	خلفه	Derrière lui
اردنده	پس ما = ما	خلفنا	Derrière nous
اردنده	پس شما = شما	خلفکم	Derrière vous
اردنده	پس ایشان = شان	خلفهم	Derrière eux

بمن	بمنه
با تو	سنکله
با او	انکله
با ما	بزنمله
با شما	سزکله
با آنها	انلرایله

Avec moi	معی
Avec toi	معک
Avec lui	معه
Avec nous	معنا
Avec vous	معکم
Avec eux	معهم

بی من - اگر من نمی بودم	بن سبز - بن اولمییدم
بی تو - اگر تو نمی بودی	سن سبز = دک
بی او - اگر او نمی بود	اوسز = دی
بی ما - اگر ما نمی بودیم	بزنسز = دق
بی شما - اگر شما نمی بودید	سزسز = دیکز
بی ایشان - اگر ایشان نمی بودند	انلسز = دیلر

Sans moi	بدونی - لولا آنا
Sans toi	بدونک = أنت
Sans lui	بدونه = هو
Sans nous	بدوتسا = نحن
Sans vous	بدونکم = أنتم
Sans eux	بدونهم = هم

برای من	بنم ایچون
برای تو	سنک ایچون
برای او	انک ایچون
برای ما	بزنم ایچون
برای شما	سزک ایچون
برای ایشان	انلرایچون

Pour moi	لاجلی
Pour toi	لاجلک
Pour lui	لاجله
Pour nous	لاجلنا
Pour vous	لاجلکم
Pour eux	لاجلهم

بندن	از من
سندن	از تو
اندن	از او
بزندن	از ما
سزندن	از شما
انلردن	از ایشان - از آنها

منی	De moi
منک	De toi
منه	De lui
منا	De nous
منکم	De vous
منهم	D'eux

بکا	مرا
سکا	ترا
اکا	اورا
بزه	مارا
سزه	شمارا
انلره	ایشانرا - آنها را

لی	A moi
لک	A toi
له	A lui
لنا	A nous
لکم	A vous
لهم	A eux

بنم اوزریه	بر من
سنک اوزریکه	بر تو
انک اوزرینه	بر او
بزیم اوزریزه	بر ما
سزک اوزریکزه	بر شما
انلرک اوزرلرینه	بر ایشان - بر آنها

علی	Sur moi
علیک	Sur toi
علیه	Sur lui
علینا	Sur nous
علیکم	Sur vous
علیهم	Sur eux

یا آمده - او آمده	نزد من - در خانه من
یا نکرده - او نکرده	نزد تو - در خانه تو
یا نکرده - او نکرده	نزد او - در خانه او
یا نکرده - او نکرده	نزد ما - در خانه ما
یا نکرده - او نکرده	نزد شما - در خانه شما
یا نکرده - او نکرده	نزد ایشان - در خانه ایشان

عندی - فی بی	Chez moi
عندک - فی بیتک	Chez toi
عنده - فی بینه	Chez lui
عندنا - فی بیتنا	Chez nous
عندکم - فی بیتکم	Chez vous
عندهم - فی بیتهم	Chez eux

بدن بشقه - اوزکه	جز از من - غیر از من
سندن بشقه - اوزکه	جز از تو = تو
اندن بشقه =	جز از او = او
بردن بشقه =	جز از ما = ما
سزدن بشقه =	جز از شما = شما
انلردن بشقه =	جز از ایشان = ایشان

الأنا	Excepté moi
الأنت	Excepté toi
الاهو	Excepté lui
الانحن	Excepté nous
الأدتم	Excepté vous
الاهم	Excepté eux

بکاعنادا - بکاخلافا	از رغم من - خلافت بخواه من
سکاعنادا - سکا =	از رغم تو = تو
اکارغما - اکا =	از رغم او = او
بزه عنادا - بزه =	از رغم ما = ما
سزه عنادا - سزه =	از رغم شما = شما
انلوه عنادا - انلوه =	از رغم ایشان = آنها

رغماعنی	Malgré moi
رغماعتک	Malgré toi
رغماعنه	Malgré lui
رغماعنا	Malgré nous
رغماعتکم	Malgré vous
رغماعتهم	Malgré eux

چون من - بسان من	بمنم کبی	مثلی	Comme moi
چون تو » تو	سنت کبی	مثلاک	Comme toi
چون او » او	انک کبی	مثله	Comme lui
چون ما » ما	بزم کبی	مثلنا	Comme nous
چون شما » شما	سزک کبی	مثلکم	Comme vous
چون ایشان » آنها	انلر کبی	مثلهم	Comme eux

نزدیک من	بکایقین	قریبامنی	Près de moi
نزدیک تو	سکایقین	قریبامتک	Près de toi
نزدیک او	اکایقین	قریبامنه	Près de lui
نزدیک ما	بره یقین	قریبامنا	Près de nous
نزدیک شما	سزیه یقین	قریبامنکم	Près de vous
نزدیک ایشان	انلره یقین	قریبامنهم	Près d'eux

دور از من	بندن اوزاق	بعیداعنی	Loin de moi
دور از تو	سندن اوزاق	بعیداعتک	Loin de toi
دور از او	اندن اوزاق	بعیداعنه	Loin de lui
دور از ما	بزدن اوزاق	بعیداعنا	Loin de nous
دور از شما	سزدن اوزاق	بعیداعنکم	Loin de vous
دور از ایشان	انلردن اوزاق	بعیداعنهم	Loin d'eux

بشدن زیاده	بیشتر از من - فزون از من
سندن زیاده	بیشتر از تو = تو
اندن زیاده	بیشتر از او = او
بردن زیاده	بیشتر از ما = ما
سزدن زیاده	بیشتر از شما = شما
انلردن زیاده	بیشتر از ایشان = آنها

أكثر مني - زیاده منی	Plus que moi
أكثر منك	Plus que toi
أكثر منه	Plus que lui
أكثر منا	Plus que nous
أكثر منكم	Plus que vous
أكثر منهم	Plus qu'eux

بشدن آزر	کم از من - کمتر از من
سندن آزر	کم از تو = تو
اندن آزر	کم از او = او
بردن آزر	کم از ما = ما
سزدن آزر	کم از شما = شما
انلردن آزر	کم از ایشان = ایشان

أقل مني	Moins que moi
أقل منك	Moins que toi
أقل منه	Moins que lui
أقل منا	Moins que nous
أقل منكم	Moins que vous
أقل منهم	Moins qu'eux

بنم قدر	چندان من - بقدر من
سندك قدر	چندان تو = تو
انك قدر	چندان او = او
برم قدر	چندان ما = ما
سزلك قدر	چندان شما = شما
انلر قدر	چندان ایشان = آنها

قدری	Autant que moi
قدرك	Autant que toi
قدره	Autant que lui
قدرنا	Autant que nous
قدركم	Autant que vous
قدرهم	Autant qu'eux

* تنبيه *

هذان الضميران وهما Moi, toi يقعان تارة
فاعلاً أو مبتدأ نحو (أنا) و(أنت) وتارة مفعول به
نحو (نى) و(ك) وتارة مفعولاً اليه نحو (لى)
(ولك)

* امثلة *

هل فعلتم ذلك بنفسكم
فعلته أنا بنفسى
فعلته أنت بنفسك
حبنى - أحببى
سأحبكم - أحبكم
صدقنى
أنا أصدقكم
ساعدونى - اعينونى
سأساعدكم - ساعينكم
اعطونى هذا الكتاب
سأعطيه لكم بعد أن أقرأه - لما أقرأه
أرونى هذه الكتاب
الآن أوريكم إياه
أرسلوا لى كتابى
سأرسله لكم غدا
سامحونى - اعفونى

REMARQUE

Moi, toi, s'emploient tantôt comme
sujet et tantôt comme régime direct et
indirect.

EXEMPLES

Avez-vous fait cela vous-même ?
Je l'ai fait moi-même
Tu l'as fait toi-même
Aimez-moi
Je vous aimerai
Croyez-moi
Je vous crois
Aidez-moi
Je vous aiderai
Donnez-moi ce livre
Je vous le donnerai quand je l'aurai lu
Montrez-moi ces livres
Je vais vous les montrer
Envoyez-moi mon livre
Je vous l'enverrai demain
Pardonnez-moi

* تنبیہ *

ضمیر ہای، Moi, toi، گاہ فاعل چون (من)
 و (تو) و گاہ مفعول بہ چون (مرا) و (ترا) و گاہ
 مفعول لہ چون (میں) و (تو) استعمال میشوند

* مثال *

آیا ایزرا شما خودتان ساختید

اور امین خودم ساختم

انرا تو خودت ساختی

مرا دوست بدار

شمارا دوست دارم۔ دوست خواہم داشت

مارا باور بکن

من شمارا باور میکنم

مارا یاری و دستگیری نماید

شمارا یاری و مساعده میکنم

این کتابرا بمن بدہید

یس از خواندن آنرا بشما میدہم

این کتابہارا بمن نشان بدہید

حالانہارا بشما نشان میدہم

کتابرا بمن بفرستید۔ روانہ کنید

فردا اورا بشما میفرستم

مرا بخشید۔ مرا عفو کنید

* تنبیہ *

Moi, toi، ضمیر لری گاہ فاعل (بن) و (سن)
 کبی و گاہ مفعول بہ (بنی) و (سنی) کبی یا خود
 مفعول لہ (بکا) و (سکا) کبی قوللائیلور

* مثال *

بونی سز کندیکری باید بکنز

بن آنی کندم بایدم

سن آنی کندک بایدک

بنی سویکنز

سزی سورم۔ سوہ جکم

بکاینان

بن سزہ اینائیورم

بزہ یاردم اید بکنز

سزہ یاردم و مساعده ایدرم

بوکابی بکا ویر بکنز

انی او قود قد نصرہ سزہ ویررم

بوکابلی بکا کوستریکنز

شمدی انلری سزہ کوستریرم

کتابچی بکا کوندر بکنز

یارین انی سزہ کوندریرم

بنی عفو اید بکنز

انا اسامحك - اعفوعنك	Je te pardonne
قم	Lève-toi
الآن اقوم	Je vais me lever
اسكت	Tais-toi
انا اسكت - انا ساكت	Je me tais
اعرف نفسك - قدرك	Connais-toi toi-même
يصعب على الانسان ان يعرف نفسه	Il est difficile de se connaitre soi-même

* امثلة اخرى *

AUTRES EXEMPLES

اذهبوا قدامي	Allez devant moi
ساذهب معك	J'irai avec vous
لا تذهبوا بدونه	N'allez pas sans lui
ساذهب معه	J'irai avec lui
اجلسوا قريبا مني	Restez près de moi
انا اجلس بعيدا عنكم	Je resterai loin de vous
اذهبوا عنده - الى منزله	Allez chez lui
انا لا اذهب عنده	Je n'irai pas chez lui
امشوا قدامي	Marchez devant moi
انا امشي خلفكم	Je marcherai derrière vous
افعلوا مثله	Faites comme lui
انا افعل مثلكم	Je ferai comme vous
لا تفعلوا مثله	Ne faites pas comme lui

من ترا میخشم - عفو میکنم
 بر خیز - باشو
 حالا بر میخیزم - بایهشوم
 خاموش شو - خاموش باش
 من خاموش میشوم - خاموشم
 خود را بشناس - قدر ترا بدان
 دشوار است که انسان نفس خود را بشناسد

* مشاهای دیگر *

پیشم راه بروید
 با تو میروم
 بی او نروید
 با او میروم
 نزدیک من بنشینید
 من از شما دور مینشینم
 نزدش - خانه اش بروید
 من نزدش - خانه اش نروم
 پیش من راه بروید
 من در پس - در عقب شما میروم
 چون او بکنید
 چون شما میکنم
 چون او نمیکند

بن سنی عفو ایدرم
 قاتل
 شمدهی قاتله جغم - قاتل قارم
 سکوت ایت - صوص
 بن سکوت ایدرم - صوصرم
 کند یکی ییل - قدر کی ییل
 انسان کندی نفسی بیلمسی کوجدر

* بشقه مثالر *

او کومده کیدیکنز
 سنک ایله کیدرم
 انسنز کیتیمکنز
 انک ایله کیدرم
 بکایقین او توریکنز
 سزدن اوزاق او توره جغم
 یاتنه - اوینه کیدیکنز
 بن یاتنه - قوناغنه کیتیم
 او کده یورویکنز
 بن ارد کرده یوروروم
 انک کبی یاپکنز
 سنزک کبی ییازم
 انک کبی یاپمیکنز

انا لا أفعل مثله بل أفعل مثلكم

لولای ماذا کنتم تعملون

لولا کم لکما کانفجنا

Je ne ferai pas comme lui, je ferai
comme vous

Sans moi qu'auriez-vous fait ?

Sans vous nous n'aurons pas réussi

✽ امثلة اخرى ✽

AUTRES EXEMPLES

اوسز میسکز	آیا اوشما یید	هل هوانتم	Est-ce vous ?
اوبنم	آن منم - منم	هو	C'est moi
اوسنس	اوتواستی	هوانت	C'est toi
اوبرز	اومایم	هونحن	C'est nous
اوسز سکز	اوشما یید	هوانتم	C'est vous
اواندردر	اویشان	هوهم	Ce sont eux

بن دکلم	من نیستم	لست أنا	Ce n'est pas moi
سن دکلسن	تو نیستی	لست انت	Ce n'est pas toi
اودکلدر	او نیست	لیس هو	Ce n'est pas lui
برز دکاز	ما نیستیم	لسنا نحن	Ce n'est pas nous
سز دکلسکز	شما نیستید	لستم انتم	Ce n'est pas vous
انلردکلدرلر	ایشان نیستند	لیسوا هم	Ce n'est pas eux

انك كجى يايچم سزك كجى يايه چغم

بن اولييدم نه ييارديكز

سز اولييديكز بزا فلاح اولز دق

من چون اونيكتم بلگه چون شما ييكتم

اكر من نبيودم چه ميكرديد

اكر شما منى بوديد ما ييرود و بختيار نميشديم

❀ بشقه مشال لر ❀

❀ مثال ديگر ❀

بو بئمدر - ملكمدر	اين مال من است	هذالى - ملكى	C'est à moi
بوسنكدر - ملككدر	اين مال توست	هذالك - ملكك	C'est à toi
بو انكدر - ملكيدر	اين مال اوست	هذاله - ملكه	C'est à lui
بو بزمدر - ملكمزد	اين مال ماست	هذالنا - ملكنا	C'est à nous
بوسزكدر - ملككزدر	اين مال شماست	هذالكم - ملككم	C'est à vous
بو انلر كدر - ملكلر يدر	اين مال ايشان است	هذالهم - ملكهم	C'est à eux

بو بئم دكلدر	اين مال من نيست	هذاليسلى	Ce n'est pas à moi
بوسنك دكلدر	اين مال تو نيست	هذاليسلك	Ce n'est pas à toi
بو انك دكلدر	اين مال او نيست	هذاليسله	Ce n'est pas à lui
بو بزم دكلدر	اين مال ما نيست	هذاليسلنا	Ce n'est pas à nous
بوسزك دكلدر	اين مال شما نيست	هذاليسلكم	Ce n'est pas à vous
بو انلر ك دكلدر	اين مال ايشان نيست	هذاليسلهم	Ce n'est pas à eux

ضمائر اشاریه (بیاننده در)	(در بیان ضمائر اشارت)	(فی اسماء الاشارة)	<i>Des pronoms démonstratifs</i>
(مفرد مذکر ایچون)	(برای مفرد مذکر)	(للمفرد المذکر)	<i>Masculin singulier</i>
او - اول	او - آن	الذی	Celui
بریکی	این - این دیگر	هذا	Celui-ci
اوتنه کی	آن - آن دیگر	ذلك	Celui-là
(مفرد مؤنث ایچون)	(برای مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	<i>Féminin singulier</i>
او - اول	او - آن	التي	Celle
بریکي	این - این دیگر	هذه	Celle-ci
اوتنه کی	آن - آن دیگر	تلك	Celle-là
(جمع مذکر ایچون)	(برای جمع مذکر)	(لجمع المذکر)	<i>Masculin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	الذین	Ceux
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Ceux-ci
اوتنه کیلر	آنهاي دیگر	هؤلاء	Ceux-là
(جمع مؤنث ایچون)	(برای جمع مؤنث)	(لجمع المؤنث)	<i>Féminin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	اللاتی	Celles
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Celles-ci
اوتنه کیلر	آنهاي دیگر	هؤلاء	Celles-là

(مفرد و جمع ایچون کرل مذکر و کرل مؤنث اولسون)	(برای مفرد و جمع چه مذکر باشد و چه مؤنث)	(للمفرد والجمع مذکرا کان أو مؤنثا)	<i>Des deux genres et des deux nombres</i>
بو - شو	این	هذا هذہ	Ce
بو	این همین	ذا ذی	Ceci
اول	آن - همان	ذلک	Cela, ça

* قاعده *

بر جمله ده مضاف ایکی کره مذکر
اول نسبی لازم کلسه ایکنی دفعه
ده تکرارینه بدل مفرد
مذکر ایسه celui کلمه سی
مفرد مؤنث ایسه celle کلمه
سی جمع مذکر ایسه ceux
کلمه سی جمع مؤنث ایسه
celles کلمه سی ایله استغنا اولنور

* قاعده *

اگر در یک جمله تکرار مضاف
دو دفعه لازم آید از بدل او اگر
مفرد مذکر باشد کلمه celui
واگر مفرد مؤنث باشد کلمه celle
واگر جمع مذکر باشد کلمه ceux
واگر جمع مؤنث باشد کلمه celles
ا درند و از تکرار آن استغنی کردد

* قاعده *

اذا لزم تکرار المضاف فی جمله
مرتين يستغنی عن إعادة لفظه
بکلمة celui ان کان مفردا
مذکرا و بکلمة celle ان کان
مفردا مؤنثا و بکلمة
ceux ان کان جمعا مذکرا و بکلمة
celles ان کان جمعا مؤنثا

هل عندكم كتابي أو كتاب اخي - أو الكتاب الذي لاني

عندي كتاب اخيكم - الذي لانيكم

هل عندكم قلمي أو قلمي رفيق

عندي قلمي رفيق

هل عندكم كتبى أو كتب احبابي

عندي كتب احبابكم

هل عندكم اقلامي أو اقلام اخي

عندي اقلامي اخيكم

هل تريدون هذا الكتاب أو ذلك

أما اريد هذا

أما تريدون ذلك الكتاب

لا اريد ذلك الكتاب

هل اخوكم يريد ان يأخذ هذه الكساوى أو تلك

هو يريد ان يأخذ تلك الكساوى

هل احبابكم يريدون هذه الاقصة أو تلك الاقصة

انهم لا يريدون هذه الاقصة وانما يريدون تلك الاقصة

هل هذا ممكن

هذا ممكن

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère ?

J'ai celui de votre frère.

Avez-vous ma plume ou celle de mon camarade ?

J'ai celle de mon camarade.

Avez-vous mes livres ou ceux de mes amis ?

J'ai ceux de vos amis.

Avez-vous mes plumes ou celles de mon frère ?

J'ai celles de votre frère.

Voulez-vous ce livre-ci ou celui-là ?

Je veux celui-ci.

Ne voulez-vous pas celui-là ?

Je ne veux pas celui-là.

Votre frère veut-il prendre ces habits-ci ou ceux-là ?

Il veut prendre ceux-là.

Vos amis veulent-ils ces chemises-ci ou celles-là ?

Il ne veulent pas celles-ci, mais ils veulent celles-là.

Cela est-il possible ?

Cela est possible.

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب برادر من و یا کتاب
مال برادر من

نزد من کتاب برادر شما هست - کتاب برادرت هست
آیا خامه من نزد شما هست یا خود خامه رفیق من

نزد من خامه رفیقت هست

آیا نزد شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دوستهای من

کتابهای دوستهای من نزد من هست

آیا قلموهای من نزد شما هست یا خود قلموهای برادر من

نزد من قلموهای برادرت هست

آیا این کتاب را میخواهی یا خود آن دگر را

من اینرا میخواهم

آیا آن دگر را میخواهی

آن دگر را میخواهم

آیا برادرتان این لباسها را گرفتن میخواهد یا خود دگر هارا

آن دگر لباسها را - دگر هارا گرفتن میخواهد

دوستهای من این پیراهنها را میخواهند یا خود دگر هارا

اینهارا میخواهند لکن آنها را دگر را میخواهند

آیا این ممکن است

این ممکن است

سزده بنم کاجمی وار یوقسه برادر من کتابی
و یا خود برادر من کتابی

بنده قرینداشکرک کتابی وار

سزده بنم قلممی وار یوقسه ارقداشمک قلممی

بنده ارقداشکن قلمی وار

سزده بنم کابلرمی وار یوقسه دوستلرم کتابی

بنده دوستلر یکرک کتابلری وار

سزده بنم قلمرمی وار یوقسه قرینداشمک قلمری

بنده برادرکک قلمری وار

بوکاجمی استیورسکر یوقسه اونه کیمنی

بن بونی - بریکنی استرم

اونه کیمنی استزهدیسکر

اونه کیمنی استقم

برادرکک بوکسولرمی المق استیور یوقسه اونه

کیلرینمی

اونه کی کسولری - اونه کیلری المق استیور

دوستلر یکرک بوکوملکرمی استیورلر یوقسه اونه

کیلرینمی

بونلری استیورلر اما اونه کیلرینمی استیورلر

بویمکنیدر

بویمکندر

هل اللعب احسن من تحصيل العلم
تحصيل العلم احسن من اللهو واللعب - فعل هذا
احسن من ذلك

Vaut-il mieux jouer qu'étudier ?

Il vaut mieux faire ceci que cela.

❀ في الضمائر الملكية ❀

Des pronoms possessifs

(مفرد مذکر)	(مفرد مذکر)	(للمفرد المذکر)	Masculin singulier
من مال من - چير خودم	من مال من - چير خودم	ی متاعی - بتاعی	Le mien
تو مال تو = خودت	تو مال تو = خودت	ک متاعک - بتاعک	Le tien
او مال او = خودش	او مال او = خودش	ه متاعه - بتاعه	Le sien
ما مال ما = خودمان	ما مال ما = خودمان	نا متاعنا - بتاعنا	Le nôtre
شما مال شما = خودتان	شما مال شما = خودتان	کم متاعکم - بتاعکم	Le vôtre
ایشان مال ایشان = خودشان	ایشان مال ایشان = خودشان	هم متاعهم - بتاعهم	Le leur
(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	Féminin singulier
من مال من - چير خودم	من مال من - چير خودم	ی متاعی - بتاعی	La mienne
تو مال تو = خودت	تو مال تو = خودت	ک متاعک - بتاعک	La tienne
او مال او = خودش	او مال او = خودش	ها متاعها - بتاعها	La sienne
ما مال ما = خودمان	ما مال ما = خودمان	نا متاعنا - بتاعنا	La nôtre
شما مال شما = خودتان	شما مال شما = خودتان	کن متاعکن - بتاعکن	La vôtre
ایشان مال ایشان = خودشان	ایشان مال ایشان = خودشان	هن متاعهن - بتاعهن	La leur

آیا بازی از تحصیل علم و معرفت بهتر است
تحصیل علم از بازی بهتر است - کار این
از دیگر بهتر است

اوینامق علم تحصیلندن ایومیدر
تحصیل علم اوینامقدن دهاپودر - بریکینک
یاپسی اونه کندن دهاپودر

* در میان ضمیرهای ملکیه *

* ضمائر ملکیه بیاننده در *

(الجمع المذکر)	(برای جمع مذکر)	(للجمع المذکر)	Masculin pluriel
	ما اوما من - چیزهای خودم	امتعی	Les miens
	مالهای تو = خودت	امتعتک	Les tiens
	مالهای او = خودش	امتعته	Les siens
	مالهای ما = خودمان	امتعتنا	Les nôtres
	مالهای شما = خودتان	امتعتکم	Les vôtres
	مالهای ایشان = خودشان	امتعتهم	Les leurs
(الجمع مؤنث)	(برای جمع مؤنث)	(للجمع المؤنث)	Féminin pluriel
	مالهای من - چیزهای من	امتعی	Les miennes
	مالهای تو = تو	امتعتک	Les tiennes
	مالهای او = او	امتعتها	Les siennes
	مالهای ما = ما	امتعتنا	Les nôtres
	مالهای شما = شما	امتعتکن	Les vôtres
	مالهای ایشان = آنها	امتعتهن	Les leurs

* امثلة *

هل عندكم كتابي أو كتاب اخي

عندي كتابكم - عندي بتاعكم

هل عندكم كراسكم أو كراس حبيبكم

أنا عندي كراسي - أنا عندي

هل عنده شمسيته أو شمسية أخيه

ان عنده شمسيته

هل احبا بكم عندهم كتابهم أو كتاب جارهم

ان عندهم كتابهم

هل عندكم قلمكم أو قلم اختكم

ليس عندي قلمها ولكن عندي قلمي

هل عندها مشطها أو مشط امها

عندها مشطها

هل عندنا القمصنا أو قمصنا اخوتنا

عندنا قمصنا اخوتنا

هل عندكم تذكاركم أو تذكار احبا بكم

ان عندنا تذكارهم

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère ?

J'ai le vôtre.

Avez-vous votre cahier ou celui de votre ami ?

J'ai le mien.

A-t-il son parasol ou celui de son frère ?

Il a le sien.

Vos amis ont-ils leur livre ou celui de leur voisin ?

Ils ont le leur.

Avez-vous votre plume ou celle de votre sœur ?

Je n'ai pas la sienne mais j'ai la mienne.

A-t-elle son peigne ou celui de sa mère ?

Elle a le sien.

Avons-nous nos chemises ou celles de nos frères ?

Nous avons celles de nos frères.

Vous avez vos billets ou ceux de vos amis ?

Nous avons les leurs.

* مثال *

آیا کتاب من نزد شما هست یا خود کتاب برادرم

نزد من کتاب شما هست - مال شما هست

آیا نزد شما دفتر خودتان هست یا خود دفتر دوستهایتان

نزد من دفتر خودم هست

آیا نزدش چتر خودش هست یا خود چتر برادرش

نزدش چتر خودش هست

آیا نزد دوستهایتان کتابهای خودشان هست

یا کتابهای همسایه‌شان

نزدشان کتابهای خودشان هست

آیا نزد شما قلم خودتان هست یا خود قلم خواهرتان

نزد من قلم او نیست لکن قلم خودم هست

آیا نزد او شانه خودش هست یا خود شانه مادرش

نزد او شانه خودش هست

آیا نزد ما میرا پنجهای ما هست یا خود میرا پنجهای برادرمان

هست

نزد شما تذکره ایستان هست یا خود تذکره های

دوستهایتان هست

نزد ما تذکره های ایشان هست

* مثال *

سزده بنم کاجمی وار یوقسه قرنداشمک کاجمی

بنده سزک کجا بکزوار - سزک کی وار

سزده دفتر کز می وار یوقسه دوست سزک دفتر می

بنده دفتر وار - یا نمده کی بنمدر

یا بنده کندی شمسیه سبی وار یوقسه برادر نسک کجی

یا بنده کندی شمسیه سی وار

دوست سزک یا بنده کندی کجا بلری می وار یوقسه

قوم مشولر نسک کجی

یا نلرنده کندی کجا بلری وار

سزده قلم کز می وار یوقسه قز قرندش کز قلم می

بنده انک قلی یوق لکن بنده بنمکی وار

یا بنده کندی طراغی می وار یوقسه والده سنک کجی

یا بنده کندی طراغی وار

بزده کومل کز می وار یوقسه قرنداشلر من کجی

سزده تذکره لکز می وار یوقسه دوست لکز کجی

بزده انلر ککی وار - بزده انلرک تذکره لری وار

* في الضمائر الموصولة *

(مفرد مذكر)	(مفرد مذكر)
که - قنغی	که - کد ام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد
(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)
که - قنغی	که - کد ام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد

Des pronoms relatifs

(مفرد مذكر)	Masculin singulier
الذی - ای	Lequel
الذی منه	Duquel
الذی له	Auquel
(مفرد مؤنث)	Féminin singulier
التي - ای	Laquelle
التي منها	De laquelle
التي لها	A laquelle

* للمفرد والجمع مذکرا کان أو مؤنثا *

Des deux genres et des deux nombres

کیم	ک
نه - کیم	چ - که

من	Qui
ما - من	Que

* مثال *

هل عندكم کتابی أو کتاب ابی

کتابکم ایس عندی

ای کتاب عندکم

عندی کتاب ابیکم

ایس عندکم مسطری

هی لیست عندی

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon père ?

Je n'ai pas le vôtre.

Lequel avez-vous ?

J'ai celui de votre père.

N'avez-vous pas ma règle ?

Je ne l'ai pas.

* در بیان ضمائر موصوله *

* ضمائر موصوله بیان شده در *

(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	Masculin pluriel
که قنغیلر	که کدا مها	الذین هم - آهم	Lesquels
که انلردن	که از انها از ایشان	الذین منهم	Desquels
که انلره	که بانها بایشان	الذین لهم	Auxquels
(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	Féminin pluriel
که قنغیلر	که کدا مها	اللاتی هنن - آیتهنن	Lesquelles
که انلردن	که از انها از ایشان	اللاتی منهن	Desquelles
که انلره	که بانها بایشان	اللاتی لهن	Auxquelles
(مفرد ایله جمع ایچون کرک مذکر و کرک مؤنث اولسون)		(برای مفرد و جمع خواه مذکر باشد و خواه مؤنث)	
نه	چه	ما	Quoi
که اندن - که انلردن	که از او - که از انها	الذی منه - الی منها - الذین منهم - اللاتی منهن	Dont

* مثال *

سزده بنم کابیمی وار یوخسه بابامک کابیمی

کابیکز بنده دکلدنر

سزده قنغی کاب زاردنر

بنده بابا کرک کابی وار

بنم جدول سزده دکلمیدنر

اوسنده دکلدنر

* مثال *

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب پدرم

کتاب شما نزد من نیست

نزد شما کدام کتاب هست

نزد من کتاب پدرتان هست

آیا خط کس من نزد شما نیست

او نزد من نیست

أى مسطرة عندكم	Quelle règle avez-vous ?
عندى مسطرة أبى	J'ai celle de mon père.
هل أيوكم عنده كتبى أو كتب حبيبي	Votre père a-t-il mes livres ou ceux de mon ami ?
لا عنده كتبكم ولا كتب حبيبيكم	Il n'a ni les vôtres ni ceux de votre ami.
أى كتب عنده	Quels livres a-t-il ?
عنده كتبى	Il a les siens.
من قال لكم ذلك	Qui vous a dit cela ?
انتم الذين قلتمولى	C'est vous qui me l'avez dit.
من فعل هذا	Qui a fait cela ?
هو الذى فعله - الفاعل له	C'est lui qui l'a fait.
من الذى تفتشون عليه	Qui cherchez-vous ?
أنا افتش على حبيبي	Je cherche mon ami.
ماذا تفعلون	Que faites-vous ?
لا أفعل شيئاً	Je ne fais rien.
ماذا فعلتم	Qu'avez-vous fait ?
أنا كتبت درسى	J'ai écrit ma leçon.
ماذا يفعل اخوكم	Que fait votre frère ?
هو يحفظ درسه	Il apprend sa leçon.
ماذا يصنع احبا بكم	Que font vos amis ?
انهم يطالعون دروسهم	Ils étudient leurs leçons.
هل تعرفون الرجل الذى اعرفه	Connaissez-vous l'homme que je connais ?
لا اعرف الرجل الذى تعرفونه	Je ne connais pas celui que vous connaissez.

نزد شما کدام خط کش هست

نزد من خط کش پدرم هست

نزد پدر شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دوستم

نزد او نه کتابهای شما هست و نه کتابهای دوستان

نزد او کدام کتابها هست

نزد او کتابهای خودش هست

اینرا که شما گفت

شما اینرا بمن گفتید

این را که کرد

او کرد - آن کار اوست

گرا میجوید

دوستمرا میجویم

چه میکند

هیچ چیز نمیکنم

چه کردید

درسمرا نوشتم

برادرانم چه میکند

درسنرا حفظ میکند

دوستهای شما چه کار میکنند

درسهایشانرا مطالعه میکنند

آیا مردی که میشناسم میشناسید

مردی که میشناسی نمیشناسم

سزده قغنی جدول واردر

بند به بابام جدولی واردر

بابا کرده بنم کتابلرمی وارپوقسه دوستم کتابلرمی

انده نه سزک کتابلریکزارونه ده دوستکرتک کتابلری

انده قغنی کتابلرواردر

یا تنده کندی کتابلری واردر

یونی کیم سزه سویلدی

سز یونی بکاسویلدیکز

یونی کیم یاپدی

او یاپدی - انی یاپان او در

کیمی ارا یورسکز

دوستمی ارا یورم

نه یاپیورسکز

هیچ برشی یاپیورم

نه یاپدیکز

درسمی یازدم

قرنداشکزنه یاپیور

درسنی از برلیور

دوستلر کزنه یاپیورلر

درسلرنی مطالعه اید یورلر

ییلدیکم ادمی ییلور میسکز

ییلدیک کز ادمی ییلورم

أى الرجل تعرفونه	Lequel connaissez-vous ?
اعرف الذى لاتعرفونه	Je connais celui que vous ne connaissez pas.
هل رأيت المرأة التى رأيتها	Avez-vous vu la femme que j'ai vue ?
مارأيت التى رأيتوها	Je n'ai pas vu celle que vous avez vue.
أى امرأة رأيتوها	Laquelle avez-vous vu ?
رأيت التى رأها اخوكم	J'ai vu celle que votre frère a vue.
امارأيت التلامذة الذين رأيتهم	N'avez-vous pas vu les élèves que j'ai vus ?
مارأيت التلامذة الذين رأيتوهم	Je n'ai pas vu ceux que vous avez vus.
هل ترون الرجل الذى حدثكم عنه	Voyez-vous l'homme dont je vous ai parlé ?
أناأراه	Je le vois.
أما ترون المرأة التى كلمتكم عنها	Ne voyez-vous pas la femme dont je vous ai parlé ?
أنا لا اراها	Je ne la vois pas.
هل رأيت التلامذة الذين حدثتكم عنهم	Avez-vous vu les élèves dont je vous ai parlé ?
مارأيت الذين حدثتمونى عنهم	Je ne les ai pas vus.
هل رأيت النساء اللاتى حدثتكم عنهن	Avez-vous vu les femmes dont je vous ai parlé ?
مارأيت اللاتى حدثتمونى عنهن	Je n'ai pas vu celles dont vous m'avez parlé.
ما الذى تتكلمون فى شأنه	De quoi parlez-vous ?
انا تكلم فى شأن هذه القضية	Nous parlons de cette affaire.
أى شى تتفكرون فيه	A quoi pensez-vous ?
انا تفكر فى هذه المادة	Nous pensons à cette affaire.

کدام مرد را میشناسید
 مردی که نمیشناسید میشناسم
 آیا آن زنی که من دیدم دیدید
 زنی که شما دیدید ندیدم
 کدام زن را دیدید
 زنی که برادرت دید آنرا دیدم
 آیا شما کردهای که دیدم دیدید
 شما کردهای که شما دیدید ندیدم
 مردی که شما گفتیم می بینید

من او را می بینم
 زنی که شما گفته بودم می بینید

من آنرا نمی بینم
 شما کردهای که شما گفته بودم دیدید

شما کردهای که بمن گفته بودید ندیدم
 آیا زندهای که شما گفته بودم دیدید

زندهای که بمن گفته بودید ندیدم

در چه باب حرف میزنید

مادرین ماده حرف میزنیم - گفتگو میکنیم

چه چیز اندیشه میکنید - چه فکر میکنید

من درین کیفیت تفکر و اندیشه میکنم

قنغی ادمی یلورسکز
 بیلدی یککز ادمی یلورم

بنم کوردیکم خانوقی کوردیکز می
 کوردیککز خانوقی کورمدم

قنغی خانوقی کوردیکز

قرنداشکز کوردیکز خانوقی کوردم

کوردیکم شا کردلری کوردیکز می

سزک کوردیککز شا کردلری کورمدم

سزه سو یلدی یکم ادمی کور یور میسکز

بن آتی کور یورم

سزه سو یلدی یکم قاری بی کور یور میسکز

بن آتی کور میورم

سزه سو یلدی یکم شا کردلری کوردیکز می

بکاسو یلدی یککز شا کردلری کورمدم

سزه سو یلدی یکم قاری لری کوردیکز می

بکاسو یلدی یککز قاری لری کورمدم

ندن بخت اید یورسکز - نندن طولای سو یلورسکز

بو قضیه دن طولای سو یلورز

نده دوشینورسکز

بن بو ماده ده دوشینورم

* في الضمائر المبهمة *

او - انتر	او - آنها - ایشان
هرکیم - هربری	هرکس - هر یک
بشقه - سی	دیگر
هیچ - برکسه	هیچ - کسی

Des pronoms indéfinis

هو - هم - الناس	On
کل واحد	Chacun
الغیر - آخر	Autrui
لأحدًا	Personne

* تعلیم *

ماذا يقال - ماذا يقولون

يقال ان الصلح قد حصل

هل يليق أخذ ما للغير

لا يليق أخذ ما للغير

هل ترون احدا

لا أرى احدا

هل يوجد احد هنا

لا يوجد احد هنا

هل احد يبحث عنى

ان شخصا يبحث عنكم

من الذى يبحث عنى

لا احد يبحث عنكم

هل تنتظرون احدا

نحن منتظرون شخصا

من الذى تنتظرونه

EXERCICES

Que dit-on ?

On dit que la paix a eu lieu.

Est-il bien de prendre les choses d'autrui ?

Il n'est pas bien de prendre les choses d'autrui.

Voyez-vous quelqu'un ?

Je ne vois personne.

Y a-t-il quelqu'un ici ?

Il n'y a personne ici.

Quelqu'un me cherche-t-il ?

Quelqu'un vous cherche.

Qui me cherche ?

Personne ne vous cherche.

Attendez-vous quelqu'un ?

Nous attendons quelqu'un.

Qui attendez-vous ?

* در بیان ضمائر مبهمه *

کل من - آی من	Quiconque
احد من - بعض	Quelqu'un
کلاهما	L'un, l'autre
کل منهما - الواحد والآخر	L'un et l'autre

* ضمائر مبهمه بیانده دز *

هر که - هر انکسیکه - هر انکه	هر کیم که
یکی از ان - بعض	انلردن بری
هر دو	ایکیسی
یکی و دیگری - هر دو را	بری و دیگری

* تعلیم *

چه گویند - چه میگویند
میگویند صلح شد
آیا مال دگر مرا گرفتن شایسته است
مال دگر را گرفتن شایان نیست - خوب نیست

* تعلیم *

نهدنیلور - نهدنیورلر
بارشق اولمش دنیلور - دنیورلر
دیگرک مالنی الملق لایقتمیدر - ایومیدر
دیگرک مالنی الملق لایق دکلددر - ایودکلددر

آیا کسی را میشنید
کس بر انمی بینم
آیا در اینجا کسی پیدا میشود - کس هست
در اینجا کسی نیست
آیا کسی مرا میجوید - میخواهد
یک مرد شمارا میجوید
آیا کیمت مرا میجوید - مرا میخواهد
هسج کس شمارا نمیجوید - نمیخواهد
آیا کسی را فتنظرید
فتنظر مردی هستم - مردی را فتنظر هستم
کرا فتنظرید

کیمسه بی کور یور میسکز
کیمسه بی کور میورم
بوراده کیمسه وارمی
بوراده هیچ بر کیمسه یوقدر
کیمسه بی ارایورمی - استیورمی
بریسی سنی ارایور
کیم بی ارایور - استیور
کیمسه سزی ارامیور - استیور
کیمسه بی بکلپور میسکز
بریسنی بکلپور
کیمی بکلپور سکز

نحن نستظرون حبيبنا
 هل تريدون ان تفعلوا شيئاً
 لا تريدان تفعل شيئاً
 من راضى بقسمته
 لا احدراضى بقسمته
 من الذى لا يعجبه عقله
 لا احداً لا يعجبه عقله
 هل اخوكم عنده ختمى أو ختم حبيبي
 لا عنده ختمكم ولا ختم حبيبيكم
 هل تريدون ان تقرأوا أو تكتبوا
 نريدان نفعل هذا وذاك
 هل تعرفون كل الرجال الذين رأيتوهم البارحة
 نحن نعرف بعضهم
 هل تعرفون جميع هؤلاء النسوة
 نحن لانعرف كلهن بل نعرف بعضهم
 كل شخص له رأى - له نظير
 كل من لا يحفظ درسه يعاقب

❖ فى الفعل ❖

الفعل كلمة تدل على الوجود او الحدث

Nous attendons notre ami.
 Voulez-vous faire quelque chose ?
 Nous ne voulons rien faire.
 Qui est content de son sort ?
 Personne n'est content de son sort.
 Qui est mécontent de son esprit ?
 Nul n'est mécontent de son esprit.
 Votre frère a-t-il mon cachet ou celui
 de mon ami ?
 Il n'a ni l'un ni l'autre.
 Voulez-vous lire ou écrire ?
 Nous voulons faire l'un et l'autre.
 Connaissez-vous tous les hommes que
 vous avez vus hier ?
 Nous en connaissons quelques-uns.
 Connaissez-vous toutes ces femmes ?
 Nous ne les connaissons pas toutes, mais
 nous en connaissons quelques-unes.
 Chacun à sa manière de voir.
 Quiconque n'apprend pas sa leçon
 sera puni.

Du verbe

Le verbe est un mot qui exprime
 l'existence ou l'action.

ما منتظر دوستان هستیم
 آیا میخواهید که چیزی بکنید
 چیزی کردن میخواهیم
 کیفیت بقسمت خود راضی
 کس بقسمت خود راضی نیست
 کیفیت که عقل خود را پسندد
 کس راضیست که عقل خود را پسندد
 آیا نزد برادرست مهربان هست یا خود مهربان
 نزد او نه مهربان هست و نه مهربان شما
 آیا خواندن میخواهید یا نوشتن
 هر دو را کردن میخواهیم یعنی این را و آن را میخواهیم
 آیا مردمان که دیر و زود دیدید همه شان را میشناسید
 بعضی شان را میشناسیم
 آیا همه این زنهار را میشناسید
 با همه شان را میشناسیم اما بعضی شان را میشناسیم
 هر کس را می دارد
 هر که در سفر آباد نکند معاقت میشود

در بیان فعل *

فعل کلیه است که دلالت بوجود و یا بحث میکند

دوستمزی بکلیورز
 برشی یا بقی استرمیسکنز
 برشی یا بقی استمیورز
 کیم قسمتنه را شنیدر
 کیمسه قسمتنه راضی دکلدر
 کندی عقلنی بکنیمان کیمدر
 کندی عقلنی بکنمز کیمسه یوقدر
 قرند اشکر لیا تنده بنم مهر می واریوقسه دوستمککیمی
 یا تنده نه سزک مهر کزوار نه دوستکنز ککی
 او قومتمی استرسکنز یوقسه یا زمتمی
 ایکی سنی یا بقی استری یعنی هم بونی وهم انی استرم
 دون کوردیک کز ادملرک هبسنی بیلور میسکنز
 بعضیاری بیلورز
 بوقاریلرک هبسنی طانور میسکنز
 بزاملرک هبسنی طانمیزلکن بعضیاری بی طانورز
 هر کسک رای واری
 هر کیمکه در سنی او کز غمزا البته مجازات اولنور

* فعلاک بیاننده در *

فعل بر کله در که وجود و یا خود حده دلالت ایدر

الفاعل ما وقع منه الحدث الدال عليه الفعل

والفاعل يكون في الغالب اسما ظاهرا أو ضميرا
أو مصدرا

الفاعل يتقدم الفعل عادة

الفاعل اذا كان ضميرا او وقع في جملة استفهامية
يوضع بعد الفعل مباشرة في الازمنة البسيطة وبين
الفعل المساعد واسم المفعول في الازمنة المركبة

المفعول كلمة يقع على الحدث الدال عليه الفعل

المفعول على قسمين الاول يسمى مفعول به نحو
(احب اخي) الثاني يسمى مفعولا له أو اليه نحو (أنا
ذاهب الى باريس) ويسمى هذافي العربية جارا
ومجرورا

اذا كان المفعول اسما ظاهرا اوضع بعد الفعل

اذا كان المفعول ضميرا يوضع قبل الفعل الا في
صيغة الامر الحاضر

يوجد في كل فعل خمس صيغات وهي

الاول الصيغة الاخبارية

الثاني الصيغة الشرطية

الثالث الصيغة الطلبية أو الامرية

Le sujet est le terme qui fait l'action
exprimée par le verbe.

Le sujet est le plus souvent représenté
par un nom ou par un pronom ou par
un infinitif.

Le sujet se place ordinairement avant
le verbe.

Dans les phrases interrogatives les
pronoms employés comme sujet se pla-
cent, dans les temps simples, immédia-
tement après le verbe et dans les temps
composés entre l'auxiliaire et le partici-
pe passé.

Le complément d'un verbe est le
mot qui complète le sens exprimé par ce
verbe.

Il y a deux sortes de complément, le
complément (direct) comme (j'aime
mon frère) et le complément indirect
comme (je vais à Paris).

Le complément exprimé par un nom
se place après le verbe.

Le complément exprimé par un pro-
nom se place devant le verbe, excepté
au mode de l'Impératif.

Il y a cinq modes dans les verbes,
ce sont:

L'indicatif

Le conditionnel

L'impératif

فاعل آنست که از وحدتی صادر شود که فعل دلالت بر او کند

و فاعل اکثر یا یک اسم ظاهر و یا یک ضمیر و یا یک

مصدر میشود

فاعل فعل را تقدم مینماید

فاعل اگر ضمیر باشد و در یک جمله است تمامیه

واقع گردد در از منتهای جمله پس از فعل و در از منتهای

مرکبه میان فعل مساعد و اسم مفعول وضع میشود

مفعول کلمه ایست که حدثی که فعل دلالت بر آن میکند

بر او واقع شود

مفعول بر دو قسم است قسم اول مفعول بی چون

(برادر مراد دست دارم) قسم دوم مفعول له

و یا مفعول الیه میگویند چون (من بیارم میروم)

و این در عربی جار و مجرور قسمیه میشود

مفعول اگر اسم ظاهر باشد پس از فعل وضع میشود

مفعول اگر ضمیر باشد قبل از فعل وضع میشود

الادریعته امر حاضر باشد

در هر فعل پنج صیغه موجود است که اینها اند

نخستین صورت اخباریه است

دوم صورت شرطیه است

سوم صورت طلبیه است و یا امریه

فاعل فعلک دلالت ایلتدیکی حدثک صانعیدر

و فاعل اکثر یا بر اسم ظاهر و یا خود بر ضمیر و یا بر مصدر

اولور

فاعل عادتده فعلده تقدم ایدر

فاعل ضمیر اولوب بر جمله استفهامیه ده واقع اولور

ایسه از منتهای بیسته ده فعلک اخرنده و از منتهای مرکه ده

فعل مساعد ایله اسم مفعولک اراسنده وضع اولنور

مفعول بر کلمه در که فعلک دلالت ایلتدیکی حدث

انک اوزرینه واقع اوله

مفعول یکی نوع اوزره اولوب بر پنجیسی مفعول به

تسمیه اولنور (قرنداشمی سورم) کی ایکنجیسی

مفعول له و یا الیه دینلور (بن پارسه کیدیورم) کی

و عربیده بو کاجار و مجرور تسمیه اولنور

مفعول اسم ظاهر ایسه فعلده نصکره وضع اولنور

مفعول ضمیر اولور ایسه امر حاضر صیغه سندن

ماعد افعلدن اول وضع اولنور

هر بر فعلده بش صیغه بولنور که بولنوردر

برنجیسی صورت اخباریه در

ایکنجیسی صورت شرطیه در

اوچنجیسی صورت طلبیه و یا خود امریه در

الرابع الصيغة الانشائية

الخامس الصيغة المصدرية

يوجد في كل فعل ثلاثة ازمنة وهي

الاول الحال

الثاني الماضي

الثالث الاستقبال

ازمنة الفعل تنقسم الى قسمين اصلية ومشتقة

أما الازمنة الاصلية فهي التي تصاغ منها الازمنة المشتقة وهي خمسة حال الصيغة المصدرية واسم الفاعل واسم المفعول وزمان الحال والماضي التام من الصيغة الاخبارية

والازمنة المشتقة هي التي تصاغ من الازمنة الاصلية

وتنقسم أيضا ازمنة الفعل الى قسمين بسيطة ومركبة

فالازمنة البسيطة هي التي لا تحتاج الى مساعدة زمن من ازمنة فعل المأثو وهو Avoir ولا من ازمنة فعل الكينونة وهو être

Le subjonctif

L'infinitif

Il y a trois temps dans les verbes, ce s ont:

Le présent

Le passé

Le futur

Les temps se divisent en temps primitifs et en temps dérivés.

Les temps primitifs sont ceux qui forment les temps dérivés, ils sont au nombre de cinq, savoir: le présent de l'Infinitif, le participe présent, le participe passé, le présent et le passé défini de l'Indicatif

Les temps dérivés sont ceux qui sont formés des temps primitifs.

Les temps se divisent aussi en temps simples et en temps composés

Les temps simples sont ceux qui n'empruntent aucun des temps du verbe avoir ou du verbe être

چهارم صورت انشائیة است

پنجم صورت مصدریه است

در هر فعل سه زمان موجود است که اینها اند

یکم زمان حال

دوم زمان ماضی یعنی زمان گذشته

سوم زمان استقبال یعنی زمان آینده

زمانهای فعل بر دو قسم است قسم اول اصلی و قسم دوم مشتق است

زمانهای اصلی که اسمند

زمانهای اصلی که اسمند

آنها هستند که از منته مشتقه از آنها صادر شود و آنها پنج

نوعند یکم مصدر حالی دوم اسم فاعل سوم اسم

مفعول چهارم صیغه اخباریه زمان حال پنجم صیغه

اخباریه زمان ماضی تام است

از منته مشتقه آنها هستند که از از منته اصلی صادر بشوند

و زمانهای فصل نیز بر دو نوع تقسیم میشوند

یکم بسیط و دوم مرکب است

از منته بسیطه آنست که بمساعده زمین از از منته

فعل مالک شدن که avoir باشد و نیز بمساعده

از منته فعل کینونت être که بمعنی بودن است

احتیاج نداشته باشد

دردنجیسی صورت انشائیة در

بشنجیسی صورت مصدریه در

هر فعلده اوج زمان موجود در که بونلدر

برنجیسی زمان حال

ایکنجیسی زمان ماضی یعنی یکمشن زمان

اوجنجیسی زمان استقبال یعنی کله جک زمان

فعلک زمانلری ایکی قسمه تقسیم اولنور بریسی

اصلی و دیکری مشتقدر

اصلی از لان زمانلر قغیدر لر اصلی اولان زمانلر

شونلدر که از منته مشتقه آنلردن صادر اولور و آنلریش

نوعدر برنجیسی مصدر زمان حال ایکنجیسی اسم

فاعل اوجنجیسی اسم مفعول دردنجیسی صیغه

اخباریه نك زمان حالی بشنجیسی صیغه اخباریه

ماضی تامدر

از منته مشتقه آنلردر که از منته اصلیه دن صادر اولور لر

و فعلک زمانلری دخی ایکی قسمه تقسیم اولنور

برنجیسی بسیط و دیکری مرکبدر

و از منته بسیطه شودر که مالک اولوق معنا سنده اولان

Avoir و برده اولوق معنا سنده اولان Être

فعللر نك زمانلری مساعده لرینه احتیاجی اولیه

والازمنة المركبة هي التي يحتاج تركيبها الى
مساعدة زمن من ازمان فعل المالك والكنونة
المذكورين

لا (اداة نفي)

يوضع لفظ ne في الجمل المنفية قبل الفعل ولفظ
pas بعده وذلك في الازمنة البسيطة نحو (أنا
لا أحب)

وأما في الازمنة المركبة فيوضع ne قبل فعل
المساعدة ولفظ pas بعده نحو (أنا لم أحب)

وإذا تكرر لفظ ni التي معناها (لا) يستغنى عن
ذكر لفظ pas نحو (لا أخلى ولا اخت)

وإذا وقع في جملة منفية لفظ rien الذي معناه
(لا شيء) يستغنى أيضا عن ذكر pas نحو (لا املك
شيئا)

Les temps composés sont ceux dans
la composition desquels il entre un des
temps du verbe avoir ou du verbe être.

(Ne pas)

Dans les phrases négatives la négation
(ne) se place dans les temps simples
avant le verbe et le mot (pas) se met
après; comme (je n'aime pas).

Dans les temps composés la négation
(ne) se place avant l'auxiliaire et (pas)
se met après comme (je n'ai pas aimé).

Quand on répète la négation (ni) on
suprime le mot (pas) comme (je n'ai
ni frère ni sœur).

Dans les phrases négatives le mot
(rien) remplace (pas) comme (je n'ai
rien) et non (je n'ai pas rien).

و از منته مرکبه آنست که ترکیبش بمساعده زمن
از منته فعل مالک شدن که avoir است و نیز
بمساعده فعل کینونت که être است احتیاج
داشته باشد

نه (ادات نفی)

در جمله نفی لفظ ne پیش از فعل و لفظ pas پس
از فعل و وضع میشود و اینها در از منته بسیطه چون
(من دوست نمیدارم)

و اما در از منته مرکبه لفظ ne پیش از فعل مساعد
و لفظ pas پس از فعل مساعد وضع میشود چون
(من دوست نداشتم)

و لفظ ni که بمعنی (نه) است اگر در کلامی تکرار
شود آن زمان لفظ pas حذف میشود چنانچه در عباره
(نه برادر دارم و نه خواهرم)

و لفظ rien که بمعنی (هیچ چیز) است اگر در جمله
منفی واقع گردد نیز لفظ pas حذف خواهد شد
چون (هیچ چیز را مالک نیستم)

مرکب اولان زمانه ترکیب کننده مالک اولی معنا
سندده اولان Avoir و اولی معناسندده اولان
Être فعلارینک زمانه ترکیب کننده معناسندده محتاج
اولورلر

نه (ادات نفی)

جمله منفیه ده ne لفظی فعلدن اول و pas
لفظی فعلدن نکره وضع اولنور و بوده از منته بسیطه
ده (بن سووم) کبی

ولکن از منته مرکبه ده ne لفظی فعل مساعد
دن اول و pas لفظی فعل مساعد نکره
وضع اولنور (بن سووم دم) عباره سندده اولدیغی
مثالو

(نه) معناسندده اولان ni لفظی کبر جمله ده
تکرار اولنور ایسه pas لفظی اول زمان حذف
اولنور (نه قرداشم وارونه هم شیرم) عباره سندده
اولدیغی مثالو

جمله منفیه ده (هیچ برشی) معناسندده اولان
rien لفظی اولنور ایسه pas لفظی دخی
حذف اولنور ته کیم (هیچ برشیته مالک دکام) عباره
سندده اولدیغی کبی

يستعمل فعل الملك وهو avoir وفعل الكينونة وهو être في تركيب الازمنة المركبة من جميع الأفعال ولذا يسميان الفعلين المساعدين - (تنبيه) فعل avoir لا يفيد الملك الا اذا كان مصاحبا اسما فاذا دخل في تركيب زمن ازمنة الافعال الاخرى على مضي ذلك الزمن

(تصريف فعل الملك بالاسماء)
(الصيغة الاخبارية في الحال مثبتا)

لى عندى معى املاك مشمشة
لك عندك لوزة
له عنده موزة
لنا عندنا سفرجله
لكم عندكم كزيرة
لهم عندهم تينة

(منفيا)

ليس لى ليس عندى لست املك تفاحة
ليس لك كترى
ليس له خوخة
ليس لنا برقوقة
ليس لكم فستقة
ليس لهم برتقانة

Les deux verbes (avoir) et (être) servent à former les temps composés de-tous les autres verbes; on les appelle pour cette raison verbes auxiliaires

Le verbe (avoir) conjugué avec des noms

Indicatif présent positivement

J'ai un abricot
Tu as une amande
Il a une banane
Nous avons un coing
Vous avez une cerise
Ils ont une figue

Négativement

Je n'ai pas une pomme
Tu n'ai pas une poire
Il n'a pas une pêche
Nous n'avons pas une prune
Vous n'avez pas une pistache
Ils n'ont pas une orange

از بس که فعل ملکت که avoir باشد و فعل کینونت
که être است در ترکیب ازمنه مرکبه بر کاذب افعال
داخل میشوند و اینهارا فعل مساعد تسمیه کرده اند
(تنبیه) فعل avoir افاده ملکیت نمیکند مگر با اسمی
برابر باشد و اگر داخل ترکیب زمان ازمنه افعال
دیگر شود آن وقت دلالت بر گذشتهگی آن زمان میکند

❀ در بیان تصریف فعل ملکیت با اسم ❀
❀ بیان صیغه اخباریه در زمان حال مثبت ❀
من یک زرد آلودارم - نزد من یک زرد آلوده است
تو یک بادام داری
او یک انجیر آدم دارد
مایک به داریم
شمایک آلوبالو دارید
آنها یک انجیر دارند

❀ در صورت نفی ❀

من سیب ندارم - نزد من یک سیب نیست
تو یک اهرود نداری
او یک شفتالو ندارد
مایک آلوچه نداریم
شمایک بسته ندارید
آنها یک پرتقال ندارند

مالک اولمق معنا سنده اولان avoir و اولمق معنا
سنده اولان être فعللری کافه افعالک ازمنه
هر کیدلر نیک ترکیبده داخل اولمق سیدیله فعل
مساعد تسمیه اولندیلر (تنبیه) avoir فعلی
انجیق براسمه مصاحب اولدیغی حالده ملکیت
معناسنی افاده ایدر و بشقه افعالک زمانلریدن
بر یسنه داخل اولورسه اولوقت زمانک ماضی
اولدیغنه دلالت ایدر

(اسم ایله مالک اولمق فعلنک تصریفی بیاتده در)
(صیغه اخباریه حالیه مثبت صورتیله)

بنم بر قیسیم وار - بنده - یا نمده بر قیسی وار
سنک بر بادامک وار
انک بر موزی وار
بنم بر ایوا مزوار
سنک بر کر از کزک وار
انلرک بر انجیری وار

(منفی صورتیله)

بنم بر المام یوق بر المایه مالک دکام
سنک بر ار مودک یوقدر
انک بر شفتالوسی یوقدر
بنم بر ار یکمز یوقدر
سنک بر فستق کز یوقدر
انلرک بر پرتقالی یوقدر

(استفهاما)

هل لي هل معي هل عندي هل أملك رمانة
 هل للنجورة
 هل له بندقة
 هل لنا أنوفرة
 هل لكم مشملة - يسيم
 هل لهم بلح

(استفهاما ونفيا)

أليس لي - عندي - معي - أملك بطيخا
 أليس لك ليمونه
 أليس له عنب
 أليس لنا زيتون
 أليس لكم توت
 أليس لهم شيلك

* الماضي الناقص *

كان لي - عندي - معي ورق - كنت أملك ورقة
 كان لك حبر
 كان له دواة
 كان لنا قلم
 كان لكم كتاب
 كانت لهم مطوة

Interrogativement

Ai-je une grenade ?
 As-tu une noix ?
 A-t-il une noisette ?
 Avons-nous une châtaigne ?
 Avez-vous une nêfle ?
 Ont-ils des dattes ?

Interrogativement et négativement

N'ai-je pas de pastèque ?
 N'as-tu pas de citron ?
 N'a-t-il pas de raisin ?
 N'avons-nous pas d'olives ?
 N'avez-vous pas de mûres ?
 N'ont-ils pas de fraises ?

Imparfait

J'avais du papier.
 Tu avais de l'encre.
 Il avait un encrier.
 Nous avions une plume.
 Vous aviez un livre.
 Ils avaient un canif.

* در صورت استفهام *

آیا نزد من یک ناره هست - ناریرا مالکم
 آیا تو یک کردگان داری
 آیا او یک جلوز دارد
 آیا ما یک شاهپلو ط داریم
 آیا شما یک از کیل دارید
 آیا آنها خرما دارند

* در صورت استفهام منفی *

آیا من هندوانه ندارم
 آیا تو لیون ندارم
 آیا او انگور ندارد
 آیا ما زیتون نداریم
 آیا شما دوست ندارید
 آیا ایشان توتی ارضی ندارند

* ماضی ناقص یعنی حکایت حال در ماضی *

من کاغذ داشته بودم - نزد - پیش من کاغذ بود
 تو مرکب داشته بودی
 او یک دوات داشته بود
 ما یک قلم داشته بودیم
 شما یک کتاب داشته بودید
 ایشان یک قلمش داشته بودند

* استفهام صورتیله *

بنده - یاغنده بر نار واری - بر ناره مالک میم
 سنک بر جوزک واری
 انک بر فندغی واری
 بزم بر کستانه مز واری
 سنک بر موشله کز واری
 انلرک خر مالی واری میدر

* نفی و استفهام صورتیله *

بنم قارپوزم یوقی - بنده - یاغنده قارپوز یوقی
 سنک لیونک یوقیدر
 آنک اوزمی یوقیدر
 بزم زیتونغز یوقیدر
 سنک دوستکزی یوقیدر
 انلرک چلکری یوقیدر

* ماضی ناقص یعنی ماضی ساده حال حکایه سی *

بنم کاغذم وارییدی - بنده - یاغنده کاغذ وارییدی
 سنک مرکبک وارییدی
 انک بردواتی وارییدی
 بزم بر قلمز وارییدی
 سنک بر کتابکز وارییدی
 انلرک بر چقیلری وارییدی

* الماضي المحدود أو التام *

أنا ملكت حصانا

J'eus un cheval

أنت ملكت فرسا

Tu eus une jument.

هو ملك مهرا

Il eût un poulain

نحن ملكتنا حمارا

Nous eûmes un âne

أنتم ملكتكم جملا

Vous eûtes un chameau

هم ملكوا نعجة

Ils eurent une brébis.

* الماضي الغير تام *

قدملكت خروفا في السنة الماضية

J'ai eu un mouton l'année dernière

قدملكت بقرة في الشهر الماضي

Tu as eu une vache le mois denière

قدملكت عجلا في الاسبوع الماضي

Il a eu un veau la semaine passé

قدملكتنا عنزا أول أمس

Nous avons eu une chène avant hier

قدملكتكم كرسي البارحة

Vous avez eu une chaise hier

قدملكوادولابا في هذه الصباح

Ils ont eu une armoire ce matin

* نفيا *

لم أملك سفرة - مائدة

Je n'ai pas eu une table

لم تملك صندوقا

Tu n'ai pas eu un coffre

لم يملك امرأة

Il n'a pas eu un miroir

لم نملك موسى

Nous n'avons pas eu un rasoir

لم تملكوا منديلا

Vous n'avez pas eu un mouchoir

لم يملكوا مشطا

El's n'ont pas eu un peigne

Négativement

* ماضی محدود و یا خود تام *

من صاحب اسبی شدم - اسپر مالک شدم
صاحب یک مادیان شدم
صاحب یک کره اسب شدم
صاحب یک خر شدم
صاحب یک شتر شدم
صاحب یک کوفته ماده شدم

* ماضی غیر تام *

بار سال صاحب یک کوفته شدم
در ماه گذشته صاحب یک ماده گاو شدم
هفته گذشته صاحب یک گاو شدم
پری روز صاحب یک بز شدم
دیروز صاحب یک اسکیل شدم
این صبح صاحب یک دولاب شدم

* در صورت نفی *

صاحب یک - نفره شدم
صاحب یک صندوق شدم
صاحب یک آینه شدم
صاحب یک کزک شدم
صاحب یک دستمال شدم
صاحب یک شانه شدم

* ماضی محدود و یا خود تام *

بن بر آن مالک اولدم
بر قسراغه مالک اولدم
بر طابه مالک اولدم
بر اشکه مالک اولدم
بر دوه به مالک اولدم
بر دیشی قیوننه مالک اولدم

* ماضی غیر تام *

کچن سنه بر قیوننه مالک اولدم
کچن آیده بر اشکه مالک اولدم
کچن هفته بر طابه به مالک اولدم
اولکی کون بر کچی به مالک اولدم
دون بر اسکمله به مالک اولدم
بو صباح بر دولا به مالک اولدم

* منفی صورت به *

بر سفره به مالک اولدم
بر صندغه مالک اولدم
بر آینه به مالک اولدم
بر استره به مالک اولدم
بر مندیله مالک اولدم
بر طراغه مالک اولدم

* استقهما *

هل ملكت ديكاً
هل ملكت دجاجة
هل ملك حمامة
هل ملكنا بطة
هل ملكتم أوزاً
هل ملكوا كركياً

* نفيوا استقهما *

أما ملكت بيغاناً
أما ملكت عندليباً
أما ملك شحروراً
أما ملكنا حمامة - قرياً
أما ملكتم سمانة
أما ملكوا طيراً

* الماضي السابق على ماضٍ آخر *

لما امتلكت الدراهم انفقتم على الفقراء

لما امتلكت الدراهم نسيت أحيابك

لما صار ذا ثروة نسي أحيابه

لما امتلكت الدراهم اشترينا عربيتاً

Interrogativement

Ai-je eu un coq ?
As-tu eu une poule ?
A-t-il eu un pigeon ?
Avons-nous eu un canard ?
Avez-vous eu un oie ?
Ont -ils eu un grue ?

(Interrog-Négativement)

N'ai-je pas eu un perroquet ?
N'as-tu pas eu un rossignol ?
N'a-t-il pas eu un merle ?
N'avons-nous pas eu une tourterelle ?
N'avez-vous pas eu une caille ?
N'ont-ils pas eu un oiseau ?

Passé antérieur

Quand j'eus eu de l'argent je le distribuai aux pauvre.

Quand tu eus de l'argent tu oublias tes amis.

Quand il eut eu de l'argent il oubli ses amis.

Quand nous eûmes eu de l'argent nous achetâmes une voiture.

* در صورت استفهام *

آیا مالک یک خروس شدم
 آیا مالک یک ماکیان شدم
 آیا مالک یک کبوتر شدم
 آیا مالک یک مرغاب شدم
 آیا مالک یک غاز شدم
 آیا مالک یک کلنگ شدم

* در صورت نفی و استفهام *

آیا صاحب یک طوطی شدم
 آیا صاحب یک هزار شدم
 آیا صاحب یک تیره شدم
 آیا صاحب یک مویجه شدم
 آیا صاحب یک لاروده شدم
 آیا صاحب یک مرغ شدم

* تقدم ماضی بر ماضی دیگر *

وقتی که صاحب پاره شدم بفقیر با توزیع نمودم
 وقتی که صاحب پاره شدم دوستها را فراموش کردی
 وقتی که توانگر و صاحب ثروت و سامان شد دوستها را فراموش نمود
 وقتی که صاحب پول شدم یک کرده خریدیم

* استفهام صورتیه *

برخرو سه مالک اولدمی
 برطاوغه مالک اولدمی
 برکوکرچینه مالک اولدمی
 برآورد که مالک اولدمی
 برقازه مالک اولدمی
 برطورنه به مالک اولدمی

* نفی و استفهام صورتیه *

برپیغانه مالک اولدمی
 بربلبله مالک اولدمی
 برقره طاوغه مالک اولدمی
 برقری به مالک اولدمی
 بربلدرچینه مالک اولدمی
 برقوشه مالک اولدمی

* دیگر ماضیه تقدم ایندن ماضی *

پاره به مالک اولدمی وقتند فقره تقسیم و توزیع
 ایتدم
 پاره به مالک اولدمی وقتند دوستها یکی اونوتدک
 ثروت و دولته مالک اولدمی وقتند دوستها یکی
 اونوتدی
 پاره به مالک اولدمی وقتند بر به صانوتن آلدق

لما قبلت عليكم الدنيا - لما اغنيتم استكبرتم

لما زادت اموالهم زاد بخلهم

* الماضي الاتم *

كنت ملكك بنطوننا

كنت ملكك رباط رقبه

كان ملك سترة

كاملنا كفوفنا

كنتم ملككم كادرا

كانو ملكو اجواربا

* المستقبل البسيط أو المطلق *

سأملك ساعة - سيمكون لي ساعة

سملك كوستيكا

سملك ختما

سملك حزاما

سماكون أقصة

سماكون سراويلنا

* المستقبل السابق *

أكون ملكك بستانا

تكون ملكك سراية

Quand vous eûtes eu de la fortune vous devintes orgueilleux

Quand ils eurent eu beaucoup de biens ils devinrent plus avares

Plus-que-parfait

J'avais eu un pantalon

Tu avais eu une cravate

Il avait eu une redingotte

Nous avions eu des gants

Vous aviez eu des souliers

Ils avaient eu des bas

Futur simple

J'aurai une montre

Tu auras une chaine

Il aura un cachet

Nous aurons une ceinture

Vous aurez des chemises

Ils auront des caleçons

Futur antérieur

J'aurai eu un jardin

Tu auras eu un palais

دقتی که توانم گشتید متکبر شدید

دقتی که مال و دود ایشان بسیار شد زیاده خیس
و علمکار شدند

❁ ماضی اتم ❁

صاحب یک با نطلون شده بودم
صاحب یک کرد بنید شده بودی
صاحب یک ستره شده بود
صاحب دستگنها شده بودیم
صاحب قوندرها شده بودید
صاحب چور بها شده بودند

❁ مستقبل البیض یعنی زمان آینده ❁

صاحب یک ساعت نخواهم شد - ساعت مالک می شوم
صاحب یک ساعت بند می شوی - مالک زنجیر کی می شوی
صاحب یک مهر می شود
صاحب یک کمر بند می شویم
صاحب پیراهنهای می شوید
صاحب زیرجاها می شوند

❁ مستقبل گذشته ❁

صاحب یک باغ شده می شوم
صاحب یک سرای شده می شوی

زنکین اولدیغکز وقتده کبر لو اولدیگز

مال و دولتتری چوق اولدیغی وقتده دها بخیل
و خسیس اولدیگر

❁ ماضی اتم ❁

برینطوفنه مالک اولمش ایدم
بر یون باغنه مالک اولمش ایدک
بر ستره به مالک اولمشیدی
الدوانره مالک اولمش ایدک
قوندرلره مالک اولمشیدیگز
چورا بلره مالک اولمشیدیگر

❁ مستقبل بسیط یعنی کله جا زمان ❁

بر ساعت مالک اوله جقم - بر ساعت اوله جق
بر کوستکه مالک اوله جقسک
بر مهره مالک اوله جق
بر قوشاغه مالک اوله جقز
کوملکره مالک اوله جقسکز
دونلره مالک اوله جقز

❁ مستقبل سابق ❁

بر باغچه به مالک اولمش اولورم
بر سرایه مالک اولورسک

يكون ملك بيتا - دارا

نكون ملكا فضية - دراهم

تكونون ملككم ذهبا

يكونون ملكوا نحاسا

* الشرطي الحال *

لو كانت لي دراهم لكان لي بيت - لو ملكت دراهما
لمكت بيتا

لو كانت لك دراهم لكانت لك خيل

لو كانت له دراهم لكانت له عربة

لو امتلأ دراهما لامتلا كتابستانا

لو كانت لكم دراهم لكثرت أحيابكم

لو لم يكن لهم دراهم لما كانت لهم كتب

* صيغة الشرطي الماضي *

لو كان لي بخت لكنت ارتفعت رتبة

لو كان لك بخت لكنت ارتفعت درجة - نلت
منصبا

لو كان امتلأ دراهما لكان امتلأ عربة

لو كان لنا أموال لكانت كثرت أحيابنا

Il aura eu une maison

Nous aurons eu de l'argent

Vous aurez eu de l'or

Ils auront eu du cuivre

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent, j'aurais une maison.

Si tu avais de l'argent, tu aurais des chevaux.

S'il avait de l'argent, il aurait une voiture

Si nous avions de l'argent nous aurions un jardin.

Si vous aviez de l'argent vous auriez beaucoup d'amis.

S'ils n'avaient de l'argent ils n'auraient des livres.

Conditionnel passé

Si j'avais eu de la chance j'aurais eu un grade.

Si tu avais eu de la chance tu aurais eu un avancement.

S'il avait eu de l'argent il aurait eu une voiture.

Si nous avions eu de la fortune nous aurions eu beaucoup d'amis.

صاحب یک خانه شده میشود

صاحب سیم - پاره شده میشود

صاحب زر شده میشود

صاحب مس شده میشوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پول میداشتم خانه ام میشد - اگر پول را مالک

بودم خانه را مالک میشدم

اگر پوات میبود آنها میداشتی

اگر پاره اش میبود کرده میداشت

اگر صاحب پاره میبودیم مالک یک باغ میشدیم

اگر پاره اتان میبود بسیار دوستها میداشتید

اگر پاره اشان نمیبود کتابها نمیداشتند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر بخت و طالع میداشتم نائل یک رتبه میشدم

اگر اقبال میداشتی نائل یک منصب و جاه میشدی

اگر پولش میبود صاحب کرده میشد

اگر صاحب ثروت و سامان میبودیم دوستهایمان

بسیار میشد

برقوناغمه مالک اولمش اولور

کومشه - پاره یه مالک اولمش اولورز

التونه مالک اولمش اولورسکز

باقره مالک اولمش اولورلر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پاره م اولیدی قوناغم اولوردی - پاره یه

مالک اولیدم اوم اولوردی

اگر پاره ک اولیدی آتک اولوردی

اگر پاره سی اولیدی عربی اولوردی

اگر پاره یه مالک اولیدق بر باغچه یه مالک اولوردق

اگر پاره کز اولیدی چوق دوستر کز اولوردی

اگر پاره لری اولیدی کابلی اولزدی

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر طالع و اقبال اولمش اولیدی بر رتبه یه نائل

اولمش اولوردم

اگر اقبال اولمش اولیدی بر منصبه نائل اولمش

اولوردک

اگر پاره سی اولمش اولیدی بر عربی یه مالک اولمش

اولوردی

اگر دولت صاحب اولمش اولیدق چوق دوستره

مالک اولوردق

لو كنتم امتلكتم دراهم امكنتم امتلكتم خيلا

لو لم يكونوا ذو ثروة لما كانت لهم احياب

* امر حاضر *

لا تملك خبزا

لتملك جبينا

أملكوا سكرا

* الصيغة الانشائية الحالية *

ان أبي يريد ان يملك قمحا

ان تملك شعيرا

أن يملك فولاً

ان تملك عدسا

ان تملكون ذرة

ان يملكوا أرزا

* الماضي الناقص *

أبي كان يريد لو كنت أملك بصلا

لو كنت تملك جزرا

لو كان يملك خنسا

لو كنا تملك خيارا

لو كنتم تملكون باذنجانا

لو كانوا يملكون قمرعا

Si vous aviez eu de l'argent vous auriez eu des chevaux.

S'ils n'avaient pas eu d'argent, ils n'auraient pas eu d'amis.

Impératif

Aie du pain.

Ayons du fromage.

Ayez du sucre.

Subjonctif présent

Mon père veut que j'aie du blé.

Que tu aies de l'orge.

Qu'il ait des fèves.

Que nous ayons des lentilles.

Que vous ayez du maïs.

Qu'ils aient du riz.

Imparfait

Mon père voulait que j'eusse des oignons.

Que tu eusses des carottes.

Qu'il eût des laitues.

Que nous eussions des concombres.

Que vous eussiez des milaugènes.

Qu'ils eussent des courges

اگر صاحب پول میبود مالک اسپها میشدید
اگر توانگری بودند دوستهایشان نمیشد

* امر حاضر *

صاحب نان بشود
صاحب غیر بشویم
صاحب شکر بشوید

* صیغه انشائیة حالیه *

پدرم میخواهد که مالک کندم بشوم
پدرم میخواهد که مالک جو بشوی
پدرم میخواهد که مالک بقله بشود
پدرم میخواهد که مالک مرغ بگم بشویم
پدرم میخواهد که مالک کندم مهری بشوید
پدرم میخواهد که مالک پرنج بشوند

* ماضی ناقص *

پدرم میخواسته مالک یاز میشدم
اگر مالک کز میشدی
اگر مالک کاهو میشد
اگر مالک خیار میشدیم
اگر مالک باد نجان میشدید
اگر مالک کدو میشدند

اگر پاره یه مالک اولمش اولیدیکز آتله مالک اولمش
اولوردیکز
اگر دولت صاحبی اولماش اولیدیلر دوستلری
اولماش اولوردی

* امر حاضر *

اتمکه مالک اول
پنیره مالک اولهلم
شکره مالک اولکز

* صیغه انشائیة حالیه *

بابام استرکه بغدادیه مالک اولهیم
» » ارپه یه مالک اولهسن
» » بقله یه مالک اوله
» » هرچمکه مالک اولهلم
» » مصر بغدادسینه مالک اولهسکز
» » پرنبجه مالک اولهلم

* ماضی ناقص *

بابام استردی که صوغانه مالک اولیدم
اگرهاوجه مالک اولیدنک
اگر ماروله مالک اولیدی
اگر خیاره مالک اولیدق
اگر بطلجانه مالک اولیدیکز
اگر قباغه مالک اولیدیلر

* الماضى الانشائية *

ليتنى ملكت خرفشا

Que j'ai eu des artichauts.

ليتك ملكت فصوليا

Que tu aies eu des haricots.

ليته ملك بطاطسا

Qu'il ait eu des pommes de terre.

ليتناملكا اسباخ - اسفناج

Que nous ayons eu des épinards.

ليتكم ملكتم كرنا

Que vous ayez eu des choux.

ليتهم ملكوا قريبطا - قنييط

Qu'ils aient eu des choux-fleurs.

* الماضى الاتم *

Plus-que-parfait

كان أبى يودان لو كنت ملكت ملحا

Mon père voudrait que j'eusse eu du sel.

لو كنت ملكت فلفل

Que tu eusses eu du poivre.

لو كان ملك كرفسا

Qu'il eût eu du céleri.

لو كان ملكا توما

Que nous eussions eu de l'ail.

لو كنتم ملكتم بققدونسا

Que vous eussiez eu du persil.

لو كانوا ملكوا سمنا

Qu'ils eussent eu du beurre.

* تصريف فعل الكينونة بالصفات *

Le verbe Être conjugué avec des adjectifs

* الاخبار فى الحال مثبتا *

Indicatif présent positivement

أنا مبسوط - راضى

Je suis content.

أنت مسرور

Tu es bien aise.

هو محبوب

Il est aimable.

هى جميلة

Elle est belle.

نحن أحبا

Nous sommes amis.

* ماضی انشائیہ *

کاشکی مالک کثیر بوستانی میشدم
 کاشکی مالک فاصولیا میشدی
 کاشکی مالک سیب زمین میشد
 کاشکی مالک اسباج - شومین میشدیم
 کاشکی مالک کلم میشدید
 کاشکی مالک کلم رومی میشدند

* ماضی اتم *

پدرم ارزو دخواستن مینمود اگر صاحب نمک
 شده بودم
 اگر صاحب طفل شده بودی
 اگر مالک کرسب شده بود
 اگر مالک سیر شده بودیم
 اگر مالک مقدونس شده بودید
 اگر مالک ردغن شده بودند

* در بیان تصریف فعل کینونت بصفات *

* صیغه اخباریه 'حالیه' مثبتہ *

من خوشنود و شادانم
 تو خوشنودی
 او دلبر است - دلجو است
 او زیبا و خوشگل است
 ما یار و دوستیم

* ماضی انشائیہ *

کاشکی برانہ کاره مالک اولیدم
 کاشکی فاصولیا به مالک اولمش اولیدک
 کاشکی بر الماسنه یعنی بتانه به مالک اولیدی
 کاشکی اسبناغه مالک اولیدق
 کاشکی لهانه به مالک اولیدیکز
 کاشکی قرنیطه مالک اولیدیبر

* ماضی اتم *

بابام ارزولردی اگر طوزه مالک اولمش اولیدم
 اگر برهه مالک اولمش اولیدک
 اگر کروزه مالک اولمش اولیدی
 اگر صارمساغه مالک اولمش اولیدق
 اگر مادفوسه مالک اولمش اولیدیکز
 اگر یاغنه مالک اولمش اولیدیبر

* صفات ایله اولق فعلنک تصریفی بیانده در *

* صیغه اخباریه 'حالیه' مثبت صورتله *

بن مسرور و مبسوطم
 سن مسرورسن
 اوسوکلودر
 اوکوزل و یا قشقلودر
 بزدوستز

أنتم عاقلون

Vous êtes sages.

هم طيبون

Ils sont bons.

هن طبيبات

Elles sont bonnes.

* نفيًا *

أنا لست مبسوطا

Je ne suis pas content.

أنت لست مسرورا

Tu n'es pas bien aise.

هو ليس جميلا

Il n'est pas beau.

هي ليست جميلة

Elle n'est pas belle.

نحن لسنا أصدقاء

Nous ne sommes pas amis.

أنتم لستم عقلا

Vous n'êtes pas sages.

هم ليسوا طيبين

Ils ne sont pas bons.

هن لسن طبيبات

Elles ne sont pas bonnes.

* استفهاما *

هل أنا غني

Suis-je riche?

هل أنت فقير

Es-tu pauvre?

هل هو بخيل

Est-il avare?

هل نحن مسرفون

Sommes-nous prodigues?

هل أنتم مؤدبون

Êtes-vous polis?

هل هم غير مؤدبين

Sont-ils impolis?

* نفيًا واستفهاما *

أأنت غنيا

Ne suis-je pas riche?

أأنت فقيرا

N'es-tu pas pauvre?

Négativement

Interrogativement

Interrog - Négativement

شما دانا و ما قلید
 آنها خوبند
 آنها خوبند

* در صورت نفی *

من خوشنود نیستم
 تو خوشنود نیستی
 او زیبا و قشنگ نیست
 او زیبا و خوب نیست
 ما یار و دوست نیستیم
 شما دانا و عاقل نیستید
 آنها خوب نیستند
 آنها خوب نیستند

* در صورت استفهام *

آیا من توانمگر هستم
 آیا تویی نوا و فقیر هستی
 آیا او بخیل است
 آیا ما مسرفیم
 آیا شما ادب دارید
 آیا آنها ادیب نیستند - آیا نهایی ادبند

* در صورت نفی و استفهام *

آیا من توانمگر نیستم
 آیا تویی نوا و فقیر نیستی

سز عقل او سکز
 انرا یو در لر
 انرا یو در لر

* نفی صورتیه *

بن مسرورد کلم
 سن مسرورد کلسن
 او کوزل دکلدن
 او کوزل دکلدن
 بز دوست و احباب دکلز
 سز عقل او دکلسکز
 انرا یو دکلدن لر
 انرا یو دکلدن لر

* استفهام صورتیه *

بن زنی کیفیم
 سن فقیر میسن
 او بخیل میدن
 بز اسراف ایدیچی میز
 سز ادب او میسکز
 انرا ادب سز میدن لر

* نفی و استفهام صورتیه *

بن زنی کین دکلم
 سن فقیر دکلیسن

اليس بخيلا
 ألسنا مسرفين
 ألستم مؤدبين
 أليسوا غير مؤدبين

* حكاية الحال في الماضي *

أنا كنت مجتهدا
 أنت كنت كسلانا
 هو كان سعيدا
 نحن كنا سيء البخت
 أنتم كنتم فضلا
 هم كانوا كراما

* الماضي التام *

أنا صرت مريضا - مرضت
 أنت صرت قويا
 هو صار ضعيفا - ضعف
 نحن صرنا متواضعين - تواضعنا
 أنتم صرتم متكبرين - تكبرتم
 هو صار صاحب شجاعة

* الماضي الغير تام *

أنا كنت مطيعا
 أنت كنت عاصيا
 هو كان صغيرا

N'est-il pas avare ?
 Ne sommes-nous pas prodigues ?
 N'êtes-vous pas polis ?
 Ne sont-ils pas impolis ?

Imparfait

J'étais studieux.
 Tu étais paresseux.
 Il était heureux.
 Nous étions malheureux.
 Vous étiez vertueux.
 Ils étaient généreux.

Passé défini

Je fus malade.
 Tu fus fort.
 Il fut faible.
 Nous fûmes modestes.
 Vous fûtes orgueilleux,
 Ils furent courageux.

Passé indéfini

J'ai été obéissant.
 Tu as été désobéissant.
 Il a été petit.

آیا او بخیل نیست
 آیا ما مسرف نیستیم
 آیا شما مؤدب نیستید
 آیا آنها بی ادب نیستند

* حکایت حال در زمان ماضی *

من کوشش کننده بودم
 تو تنبل بودی
 او فرخنده بود
 ما بی نخت بودیم
 شما فاضل بودید
 آنها جو انمرد بودند

* ماضی تام *

من بیمار و ناخوش شدم
 تو توانا شدی
 او ناتوان شد
 ما متواضع شدیم
 شما مسکرم شدید
 آنها شجاع شدند

* ماضی غیر تام *

من فرمانبردار بودم - مطیع بودم
 تو فرمانبردار نبودی
 او خرد و کوچک بود

او بخیل دکمیدر
 بز مسرف دکمیز
 سزاد بلود کلمیسکز
 انلراد بسزد کلمیدرلر

* ماضیده حال حکایه سی *

بن چالشقان ایدم
 سن تنبل ایدک
 او سعادت لولایدی
 بز طالعسزو بختسز ایدک
 سز فضیلت لولایدیکز
 انلرجوانمرد ایدیلر

* ماضی تام *

بن کیفسز اولدم
 سن قوتلوا اولدک
 او ضعیف اولدی
 بز متواضع اولدق
 سز کبرلوا اولدیکز
 انلرشجاعتلوا اولدیلر

* ماضی غیر تام *

بن اطاعتلوا ایدم
 سن اطاعتسز ایدک
 او کوچک ایدی

نحن كنا كبارا
انتم كنتم اصدقا
هم لم يكونوا اصدقا

* نفي *

أنا لم أكن غير مستعد
لم تكن مستعدا
لم يكن مقلقا
لم تكن كذابين
لم تكونوا امرايين
لم يكونوا حسادا

* استفهام *

هل كنت ماهرا
هل كنت غشيا
هل كان فقيرا
هل كنا أصحاب ثروة
هل كنتم كسالى
هل كانوا قباحا

* نفي واستفهام *

أما كنت ماهرا
أما كنت غشيا
أما كان فقيرا
أما كنا أصحاب ثروة

Nous avons été grands.

Vous avez été fidèles.

Ils ont été infidèles.

Négativement

Je n'ai pas été incapable.

Tu n'as pas été capable.

Il n'as pas été flateur.

Nous n'avons pas été menteurs.

Vous n'avez pas été hypocrites.

Ils n'ont pas été envieux.

Interrogativement

Ai-je été habile?

As-tu été malhabile?

A-t-il été indigent?

Avons-nous été opulents?

Avez-vous été indolents?

Ont-ils été insolents?

Interrog-Négativement

N'ai-je pas été habile?

N'as-tu pas été malhabile?

N'a-t-il pas été indigent?

N'avons-nous pas été opulents?

ما بزرگ بودیم
شما صادق بودید
آنها صادق نبودند

* در صورت نفی *

من بی استعداد و غیر قابل بودم
تو مستعد بودی
او جا بلوس نبود
ما دروغ گو نبودیم
شما ریاکار نبودید
آنها حسود نبودند

* در صورت استفهام *

آیا من ماهر بودم
آیا تو غشیم بودی
آیا او فقیر بود
آیا ما صاحب دوات و ثروت بودیم
آیا شما تنبل بودید
آیا آنها بی ادب بودند

* در صورت نفی و استفهام *

آیا من ماهر بودم
آیا تو غشیم بودی
آیا او بیخوار بود
آیا ما صاحب دوات نبودیم

بزیبوتر ایدک
سز صد اقلو ایدیکز
انلر صد اقسز ایدیلر

* نفی صورتیه *

بن استعداد سز دکل ایدم
سن استعداد اولود کل ایدک
اویلتا اقلنجی دکل ایدی
بزیلانجی دکل ایدک
سز ریا کار دکل ایدیکز
انلر حسد ایدیحی دکل ایدیلر

* استفهام صورتیه *

بن مهار تلو میدم
سن بجمی میدک
اوقفیر میدی
بزرورت صاحبی ایدک
سز تنبلی ایدیکز
انلر ادب سز میدیلر

* نفی و استفهام صورتیه *

بن مهار تلو دکلیدم
سن بجمی دکلیدک
اوز کورد دکلیدی
بزمال صاحبی دکلیدک

أما كنتم كسالى
أما كانوا أقبحا

* الماضى الناقص *

لما كنت شابا كنت أنت هرما
لما كنت أنت شابا كنت أنا شيخا
لما كان قويا كنت أنت ضعيفا
لما كفا فرحين كنتم متكدرين
لما كنتم متكدرين كفا فرحين
لما كانوا مبسوطين كانت اخواتهم غير مبسوطات

* الماضى التام *

أنا كنت صرت عالما
أنت كنت صرت جاهلا
هو كان صار متشكرا
نحن كنا صرنا أصحاب قناعة
أنتم كنتم صرتم أرباب غيرة
هم كانوا صاروا مجتهدين

* المستقبل البسيط *

أنا اصير حكيمًا - طبيبًا
أنت تصير جراحًا
هو يصير أجازجيا - بايع الادوية

N'avez-vous pas été paresseux ?

N'ont-ils pas été insolents ?

Passé antérieur

Quand j'eus été jeune tu fus vieux

Quand tu eus été jeune je fus vieux

Quand il eut été fort tu fus faible

Quand nous eûmes été gais, vous fûtes tristes

Quand vous eûtes été tristes nous fûmes gais

Quand ils eurent été contents, leurs sœurs furent mécontentes

Plus-que-parfait

J'avais été savant.

Tu avais été ignorant.

Il avait été reconnaissant.

Nous avions été sobres.

Vous aviez été zélés.

Ils avaient été assidus.

Futur simple

Je serai médecin.

Tu seras chirurgien.

Il sera pharmacien.

آیا شما تنبل نبودید
آیا آنها بی ادب نبودند

* ماضی ناقص *

وقتی که من جوان بودم تو پیر بودی
وقتی که تو جوان بودی من پیر بودم
وقتی که اذ زور دتوان داشت تو ضعیف و ناتوان بودی
وقتی که ما خشنود بودیم شما غمناک بودید
وقتی که شما غمناک و مکرر بودید ما خشنود بودیم
وقتی که آنها خشنود بودند شما پشیمان خشنود نبودند

* ماضی تام *

من عالم شده بودم
تو جاهل شده بودی
او شکر گذار شده بود
ما صاحب قناعت شده بودیم
شما صاحب غیرت شده بودید
آنها کوشش کننده شده بودند

* مستقبل بسیط *

من پزشک می‌شوم — حکیم می‌شوم
تو ریشناز می‌شوی — جراح می‌شوی
او دارد فردش می‌شود

سز تنبل د کلید یکز
انلر اد بسزد کلید لرلر

* ماضی ناقص *

بن کنج اولدیغم وقتده سن اختیار ایدیک
سن کنج اولدیغتم وقتده بن اختیار ایدیم
او قوتلو اولدیغی وقتده سن قوتسنز وضعیف ایدیک
بز فرحو اولدیغمز وقتده سز کدر لو ایدیکز
سز کدر لو اولدیغکز وقتده بز فرحو ایدیک
انلر مسرور اولدقلری وقتده قز قز ندر اشلری مسرور
دکل ایدیلر

* ماضی تام *

بن عالم اولمشدم
سن جاهل اولمشدیک
او متشکر اولمشدی
بز قناعت صاحبی اولدیدیک
سز غیرتلو اولدیدیکز
انلرچ لشقان اولدیدیلر

* مستقبل بسیط *

بن حکیم اولورم
سن جراح اولورسن
او اجزاجی اولور

نحن نصير كتباء
أنتم تصيرون ضباطا
هم يصيرون عسكريا

* المستقبل المقدم *

أنا أكون صرت ميرألى
أنت تكون صرت قائم مقام
هو يكون صار ييكاشى
نحن نكون صرنا يوزباشية
أنتم تكونون صرتم چاويشيه
هم يكونون صاروا أونباشيه

* الصيغة الشرطية الحالية *

لو كانت لى دراهم لصرت مبسوطا جدا
لو كانت لك دراهم لصرت سغيدا جدا
لو كان له دراهم لصار كرىما جدا
لو كنت فى فرنسه لصرت نامتمدين
لو كنتم بالاستانة العلية لصرت مؤدين
لو كانوا عقلا لنا كانوا اقرا

* الصيغة الشرطية الماضية *

لو كنت غنيا لصرت مبسوطا
لو كنت صاحب معارف لصرت محترما

Nous serons écrivains.
Vous serez officiers.
Ils seront soldats.

Futur antérieur

J'aurai été colonel.
Tu auras été lieutenant colonel.
Il aura été commandant.
Nous aurons été capitaines.
Nous aurez été sergents.
Ils auront été caporaux.

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent je serais très-content.
Si tu avais de l'argent tu serais très-
heureux
S'il avait de l'argent il serait très-
généreux.
Si nous étions en France nous serions
civilisés.
Si vous étiez à Constantinople vous
seriez polis.
S'ils étaient sages ils ne seraient pas
pauvres.

Conditionnel passé

Si j'avais été riche j'aurais été content.
Si tu avais été instruit tu aurais été
estimé.

ما کاتب می‌شویم

شما سر کرده می‌شوی

آنها سر باز می‌شوند

* مستقبل مقدم *

من میر بنج شده می‌شوم

تو سرتیب شده می‌شوی

او سر پتک شده می‌شود

ما سلطان شده می‌شویم

شما نقیب سر باز شده می‌شوید

ایشان ده باشی شده می‌شوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر من پول میداشتم خیلی خوشنود می‌شدم

اگر تو پول میداشتی بسیار فرخنده می‌شدی

اگر او پول میداشت بسیار جوا نمرود می‌شد

اگر در فرانسه می‌بودیم متمدن می‌شدیم

اگر در اسلامبول می‌بودید ادیب می‌شدید

اگر آنها عاقل می‌بودند بی‌نوا نمی‌شدند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر تو آنکه می‌بودم خوشنود می‌شدم

اگر صاحب معرفت و دانش می‌بودی مکرم

و معتبر می‌شدی

بز کاتب اوله جغز

سز ضابط اوله جقسکز

اندر عسکر اوله جقلردر

* مستقبل مقدم *

بن میر آلائی اولمش اولورم

سن قائم مقام اولمش اولورسن

اوی بیگاشی اولمش اولور

بز یوزباشی اولمش اولوروز

سز چاوش اولمش اولورسکز

اندر اونیباشی اولمش اولوردر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر بنم پاره م اولیدی چوق مسرور اولوردم

اگر سینه تپاره له اولیدی چوق سعادت صاحبی
اولوردک

اگر آنک پاره می اولیدی چوق جوا نمرود اولوردی

اگر فرانسه ده اولسیدی متمدن اولوردق

اگر در سعادت ده اولیدی یکر ادب اولورد یکر

اگر اندر عقل و اولسیدی لرفقییر اولزدیلر

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر ز نسکین اولمش اولیدم مسرور اولوردم

اگر معرفت و اولمش اولیدک معتبر و محترم اولوردک

لو كان غنيا صار كريما

لو كنا كراما لصرنا محبوبين

لو كنتم معنا البارحة لابتهجتتم سرورا

لو كانوا تعلموا العلوم الطبية لكانوا صرروا اطبا

* أمر حاضر *

كن صادقا

لنكن أصدقاء - مخلصين

كونوا أحياءا

* الصيغة الانشائية الحالية *

ابي يريد أن أكون نجيبا

أن تكون مستحقا

أن يكون صاحب معارف

أن نكون أحياءا

أن تكونوا مشهورين

أن لا يكونوا جاهلين

* الماضي الناقص *

أبي كان يريد أن لو كنت عادلا - منصفا

لو كنت صادقا - وفيا

لو كان منتبها

لو كنا أذكبا

S'il avait été riche, il aurait été généreux.

Si nous avions été généreux, nous aurions été aimés.

Si vous aviez été hier avec nous vous auriez été enchantés.

S'ils avaient appris la médecine ils auraient été médecins.

Impératif

Sois fidèle

Soyons intimes

Soyez amis

Subjonctif présent

Mon père veut que je sois habile

Que tu sois digne

Qu'il soit instruit

Que nous soyons amis

Que vous soyez célèbres

Qu'ils ne soient pas ignorants

Imparfait

Mon père désirait que je fusse juste.

Que tu fusses sincère.

Qu'il fût attentif.

Que nous fussions intelligents.

اگر تو نگر میبودی جو آن فرد میشد

اگر جو آن فرد میبودیم دلپسند میبودیم

اگر دیروز با ما برابر میبودید خشنود میبودید

اگر علوم طبابترا تحصیل میکردند طیب میبودند

* امر حاضر *

صادق شو

صادق شویم

دوست بشوید

* صیغه انشائیة حالیه *

پدرم بمنزواهد که گزیده و نجیب شوم

که مستحق شوی

که صاحب هنر و معارف شود

که دوست و یار شویم

که مشهور شوید

که جاهل و نادان نشوند

* ماضی ناقص *

پدرم از زور میگرد که عادل و منصف میبودم

که صادق میبودی

که مدقق و خردمندان میبود

که تیز فہم و ذکی میبودیم

اگر ز تکین اولمش اولیدی جو آن فرد اولوردی

اگر جو آن فرد اولمش اولیدق سو یلمش اولوردق

اگر دون برزمله برابر اولمش اولید یکز مسرور اولوز
دیکنز

اگر علوم طبیہ بی تحصیل ایلش اولیدی یار طیب
اولمش اولوردی یار

* امر حاضر *

صداقتلوا اول

صادق اوللم

دوست اولکنز

* صیغه انشائیة حالیه *

با یام استر که بجا ستا اوله ایم

که مستحق اوله سن

که معرفت اولوا اوله

که دوست اوللم

که مشهور اوله سکنز

که جاهل اولیه لر

* ماضی ناقص *

با یام از زور دی که عدالتاور منصف اولیدم

که صادق تلور وفادار اولیدک

که دقتلوا اولیدی

که ذکاوتلوا اولیدق

لو كنتم فصحاء
لو كانوا حاضرين

* الماضي للصيغة الانشائية *

ليتني صرت شهاما - هماما
ليتك صرت متيقظا - متنبها
ليته صار عاقلا - حازما
ليتنا صرنا متبصرين
ليتكم صرتم شاكرين
ليتهم صاروا محسنين

* الماضي الاتم *

أبي كان يود أن لو كنت - صرت معلما
لو كنت - صرت استادا
لو كان - صار دكتورا - مدرسا
لو كنا - صرنا مترجمين
لو كنتم - صرتم مهندسين
لو كانوا - صاروا خطباء

* مكاملة على فعل الملائ *

هل لكم كتب
لي كتب
كم كتب لكم
لي ثلاثة كتب - عندي منها ثلاثة

Que vous fussiez éloquents.
Qu'ils fussent présents.

Passé

Que j'ai été vaillant.
Que tu aies été vigilant.
Qu'il ait été prudent.
Que nous ayons été prévoyants.
Que vous ayez été reconnaissants.
Qu'ils aient été bienfaisants.

Plus-que-parfait

Mon père aurait désiré que j'eusse été professeur.
Que tu eusses été précepteur.
Qu'il eût été docteur.
Que nous eussions été traducteurs,
Que vous eussiez été ingénieurs.
Qu'ils eussent été orateurs.

(Conversations sur le verbe avoir)

Avez-vous des livres ?
J'en ai.
Combien de livres avez-vous ?
J'en ai trois.

که زبان آور و فصیح میبودید
که حاضر میبودند

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی دیر و شجیع شده میبودم
کاشکی بیدار شده میبودی
کاشکی عاقل شده بود
کاشکی اهل بینا و بصیرت شده بودیم
کاشکی شکر گزار شده بودید
کاشکی نیکی کننده شده میبودند

* ماضی اتم *

پر دم ارز و میکرد که استاد میشدم
که استاد میشدی
که حکیم و مدرس میشد
که مترجم میشدیم
که مهندس میشدید
که واعظ میشدند

* مکالمه بر فعل مالک نشون *

آیا کتابها دارید
کتابها داریم
چند کتاب دارید
سه کتاب دارم

که فصیح اولید یکنز
که حاضر اولید یلر

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی یکیت اولمش اوله یم
کاشکی او یانق اولمش اوله سن
کاشکی عقللو اولمش اوله
کاشکی اهل بصیرت اولمش اوله لم
کاشکی متشکر اولمش اوله سکنز
کاشکی محسن اولمش اوله لر

* ماضی اتم *

با بام اور زور دی که خواجه اولمش اولیدم
که استاد اولمش اولیدنک
که دوکتور و حکیم اولمش اولیدی
که مترجم اولمش اولیدیق
که مهندس اولمش اولیدیکنز
که واعظ اولمش اولیدیلر

* مالک اولمق فعلنک اوزرینه مکالمه *

کتابلر کز واریم
کتابلر عنر واردر
قاج کک بکنر واردر
اوج ککام واردر

أما لكم أقلام
 ليس لنا أقلام
 هل كان عندكم ورق البارحة
 كان عندي منه كثير
 أما كان لكم أقلام رصاص
 لم يكن لنا أقلام رصاص
 هل رزقتم أولادا
 رزقنا ثلاثة أولاد
 هل ملكتم دراهما كثيرة
 ملكت دراهما قليلة
 كم قرش ملكتم
 ملكت ثلاثين قرشا
 هل ملكتم ثلاثين قرشا أو أربعين
 ملكت ثلاثين قرشا فقط
 هل ملكتم خيلا كثيرة
 لم تملك خيلا كثيرة
 كم حصان ملكتم
 ملكنا خمسين حصانا
 أما ملكتم عربية - أما كان لكم عربية
 لم نملك عربية - ما كان لنا عربية
 هل تحصلون على ورق غدا
 سأحصل على ورق غدا
 أما تملكون دراهما غدا

N'avez-vous pas de plumes ?
 Nous n'en avons pas ?
 Aviez-vous du papier hier ?
 J'en avais beaucoup.
 N'aviez-vous pas de crayons ?
 Nous n'en avions pas.
 Avez-vous eu des enfants ?
 Nous en avons eu trois.
 Avez-vous eu beaucoup d'argent ?
 J'en ai eu peu.
 Combien de piastres avez-vous eu ?
 J'en ai eu trente.
 Avez-vous eu trente ou quarante piastres
 J'ai eu trente piastres seulement.
 Avez-vous eu beaucoup de chevaux ?
 Nous n'en avons pas eu beaucoup.
 Combien de chevaux avez-vous eu ?
 Nous en avons eu cinquante.
 N'avez-vous pas eu une voiture ?
 Nous n'en avons pas eu.
 Aurez-vous du papier demain ?
 J'en aurai demain.
 N'aurez-vous pas d'argent demain ?

آیا خاهماندارید

خاهمانداریم

آیا دیروز نزد شما کاغذ بود

نزد من بسیار کاغذ بود

آیا شما قلمهای معدنی نداشتید

قلمهای اسربی نداشتم

آیا صاحب فرزندها شدید

صاحب سه فرزند شدیم

آیا مالک پول بسیار شدید

مالک پول کم شدم

مالک چند فروش شدید

مالک سی فروش شدم

آیا مالک سی فروش شدید یا خود چهل

مالک سی فروش شدم بس

آیا مالک بسیار اسپهاسدید

مالک بسیار اسپهاسندیم

مالک چند اسپهاسدید

مالک پنجاه اسپهاسندیم

آیا مالک کردونه شدید

مالک کالکه - کردونه - ارا به شدیم

فردا نزد شما کاغذ پیدا میشود - صاحب کاغذ میشود

فردا کاغذم میشود

آیا فردا پوتمان نمیشود - صاحب پول نمیشود

قلمکز یوقی

قلمرهن یوقدر

دون سزده کاغذ وار میدی

بنده جوق کاغذ وار میدی

قورشون قلمکز یوقیدی

قورشون قلمرهن یوقیدی

چو جغکز اولدی می

اوج چو جغکز اولدی

جوق پاره به مالک اولدی یکز می

از پاره به مالک اولدم

قاج غروشه مالک اولدی یکز

اوتوز غروشه مالک اولدم

اوتوز غروشه می مالک اولدی یکز یوقسه قرق غروشه می

انجق اوتوز غروشه مالک اولدم

جوق آنلره مالک اولدی یکز می

جوق آنلره مالک اولدم

قاج آته مالک اولدی یکز

اللی آته مالک اولدم

عرب به مالک اولدی یکز می

عرب به مالک اولدم

یارین کاغذکز اولوری

یارین کاغذم اولور

یارین پاره کز اولیمه جقی - پاره مالک اولمز میسکز

ستحصل على شيء منها - على الدراهم بعد بكرة
 هل أخوك له كسوة جديدة
 له كساوى كثيرة
 كم كسوة له
 له خمس كساوى
 أمالايكم أولاد آخر
 ليس له أطفال آخر - ليس له أولاد آخر
 هل حبيبتكم مالك قاموسا
 انه مالك قاموسا
 هل ملك كتاب جيدة
 انه ملك كتاب جيدة
 أمالكم ورقا للمكاتيب
 لم يملك ورقا للمكاتيب
 هل عنكم ملك خرفان - أغنام
 هو ملك غنما كثيرة
 كم خروف ملك
 ملك خمسة عشر خروفا
 هل يملك ساعة
 سيمالك ساعة
 متى يملكها
 سيمالكها غدا أو بعد غدا
 هل أحبابكم عندهم - أولهم دراهم
 عندهم دراهم كثيرة

Nous en aurons après-demain.
 Votre frère a-t-il un habit neuf?
 Il en a plusieurs.
 Combien d'habits a-t-il?
 Il en a cinq.
 Votre père n'a-t-il pas d'autres enfants?
 Il n'en a pas d'autres.
 Votre ami a-t-il eu un dictionnaire?
 Il en a eu un.
 A-t-il eu de bons livres?
 Il en a eu de bons.
 N'a-t-il pas eu de papier à lettre?
 Il n'en a pas eu.
 Votre oncle a-t-il eu des moutons?
 Il en a eu beaucoup.
 Combien de moutons a-t-il eu?
 Il en a eu quinze.
 Aura-t-il une montre?
 Il en aura une.
 Quand l'aura-t-il?
 Il l'aura demain ou après-demain.
 Vos amis ont-ils de l'argent?
 Ils en ont beaucoup.

پس فردا مالک پول میشود

آیا برادرت لباس نو دارد

بسیار لباسها دارد

چند لباس دارد

هیچ لباس ندارد

آیا پدرتان پسرهای دیگر ندارد

پسرهای دیگر ندارد

آیا دوست شما مالک یک قاموس است

مالک قاموسی است

آیا مالک کتابهای خوب است

صاحب کتابهای خوب است

آیا صاحب کاغذنامه شده

مالک کاغذنامه شده

آیا عمتان مالک کوفتههاست

او مالک بسیار کوفتههاست

مالک چند کوفته است

مالک پانزده کوفته است

آیا مالک یک ساعت میشود

صاحب یک ساعت میشود - ساعتی را مالک میشود

کی صاحب میشود

فردا و یا پس فردا در مالک میشود

آیا نزد دوستان شما پول هست

نزد ایشان بسیار پول هست - بسیار پول دارند

او بر کون پاره من اوله جق - پاره به مالک اولورز

قرند اشکرک یکی روبه سی واری

چوق روبه سی واردر

قاج روبه سی واردر

بش روبه سی وار

بابا کرک بشقه چوق جق قری یوقیدر

بشقه اولادی یوقدر

دوستکز بر قاموسه مالک اولدی

بر قاموسه مالک اولدی

ایوگا بره مالک اولدی

ایوگا بره مالک اولدی

پوسته کاغذینه مالک اولماشعی

پوسته کاغذینه مالک اولماش

عموجه کر قیونره مالک اولدی

چوق قیونره مالک اولدی

قاج قیونره مالک اولدی

اون بش قیونره مالک اولدی

بر ساعتیه مالک اولورمی

بر ساعتیه مالک اولور

نه وقت مالک اوله جق

یارین یا خود او بر کون اکمالک اوله جق

دوستلر کرک یا تنده - دوستلر کرده پاره واری

انلرک یا تنده - انلرده چوق پاره واردر

ليس لهم بيوت
 ليس لهم بيوت
 هل كان لهم أحياء
 لما كانوا أغنيا كان لهم أحياء كثيرين

هل سيملكون فرشا - أمنا نالبيت
 سيملكون فرشا - أمنا نالبيت
 هل عندنا فواكه
 هل عندكم شيئا منها
 أي نوع من الفواكه عندنا
 عندكم تفاح وبرقوق وكثيرى

أليس عندنا قهوه
 عندكم قهوه وشاي
 هل عندنا كثير منها
 عندكم كثير منها
 هل يكون لنا أحياء
 سيكون لكم أحياء
 متى يكون لنا أحياء
 متى اغتنيتم تكثر أحياءكم

* في أبواب التصريف *

أبواب التصريف أربعة عند الفرنسيين وتعرف
 بأواخر مصادرها

N'ont-ils pas de maisons ?

Ils n'en ont pas.

Avaient-ils des amis ?

Quant ils étaient riches ils en avaient beaucoup.

Auront-ils des meubles ?

Ils en auront.

Avons-nous des fruits ?

Vous en avez ?

Quelle espèce de fruits avons-nous ?

Vous avez des pommes, des prunes et des poires.

N'avons-nous pas de café ?

Vous avez du café et du thé.

En avons-nous beaucoup ?

Vous en avez beaucoup.

Aurons-nous des amis ?

Vous en aurez.

Quand aurons-nous des amis ?

Quand vous serez riche vous en aurez beaucoup.

Des conjugaisons

Il y a quatre conjugaisons que l'on distingue par la terminaison du présent de l'Infinitif.

آیا آنها خانماندارند

خانماندارند

آیا آنها دوستها دارند

وقتی که تو نگر بودند بسیار دوستها داشت

آیا صاحب فرشتهها میشوند

صاحب فرشتهها میشوند

آیا نزد ما میوهها هست — میوهها داریم

آیا میوهها دارند

نزد ما که ام نوع وجه کون میوهها هست

نزد شما سیب و آلو و امرود هست

آیا نزد ما قهوه نیست

نزد شما قهوه و چای هست

آیا نزد ما از آنها بسیار هست

نزد شما از آنها بسیار هست

آیا دوستهایمان میشود

دوستهایمان میشود

چه وقت دوستهایمان میشود

وقتی که تو نگر شدی دوستهایمان بسیار میشود

✽ در میان ابواب تصریف ✽

ابواب تصریف در لغت فرانسوی بر چهار نوع است

و مصدرها بحدوف آخرشان از یکدیگر فرق و تمیز میشود

انلرک اولری یوقیدر

اولری یوقدر

انلرک دوستلری وارمیدر

زنکین اولدقلری وقتنده چوق دوستلری وارایدی

مفروشات — موبلیات مالک اوله جقلری

مفروشات مالک اوله جقلردر

بزده میشلرواری

سزده میوه لروارمیدر

بزده نه درلو میوه واردر

سزده الماوارین وارمود واردر

بزده قهوه یوقی

سزده قهوه و چای واردر

انلردن بزده چوق وارمی

انلردن سزده چوق واردر

دوستلرهن اوله جقمی

دوستلرک اوله جق

نه وقت دوستلرهن اولور

زنکین اولدیغک ز وقتنده چوق دوستلرک ز اولور

✽ تصریفک با بلری بیاننده در ✽

فرانسویچه تصریفک با بلری درت نوع اوزره اولوب

مصدر آخر لری ایله بر لرندن فرق و تمیز اولور

الباب الاول ينتهى فى المصدر بلفظ er نحو
Aimer ومعناه (الحب)

الباب الثانى ينتهى فيه المصدر بلفظ ir نحو
Finir أى (التتميم)

الباب الثالث ينتهى فيه المصدر بلفظ oir نحو
Recevoir أى (الاخذ والقبول)

الباب الرابع ينتهى فيه المصدر بلفظ re نحو
Rendre أى (الرد والاعادة)

(فى الافعال الكثيرة الاستعمال)

(مصدر تصريف الباب الاول)

La première conjugaison a le présent de l'Infinitif terminé en (er) comme Aimer.

La seconde a le présent de l'Infinitif terminé en (ir) comme Finir.

La troisième a le présent de l'Infinitif terminé en (oir) comme Recevoir.

La quatrième a le présent de l'Infinitif en (re) comme Rendre.

Des verbes les plus usités

Première conjugaison

برنجی بابك مصدرى er لفظيله منتهی اولوب
سومك معناسنده اولان Aimer كبيدر

ايكنجی بابك مصدرى ir لفظيله منتهی اولوب
(تورمك) معناسنده اولان Finir كبيدر

اوچنجی بابك مصدرى oir لفظيله منتهی اولوب
(آخذ و قبول) معناسنده اولان Recevoir كبيدر

دردنجی بابك مصدرى re لفظيله منتهی اولوب
(رد و اعاده ايتمك) معناسنده اولان
Rendre كبيدر

(چوق قوللا نيلان افعاله دائر)

(برنجی بابك مصدر لرنيك تصريفی)

مصدر باب بيك لفظ er ايتمه ياييد چون Aimer
يعنى (مهربانی)

مصدر باب دوم لفظ ir ايتمه ياييد چون Finir
يعنى (تام کردن)

مصدر باب سوم لفظ oir ايتمه ياييد چون Recevoir
يعنى (گرفتن و قبول کردن)

مصدر باب چهارم لفظ re ايتمه ياييد چون Rendre
يعنى (رد کردن و پس دادن)

* دائر بعلومای که بسیار استعمال میشود *

* تصريف مصدر های باب بيك *

قبول ایتمک	پزیر رفتن - بیواز کردن	القبول	Acceptor
صاوق الملق	خریدن	الاشتراء	Acheter
بتورمک - تماملق	سپردن - بانجام رسانیدن	التکمیل	Achever
سومک - کوکل ویرمک	دل اویختن - مهر بانی	الحب - تعلیق القلب	Aimer
کیتمک	رفتن	الذهاب	Aller
یاقلق	افروختن - افروزدن	التولیع - التبعیل	Allumer
کتورمک	اوردن	الجلب	Apporter
یاقلشلق	نزدیک شدن	التقرب	Approcher (s')
طورمق	استادن	الوقوف	Arrêter (s')
واصل اولق	رسیدن	الوصول	Arriver
استمک	خمیازه کشیدن	التشاوب	Bailler
صاقلق - کیزمک	پنهان کردن - نهفتن	الاخفاء	Cacher
مهرلمک	مهر کردن - مهر زدن	الختم - التمهیر	Cacheter
قیرمق	شکستن	الکسر	Casser
دکشدیرمک	بدل کردن	التغییر - التبدیل	Changer
ترکی چاغرمق - ایرلامق	سراییدن - ترانه کردن	الغنا - الترم	Chanter
قوغمق	بیرون راندن - بدر کردن	الطرد - الدفع	Chasser
صایق	شمردن	العد - الحساب	Compter
کسمک	بریدن	القطع	Couper
یاقلق	خوابیدن	النوم	Coucher (se)
تو کورمک	تف کردن	البصق	Cracher
یرتمق	دریدن	التمزیق	Déchirer
قهوه الی ایتمک	چاشت خوردن	الافطار	Déjeuner

استمک - ديلک	خواستن - درخواستن
او تو زمک	نشتن - اقامت کردن
کوکل استمک - ارزولک	خواهش - ارزویدن - پزهان
ایلن یا اقسام عکفی يک	چاشت نیمه روز یا غذای شام
ویرمک	دادن
دکک - قولاق ویرمک	شنیدن - گوش دادن
قوللانق	بکار بردن
او کریمک	آموزیدن - امومفن
کیرمک	در آمدن
کوندرمک	فرستادن - روانه کردن
اویمک - مأمول ایتمک	امید داشتن - پیوسیدن
صنهمک - تجر به ایتمک	از مودن
سیلمک	مالیدن - ساییدن
اویاندرمی	از خواب بیدار کردن
اویانق	بستن - بندیدن
قبانق	بستن - بندیدن
اورمی	زدن
طانق	چشمیدن
کینمک	پوشیدن
صوفونق اور به بی جبارنق	جامه بر کفن
دعوت ایتمک	دعوت کردن
اوینامق	بازیدن
براقق	داکذاشتن

الطلب - الاستدعا	Demander
الاقامة - السكنه	Demeurer
الرجبة - الابتغاء	Désirer
الغدا	Diner
الاعطا	Donner
الاصغاء	Écouter
الاستعمال	Employer
التعليم	Enseigner
الدخول	Entrer
الارسال - الابعاث	Envoyer
التعشم - التوقع	Espérer
التجربة	Essayer
المسح	Essuyer
الايقظا	Eveiller
الاستيقظا	Eveiller (s')
الغلق - السد	Fermer*
الضرب	Frapper
الذوق	Goûter
اللبس	Habiller (s')
خلع اللباس - ثياب	Déshabiller (s')
الدعوة	Inviter
اللعب	Jouer
الترك	Laisser

یومق - یایتمق	شوشتن - شویدن	الغسل - التغسل	Laver
قالتمق - ایاغه قالتمق	برخاستن - یاشدن	القیام	Lever (se)
مدح ایتمک - ثنا ایتمک	ستودن - ستایش	المدح	Louer
کرایه ویرمک	باجاره دادن - کرایه دادن	الایجار	Louer
ییمک	خوردن	الاکل - التناول	Manger
یورمک	رفتن - روانه شدن	المشی	Marcher
یوقاروچیمتق	بر آمدن - بالارفتن	الصعود - العروج	Monter
بنمک	سوار شدن	الركوب	Monter
کوسترمک	نشان دادن	الاراءة	Montrer
تیزلک - تمیزلک	باکی - پاک ساختن	التطهیر - التظهير	Nettoyer
اونوتتمق	فراموشیدن	النسيان	Oublier
عقوایتمک	آمر زیدن	العفو	Pardonner
سویلمک	کفتن	الكلام	Parler
کچمک	گذشتن - گذر کردن	المرور - العبور	Passer
اوده مک - ادا ایتمک	ادا کردن - گزاریدن	الاداء	Payer
سوزسویلمک	سخن راندن	التلفظ	Prononcer
دوشتمک	اندیشه کردن	التفکر - التخيل	Penser
اغلامق	گریستن - گریه کردن	البكاء	Pleurer
رجا ایتمک	درخواست کردن	الرجا	Prier
بالوارمق	نیازیدن - نیاز کردن	التضرع - الالتماس	Supplier
یوکلممک	بار کردن	الجل	Porter
کوپرمک	نقل کردن	النقل	Porter
کریمک - کریممک	کشت و کذا کردن	التفصیح	Promener (se)

باقق	نکریدن - نکرستن
تشکرا بتک	سپاسیدن
تکرارلق	باز نمودن
حردت ایتک	آزر میدن - محترم داشتن
قالق	ماندن
دوغک - کیرودوغک	پس کردیدن - بازگشتن
صهرامق - اتلق	برجستن - جمیدن
تقی ایتک	تمنی کردن
اخشام طعامنی ایتک	شام خوردن
تنفس ایتک	تنفس کردن - نفس کشیدن
اولدرمک	کشتن
دوشمک	افتادن
ایشلمک	کار کردن
الدائق	فریفتن
بولق	یافتن
زیارت ایتک	زیارت کردن
چالمق - سمرقت ایتک	دزدیدن
اوجق	پریدن
سیاحت ایتک	سیاحت نمودن
(ایکتبی بابلک مصدر لرینک تصریفی)	(تصریف مصدر باب دوم) (الثانی)
یرینه - خیرینه کتوردک	بجا آوردن - بکار آوردن
ضعیفلا تق	زبون نمودن

النظر	Regarder
التشکر	Remercier
التکرار	Répéter
الاحترام - التجلیل	Respecter
البقاء	Rester
الرجوع	Retourner
الوثب - النط	Sauter
التمنی	Souhaiter
العشاء	Souper
التنفس	Respirer
القتل	Tuer
الوقوع	Tomber
الشغل	Travailler
الغش	Tromper
الوجود	Trouver
الزيارة	Visiter
السرقه	Voler
الطيران	Voler
السياحة	Voyager
(تصریف مصادر الباب الثانی)	Deuxième conjugai- son.
الایفاء - الاجراء	Accomplir
الاضعاف	Affaiblir

خبرویرمک	خبر دادن	الاخبار	Avertir
یلان سویلمک	دروغ گفتن	الكذب	Mentir
اولمک	مردن	الموت	Mourir
اچق	وا کردن - باز کردن	الفتح	Ouvrir
یوله چیتق	براه شدن - عزم راه کردن	السفر - العزم	Partir
مجازات ایتمک	کوشمال دادن تا دیب نمودن	المجازاة - جزاء سوء العمل	Punir
ادا ایتمک	بجا آوردن - ادا کردن	الاداء	Remplir
طولدیرمق	پر کردن - انباشتن	الملى	Remplir
قوقلق	بوییدن - انبوییدن	النهم - الاستنشام	Sentir
طویق	حس کردن - دریافتن	الحس - الدرك	Sentir
چیتق	بیرون شدن	الخروج	Sortir
بنا ایتمک	بنا کردن	البناء	Bâtir
جانندن سومک	دل بستن - عزیزداشتن	المعزة - محبة بعلاقة القلب	Chérir
سچمک	گزیدن	الانتخاب	Choisir
راضی اولق	راضی شدن - تن دادن	الرضا	Consentir
قوشمق	دویدن - تازیدن	الجرى - الركض	Courir
اورتمک	پوشانیدن	التغطية - الستر	Couvrir
اویومق - یاتق	خوابیدن	النوم	Dormir
اطاعت ایتمک	فرمانبری نمودن - رام شدن	الطاعة - الانقياد	Obéir
توزمک	تمام کردن - بیابان رسانیدن	التتميم - الاكمال	Finir
قاچق	گریختن - پاری پیمیدن	الهروب	Fuir
خدمت ایتمک	نوکری - پرستاری کردن	الخدمة	Servir (se)
طوتق - اخذ	گرفتن - داشتن	المسك - القبض	Tenir

کلمک	آمدن	المجى	Venir
تکرار کلمک - عودت اینک	باز آمدن - بازگشتن	العود - الرجعة	Revenir
اویغون کلمک	شایستگی داشتن - سزاسیدن	التوفى	Convenir
اویونمق - سوز بر لکی اینک	همزمان بودن - اتفاق کردن	الاتفاق	Convenir
ظفر بولمق	دسترس شدن - ظفریاب گشتن	الظفر	Parvenir
یتشمک - واصل اولمق	رسیدن - واصل شدن	الوصول	Parvenir
(اوجنچی بابک مصدر لرینک تصریفی)	(تصریف مصدرهای باب سوم)	(تصریف مصادر الباب الثالث)	Troisième conjugai- son
کورمک - اوزاقدن کورمک	چشم رساییدن - از دور دیدن	اللمح - الشخص	Apercevoir
اوتورمق	نشستن	الجلوس - القعود	Asseoir
اکلامق	دریافتن - فهمیدن	الادراك - الفهم	Concevoir
واجب اولمق	واجب شدن - بودن	الوجوب	Devoir
بورجلو اولمق	قرض داشتن - وام داشتن	الدين	Devoir
لازم اولمق	بایستن - لازم بودن	اللزوم	Falloir
ایجاب اینک	اقتضا داشتن	الایجاب	Falloir
یاغموریاغمق	باریدن	المطر	Pleuvoir
قادراولمق	توانایی - توانستن	الاقْتدار	Pouvoir
اوغرامق	دوچار شدن - گرفتار شدن	التلقى	Pecevoir
بیلک	دانستن - دانستن	العلم - المعرفة	Savoir
دکک	ارزیدن - ارزش داشتن	المقدار	Valoir
کورمک	دیدن	النظر - الرؤية	Voir
سیورمق	فرمودن	الادارة - الامر	Vouloir

(در دنجی بابک مصدر لرینک تصریفی)	(تصریف مصدرک باب چهارم)	(تصریف مصادر الباب الرابع)	<i>Quatrième conjugaison.</i>
اورکرتک	آموزانیدن	التعلیم	Apprendre
اورکرتک	آموزغن - آموزیدن	التعلم	Apprendre
بکلمک	بایستن - فقطرشدن	الانتظار	Attendre
بتشمتک	رسیدن - در پی رسیدن	المحقق - التابع	Atteindre
اکلامق	دریافتن	الفهم	Comprendre
قوروقی	ترسیدن - هراسیدن	الخوف	Craindre
اینک	فرو آمدن - فرودشدن	التزول	Descendre
ایشتمک	شنیدن - گوش کردن	السمع	Etendre
سوندرمک	خاموش کردن	الطفي	Eteindre
بیتمق	خراب کردن - ویران نمودن	الهدم - التخریب	Détruire
یاپویا پتی	بنا کردن	البناء	Construire
او قومق	خواندن	القراءة	Lire
یا زمق	نوشتن	الكتابة	Ecrire
کولمک	خندیدن	الضحك	Rire
دیگ - سویلک	کفتن	القول	Dire
جواب رد ایله، قابله ایتمک	خلاف لوی نمودن	المنافضة - التعریض	Contredire
مقدم خبر ویرمک	پیش از وقوع خبر دادن	انباء الامور قبل الوقوع	Prédire
لغت او قومق	دشنام کردن	اللعن	Maudire
فصل ایتمک	در قفا یکفتن - غیبت نمودن	الاعتیاب	Médire
المق	کرفتن	الاحذ	Prendre
کیرو ویرمک	پس دادن - باز دادن	الاعادة	Rendre
اودهمک	بجا آوردن	التأدية	Rendre

سریک - اشاعه ایتمک	پاشیدن - افشاندن	النشر	Répondre
جواب ویرمک	پاسخ دادن - بیوازیدن	الاجابة - اعطاء الجواب	Répondre
صاتمق	فروختن	البيع	Vendre
اصرمق	کزیدن	العض - القرس	Mordre
غائب ایتمک	کم کردن - ضایع نمودن	الاضاعة	Perdre
اورمق	زدن	الضرب	Battre
طونمق	زاییدن	الولادة	Naitre
کورنمک - ظهور ایتمک	بید آمدن - سرزدن	الظهور	Paraitre
غائب اولمق	ناپدید گشتن - ناپیدا شدن	الغياب	Disparaitre
قویمق	نهادن	الوضع	Mettre
سوز ویرمک - وعدایتمک	عهد - پیمان کردن	الوعد	Promettre
ببلمک	اکاه بودن	المعرفة	Connaitre
طایمق - تشخیص ایتمک	شناختن - شناسیدن	التعرف	Reconnaitre
ترجمه ایتمک	پجوه کردن - ترجمه نمودن	الترجمة	Traduire
اوکرتمک	آموزانیدن	التعليم	Instruire
اوکرتمک	آموزتن	التعلم	Instruire (s')
ارتکاب ایتمک	ارتکاب کردن	الارتكاب	Commettre
یشاتمق	زیستن - زندگانی داشتن	العمر - التعيش	Vivre
یکمک - غالب کلمک	زبردستی - غالب شدن	الغابة	Vaincre
تبریه - شرعاً با که چیقارمق	رستن - معذور داشتن	برئ - بررالمتهم	Absoudre
ایچمک	نوشیدن - آشامیدن	الشرب	Boire
قیاتمق - بغلمک	بستن - بندیدن	السد	Clôre
دیکمک	دوختن	الخياطة	Coudre
بیومک - ارتقی	بالیدن - برومند شدن	النمو - نما	Croire

* محاوره *

﴿ تتضمن بيان من تولى الحكم بمصر من عائلته
محمد علي باشا الى الان ﴾

أسعد الله صباحكم يا حيدر شناسي بك

كيف حالكم - كيف صحتكم -

كيف أحوالكم يا عزيزي - يا حبيبي

لله مزيد الحمد في غاية الصحة بخير - شكر الله فضلكم

هل تداوم على التوجه للمدرسة

نعم كل يوم اروح الى المدرسة

تداوم على التوجه الى أي مدرسة

اداوم على التوجه الى المدرسة العلية التوفيقية

ما تقرؤن في هذه المدرسة

نقرأ اللغة العربية والتركية والفارسية والانكليزية
والفرنساوية

هل تجتهدون في تحصيل العلوم والمعارف التي هي

اشرف واحسن من كافة الاشياء المعتنى بها في الدنيا

وانفس من جواهر المعادن التي لا يمكن تقويمها

DIALOGUE

L'Egypte sous le règne de la Famille
Mohamed Ali Pcha.

Bonjour Haider Chunasi bey.

Comment vous portez-vous ? Comment
allez-vous ? Comment va votre santé ?

Comment ça va-t-il cher ami ?

Très bien, grâce à Dieu, je vous re-
mercie.

Allez-vous à l'école ?

Oui je vais toujours à l'école.

A quelle école allez-vous ?

Je vais à l'école Aliet Teufikieh.

Qu'est-ce que vous y étudiez ?

Nous étudions l'Arabe, le Turc, le
Persan, l'Anglais et le Francais.

Vous appliquez-vous à l'étude des
sciences et connaissances qui sont les
meilleures choses recherchées dans le
monde et qui sont plus précieuses que
les pierreries ?

(مخاوره دائر بنام داران خاندان بلندایوان فردوس
آشیان محمد علی پاشا که تا حال در دیار مصر
حکمداری نموده اند)

سلام علیکم حیدر شناسی بک - صحت بخیر باد میر
روشن ضمیر

احوال شما چه طور است - کیف شما چه طور است -
دماغ شما چاغ است - مزاج شریف چه گونه است
احوال شما خوب است دوست عزیز مهربان من
بیمار خوب است قد الحمد از مرحمت شما - از لطف
شما - از دعای شما

آیا بدستان دوام میبمانی - دوام میکنی
بلی هر روز بدستان میروم
بکدام مدرسه دوام میکنی
بمدرسه علییه توفیقیه دوام میکنم
درین مدرسه چه میخوانند

درین مدرسه لغت عربی و ترکی و فارسی و انگلیزی
و فرانسوی میخوانند

تحصیل علم و دانش که اشرف و بهترین همه اشیا
جهان و کهربای کمان امکان است سعی و کوشش
و جهد و ورزش میبمانی

جنتمکان محمد علی پاشانک خاندان جلیل
العنوان لندن بوتاریخه د کین خطه مصره
حکم ایدن ذوات عظام و کرامه دائر محاوره

صباح شریف کز خیر اولسون حیدر شناسی بک

کیف عالی کز نصلدر - مزاج معالی امتزاج کز
ایومیدر

احوال عالی کز ایومیدر عزیزم

جد اولسون بک ایوم - دعای عالیبری بر کاتیله
بک اعلام

مکتبه دوام ایدیور میسکز

اوت هر کون مکتبه دوام ایدیورم

قنغی مکتبه دوام ایدیورسکز

مدرسه علییه توفیقیه به دوام ایدیورم

بومدرسه دهنه او قورلر

بومدرسه ده عربی و ترکی و فارسی و انگلیزی

و فرانسوی و اوقودرلر

دنیا نک کافه اشیا ی معتنا بها و اشرف و ابها

و کان امکانک جوهر بی بهاسی اولان علم و معارف

تحصیلنه چالشبور میسکز

انا نجتهد في تحصيلها عملا بقول الشاعر
تعلم يا فتى فالجهل عار * ولا يرضى به الاحجار

كم عمر سعادتكم يا بك

أنا ولدت في ٢٦ شهر رمضان سنة ١٢٩٥ فعمري
الآن خمسة سنين وثمانية أشهر *
جادي الاخرة سنة ١٣٠١

ما اسم ابيك

اسمه أحمد رشدي بك

ابن من ابوك

ابن نجل المرحوم المغفور له مصطفى فاضل پاشا

ابن من مصطفى فاضل پاشا

ابن المرحوم المغفور له ابراهيم پاشا

ابن من ابراهيم پاشا

ابن عماد الدولة المصرية ساكن الفردوس محمد
على پاشا

محمد على پاشا كم سنة تولى الحكم في مصر

في سنة ١٢١٩ هجرية تقلد الولاية عليهم او استمر
حكمه اربعة واربعين سنة وكسورا

من تولى مصر بعد ولاية محمد على

Je le sais et c'est pour cela que j'étudie plutôt les sciences qu'autre chose, car une personne ignorante ressemble à un objet inutile.

Quel âge avez-vous mon Bey ?

Je suis né l'an de l'Hégire 1295 et par conséquent, j'ai aujourd'hui 5 ans et 8 mois.

Votre père comment s'appelle-t-il ?

Il s'appelle Ahmed Ruchdi Bey.

Fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Moustafa Fazil Pacha.

Moustafa Fazil Pacha fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Ibrahim Pacha.

Ibrahim Pacha de qui est-il fils ?

Fils de feu Mohamed Aly Pacha le réformateur de l'Egypte.

Mohamed Aly combien de temps gouverna-t-il l'Egypte ?

Mohamed Aly fut nommé vice-roi d'Egypte en l'an 1219, il gouverna 44 ans et plus.

Après Mohamed Aly qui gouverna l'Egypte ?

بسیار کوشش و ورزش مینمایم. تحصیل علم و دانش
زیرا کس خرمهه جهل و نادانی را قبول نمیکند مگر
خر بار بر

عمر شما چند است — عمرت چند است

در تاریخ ۱۲۹۵ هجری ۲۶ شهر رمضان قدم نهاده
کهواره شهود شده حالاً عمر پنج سال و هشت ماه است

نام پدرت چیست — پدرت چه نام دارد

نامش احمد رشیدی است

پدرت بزرگ است

بزرگتر از ایشان و فردوس مکان مصطفی فاضل
پاشا است

مصطفی فاضل پاشا بزرگ است

بزرگتر از ایشان ابراهیم پاشا است

ابراهیم پاشا بزرگ است

بزرگتر از ایشان بخشای دیار مصر جنمکان فردوس

آشیا محمد علی پاشا است

محمد علی چند سال در مصر حکمرانی نمود

در تاریخ ۱۲۱۹ هجری حکمدار مصر شد چهل

و چهار سال و کسور حکمرانی نمود

بس از محمد علی که حکمدار شد

علم و معارف تحصیل نه زاده سینه چالش و روم زیرا
منقاف جهل و نادانی بی کیسه قبول اینتراحتی
خر لایعقل

قاجار پاشا شده سکر

فی ۲۳ شهر رمضان ۱۲۹۵ سنه هجری دار
دنیا به کابو شهیدی یاشم بش سنه و سکر ایدر

پدر عالیکنز آدی ندر

آدی احمد رشیدی در

بابا کیماک اوغلیدر

الله غریق بله رحمت و غنوده بستر خاله مغفرت
ایلسون مرحوم مصطفی فاضل پاشانک اوغلیدر

مصطفی فاضل پاشا کیماک اوغلیدر

جنمکان ابراهیم پاشانک اوغلیدر

ابراهیم پاشا کیماک اوغلیدر

بانی مبانی ترقیات خطه مصر محمد علی پاشانک
اوغلیدر

محمد علی قاجار سنه مصرده والیالک ایتدی

۱۲۱۹ تاریخنده مصره والی اولوب قرق درت
سنه و کسور والیالک ایلدی

محمد علی پاشا دنصکره کیم والی اولدی

تولى ابنه ابراهيم پاشا في حال حياته

كم سنة حكم ابراهيم پاشا

حكم احد عشر شهرا

من تولى بعدا انتقال ابراهيم پاشا الى رحمة ربه الكريم

تولى عباس پاشا

ابن من عباس پاشا

عباس پاشا ابن المرحوم طوسون پاشا حفيد محمد

على پاشا

كم سنة حكم عباس پاشا

خمس سنين وكسورا

بعدا انتقال عباس پاشا من تولى مصر

في سنة ١٢٧٢ هجرية تولى عمه المرحوم محمد سعيد پاشا

كم سنة حكم سعيد پاشا

سبع سنوات وكسورا

من تولى بعدا انتقال سعيد پاشا

في ٢٨ رجب سنة ١٢٧٩ هجرية تولى

اسماعيل پاشا نجل المرحوم ابراهيم پاشا

كم سنة جلس على كرسي الخديوية

Après Mohamed Aly, Ibrahim Pacha prit le gouvernement de l'Egypte pendant que son père Mohamed Aly vivait.

Ibrahim Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 11 mois .

Après la mort d'Ibrahim Pacha qui gouverna l'Egypte ?

Abas Pacha gouverna l'Egypte.

Abas fils de qui est-il ?

Abas Pacha est fils de feu Toussoun Pacha, petit-fils de Mohamed Aly.

Abas Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Abas Pacha gouverna 5 ans et plus.

Après la mort d'Abas qui gouverna ?

Son oncle feu Saïd Pacha gouverna en l'an 1272.

Saïd Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 7 ans et plus.

Après Saïd Pacha qui gouverna ?

Après Saïd Pacha, Ismaïl Pacha fut nommé vice-roi d'Egypte en l'an 1279.

Combien de temps Ismaïl régna-t-il en Egypte ?

محمد علی در حال حیات بود پسرش ابراهیم پاشا
حکمدار مصر شد

ابراهیم پاشا چند سال حکمداری نمود

یازده ماه حکمداری نمود

پس از ابراهیم پاشا که حاکم شد

عباس پاشا حاکم شد

عباس پاشا پسر کیمت

عباس پاشا پسر طوسون پاشا نیر محمد علی پاشا است

عباس پاشا چند سال حکمداری نمود

پنج سال و کسور حکم نمود

پس از عباس پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۲ هجری بمویش محمد سعید پاشا حاکم شد

سعید پاشا چند سال حکمداری نمود

هفت سال و کسور

پس از سعید پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۹ هجری ۲۸ شهر رجب پسر

مرحوم ابراهیم پاشا اسمعیل پاشا زیب افزای کرسی

خدپویت شد

اسمعیل پاشا چند سال حکمداری نمود

محمد علی پاشا حال حیاتند ایکن اوغلی ابراهیم پاشا
مصره والی اولدی

ابراهیم پاشا قاج سنه والی ایلدی

اون برآی والی ایلدی

ابراهیم پاشا دنصکره کیم والی اولدی

عباس پاشا والی اولدی

عباس پاشا کیمک اوغلی در

مرحوم طوسون پاشا نک اوغلی محمد علی پاشا نک
طویندر

عباس پاشا قاج سنه والی ایلدی

بش سنه و کسور

عباس پاشا نک اتقالند نصکره کیم والی اولدی

۱۲۷۲ سنه هجری محمد سعید پاشا والی اولدی

سعید پاشا قاج سنه والی ایلدی

یدی سنه و کسور

سعید پاشا دنصکره کیم والی اولدی

۲۸ شهر رجب سنه ۱۲۷۹ تاریخ هجری

ابراهیم پاشا نک اوغلی اسمعیل پاشا جالس کرسی

خدپویت اولدی

اسمعیل پاشا قاج سنه کرسی خدیو یتده بولندی

سبع عشرة سنة

من جلس على كرسى الخديوية بعده

بعد انفصال الخنازير المعظم المجلد المنعم اسماعيل
باشا جلس بجمله حضرة مولى الموالى وصاحب
القدر العالى افندينا (محمد توفيق) الخالى على كرسى
الخديوية فى اليوم السابع من شهر رجب سنة ١٢٩٦

قد سرنا وصرنا منشرحين كثير من حضرتك
فهنا انك صرت عارفا معرفة تامة صحيحة بنسبتك
العالى الطاهر الشهير وبتاريخ ولايات اجدادك
المنعم على التحرير . استودعتم الله يا بى
ان شاء الله تشرف برؤيتكم وبمشاهدة بى
طلعتكم

(فى الطلب)

ان لى حاجة اليكم

أنا مستعد لخدمتكم - أنا فى خدمتكم

لى اليكم رجاء

أنا مستعد لخدمتكم وقضاء حاجتكم

هل تتكرمون على بفرخ ورق من احسانكم

بغاية الممنونة

منواعلى بهذه العناية

على العين والرأس

تكونون قدم منتم على منة عظيمة

Il régna Egypte 17 ans et plus.

Après Ismaïl Pacha qui fut nommé vice-roi d'Egypte ?

Après la chute d'Ismaïl Pacha son fils Mohamed Tewfick monta sur le trône l'an 1296 Il règne encore.

Je suis enchanté de votre profonde connaissance, de votre honorable parenté et de l'histoire de vos respectables aïeux. Adieu mon Bey, Au plaisir de vous revoir.

Pour demander

J'ai une grâce à vous demander.

Je suis à votre service.

J'ai une prière à vous faire.

Je suis à vous rendre mes services.

Auriez-vous la bonnté de me donner une feuille de papier ?

Avec grand plaisir.

Accordez-moi cette faveur.

De tout mon cœur.

Vous me rendriez un grand service.

هفته سال حکم راند
پس از مشارالیه که خدیو شد

پس از انصاف آن داور مکرم فرزند ارجمندش
(محمد توفیق) معظم و مفهم که حالا فرمانفرمای دیار مصر است
در تاریخ ۱۲۹۶ هجری هفتم شهر رجب المرجب رونق
ارای اریکه خدیویت شد

از جناب سرکار بسیار مسرور و خوشودشدم بسببیکه
انساب واجداد نامدار و التبار ترا بداعی اظهار و مدت
حکمداریش انرا از روی تاریخ بیان و تذکار فرمودید -
میر روشن ضمیر - حالا خدا حافظ انشا الله پس ازین
نیز شرفیاب خدمت شده بیدینی دیدار انوار جناب
سرکار تنویر دیده ابتهاج و مسافر خواهم نمود

✽ درخواستن ✽

من از شما یک رجا دارم
من در خدمتتان آماده ام
از شما یک رجا دارم - رجا میکنم
من حاضر و آماده خدمت شما هستم
آیا یک طبق کافه بمن کرم میکنید
بکمال خشنودی
این عنایت را بمن بکنید
بالای چشم - از جان و دل
در حق من یک عنایت بزرگ کرده میشود

اون یدی سنه حکم سوردی
مشار الیه دن صکره کیم خدیو اولدی

مشار الیه حضرت تریک انصاف نکره
فی ۷ رجب سنه ۱۲۹۶ تاریخنده نجل معالی
محمد والاری (محمد توفیق) معظم و مفهم افند من
حضرت لری زینت افزای کرسی خدیویت اولدی

اجداد معالی امجاد و انساب فرخنده نصاب
والالریک مدت حکمداریلرینه دائر تاریخا
ویردی کیز معلوما تندن طولای فوق العاده ممنون
و محظوظ اولدم . شمدیلک الله اصهر لوق بکم .
انشا الله ملاقات عالی لریله - مشرف و دیدار لامع
الانوار والالریله مسرور اولوروز

(استمکه دائر)

سزه برجام وارد
خدمتکزه حاضر
سزه برجام ایدرم
خدمتکزه حاضر و آماده ام
بنده کزه بر طبقه کاغذ احسان ایدرم بیکسز
کمال ممنونیتله
بو عنایتی بکا ایدیکنز
باش اوستنه - جان و کواکلدن
بکابر بیولک عنایت ایتمش اولورسکز

(في الشكر)

أنا أشكر فضلكم كثيرا

أنا أشكركم على ما تفضلتم به علي من الالطاف
والمكارم

أنا شاكر كثيرا احساناتكم الجليلة

أنا ممنون جدا من حسن الطافكم

أنا ممنون لكم كثيرا

لا شيء يوجب التشكر

أنا كلفكم مشقة عظيمة - كلفتم خاطركم

لامشقة في ذلك

اني خجل منكم لما جعلتكم من المشقة

لا تذكروا ذلك

أنا صرت ممنونا كثيرا من تفضلكم علي بالالطاف

والمكارم السنية

ان لطفكم وكرمكم في غاية

* في التصديق والانكار *

هل هذا صحيح - حقيقي

هذا صحيح - حقيقي

أليس هذا صحيحا

هذا ليس صحيحا

هل ذلك محقق

Puor remercier

Je vous remercie infiniment.

Je vous remercie beaucoup de la bonté
que vous avez eue pour moi.

Je suis bien reconnaissant à votre bonté.

Je suis bien sensible à votre bonté.

Je vous suis bien obligé.

Il n'y a pas de quoi.

Je vous donne bien de la peine.

Ce n'est rien.

Je suis honteux de la peine que je vous
donne.

Ne parlez pas de cela .

Je suis extrêmement obligé de la bonté
que vous me témoignez.

Vous avez beaucoup de bonté

Pour affirmer et nier.

Cela est-il vrai ?

Cela est vrai.

Cela n'est-il pas vrai ?

Cela n'est pas vrai.

Cela est-il certain ?

* در شکر و سپاس *

من شمارا بسیار شکر میکنم
 بنا بنو از شش و التفات که در حق من فرمودید شمارا
 بسیار شکر میکنم
 من خیلی شکرانه گذار لطف بزرگانه شما هستم
 من بسیار خوشنود لطف و کرم شما هستم
 من از شما بسیار ممنوم - از مراحم سرکار خوشنودم
 چیزی که باعث تشکر باشد نیست
 من شمارا بسیار زحمت دادم
 درین زحمتی نیست
 از زحمتی که بشما دادم شرمزده ام مراحم سرکار بنده را
 مستغرق بحالت میکند

این را مگویند
 از لطف و کرمی که در حق حقیرشایان فرمودید خیلی
 خوشنودم
 لطف و کرمتان بی اندازه است

* در تصدیق و انکار *

آیا این راست است - صحیح است
 این صحیح است
 آیا این راست نیست
 این راست نیست - صحیح نیست
 آیا این محقق است

* تشکره دائره *

بن سززه چوق تشکر ایدرم
 حق عاجزانه مده ارزان بیوریلان لطف و کرمک
 لازمه تشکرینی ایفا ایدرم
 عنایات و احسانات جلیله کره چوق متشکر
 بن لطف و کرم کردن زیاده سیله ممنوم
 بن سزذن چوق ممنوم
 تشکره موجب بر شئی یوقدر
 بن سززه چوق زحمت و یردم
 بونده زحمت یوقدر
 سززه بوقدر زحمت و یردیکه لمن محجوم

بونی سو بلیکنز
 حتمده ارزان و شایان بیوریلان الطاف و مکارم
 سنیه کردن چوق مسرور و ممنون اولدم
 اطف و کرمک زدرجه نهایتده در

* تصدیق و انکاره دائره *

بوکر چکمیدر - صحیح میدر
 کرچکدر - صحیحدر
 بو صحیح دکلمیدر
 بو صحیح دکلددر
 بو صحیح قیددر

ذلك محقق جدا	Cela est bien certain.
ليس ذلك محققا	Cela n'est-il pas certain ?
ليس ذلك محققا	Cela n'est pas certain.
هل هذا باطل	Cela est-il faux ?
هذا باطل - لأصله	Cela est faux.
هذا كذب - افترا	C'est un mensonge.
أهذا الامر مشبوت	Ce fait est-il certain ?
هذا الامر مشبوت	Ce fait est certain.
هل تصدقون بذلك	Le croyez-vous ?
أما أصدق ذلك	Je le crois bien.
هل أنتم متحققون مما تقولون	Êtes-vous sûr de ce que vous dites ?
أنا متحققه جدا	J'en suis bien sûr.

* في الاحتمال *

De la probabilité

هل هذا محتمل	Cela est-il probable ?
هذا محتمل	Cela est probable.
أليس هذا محتملا	Cela n'est-il pas probable ?
هذا ليس محتملا	Cela n'est pas probable.
هل ذلك ممكن	Cela est-il possible ?
ذلك ممكن - جائز	Cela est possible.
أما هذا ممكن	Cela n'est-il pas possible ?
هذا غير ممكن	Cela n'est pas possible.
هذا مستحيل	C'est impossible

این محقق است

آیا این محقق نیست

این محقق نیست

آیا این بیپوده است - باطل است

این بیپوده است - اصل ندارد

این دروغ است - بهتافت

آیا این امر مثبت است

این امر مثبت است

آیا باین باور میکنید - ایتر باور میکنید

من باین باور میکنم - ایتر باور میکنم

آیا آنچه میگوید محقق میدانید

من محقق میدانم

* در احتمال و امکان *

آیا این احتمال دارد - امکان دارد

احتمال دارد

آیا این ممکن نیست - امکان ندارد

این ممکن نیست - امکان ندارد

آیا این ممکن است

این ممکن است - جائز است

آیا این ممکن نیست

این ممکن نیست

ضرر ممکن است

بویک صحیح‌تر - محقق‌تر

بویک محقق‌تر

بویک محقق‌تر

بویک بیپوده و نافله‌دار

بویک نافله‌دار

بویک اصل‌تر - اصل‌تر

بویک کیفیت موثوق‌تر

بویک کیفیت مثبت‌تر - موثوق‌تر

بویک آسان‌تر

بن بویک آسان‌تر

دید یک‌گانه محقق بی‌لور میسر

بن بویک محقق بی‌لور

* احتمال و امکانه دایره *

بویک احتمال و امید - بویک محتمل‌تر

احتمالی وارد - محتمل‌تر

بویک محتمل‌تر

بویک محتمل‌تر

بویک ممکن‌تر - جائز‌تر

بویک ممکن‌تر - جائز‌تر

بویک ممکن‌تر

بویک ممکن‌تر

بویک غیر ممکن‌تر - بویک مستحیل‌تر

هل يتأتى ذلك	Cela se peut-il ?
قد يتأتى ذلك	Cela se peut.
أليس ذلك ممكنا	Cela ne se peut-il pas ?
ليس ذلك ممكنا	Cela ne se peut pas.
أنا منمجب من ذلك	Cela m'étonne ?
أنا لا أستغرب من ذلك	Cela ne m'étonne pas.
أليس ذلك غريبا	Cela n'est-il pas surprenant ?
هذا أمر غريب	Cela est bien surprenant.
هذا شيء بسيط جدا	C'est bien simple.
هذا أمر طبيعي	C'est bien naturel.

(في الفرح)

De la joie.

هل أنتم مبسوطون	Êtes-vous content ?
أنا مبسوط جدا	Je suis très content.
ألستم مبسطين مني	N'êtes-vous pas content de moi ?
أنا مبسوط منكم كثيرا - أنا راضى عنكم	Je suis bien content de vous.
هل أنتم مبسوطون من ذلك	Êtes-vous content de cela ?
أنا مبسوط من ذلك جدا	J'en suis bien content.
حصل لي سرور من ذلك	J'en suis bien aise.
لقد سررتني ذلك كثيرا	J'en ai éprouvé un grand plaisir.
فرح قلبي من ذلك	J'en suis charmé.
انبسط من ذلك غاية الانبساط	J'en ai bien de la joie.
أني ابتهجت سرورا بذلك	J'en suis enchanté.

بو اوله بیلورمی
 بو اوله بیلور
 بونک امکانی یوقیدر
 بونک امکانی یوقدر
 بن بو کانهجب اید پورم
 بن بو کانهجب ایتام
 بو غریب دکلیدر
 بو عجب برشید
 بو عادی برشید
 بو امر طبیعیدر - خلقیدر

* فرح و سرورده داتر *

سر مسرور میسکز
 بن چوق مسرورم
 بندن خشنودد کلیسکز
 سزدن چوق خشنودد وراضیم
 بوندن خشنودد میسکز - مسرور میسکز
 بوندن چوق خشنودم - مسرورم
 بوندن مسرور اولدم
 بوندن چوق خط ایتدم - بو بنی بن محظوظ ایلدی
 بوندن کو کالم مسرور اولدی
 بوندن پان سوندم
 بوندن زیاده سیله خوشلندم

آیا این بشود
 گاه این بشود
 آیا این امکان ندارد - آیا این ممکن نیست
 این امکان ندارد - این ممکن نیست
 من ازین تعجب میکنم - من متعجبم ازین
 من ازین تعجب ندارم - تعجب نمیکنم
 آیا این عجیب نیست
 این امر عجیب است - این امر است عجیب
 این چیز است سهل و بی تکلف
 این امر است فطری - بیدارشی

* در فرح و شادی *

آیا شما خشنودید
 من بسیار خشنودم
 آیا از من خشنود نیستید
 من از شما بسیار خشنودم و راضیم
 آیا شما ازین خشنودید
 من ازین بسیار خشنودم
 ازین خشنود شدم - ازین شادمان شدم
 ازین خیلی خشنود شدم - این مرا بسیار مسرور کرد
 ازین دل شاد شدم - دل شاد شدم ازین
 ازین بسیار خشنود شدم
 این خیلی خوشم آمد - خیلی خشنود شدم ازین

حصل لي من ذلك سرور لانها ياقه
لقد حصل لي من ذلك غاية السرور

* في النعم والحزن *

هل أنتم مغمومون - هل صعب عليكم

أنا مغموم جدا - صعب على جدا

لماذا أنتم مغمومون

لان كتابي ضاع مني

هل غمك ذلك

عني ذلك كثيرا - شق على جدا

أنا حزين جدا - أنا مغموم كثيرا

أنا متأكد جدا

أنا في غاية الكدر

هذا شئ موجب للكدر

هذا شئ محزن جدا

هذا ليس مقبولا

هذا شئ كريه جدا

* في الاستشارة *

ما التدبير - ما العمل

ماذا أصنع - ماذا أعمل

ماذا نصنع - ماذا نفعل

ما الطريقة أو الحيلة - كيف يكون الحال

Cela m'a causé un grand plaisir.

Cela m'a fait le plus grand plaisir.

De l'affliction.

Etes-vous fâché ?

Je suis bien fâché.

Pourquoi êtes-vous fâché ?

Parce que j'ai perdu mon livre;

Etes-vous fâché de cela ?

J'en suis bien fâché.

Je suis bien triste.

Je suis très affligé.

Je suis désolé.

Cela est bien fâcheux.

Cela est bien triste.

Cela n'est pas agréable.

C'est une chose très désagréable

Pour consulter.

Que faire ?

Que dois-je faire ?

Que devons-nous faire.

Quel parti à prendre ?

مرا ازین نشود بی نهایت حاصل شد
من ازین بیدرختناک و شادان شرم

✽ در غصه داندوه ✽

آیا شما نمکین هستید - رنجیده
بسیار غمناک هستم - رنجناکم
چرا نمکین هستید

چونکه کتابم را کم کردم - کتابم از من ضایع شد
آیا غمت اینست - ازین مغموم و اندوه ناکی
این مرا بسیار نمکین ساخت

من خیلی غصه دارم - اندوه ناکم
من بسیار مکررم - محزونم

من غایت کدر دارم - در غایت کدر هستم

این چیز است باعث کدورت - بادی اندوه است

این چیز است بسیار حزن افزا

این مقبول و پسند نیست

این چیز است بسیار بد

✽ در مشورت ✽

تدبیر چیست - چه باید کرد

چه کنم - چه کار کنم

چه کنیم - چه کار کنیم

چه راه باید گرفت - چه تدبیر کنیم - حال چه گونه میشود

بوندن نهایتسز مسرور اولدم
بوندن جدسز فرح لندم

✽ حزن و کدره دائر ✽

طارغنیسکنز - کوسکنیسکنز - کوچندیکیزی
بن طارغتم - بن کوچنسکم
نیچون مکدرسکنز

کتابم ضایع اولدیغیچون

کوچندیکیزی بوی - کروردنک بوی

بوی چوق مکدرایتدی

بن پک طاسه لویم

بن پک کدر لویم - مکدرم

غایت کدرم واردر

بو کدره موجب برشیدر

بو پک حزنلی برشیدر

بو مقبول دکادر

بو پک فنا برشیدر

✽ مشورته دائر ✽

تدبیر ندر - نه ایتلی

نه ایدیم - نه یاییم

نه ایدلم - نه یایلم

نه پول اتخاذ ایدلم - نه تدبیر ایدلم - حال فصل اولور

ماذا نفعل - ماذا نفعل
 تحيرت في أمرى كثيراً
 لا أدري ماذا أصنع
 لا أدري كيف أصنع
 أنا وقعت في حيرة عظيمة
 هذا أمر مشكل - يقع في الحيرة
 ما رأيتكم في ذلك الأمر
 ماذا ترون في ذلك - ما ملحوظكم فيه
 أنا مطابق لرأيكم - أنا أرى كما ترون
 قولوا لي رأيكم
 أشور عليكم أن لا تفعلوا ذلك

* في الحوادث *

ما الخبر
 لا شيء من الأخبار
 ما الخبر - ما الحوادث
 لا يوجد شيء مفيد من الأخبار
 هل يوجد خبر جديد
 لا يوجد خبر جديد أصلاً
 هل تعرفون شيئاً من الحوادث
 لا أعرف شيئاً من الحوادث
 هل سمعت شيئاً - هل سمعتم خبراً
 ما سمعت شيئاً - ما سمعتم شيئاً

Que ferons-nous ?
 Je suis bien embarrassé.
 Je ne sais que faire.
 Je ne sais comment faire.
 Je suis dans un grand embarras.
 Cela est bien embarrassant.
 Qu'en dites-vous ?
 Qu'en pensez-vous ?
 Je pense comme vous.
 Dites-moi votre avis.
 Je vous conseille de ne pas faire cela.

Des nouvelles .

Qu'est-ce qu'il y a de nouveau ?
 Il n'y a rien de nouveau.
 Quelle nouvelle y a-t-il ?
 Il n'y a rien d'intéressant.
 Y a-t-il quelque chose de nouveau ?
 Il n'y a rien absolument.
 Savez-vous quelque chose de nouveau ?
 Je ne sais rien de nouveau.
 Avez-vous entendu dire quelque chose ?
 Je n'ai rien entendu dire.

چه کار کنیم - چه کار باید کرد
 در امر خود بسیار حیران شدم - والد شدم
 نمیدانم چه کار کنم
 نمیدانم چه گونه کنم
 من در حیرت بزرگ افتاده ام
 این کاریست بسیار دشوار (انسان) را در حیرت می اندازد
 درین امر ریشتان چیست
 درین چه فکر و اندیشه میکنید
 چون شما ملاحظه میکنم - رأی من چون رأی شماست
 رأی و اندیشه اتان بمن بگوید
 شمار انصاف و پند میدهم اینرا میکنید

* در میان حوادث *

از نو چه خبر هست - خبر چیست
 از نو هیچ خبری نیست
 خبر چیست - چه خبر هست
 هیچ خبری مفید نیست - فایده مند خبری نیست
 آیا یک خبر فو هست - از نو خبری هست
 اصلا خبری تازه نیست
 آیا از حوادث نو چیزی میدانید
 از حوادث نو چیزی نمیدانم
 آیا چیزی شنیدید - خبری شنیدید
 چیزی نشنیدم - خبری نشنیدم

نه ایده لم - نه ایده لم
 پلک شاشم دم
 نه ایده چغنی بیلم
 بیلم نصل ایده یم
 بن بر یولک حیرته دوشدم
 بو پلک مشکل برایشدر - بو (انسانی) حیرته دوشدر
 بو خصوصه رأی کنزدر
 بو نده نه فکر و ملاحظه ایدر سکنز
 سزک کبی ملاحظه ایدرم - بنده سزک کبی دوشنورم
 رأی و افکار کزی بکاسو یلیکنز
 سزه ذصیحت ایدرم بوئی یا عیکنز

* حوادثه دائر *

یکیدن نه وار - نه خبر
 یکیدن بر خبر یوقدر
 نه خبر وار
 هیچ بر فایده لو خبر یوقدر
 یکیدن بر حوادث واری
 یکیدن هیچ بر خبر یوقدر
 یکی حوا ائدن بر شی ییلور میسکنز
 یکی حوا ائدن بر شی بیلم
 بر خبر - بر حوادث ایشتی دیکز می
 بر شی ایشتم

هل سمعتم بذلك

Avez-vous entendu parler de cela ?

سمعت به - بلغني ذلك

J'en ai entendu parler.

أما سمعتم بذلك - لم تسمعوا بذلك

N'avez-vous pas entendu parler de cela ?

لم أسمع به - ما سمعت به

Je n'en ai pas entendu parler.

* في السن *

De l'âge.

ما سنكم - كم عمركم

Quel âge avez-vous ?

عمرى اثنتى عشر سنة

J'ai douze ans.

كم عمر أخيك

Quel âge a votre frère ?

عمره عشرة سنين

Il est âgé de dix ans.

كم عمر والدكم

Quel âge a votre père ?

سنة ثلاثون سنة

Il a trente ans.

أنتم أصبى منى - اصغر منى

Vous êtes plus jeune que moi.

أنا أكبر منكم سنا

Je suis plus âgé que vous.

لستم أكبر منى سنا

Vous n'êtes pas plus âgé que moi.

أنا أصغر منكم سنا - أنا أصغر منكم سنا

Je suis plus jeune que vous.

أنتم أصغر منى سنا

Vous êtes moins âgé que moi.

عمرنا واحد تقريبا

Nous sommes à peu près du même âge.

يظهر أنك أكبر من أخيك

Vous paraissez plus âgé que votre frère.

هو أكبر منى سنا

Il est plus âgé que moi.

* في الساعة *

De l'heure.

كم الساعة

Quelle heure est-il ?

الساعة واحدة تقريبا

Il est près d'une heure.

آیا ایرانشیدید
ایرا شنیدم
آیا ایرانشیدید
ایرا شنیدم

* در میان عمر *

عمر شما چند است - عمرت چند است
دوازده ساله ام - عمرم دوازده سال است
برادرت چند سال عمر دارد - چند ساله است
عمرش ده سال است - ده ساله است
عمر پدرتان چند سال است - پدر شما چند ساله است
سی سال عمر دارد - سی ساله است
شما از من جوانتری

من در عمر از شما بزرگترم
شما در عمر از من بزرگتر نیستید
من از شما کوچکترم - در عمر از شما کوچکترم
شما در عمر از من کوچکتر هستید
تقریباً عمرمان یک است
معلوم میشود که شما از برادرتان بزرگتر هستید
او در سال از من بزرگتر است

* در میان ساعت *

ساعت چند است
ساعت نزدیک یک است

یونی ایشتمد یکز می
یونی ایشتمد - مسموعم اولدی
یونی ایشتمد یکز می
یونی ایشتمد - مسموعم اولدی

* عمر و یاشه دائر *

قاج یاشنده سکنز
اون یکی یاشنده می
قرنداشکر قاج یاشنده در
اون یاشنده در
بابا کز قاج یاشنده در
اونوز یاشنده در
سزندن کوچکسکنز
بن سزندن یاشلوم
سزندن یاشلود کلسکنز
بن سزندن کنجیم - یاشنجه سزندن کوچکم
یاشنده بدن کوچکسکنز
یاشمز بر کبیدر - تقریباً یاشده بز
قرنداشکر دن یاشلور کورینور سکنز
اونندن یاشلور

* ساعتہ دائر *

ساعت قاجدر
ساعت بره یقیندر

الساعة تجاوزت الواحدة	Il est une heure passée.
الساعة واحدة وربع	Il est une heure un quart.
الساعة واحدة ونصف	Il est une heure et demie.
الساعة اثنتان الاربع	Il est deux heures moins un quart.
الساعة اثنتان الا عشرة دقائق	Il est deux heures moins dix minutes.
لم تم الساعة اثنين	Il n'est pas encore deux heures.
الساعة فاتت ثلاثة	Il est trois heures passées.
الساعة ثلاثة الا عشر من دقيقتيه	Il est trois heures moins vingt minutes.
الساعة ثلاثة ونصف	Il est trois heures et demie.
الساعة قد قاربت الرابعه	Il est près de quatre heures.
أذن الظهر	Il est midi.
لم يؤذن الظهر	Il n'est pas encore midi.
اتصف الليل	Il est minuit.
هل فات الوقت	Est-il tard ?
فات الوقت	Il est tard.
ما فات الوقت	Il n'est pas encore tard.

* في الوقت والهواء *

Du temps.

كيف الوقت - كيف الهواء	Quel temps fait-il ?
الوقت لطيف - الهواء لطيف	Il fait beau temps.
الهواء ردي	Il fait mauvais temps.
هل الهواء لطيف	Fait-il beau ?
الهواء لطيف - معتدل	Il fait beau.

ساعت از یک گذشت

ساعت از یک چار یک گذشته

ساعت یک و نیم است

ساعت بدو چار یک میخواهد

ساعت بدو ده دقیقه میخواهد

ساعت هنوز دو نشده

ساعت از سه گذشته

ساعت سه بدست دقیقه میخواهد

ساعت سه و نیم است

ساعت نزدیک چهار است

اذان ظهر خوانده شد - بانک نیمروز خوانده شد

بانک نیمروز هنوز نخوانده است

نیمه شب شد

آیا وقت گذشته

وقت گذشته

هنوز وقت نگذشته

* در وقت و هوا *

هوا چو کونه است - وقت چو کونه است

وقت خوب است - هوا لطیف است

هوا بد است

آیا هوا خوب است

هوا لطیف است - معتدل است

ساعت بری کجدی

ساعت بری چار یک کجپور

ساعت بر پنج قدر

ساعت ایکی به چار یک استر

ساعت ایکی به اون دقیقه استر

ساعت دهها ایکی اولدی

ساعت اوچی کجدی

ساعت اوچه بیکری دقیقه وار

ساعت اوچ پنج قدر

ساعت درده یقلا شیور

اوله او قوندی

اوله دهها او قوندی

کیجه یاریسی اولدی

وقت کجدی

وقت کجدی

وقت دهها کجمدی

* وقت و هوا به داتر *

وقت نصلدر - هوا نصلدر

وقت کوزلدر - هوا کوزلدر

هوا فنادر - ثقیلدر

هوا کوزیلدر

هوا کوزلدر - معتدلدر

هل الهواء حار	Fait-il chaud ?
الهواء حار جداً	Il fait très chaud.
هل الهواء بارد	Fait-il froid ?
الهواء بارد	Il fait froid.
هل الهواء حاراً وبارداً	Fait-il chaud ou froid ?
الهواء معتدل لا حار ولا بارد	Il ne fait ni chaud ni froid.
حالة الجو تشعر بالمطر	Il fait un temps pluvieux.
ستمطر	Il va pleuvoir.
انها تمطر	Il pleut.
انها تمطر بالجا	Il neige.
البرق يومض	Il y a des éclairs.
الرعد يصلصل	Il tonne.
الجو مظلم	Il fait sombre.
دخل الليل	Il fait nuit.
القمر مشرق	Il fait clair de lune.
هل أشرق الشمس	Le soleil s'est-il levé ?
أشرق الشمس	Le soleil s'est levé.
هل غربت الشمس	Le soleil s'est-il couché ?
غربت الشمس	Le soleil s'est couché.

* في الأكل *

Manger

هل أنت جيعان	Avez-vous faim ?
أنا جيعان	J'ai faim.

آیا هوا گرم است
 هوا بسیار گرم است
 آیا هوا سرد است - آیا هوا خشک است
 هوا سرد است
 آیا هوا گرم است و یا سرد است
 هوا معتدل است - نه گرم است و نه سرد
 هوا حالت باران دارد
 باران خواهد بارید
 باران میبارد
 برف میبارد
 برق میزند - درختش میزند
 رعد میزند
 هوا تاریک است
 شب شد
 ماهتاب است
 آیا آفتاب طلوع کرد - برآمد
 آفتاب برآمد - طلوع کرد
 آیا آفتاب فروشد
 آفتاب فروشد - مغرب شد

✽ در میان خوردن ✽

آیا شما گرسنه‌اید
 گرسنه‌ام

هوا صیجا قیدر
 هوا بک صیجا قدر
 هوا صوغو قیدر
 هوا صوغو قدر
 هوا صیجا قی یا خود صوغو قی
 هوا معتدل در نه صیجا ق نه صوغو قدر
 یغور هو اسی واردر
 یغور یا غه جق
 یغور یا غبور
 قار یا غبور
 شمشک چاقبور
 کول کور یور
 اور نه لوقرا کل قدر
 کیجه اولدی
 ماهتابدر - ماهتاب واردر
 کونش طوغندی - چیقندی
 کونش طوغندی - چیقندی
 کونش باتندی
 کونش باتندی - اخشام اولدی

* نیکه داتر *

اجیکز - قارنکز آجیدر
 اجم - قارنم اجدر

هل لكم اشتها للطعام
 لى اشتها زائد للطعام
 هل تريدون أن تأكلوا
 أريد أن أكل
 ماذا تشتهي نفسك من الطعام
 نفسى تشهى أكل السمك
 كم وجبة تأكلوا فى اليوم
 أأكل وجبتين فى اليوم
 متى تأكلون
 أأكل متى جعت
 هل أكلت - هل أكلتم
 ما أكلت الى الآن
 أما تناولتم شياً فى هذا اليوم
 ما تناولت شياً فى يومى
 هل أكل أخوك
 هو أكل
 هل أكل أحبابكم
 أكلوا منذ برهة
 هل أفطرتم
 أنا أفطرت
 أما أفطرتم الى الآن
 ما أفطرت الى الآن
 هل تريدون أن تفطروا الآن

Avez-vous appétit ?
 J'ai grand appétit.
 Voulez-vous manger ?
 Je veux manger.
 Que voulez-vous manger ?
 Je veux manger du poisson.
 Combien de fois mangez-vous par jour ?
 Je mange deux fois par jour.
 Quand mangerez-vous ?
 Quand j'aurai faim je mangerai,
 Avez-vous mangé ?
 Je n'ai pas encore mangé.
 N'avez-vous pas mangé aujourd'hui ?
 Je n'ai rien mangé aujourd'hui.
 Votre frère a-t-il mangé ?
 Il a mangé.
 Vos amis ont-ils mangé ?
 Ils ont déjà mangé.
 Avez-vous déjeuné ?
 J'ai déjeuné.
 N'avez-vous pas encore déjeuné ?
 Je n'ai pas encore déjeuné.
 Voulez-vous déjeuner à présent ?

آیا ارزوی طعام دارید - اشتها دارید

طعام از زیاد اشتها دارم - زیاد ارزوی طعام دارم

آیا بطعام خوردن میل دارید - طعام را میل دارید

بخوردن میل دارم - بطعام میل دارم

نفس بجه طعام میل دارد

نفس ماهی میخواهد - ماهی خوردن میخواهد

در روز چند بار طعام میخواهد

در روز دو بار - دو دفعه طعام میخواهم

کی میخواهد - کی طعام میخواهد

وقتی که گرسنه شدم میخواهم

آیا طعام خوردید - طعام کردید

هنوز نخوردم - هنوز طعام نکردم

آیا امروز چیزی نخوردید

امروز هیچ چیز نخوردم

آیا برادرت طعام خورد - طعام کرد

او خورد - او طعام کرد

آیا دوستانه شما طعام خوردند

کلی عیش طعام خوردند - طعام کردند

آیا نیم چاشت خوردید - ناهاری کردید

من نیم چاشت خوردم - ناهاری کردم

آیا تا حال نیم چاشت نخوردید - ناهاری نخوردید

هنوز ناهاری نخوردم - ناهاری نگردم

آیا حالا ناهاری خوردن میخواهید

یکه اشتها کزواری

یکه چوق اشتها وارد

طعام ایتمک استرمیسکز - طعامه مملکزواری

طعام ایتمک استرم - طعامه میلوار

جانکزنه طعام استیور

جانم بالق استیور

کونده قاج کره طعام ایدیورسکز

کونده ایکی کره یرم

نه وقت یرسکز

اجقدیم وقتده یرم

طعام ایتمیکزی

شمدی به قدر طعام ایتمدم

بو کون برشی ایتمیکزی

بو کون هیچ برشی ایتمدم

قرنداشکز طعام ایتمیدی - طعام ایتمیدی

او ایتمیدی - طعام ایتمیدی

دوستلر کز طعام ایتمیدلری

دمن طعام ایتمیدلر

قهوه التی ایتمیکزی

قهوه التی ایتمدم

قهوه التی دهها ایتمیکزی

دهها قهوه التی ایتمدم

شمدی قهوه التی ایتمک استرمیسکز

لا أريد أن أفطر الآن	Je ne veux pas déjeuner à présent.
هل تغديتم	Avez-vous diné ?
ما تغديت إلى الآن	Je n'ai pas encore diné.
متى تتعدون	Quand dinerez-vous ?
التغدي بعد نصف ساعة	Je dînerai dans une demie heure.
هل تريدون أن تتعشوا	Voulez-vous souper ?
أريد أن أتعشى	Je veux souper.
هل تعشيتم عشاء جيداً	Avez-vous bien soupé ?
تعشيت عشاء جيداً	J'ai bien soupé.

* في الشرب *

Boire

هل أنت - انتم عطاش	Avez-vous soif ?
أنا عطشان جيداً - عطشت جيداً	J'ai grand soif.
ألستم عطشا	N'avez-vous pas soif ?
لست عطشانا	Je n'ai pas soif.
هل أنتم جوع أو عطاش	Avez-vous faim ou soif ?
ما أنا جائع ولا عطشان	Je n'ai ni faim ni soif.
هل تريدون أن تشربوا	Voulez-vous boire ?
أريد أن أشرب	Je veux boire.
ماذا تريدون أن تشربوا	Que voulez-vous boire ?
أريد أن أشرب ماء	Je veux boire de l'eau.
هل تريدون كوباً من الماء	Voulez-vous un verre d'eau ?
ناولني كوباً من الماء	Donnez-moi un verre d'eau.

حالانهاری خوردن میخواهم
 آیا نهار خوردید - نهار می خوردید
 تا حال نهار نخورده ام - هنوز نهار نکرده ام
 کی نهار میخواهید
 پس از نیم ساعت نهار میخواهم
 آیا میخواهید شام بخورید
 شام خوردن میخواهم
 آیا خوب شام خوردید - شام کردید
 خوب شام کردم - خوب شام خوردم

❀ در میان نوشیدن ❀

آیا شام تشنه اید
 من بسیار تشنه ام
 آیا تشنه نیستید
 تشنه نیستم
 آیا شما گرسنه هستید یا خود تشنه
 من نه گرسنه ام نه تشنه
 آیا نوشیدن میخواهید
 نوشیدن میخواهم
 چه چیز نوشیدن میخواهید
 آب نوشیدن میخواهم
 آیا یک پیاله آب نوشیدن میخواهید
 یک پیاله آب بمن بده

شامی قهوه التي ایتک اسقام
 اویله طعامنی ایتدیگز می
 دها اویله - دها قوشلق طعامنی ایتدم
 نه وقت اویله طعامنی ایدرسکز
 یارم ساعتدن نصکره ایدرم
 اخشام طعامنی ایتک استرمیسکز
 اخشام طعامنی ایتک استرم
 اخشام اویطعام ایتدیگز می
 اخشام اویطعام ایتدم

❀ ایچمه کدائر ❀

صوسز میسکز
 بن بلی صوسز م
 صوسز دکلیسکز
 صوسز دکلم
 ایچیسکز یا خود صوسز میسکز
 نه ایچمه نه صوسز
 ایچمک استرمیسکز
 ایچمک استرم
 نه ایچمک استرسکز
 صو ایچمک استرم
 بر برداق صو ایچمک استرمیسکز
 بر برداق صویر بکا

هل تريدون أن تشربوا فنجانا قهوة

Voulez-vous prendre une tasse de café?

أريد أن أتناول فنجانا قهوة

Je veux prendre une tasse de café.

هل تشربون شايًا كل صباح

Prenez-vous du thé chaque matin?

إننا لا نشرب شايًا وإنما نشرب قهوة

Je ne prends pas de thé, mais je prends du café.

هل تريدون تناولوا قدحًا من النبيذ

Voulez-vous prendre un verre de vin?

شكر الله فضلكم لا أشرب نبيذ

Merci je ne prends pas de vin.

* في الذهاب *

Aller

إلى أين تذهبون

Où allez-vous?

أذهب إلى البيت

Je vais chez-moi.

إلى أين تذهبون الآن

Où allez-vous présentement?

أنا ذاهب عند أخي - إلى منزل أخي

Je vais chez mon frère.

إلى أين تذهبون مسرعين هكذا

Où allez-vous si vite?

أنا ذاهب إلى المدرسة

Je vais à l'école.

هل ذهبتم إلى المدرسة أمس

Êtes-vous allé à l'école hier?

ذهبت إليها

J'y suis allé.

أما ذهبتم إلى المدرسة أمس

N'êtes-vous pas allé à l'école hier?

ما ذهبتم إليها

Je n'y suis pas allé.

متى تذهبون إلى التزهة

Quand irez-vous à la promenade?

أذهب غدا

J'irai demain.

هل يذهب أخوكم إلى المدرسة

Votre frère va-t-il à l'école?

يذهب إليها كل يوم

Il y va tous les jours.

هل ذهب إلى المدرسة اليوم

Est-il allé aujourd'hui à l'école?

آیا یک فنجان قهوه نوشیدن میخواهید
 یک فنجان قهوه نوشیدن میخواهم
 آیا هر صبح - هر بار ادای می نوشید - میخورد
 من چای نمخورم اما قهوه نمخورم - می نوشم
 آیا یک پیاله می را خوردن میل دارید
 تشکر میکنم بنده شراب نمخورم - می نمخورم

* در میان رفتن *

بگام میرود - بگام میرد

بخانه میرود

حالا بگام میرود

من نزد برادرم - بخانه برادرم میرودم

باین زدوی بگام میرود

من بمدرسه - بدبستان میرودم

آیا دیروز بدبستان رفتید

بآنجا رفتم

آیا دیروز بدبستان نرفتید

بآنجا نرفتم

کی بتفرج و کشت و کذا میرود

فردا میرودم

آیا برادران بدبستان میرود

هر روز بآنجا میرود

آیا امروز بدبستان رفت

برفنجان قهوه ایچمک استرمیسکز
 برفنجان قهوه ایچمک استرم
 هر صبح جای ایچمورمیسکز
 بن چای ایچمورم لکن قهوه ایچمورم
 برقدح شراب ایچمک استرمیسکز
 تشکر ایدرم بنده کر شراب ایچم
 * کیتکه داتر *

نزهه کیدپورسکز

اوه کیدپورم

شمدی نزهه کیدرسکز

قرنداشمک یاتنه - قوناغنه کیدپورم

بویله چایق نزهه کیدپورسکز

مدرسه یه - مکتبه کیدپورم

دون مکتبه کیتدیگزلی

اورایه کیتدم

دون مکتبه کیتدیگزلی

اورایه کیتدم - مکتبه کیتدم

نه وقت سیر و کزنه یه کیدرسکز

یارین کیدرم

قرنداشمکز مکتبه کیدپورم

هر کون اورایه کیدپور

بو کون مکتبه کیتدیگی

ذهب إليها
 أما ذهب إلى المدرسة أمس
 ساء ذهب إليها
 هل ذهب أحببكم إلى البستان - الجنة
 ما ذهبوا إليه
 أ تريدون الذهاب
 أريد الذهاب
 اذهب - اذهبوا
 ها أنا ذاهب
 لنذهب معا
 اسرع - هيا

* في الجي *

من أين أنتم آتون - تبيئون
 أنا آت من البيت
 من أين تأتون الآن
 أنا آت من المدرسة
 هل تريدون الجي معي
 أريد أن أذهب معكم
 لماذا لم تحضروا البارحة
 لأنني لم أجد وقتا
 هل تحضرون غدا
 إذا وجدت وقتا حضرت غدا

Il y est allé.
 N'est-il pas allé à l'école hier ?
 Il n'y est pas allé.
 Vos amis sont-ils allés au jardin ?
 Il n'y sont pas allés.
 Voulez-vous vous en aller ?
 Je veux m'en aller.
 Allez-vous en.
 Je m'en vais.
 Allons ensemble.
 Allons vite.

Venir.

D'où venez-vous ?
 Je viens de chez moi.
 D'où venez-vous présentement ?
 Je viens de l'école.
 Voulez-vous venir avec moi ?
 Je veux aller avec vous.
 Pourquoi n'êtes-vous pas venu hier ?
 Parce que je n'ai pas eu de temps.
 Viendrez-vous demain ?
 J'irais demain si j'avais du temps.

با نجان رفت - بمدرسه رفت
 آیا دیروز بمدرسه رفت
 با نجان رفت
 آیا دوستهایتان باغ رفتند
 با نجان رفتند
 آیا رفتن میخواهید
 رفتن میخواهم
 برو - بروید
 اینک میروم
 برابر - بایکدیگر برویم
 زود شو

* در آمدن *

شما از کجای آید
 من از خانه می آیم
 حالا از کجای آید
 من از مدرسه می آیم - از دبستان می آیم
 آیا با من برابر آمدن میخواهید
 باشما برابر رفتن میخواهم
 چرا دیروز نیامدی
 بلکه وقت نیافتم - چونکه وقت نداشتم
 آیا فردای آید
 اگر وقت بیایم فردای آیم

مدرسه به کیندی
 دون مدرسه به کیتدی
 اورایه کیتدی
 دوستلر کرباغچه به کیتدیلمی
 اورایه کیتدیلم
 کیتک استرمیسکنز
 کیتک استرم
 کیت - کیتدیکنز
 ایشته کیتدیورم
 برابر - برانکده کیدهلم
 هایدی - چاپق اول

* کلکهدائر *

سز زهدن کلیورسکنز
 اودن کلیورم
 شمدی زهدن کلیورسکنز
 مدرسه دن کلیورم - مکتبدن کلیورم
 بئله برابر کلک استرمیسکنز
 سز کله برابر کیتک استرم
 دون نیچون کلدیکنز
 چونسکه وقت بولدم
 یارین کلورمیسکنز
 وقت بولورسه یارین کلورم

هل حضر أخوكم
 ما حضر الى الآن
 متى يحضر
 يحضر بعد غدا
 أما حضر أحبابكم الآن
 ما حضروا الى الآن
 أما يجيئون
 يجيئون في الشهر الآتي
 هل قدم أبوكم
 ما قدم الى الآن
 هل عاد أخوكم
 انه قد عاد بالصحة والسلامة

* في التكلم *

هل تعرفون التكلم باللغة الفرنسية
 لا أعرف التكلم بالفرنساوى
 هل تتكلمون باللغة الفرنسية
 انى أتكلم بالفرنساوى
 أما تتكلمون باللسان الفرنسية
 أنا لا أتكلم بها
 هل تتكلمون باللغة الفرنسية أو الانكليزية
 لا أتكلم باللغة الفرنسية وإنما أتكلم بالانكليزية
 هل تريدون أن تكلمون

Votre frère est-il venu ?
 Il n'est pas encore venu.
 Quand viendra-t-il ?
 Il viendra après-demain.
 Vos amis ne sont-ils pas encore venus ?
 Ils ne sont pas encore venus.
 Quand viendront-ils ?
 Ils viendront le mois prochain.
 Votre père est-il arrivé ?
 Il n'est pas encore arrivé.
 Votre frère est-il revenu ?
 Il est revenu sain et sauf.

Parler.

Savez-vous parler le français ?
 Je ne sais pas parler le français.
 Parlez-vous français ?
 Je parle français.
 Ne parlez-vous pas le français ?
 Je ne le parle pas.
 Parlez-vous le français ou l'anglais ?
 Je ne parle pas le français, mais je parle l'anglais.
 Voulez-vous me parler ?

آیا برادر تان آمد

هنوز نیساده

کی می آید

پس فردا می آید

آیا دوستانان هنوز نیامده اند

تا حال نیساده اند

کی می آیند

در ماه آینده می آید

آیا پدر تان آمد

تا حال نیامده است

آیا برادر تان عودت کرد - باز آمد

او سلامت و تندرستی عودت کرد

* در سخن گفتن *

آیا فرانسه حرف میزند - میدانید - گفتگو کنید

زبان فرانسه را نمیدانم

آیا بلنت فرانسه حرف میزند

بفرانسه حرف میزنم

آیا بزبان فرانسه حرف نمیزند

من بفرانسه حرف نمیزنم

آیا بلنت فرانسه حرف میزند - نیاید - و یا انگلیز

بلنت فرانسه حرف نمیزنم اما با انگلیز حرف میزنم

آیا با من حرف زدند میخواهید

قرنداشکز کلیدی

دها کلدی

نه وقت کلور

او بر کون کلور

دوستل کردها کلدی ای

دها کلدی لر

نه وقت کلور لر

کله جان آیده کلور لر

بابا کز کلیدی

شمدی به قدر کلامش در

قرنداشکز عودت ایتدی

صحت و سلامتله عودت ایتدی

* سویلکه دایر *

فرانسزجه قوشه بی اور میسکز

فرانسز قوشه مسنی بیلم

فرانسزجه تکلم ایدرم میسکز

فرانسزجه تکلم ایدرم

فرانسزجه قوشه میسکز

بن فرانسزجه قوشه می

فرانسزجه می تکلم ایدرسکز یا خود انکلزجه می

فرانسزجه تکلم ایتم لکن انکلزجه تکلم ایدرم

بکاسو بلک انسر میسکز

أريد أن أكلكم	Je veux vous parler.
هل تحدثتم مع أخي	Avez-vous parlé à mon frère ?
تحدثت معه	Je lui ai parlé.
هل تحدثتم مع أجباني	Avez-vous parlé à mes amis ?
كلتهم - تحدثت معهم	Je leur ai parlé.
أجهر وابل الكلام	Parlez haut.
اخفضوا صوتكم	Parlez bas.
كلني - كلوني	Parlez-moi.
كلنا - كلونا	Parlez-nous.
كله - كلوه	Parlez-lui.
كلوهم	Parlez-leur.
تكلموا قليلا	Parlez peu.
لا تتكلموا كثيرا	Ne parlez pas beaucoup.
اسكتوا - اصمتوا	Taisez-vous.

* في القول *

Dire.

ماذا تقولون	Que dites-vous ?
لا أقول شيئا	Je ne dis rien.
ماذا قلتم	Qu'avez-vous dit ?
لم أقول شيئا	Je n'ai rien dit.
ماذا قلتم لآخي	Qu'avez-vous dit à mon frère ?
قلت له أن ينتظرني غدا	Je lui ai dit de m'attendre demain.
ماذا يقول	Que dit-il ?

بشما حرف زدن میخواهم - گفتن میخواهم
 آیا با برادرم گفتگو کردید
 با او گفتگو کردم
 آیا با دوستهایم گفتگو کردید
 با ایشان گفتگو کردم
 بلند بگو - بلند حرف بزنید
 آهسته حرف بزنید
 بمن بگو - بمن حرف بزنید
 با بگو - با بگو - با بگو
 با او بگو - با او بگو - با او بگو
 با ایشان بگو - با ایشان بگو - با ایشان بگو
 کم حرف بزنید - کم بگو - کم بگو
 بسیار بگو - بسیار بگو
 خاموش شوید - خاموش باشید

* درس سخن *

چه میگوید
 چیزی نمیگویم
 چه گفتید
 چیزی نگفتم
 برادرم چه گفتید
 گفتم که فردا غنظ من باشد
 چه میگوید

سزاه سو بلك استرم
 قرنداشمه له سو ييلشديكزى
 افكله سو ييلشدم
 دوستلرله سو ييلشديكزى
 انلرله سو ييلشدم
 پوكسك سو بيليكز
 يواش سو بيليكز
 بكا سو ييله - سو بيليك
 بزه سو ييله - سو بيليك
 اكا سو ييله - سو بيليك
 انلرله سو بيليكز
 از سو بيليك
 چوق سو بيليكز
 سكوت ايدكز

* ديمكه دائر *

نه دپورسكز
 برشى ديمورم
 نه ديديكز
 برشى ديمدم
 قرنداشمه نه ديديكز
 يارين بنى بكلسون ديدم
 نه دپور

يقول انه ينتظركم	Il dit qu'il vous attendra.
ماذا قال لكم	Que vous a-t-il dit ?
قال لي أن اذهب الى منزله	Il m'a dit d'aller chez lui.
قولوا لي - خبروني	Dites-moi.
قولوا له - خبروه	Dites-lui.
لا تقولوا له شيئا - لا تخبروه بشيء	Ne lui dites rien.
لا تخبروا أحدا بذلك	N'en dites rien à personne.

* في المطالعة والتعلم *

Etudier, apprendre

هل طالعتم درسكم	Avez-vous étudié votre leçon ?
طالعته جيدا	Je l'ai bien étudiée.
أما طالعتم درسكم	N'avez-vous pas étudié votre leçon ?
مأطالعته	Je ne l'ai pas étudiée.
هل حفظتم درسكم	Avez-vous appris votre leçon ?
حفظته	Je l'ai apprise.
أما حفظتم درسكم	N'avez-vous pas appris votre leçon ?
لم أحفظه الى الآن	Je ne l'ai pas encore apprise.
متى تحفظون درسكم	Quand apprendrez-vous votre leçon ?
سأحفظه غدا	Je l'apprendrai demain.

* في السؤال والجواب *

Demander et répondre

هل تريدون أن تشتروا كتابا	Voulez-vous acheter un livre ?
أريد أن أشتري كتابا	Je veux en acheter un.
هل تريدون أن تبيعوا كتابكم	Voulez-vous vendre votre livre ?

میگوید که فقط شما بنشیند
 شمارا چه گفت - چه گفت شما
 بمن گفت که بخانه اش بروم
 بمن بگوئید - بمن خبر بد دهید
 باد بگوئید - اورا خبر بد دهید
 اورا چیزی میگوئید - اورا خبر بد دهید
 اینرا بکس میگوئید

✽ در مطالعه و امتحان ✽

آیا در ستانرا مطالعه کردید
 خوب مطالعه کردم
 آیا در ستانرا مطالعه نکردید
 اورا مطالعه نکردم
 آیا در ستانرا حفظ کردید
 اورا حفظ کردم
 آیا در ستانرا حفظ نکردید
 تا حال حفظ نکرده ام
 کی در ستانرا حفظ میکنید
 فردا حفظ میکنم

✽ در سؤال و جواب ✽

آیا کتابی خریدن میخواهید
 یک کتاب خریدن میخواهم
 آیا کتابترا فردضن میخواهید

سزی بکلیه جگ دیور
 سزه نه دیدی
 قوناغنه کیده می دیدی
 بکاسو یلیکنز - خبر ویریکز
 اکاسو یلیکنز
 اکا برشی سو بلیک - خبر ویرمیک
 بونی کیمسه به سو یلیکنز

* مطالعه و تعلیمه دائر *

در سگزنی مطالعه ایتدیکنز
 ایوم مطالعه ایتدم
 در سگزنی مطالعه ایتدیکنز
 انی مطالعه ایتدم
 در سگزنی از برلدیکنز
 انی از برلدم
 در سگزنی از برلدیکنز
 انی ده از برلدم
 نه وقت در سگزنی از برلرسکنز
 یارین از برلرم - اگر نورم

* سؤال و جوابه دائر *

برکاب صانوقن المق استرمیسکنز
 برکاب صانوقن المق استرم
 ککابگزنی صانوقن استرمیسکنز

أريد أن أبيع	Je veux le vendre.
هل تريدون الذهاب الى السوق	Voulez-vous aller au marché ?
أريد أن أذهب اليه	Je veux y aller.
هل تريدون أن تقرؤا درسكم	Voulez-vous lire votre leçon ?
أريد أن أقرأه	Je veux la lire.
هل تريدون أن تكتبوا مکتوبا	Voulez-vous écrire une lettre ?
أريد أن أكتب مکتوبا	Je veux en écrire une.
هل تريدون أن تطالعوا درسكم	Voulez-vous étudier votre leçon ?
نريد أن نطالعه	Nous voulons l'étudier.
هل تريدون أن تسمعوا درسكم	Voulez-vous réciter votre leçon ?
نريد أن نسمعه	Nous voulons la réciter.
هل تريدون أن تخرجوا	Voulez-vous sortir ?
نريد أن نخرج	Nous voulons sortir.
هل تريدون أن تدخلوا	Voulez-vous entrer ?
نريد أن ندخل	Nous voulons entrer.
هل تريدون أن تنزلوا	Voulez-vous descendre ?
نريد أن ننزل	Nous voulons descendre.
هل تريدون أن تصعدوا	Voulez-vous monter ?
نريد أن نصعد	Nous voulons monter.
أريدون أن تركبوا حصانا	Voulez-vous monter à cheval ?
أريد أن أركب حصانا	Je veux monter à cheval.
هل تريدون التوجه ماشين	Voulez-vous aller à pied ?
أريد أن أتوجه ماشيا	Je veux aller à pied.

انرا فروختن میخواهیم
 آیا به بازار رفتن میخواهید
 میخواهیم با نجا بروم
 آیا در ستانرا خواندن میخواهید
 خواندن میخواهیم
 آیا میخواهید نامه بنویسید
 میخواهیم نامه بنویسیم
 آیا در ستانرا مطالعه کردن میخواهید
 انرا مطالعه کردن میخواهیم
 آیا میخواهید که در ستانرا بنشیند
 میخواهیم که انرا بکوش برسائیم
 آیا بیرون رفتن میخواهید
 میخواهیم که بیرون برویم
 آیا با ندرن رفتن میخواهید
 میخواهیم داخل بشویم
 آیا به پایین آمدن میخواهید
 پایین شدن میخواهیم
 آیا به بالا رفتن میخواهید
 به بالا رفتن میخواهیم
 آیا سوار اسب شدن میخواهید
 میخواهیم سوار اسب بشوم
 آیا پیاده رفتن میخواهید
 پیاده رفتن میخواهیم

انی صائق استرم
 چارشویه کیتک استرمیسکز
 چارشویه کیتک استرم
 درسکزی او قومق استرمیسکز
 او قومق استرم
 بر مکتوب یازمق استرمیسکز
 بر مکتوب یازمق استرم
 درسکزی مطالعه ایتمک استرمیسکز
 آنی مطالعه ایتمک استرز
 درسکزی دکلفک استرمیسکز
 انی دکلفک استرز
 دیشاری چیقق استرمیسکز
 چیقق استرز
 ایچرو کیرمک استرمیسکز
 کیرمک استرز
 اشاغی اینک استرمیسکز
 اشاغی اینک استرز
 یوقاری چیقق استرمیسکز
 یوقاری چیقق استرز
 آنه بنک استرمیسکز
 آنه بنک استرم
 بیان کیتک استرمیسکز
 بیان کیتک استرم

هل ترغبون في اللعب	Voulez-vous jouer ?
نرغب في اللعب	Nous voulons jouer.
هل تريدون الرحيل	Voulez-vous partir ?
نريد الرحيل	Nous voulons partir.
هل ترغبون في البقاء	Voulez-vous rester ?
نرغب في البقاء	Nous voulons rester.
أريدون أن تجلسوا	Voulez-vous vous asseoir ?
نريد أن نجلس	Nous voulons nous asseoir.
هل تريدون أن تبروا لي قلمًا	Voulez-vous me tailler une plume ?
أريد أن أبري لكم قلمًا	Je veux vous en tailler une.
هل تريدون أن تعيروني مطوتكم	Voulez-vous me prêter votre canif ?
أريد أن أعيركم أياها	Je veux vous le prêter.
هل تريدون أن تعطوني فرخ ورق	Voulez-vous me donner une feuille de papier ?
أريد أن أعطيكم فرخًا	Je veux vous en donner une.
أما تريدون أن تغنوا	Ne voulez-vous pas chanter ?
لا أريد أن أغني	Je ne veux pas chanter.
أما تريدون أن تنفصح	Ne voulez-vous pas vous promener ?
لا أريد أن أنفصح في هذا اليوم	Je ne veux pas me promener aujourd'hui.
ماذا تريدون أن تفعلوا	Que voulez-vous faire ?
أريد أن أقرأ درسي	Je veux lire ma leçon.
هل حبيبك يريد أن يخرج	Votre ami veut-il sortir ?
يريد أن يخرج	Il veut sortir.

آیا خواهش بازی کردن دارید

خواهش بازی داریم

آیا میل رفتن دارید

میل رفتن داریم

آیا خواهش ماندن دارید

خواهش ماندن داریم

آیا نشستن میخواهید

نشستن میخواهیم

آیا برای من یک قلم بریدن میخواهید

برای شما یک قلم بریدن میخواهیم

آیا قلمزاشتر ابعاریت بمن میدید

انرا ابعاریت بشما دادن میخواهیم

آیا یک طبق کاغذ بمن میدید

میخواهیم بشما یک طبق کاغذ بدهیم

آیا آواز خواندن - مقام خواندنرا میخواهید

نمیخواهیم آواز بخوانم

آیا بسیر رفتن میخواهید

امروز بسیر رفتن نمیخواهیم

چرا میخواهید بکنید

در همه میخواهیم بخوانم

آیا دوستتان بیرون رفتن میخواهد

میخواهد بیرون رفتن

او بنامغده رغبت کنز واری

او بنامغده رعبت زوار

کیتکه هر امکنز واری

کیتکه هر امزوار

قالغده استکنز واری

قالغده استکنز واردر

او تورمق استرمیسکنز

او تورمق استرز

بند کزه بر قلم کسملک استرمیسکنز

سزده بر قلم کسملک استرم

چاقیکزنی عاریته بکاو یرمک استرمیسکنز

انی عاریته سزده و یرمک استرم

بکاو رطبغه کاغذ و یرمک استرمیسکنز

سزده بر رطبغه کاغذ و یرمک استرم

ترکی چاغرمق استرمیسکنز

ترکی چاغرمق استرم

سیر و تمشابه حقیق استرمیسکنز

بوکون سیر حقیق استرم

نه یایق استرسکنز

در سعی او قومق استرم

دوستکنز حقیق استرمی

حقیق استرم

* أقوال مثلية *

المعرفة كنز لا يفنى - ليس لسلطان العلم زوال
 * عن النبي صلى الله عليه وسلم العلماء ورثة الأنبياء *
 ويقال العلم خير من المال لأن العلم يحرسك وأنت
 تحرس المال والعلم حاكم والمال محكوم عليه والمملوك يحكم الناس والعلماء يحكمون على المملوك * يوم واحد
 للعالم خير من الحياة كلها للجاهل * قال النبي صلى الله عليه وسلم لا خير فيمن لم يكن عالماً ومتعلماً *

Locutions proverbiales.

La connaissance d'un homme est un trésor inépuisable.

﴿شعر﴾

* العلم زين وتشريف لصاحبه * فاطلب هديت فنون العلم والادبا
 * ككم سيد بطل أبأؤه نجب * كانوا الرؤس فأمسى بعدهم ذنبا
 * ومقررف حامل الآباء ذى أدب * نال المعالى بالآداب والرتبا
 * العلم كنز وذخر لافناء له * نعم القرين اذا ما صاحب صحبا
 * قد يجمع المال شخص ثم يحرمه * عما قليل فيلقى الذل والحربا
 * وجامع العلم مغبوط به أبدا * ولا يحاذر منه الفتوت والسلبا
 * يا جامع العلم نعم الذخر تجمعه * لاتعدلن به دارا ولا ذهباً *

﴿غيره﴾

* العلم فيه جلالة ومهابة * والعلم أنفع من كنوز الجواهر
 * تنفى الكنوز على الزمان وصرفه * والعلم يبق دائماً فى الاعصر *

﴿شعر﴾

من عاشر الاشراف عاش مشرفاً *
 * ومن عاشر الاندال عاش ذليلاً

﴿ربز﴾

رقت للنفس شعاع الجهل *
 * فى صحبة الجاهل اذا العقل

Le commerce des gens honorables procure l'honneur, celui des hommes méprisables attire le mépris.

(در ضرب امثال)

(مؤلفه)

- * کنز لایقنی بود علم و کمال
- * یادشاه علم را نبود زوال
- * جاهل نادان ندارد اعتبار
- * کر کند با جاه و ما شرف افتخار
- * جاهل را افتد ز کاخ جاه و مال
- * حال او کرد تباہ و پر ملال
- * علم و عرفان دولت پاینده است
- * چشمه فضل و هنر زاینده است
- * اهل دانش (مهریا) در هر مکان
- * قدر او بالاتر است از آسمان
- * غم نبساید خورد از اهل هنر
- * کیسه اش خالی بود از سیم و زر
- * جسم او اکسیر و عقلش جواهر است
- * سینه اش کان گال و کوه پراست

(مؤلفه)

- * هر که با شراف ایمنش کند باید شرف
- * در کتب اهل دون الفت شود او نیز دون

(مسردی)

- * رقم بر خود بنا دانی کشیدی
- * که نادانرا بصحبت برگزیدی

(در ضرب امثال دائر)

(ترجمه)

- * جاود اندر دولت علم و کمال
- * پادشاه علم ایچون یوقدر زوال
- * افتخار ایلرسه جاهل جاه ایله
- * قالماز اما جاه دائم جاهله
- * جاهل معزول اولور می اعتبار
- * اهل علم قدری اولور برقرار
- * علم و عرفان دولت پاینده در
- * چشمه فضل و هنر زاینده در
- * قائده و ارسه صدر عالی قدر اولور
- * آسمان قدره روشن بدر اولور
- * غم دکدر کیسه سی اولسه تهی
- * عالم معنی نک اولدر چون شهی
- * کندی اولمش زر کبی کامل عیار
- * جمله عالم ایله آ که اعتبار

(مؤلفه)

- * اهل شرفله الفت ایدنلر شرف بولور
- * ایچقرلیله الفت ایدنلر دنی اولور

(منوی)

- * سن ایتنکجه لکی کویا که تصریح
- * چو ایتنک صحبت نادانی ترجیح

أفادنى العالم بالنصيحه *
 * بأن وصل جاهل فضيحه
 ان كنت قطبا عدت كالبحار *
 * أوجاهلا ذهلت كالانحمار

﴿شعر﴾

عن المرء لانسال وسل عن قرينه *
 * فكل قرين بالمقارن يقتدى

﴿لمؤلفه﴾

فلا تنظر الى أبواب شخص *
 * ولو لبس الحرير القرد قرد

لا سيف مثل الحق * ولا عون مثل الصدق * العدل
 استثمار دائم والجور استئصال منقطع

﴿شعر﴾

كل سلطان يرجو قوة ملكه *
 * لا يميل نحو الاذى فى سلكه
 لازم للعاصم العدل لى *
 * يفرح العالم ولا يستدعى شى
 ان تبع قصد المظالم ذا الملك *
 * لا يجرد نفعاً بعسكر منذ سلك

Dis-moi qui tu hantes, je te dirais qui
 tu es.

Un singe habillé de soie est toujours
 un singe.

Il n'y a de meilleure arme que la jus-
 tice, ni de meilleure aide que la fran-
 chise.

* طلب کردم زدنایابی کی پند *
 * مرا کفسا که بانادان میبوند *
 * که کردانای عصری خرمی باشی *
 * واکر نادانی ابله تر بباشی *

(مؤلفه)

* میرس از مرد بپرس از همنشینش *
 * کند زیر مقارن اقتدا بر همقرنش *

(مؤلفه)

* منکر بلباس زر نکار نادان *
 * بوزینه بود حریر پوشد از بوزینه *

(مؤلفه)

* نه مجموع عدل بود سیف در نیام انام *
 * نه مجموع صدق بود دستگیر در آیام *

(بند عطار)

* هر که را فرجهان داری بود *
 * میل ادوسی کم ازاری بود *
 * عدل باید پادشاهانرا داد *
 * تازه عدلش عالمی کردند شاد *
 * که کند آهنگ نعلی پادشاه *
 * بود نکلند مرد را خیل و سپاه *

* دیدم بر عاقله ایت با که بر بند *
 * دیدی جاهل لرزیده ایتمه پیوند *
 * اگر علامه ایسک خراولورسین *
 * واکر نادان ایسهک بدتراولورسین *

(مؤلفه)

* کشیدن ایتمه سؤال همدم فقر ننی صور *
 * او بار مقارن زیر اقرین و همدمنه *

(مؤلفه)

* زیب و زرنادانه نظر ایتمه که زیرا *
 * میونینه میوندرا کر کیسه حریر و خارا *

(مؤلفه)

* نه عدل کبی سیف اولور جهاندهنده *
 * طوغریلک کبی سا که دستگیر و معین *

(ترجمه)

* کیمده کیم فترجهانداری اوله *
 * صنعتی آنک کم ازاری اوله *
 * پادشاه اولدر که عدل و داد ایدیه *
 * عالمی آباد خلقی شاد ایدیه *
 * ظلمه کراهنک ایدرسه پادشاه *
 * فایده قیلزرا کاخیل و سپاه *

تاج المرء التواضع - التواضع زيادة في الشرف

﴿شعر﴾

* ان تكن تهوى التواضع ديننا *

* كنت محبوب الخلائق ذاسنا *

﴿شعر﴾ ألف صاحب ولا عدو واحد

* كل من أعداؤه صارت كثير *

* يلتقى في عينه كدرا حسير *

La modestie rehausse le prix des belles qualités.

Mille amis c'est peu, un ennemi c'est beaucoup.

ما يعرف الصديق * الا في وقت الضيق

﴿شعر﴾

* ليس الصديق الذي في اليسر ينسب في *

* شرح الوداد ويسدى حسن صحبته

* ان الصديق الذي يعنو بأخذيد *

* للخيل في عجزه حسم الحيرة

On ne connaît les amis que dans l'adversité.

Nul plaisir sans peine; point de roses sans épines.

(مؤلفه)

- تواضع دهر مرد را زیب و فر *
 * تواضع بود مرد را تاج سر *
 (پند عطار)
 که تواضع پیشه گیری ای جوان *
 * دوست دارندت همه خلق جهان *

(مسدی)

- دوستی را هزار دوست کم است *
 * دشمنی را یکی بود بسیار *
 (پند عطار)
 هر که را بسیار باشد دشمنش *
 * خیره گردد هر دو چشم روشنش *

(مؤلفه)

- روز سستی میشود جانا عیان *
 * بار نیکی گیت و دوست مهربان *

(مسدی)

- دوست دشمن را نگر در نعمت زند *
 * لاف یاری و برادر خواندگی *
 دوست آن باشد که گیرد دست دوست *
 * در پریشان حالی و در ماندگی *

(مؤلفه)

- درد دهر و کلشن دور آن ای پسر *
 * بی رنج نیست راحت و بیچار نیست کل *

(مؤلفه)

- تواضع و زیر آدمه عز و شان *
 * تواضع اولور تاج فرق شهان *
 (بیت)
 کل تواضع پیشه قیل ای نوجوان *
 * دوست اولسون دیر ایسک خلق جهان *

دوست ییک ایسه آذر دشمن بر ایسه چوقدر

(بیت)

- هر کیم کیم دشمنی بسیار در *
 * راحتی یوق دنیادن بیزار در *

(مؤلفه)

- قره کونده اولور سکا تحقیق *
 * یار مشفق ایله رفیق صدیق *

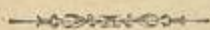
(ترجمه مؤلفه)

- دوست صایمه اولکه نعمتده ایده *
 * عرض اخلاصیله ابراز و داد *
 دوست اولدر کیم قره کونده سنی *
 * دستگیر لیکله ایده مسرور و شاد *

(مؤلفه)

- کلشن دهر و دخی دائره دورانده *
 * کل دیکسنسز اوله هر همده جفا سز راحت *

اعمل خيرا وارمه في البحر فان جهله السمك
يعلمه الله

النار والاعار

﴿شعر﴾

* كل من لم يحوقدرا ساميا

* ليس حيا بل كئيب باليا

الحاسد يموتون والحسد لا يزول - قال عز وجل
ومن شر حاسد اذا حسد - قال عليه السلام اعظم
الذنوب عند الله الحسد والحسد مضاد لنعمة الله
خارج عن امر الله تارك لعهد الله ﴿شعر﴾

* ان ترد في الكون انك لاتهم

* لانه كن تحسد أحد ولى نعم

من لم يحسن الى نفسه لم يحسن الى غيره

في العجلة الندامة وفي التأني السلامة - من تأني
نال ما تني

﴿شعر﴾

* وقل من جد في امر يحاوله

* واستعمل الصبر الافاز بالظفر

Faits le bien et jette-le à la mer; si les
poissons l'ignorent, Dieu le saura.

L'honneur est plus précieux que la
vie; mieux vaut le feu que la honte,
- Plutôt le feu que le déshonneur.

Les envieux mourront, mais jamais
l'envie.

Celui qui ne fait pas de bien a soi-même
ne le fait pas aux autres.

Mieux vaut bonne attente que mauvai-
se hâte.

(مؤلفه)

* نگوئی کن بجز ویم بیدار *

* اگر ماهی نداند داند ایزد *

* مرگ به از ننگ است - نابودن به از دامن آلودن

* آب روان جان شیرین عزیزتر است

(مؤلفه)

* سوختن جسم و جان در آتش *

* بهتر از زندگی ببدنامی *

(مؤلفه)

* بشود فوت ناسدان لکن *

* حسد هم گز نمیشود زائل *

(بند عطار)

* تانباشی در جهان اندوهگین *

* از حسد در روزگار کس مبین *

(مؤلفه)

* کسی کج نفس خودش خیر نیست *

* ندارد همی خیر بر دیگر *

* در شتاب پشیمانی پیدا است و در آهستگی سلامت

(مؤلفه)

* آهسته رود اصل شود سر منزل مقصود را *

* سبک ندامت میرسد بر پای مرد تیز رو *

* اولک ایت دکزه آت بالقی بلزسه خالق بلور

* موت ناموس سز لکدن اودر - انسانک دامن

* عفتی چر کاب رزالت بدناملکه آلوده اولقدن ایسه

* اولسی دهاخیر لودر

(مؤلفه)

* یانمق آتش ایچینده اولادر *

* نام بدله جهانده قالمقدن *

(مؤلفه)

* فوت اولوردیناده کیم مرده حسود *

* زائل اولمز دهرده لکن حسد *

(ترجمه)

* کردیلرسک اولماق اندوهگین *

* قاج حسددن اولمه هرگز عیب بین *

(مؤلفه)

* کندینه خیری اولمیان بر شخص *

* اوله هنر داخی دیکره خیری *

* بجه ننگ صوکی ندامت و قانینگ صوکی سلامتدر

(بیت)

* بتشور منزل مقصودینه آهسته کیدن *

* تیز رفتار اوله ننگ پانینه دامن طولاشور *

الحديد يكون دقه عند حيمه - الفرص تمر مرة
 السحاب * (شعر) *
 قد يدرك المتأني بعض حاجته *
 * وقد يكون مع المستجمل الزلل *
 وربما فات قوماً جل أمرهم *
 * من التأني وكان الخزم لو عجلوا *

الليلة حبل تلمد المنيا * (شعر) *
 الليالي من الزمان حبالى *
 * منقلات يلدن كل عجبته *

سلامة الانسان في حفظ اللسان * (شعر) *
 احفظ لسانك ان جلست بمجلس *
 * وزن الكلام ولا تكن مهذارا *
 ما ان ندمت على السكوت مرة *
 * لكن ندمت على الكلام مرارا *

الحلم واللفظ ينجزان الشغل أكثر من الشدة

﴿شعر﴾

فلاطف الشدة والخطب الخطير *
 * فالسيف لا يقطع في لين الحرير *
 باللفظ واللين لدى عذب الكلام *
 * تنجر بالشعرة فيلاذا اغتلام *

Il faut battre le fer pendant qu'il est
 chaud.

La nuit porte conseil.

Il vaut mieux se taire que de parler
 mal à propos.

Plus fait douceur que violence.

آهنگر ادا نمک کرم است باید گوشت

(مؤلفه)

* فرصت نکند اهل خرد *

* ابروش آید وزیرا کز رد *

(مؤلفه)

* مخور بهر فردا تو غم ای جوان *

* شب آبتن است از خدای زمان *

سلامت انسان در نکه داشتن زبان است

(مؤلفه)

* حفظ لسان نماند بچامسی *

* چون مرد هرزه گو تو مگو کفتمای خام *

* یکبار از سکوت پشیمان نکشم ولیکن *

* بسیار بار نادم کستم من از کلام *

(مؤلفه)

* حلم و نرمی تو بنمای پس *

* حلم پند بیشتر کار از غضب *

(سعدی)

* لطافت کن اینجا که بینی ستیز *

* بنسرد دوز نرم را تیغ تیز *

* بشیرین زبانی و لطف و خوشی *

* توانی که پستی بموی کنسی *

دمری قیزغن ایکن دوکه لیدر

(مؤلفه)

* فرصتی فوت ایله زیر اسحاب آسا کچر *

* فرصتی فوت ایله دانشوران روز کار *

(بیت)

* آبتن صفا و کدر در لیسال هب *

* کون طونمندن مشیمه شبیدن نرطوغر *

انسانک سلامتی حفظ لسانده در

(مؤلفه)

* سوزک طارت یاوه کولکنده بولغه *

* اگر عالمده استرسک سلامت *

* سکوتدن اولدم بر کره نادم *

* کلامدن کوردم اما جوق ندامت *

(مؤلفه)

* حلم و عیسا قلق جهانده دانما *

* حدت و شدتدن افزون ایش کورر *

(ترجمه)

* سن ملایم اول چچن کوردک عدو ایله ستیز *

* کیم حریر زری کسمز اورسه لر شمشیر تیز *

* طابلودیله لطف ایلوب چون اوله سین شیرین سخن *

* برقیل ایله حکمکه قادر اولور سین فیلی سن *

أهن درهمك ولا تهن نفسك ﴿شعر﴾

* نهين درهما في صون سوددنا *

* قد صان عرضاله من هان درهمه

عند الامتحان يكرم المرء أو يهان ﴿شعر﴾

* كل من يدعى بما ليس فيه *

* كذبتة شواهد الامتحان

يرى في عين جيرانه ثبته ولا يرى في عينه عمودا

﴿نظم﴾

* من غفل عن عيبه في ذى الديار *

* يتبع التفتيش عن عيب الجار

من أبصر عيوب نفسه اشتغل عن عيب غيره

﴿شعر﴾

* كل شخص يتظر العيب به *

* زاد جهدا روحه في أدبه

له عيون أكبر من بطنه

الولد يرث صنعة أبيه - الوالد على سرّ أبيه

Estimez votre personne, mais méprisez votre argent.

A l'œuvre on connaît l'artisan.

Il voit une paille dans l'œil de son prochain et il ne voit pas une poutre dans le sien.

Quiconque voit ses propres défauts ne s'occupe pas de ceux d'autrui.

Il a les yeux plus grands que le ventre.

Le fils hérite du métier de son père.

(مؤلفه)

ایکداری در جهان محمدی عقل سلیم *
 * باره است تزییل کن خود را مکن خوار و لنیم

(مؤلفه)

مرد در امتحان شود معلوم *
 * که ابانت شود دیا مکرم
 در چشم همسایه پره گاهی را میبندد در چشم خودش
 شاه تیر را نمی بیند

(پند عطار)

عیب خود ابله نبیند در جهان *
 * باشد اندر جستن عیب کسان
 هر که عیب خود را ببیند بیبب در گران نمیکرد

(بیت)

نکتہ سخی عیب کس نفهمیدن که عیبت *
 * میکند فهمیدگی تعلیم نادانے مرا

(مؤلفه)

دیدة اهل پر طبع سیر نمیشود مگر *
 * از شکمش بزرگتر و چشم حرص دارد او

(مؤلفه)

مفتی دوران دهد فتوی بفرزند زمان *
 * وارث سرپر در کرد پسر اندر جهان

(مؤلفه)

و ارایسه کرسنده عقل و فهم و فتر *
 * آنچه کی ابله حقیر و کند یکی ایتمه زبیل

(مؤلفه)

میدان امتحانده اولور (مهریا) عیان *
 * اهل هنر له بی هنرک قدر و قیمتی
 قومشوسنک کوزنده صمان کورر کندینککنده
 هر تکی کور هنر

(بیت)

کندی عین کور میوب اول بدکان *
 * غیر یلر عیبینی کوز لر هر زمان
 کندی عیبینی کورن بشقه سنک عیبینه باقاز

(بیت)

چشم انصاف کبی کامله میزان اولمز *
 * کنشی نقصاننی بیلک کبی عرفان اولمز

(بیت)

اهل طمعک کوزلری طوعیز *
 * قارتسدن بیلک کوزلری واردر

(مؤلفه)

مفتی عصر ویر رفتوی جهان اولادینه *
 * وارث اولور کیم اوغل باپاسنک صنعتینه

عند البطون تضيع العقول
الكلام واحد عند أهل الشرف
لكل مقام مقال

﴿شعر﴾ النجاة في الصدق
في الاستقامة عند مولانا الرضا *

* ماضل سالك ثم جها ربع الهدى

الجنس مع الجنس - ان الطيور على أشباهها تقع

﴿شعر﴾ جواب الاحق السكوت
اذ انطق السفية فلا يجبه *

* نغير من اجابته السكوت

بالصبر وطول الزمان يتوصل الى مراده الانسان

مادام الرأس موجودا لا ينقص له طرف يوش الذي
شق الاشداق تكفل لها بالارزاق

العارف تكفيه الاشارة

لا تتلاقى الجبال مع بعضها بعض وانما الرجال
يلاقى بعضهم بعضا

من حفر بئرا لآخيه فانه يقع فيه - من ينوى
الشر يلتقيه

Ventre affamé n'a point d'oreilles.

L'homme de mérite connaît le mérite.

Toute parole à son temps et tout bon mot à sa place.

Par la droiture tu as été sauvé.

Qui se ressemble, s'assemble.

A sottise demande point de réponse.

Avec du temps et de la patience on vient à bout de tout.

Il ne manque pas de chapeaux à qui a bonne tête.

A bon entendeur demi mot.

Les montagnes ne se rencontrent pas, mais les hommes se rencontrent.

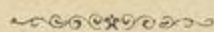
A qui mal veut, mal arrive.

شکم کرسنه کوش ندارد
قول مردان جان دارد
هر سخن وقتی و هر نکته مکانی دارد

براستی رستی (مسدی)

راستی موجب رضای خداست *

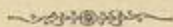
* کس ندیدم که کم شده از ره راست

(مسدی)

* کبوتر با کبوتر باز با باز *

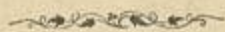
* کتد ما بجنس با بجنس برواز

(مؤلفه)

* نباشد نزد اهل عقل و دانش *

* به از خاموشی ابله را جوابی

بزمان و صبر دست رس بر همه چیز میشود

تا بود صبر بهر او باشد کلاه

حار فانرا اشاره کافیت

کوه بکوه نمیرسد آدم با آدم میرسد

هر که در حق برادر خود چاه کند اول خودش در او افتد

اجتمهش بطنك قولانغی اولماز
اهل ناموسده سوز بر در
هر سوزك وقتی وار و هر نكته نكیری

﴿بیت﴾

اولور الله راضی طوغری قولدن *

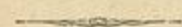
* کم اولمش کور مردم بن طوغری پولدن

﴿بیت﴾

* باغده (هر قوش مانند یله اوچار) اما چه سود *

* دلبر طوطی منش زاغ ایله الفت کوسترر

﴿مصرع﴾

سکوت ایتمک کبی نادانه عالمده جواب اولماز

زمان و صبر ایله هر شیئه دسترس اولنور

کله صاغ اولنجه دنیاده کلاده ا کسلک دکل

عارف اولنه یارم کله کافیدر

طاغ طاغنه قوشمز انسان انسانه قوشور

ال ایچون قیوقازان ک ابتدا کندی دوشر

حسن الذكروالتناخيرمن الغنا

﴿شعر﴾

* ان حسن الاسم يختلف صاحبه

* ان يمت فالاسم حتى ناسسبه

من نقل اليك فقد نقل عنك ﴿شعر﴾

* وجميع من عاب السوى لك خائن

* يسدى عيوبك للسوى ان غابا

الحساب بالثقال والمحبة بالقنطار

نحنن في التفكير والله في التقدير

الماء ينقر الصخرة الصمبار شحة قطرة قطرة

رأس الحكمة مخافة الله

العلم في الصغر كالنقش في الحجر - التعليم في الصغر

كالنقش على الحجر

لم يضع من مالك ما علمك

السكوت اقرار

القناعة كنز لا يفنى - قال الله تعالى فلتحيينه

حياة طيبة هي القناعة ﴿شعر﴾

* ان كان لا يغنيك ما يكتفيك

* فكل ما في الارض لا يغنيك

مجد التاجر في كيسه ومجد العالم في كراريسه

Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée.

Celui qui fait des rapports sur le compte des autres, fait aux autres des rapports sur son compte.

Les bons comptes font les bons amis.

L'homme propose et Dieu dispose.

Goutte à goutte l'eau perce la pierre.

La crainte de Dieu est le principe de la sagesse.

Ce qu'on apprend jeune se grave dans la mémoire

L'argent que vous coûte une leçon n'est pas de l'argent perdu.

Qui ne dit mot consent.

Contentement passe richesse.

La gloire du négociant est dans sa bourse, celle du savant dans ses cahiers.

نام نیکو از توانگری بهتر است

(مؤلفه)

هر که ارد سخن غیر تو *

* برد از توبه کن نیز سخن

(سعدی)

هر که عیب دکران پیش تو اور دشمن *

* بی گان عیب تو پیش دکران خواهد برد

یاری یاریست حساب حساب

ز ماتدیر از یزدان تقدیر

قطره آب چکیده چکیده سبک سخت را - و راج میکنند

(مؤلفه)

از خداوند ازل دائم برتر *

* رأس حکمت از خدا ترسیدن است

اموختن علم در بجه کی چون نقش بر سنگ باقی میماند

پولی که برای موختن علم و معرفت صرف شود بضرایع

نمیرود

سکوت از اقرار است

قناعت تو کج جوادان دان (سعدی)

* ای قناعت تو انکرم کردان

* که در ای تو هیچ نعمت نیست

شرف تاج در کیسه اش است و شرف عالم

در کتابش

ذکر جلیل الیه یاد اولی غنادن دها اولاد در

الل عینی سو بلین سنسکنی ده سویلر

﴿بیت﴾

اللارک عینی هر کم ساکا بر برکتورر *

* شبهه سز غیره سنث عیبکی داخی کو ترر

دوستلق قنطار له آلس ویرش منثقال الیه

بزدن تدبیر جناب رب قدیر دن تقدیر

صودامله به دامله به قتی طاشی دلر

﴿مؤلفه﴾

هر زمان الیه خوف اللهدن *

* رأس حکمت مخافة الله در

چو جلقده تحصیل اولنان علم طاشده اولان

نقش کبی باقی قالور

علم و معرفت او کز نمک ایچون صرف اولنان ایچمه

ضایع اولنر

سکوت اقرار دندر

قناعت تو کتمز خزینه در ﴿بیت﴾

* جیفه دنیاد کل کر کس کبی مطلوب عزیز *

* بر بلوک عنقار لز قاف قناعت بکلرز

تاجرک مجد و شرفی کیسه سنده در و عالم شرفی

کتابنده

ظن العاقل خير من يقين الجاهل

La conjecture d'un sage vaut mieux que la certitude d'un fou.

الحق يعلو ولا يعلى عليه

La raison du plus fort est toujours la meilleure.

الحق متر

Toute vérité n'est pas bonne à dire; la vérité est amère.

الردى ردى كلما جلوته صدى

A laver la tête d'un âne (ou d'un tigre) on perd sa lessive.

﴿شعر﴾

إذا كان أصل الجوهر الصفو قابلا *

* يؤثر فيه حسن تربية الصقل

وإما حديد ذاب من خبث الصدا *

* فهذا محال الصقل في مدرك العقل

من زرع المعروف حصدا الشكر

Celui qui sème de bienfaits recolle.

بيض اليوم أحسن من دجاجة الغدا

L'œuf d'aujourd'hui vaut mieux que la poule de demain.

الحياة أفضل من المال

Ma peau est plus proche de moi que ma chemise.

الحيل تعود على فاعلها

La tricherie revient à son maître.

يجرب إبليس في ذنبه

Il tire le diable par la queue.

الحصان الهدية لا ينظر للجامه

A cheval donné on ne regarde pas à la bride.

المحتمل لا يقدر يعمل الحيلة مع ذى الحيل

Fin contre fin ne fait pas bonne double.

لم يكن متكبرا أكثر ممن اغتنى بعد الفقر

Il n'y a rien qui soit plus orgueilleux qu'un riche qui a été pauvre.

(لؤافه)

ظن و شك اهل عقل و عرفان *

بہتر بود از يقين نادان *

حق دانما قابلیت

حرف حق تلخت

(سعدی)

ز بد اصل نیکی مدارید امید *

که ز کی بشتن نکردد سفید *

(دل)

چون بود اصل کوهری قابل *

تربیت را در و اثر باشد *

هیچ صیقل نکونند کرد *

اهنی را که بد کهر باشد *

هر کسی آن در و عاقبت کار که کشت

تخم مرغ امروز بہتر است از ماکیان فردا

زند کافی از مال و ملک بہتر است

حیلہ حیلہ باز راجع بخود شود

عز از یل را از دشمن میکند

اسپی کہ میشکش باشد بکامش نظر نمیشود

حیلہ باز حیلہ باز را بازی توانداد

از کدابی توانگر تره مسگر تر نیست

عاقبت ظن و شبهہ سی جاہالک یقینندن اولادر

اقوانک ادعای دأئما اعلادر

حق سوزا جیدر

قارہ یومقلہ اعارماز اصلا

(قطعه)

قابل فیض اولورسه بر جوهر *

* تربیت ایتسه اولور انده اثر

ایلز هیچ بر جلا تاثیر *

* دمورک اصلی اولسه بد کوهر

نہا کرسک آنی بیچرسن

بوکونکی عیورطہ یارنکی طاوقدن ایودر

حیات مالندن دها ایودر

دوباره جیلوق صاحبنہ عائدا اولور

شیطانی قویروغندن چکر

بخشش اولان آنک دیز کیننہ باقلماز

حیلہ کار حیلہ کارہ ایوجہ ایکی یوزلیلک ایده من

دلنجی ایکن ز نکی نلغش اولاندن زیادہ متکبر یوقدر

كل شيء له دواء الا الموت
من يأكل وز السلطان يرجع ريشه ولو بعد مائة عام

عند العطاء أحباب وعند الطلب أعداء
الفعام يقول كل الناس في يده أمير

من يجرى خلف أرنيين لا يمسك الا واحد منها

نبع الكلاب لا يضر بالحساب - بالقمر

﴿شعر﴾

تريد العلم ثم تنام ليلا *
يتقضى العمر في طلب المحال *

﴿في أصحاب المناصب الجليلة﴾

الملك - السلطان

أمير - خديو * ابن الملك

ملك ابن ملك

ملك مطلق

ملك مقيد - حكمدار أو والي

الصدر الاعظم * وهو الوزير المفوض النائب
عن الحضرة السلطانية وجميع الوزراء التابعين له

Il y a remède à tout, hors à la mort.

Qui mange l'oie du roi cent ans après
en rend les plumes.

Amis au prêter, ennemis au rendre.

Chacun est maître chez soi, dit le char-
bonnier.

Qui poursuit deux lievres à la fois n'en
prend aucun.

Aboyer après la lune.

C'est au prix de longues veilles qu'on
acquiert la gloire.

Dignités.

Empereur.

Roi, Prince.

Roi héréditaire.

Roi absolu.

Roi constitutionnel; Vice-roi.

Grand-vizir.

جز از مرگ هر درو دار در ۱۰۰

هر که قاز پادشاه بخورد بعد از صد سال برایش را

پس باید داد

در وقت عطا دوست است و در هنگام طلب دشمن

ز کال فروش گوید هر کس در خانه خود اقا است

هر که در پی دو خر کوش و دو دیکش را نیکبرد

(مؤلفه)

* کر کند نادان دانا را چهاره قدح و دم *

* ناید از لاییدن سگ ماه تابان را زیان

(مؤلفه)

* علم را هر که طلب کرده و خوابد همه شب *

* عمر ضایع کند او در طلب امر محال

(در میان اصحاب جاه و مراتب)

شاه - پادشاه - شهریار

داور - نواب - شاهزاده

حکمرانی را گویند که بعد بحد حکمدار باشد

حکمران مستقل

حکومت مقید - حکمدار را گویند که حکومت در تابع

باشد

وزیر کل - صدراعظم - وکیل مفوض و نائب

پادشاه است و همه وزراء تابع اویند

اجلدن بشقه هر شینک علاجی وار

پادشاهک قازینی بین یوزیلدن صکره تویرینی

کیرو ویر

عطا وقتنده دوستدر و طلب وقتنده دشمن

کوبرجی سویلهر کس کند ی خانه سنده آغادر

ایکی طاوشانی بردن قوغه لیان هیچ بریسنی طوته من

(مؤلفه)

* ماه منیره قارشو طوروب عوعوایتسه کلب *

* کلز ضیاء ماهه بکم ذره جه خلل

(مؤلفه)

* عمرنی ضایع ایدرامر محال ایچون اوار *

* طالب علم اولوبده کیجه را و بقوا ویر

(اصحاب مناصب و مراتب جلیله بدائیر)

خنکار - پادشاه - سلطان

خدایو * پادشاهزاده

اباعن جد حکمران اولان برقرال

صورت مطلقه ایله حکومت ایدن برقرال

حکومت مقیده - حکومت مشروطه صاحبی

برقرال

صدراعظم * پادشاهک وکیل مفوض و مطلقتی

اولوب چله وزرا کاتبعدر

وزير الخارجية * وظيفته النظر في جميع
المصالح والامور السياسية الجارية بين دولته
وبين الدول الاجنبية

Ministre des Affaires Étrangères.

وزير الداخلية * وظيفته ادارة الداخلية وتعيين
مأمور الملكية بمقتضى الارادة السلطانية الى
الولايات

Ministre de l'Intérieur.

وزير المالية * وظيفته النظر في خزينة أموال
الحكومة وبمعرفة صرف المعاشات والمرتببات
العسكرية والملكية وغيرها

Ministre des Finances.

ناظر المعارف العمومية * مأموريته ادارة
المكاتب والمدارس والتأمل من الكتب والرسائل
والمنع من اشهار وطبع ما استعمل على شيء ينافي
الديانة ومكارم الاخلاق وأما في مصرفان المنع
من اشهار ذلك منوط بنظارة الداخلية

Ministre de l'Instruction publique.

ناظر الاوقاف * نظارته على أوقاف خيريه
وأهليه وحل المشكلات بين أرباب الاستحقاق
على حسب شروط الواقف الخيري كالوقف على
المساجد والعلماء والفقراء والاهلي على الذرية

Ministre des Wakfs.

مأمور الضبطية * مأموريته أمنية البلاد من
السارقين والمتشاجرين وأهمل الفتن والفساد
واللصوص وقطاع الطريق ونحوهم

Préfet de Police.

وزیر امور خارجیه ☞ نظارت کتدبر جمله امور سیاسی
و مصالح که میان دول اجنبیه و دولت قیوم خود
جریان نماید

داخلیه نظری ☞ بمصالح داخلیه نظارت کند و نیز
باقضای امر و اراده پادشاه مأمورین ملکیه را بولایتهما
تعیین نماید

مستوفی الممالک ☞ خزینه حکومت را نظارت نماید
و مواجبات و مرتبات سرباز و ماهیه مأمورین ملکیه
و غیره بمعرفت او صرف خواهد شد

وزیر علوم ☞ مأمور است بداره مدارس
و دبستانها و نیز نظارت کند بکتب و رسائل و اگر
مناقی دیانت و مضار اخلاق چیزها شامل بود او را
از جاب و انتزاع منع مینماید لکن چو این امر منع و چه
رخصت چاب نمودن در مصطلح نظارت داخلیه است

وزیر اوقاف ☞ مأمور است بداره اوقاف خیری
و اهل و نیز میان ارباب استحقاق مشکلاتی که واقع گردد
بنا بشروط واقف حل و تسویه مینماید ☞ وقف خیری
آنستکه بمساجد و علماء و مساکین و فقرا شده باشد
وقف اهل بدیلت

کلانتر ☞ مأمور است بمحافظه و وقایه کردن مملکت را
از دزد و راهزن و اهل را از شورش و شر و فتنه و فساد

خارجیه نظری * دولت متبوعه سیله دول
اجنبیه میاننده جریان ایدن جمله مصالح و امور
سیاسیه به نظارت ایدر

داخلیه نظری * داخلیه نك اداره سنه و اراده
پادشاهی اقتضا سنجه مأمورین ملکیه نك ولایته
نصب و تعیینه نظارت ایدر

مالیه نظری * خزینه حکومت و عسکری
و ملکی مأمورینك معاشات و همی تبا تیله مصارفات
سائر به نظارت ایدر

معارف نظری * مکتبلك اداره سنه و برده
هر نوع کتب و رسائله باقوب دیاتمه منافی و مکارم
اخلاقه مضر آنده بر شیء کور رسه نشر و طبعی
منع ایلمکله مأموردر فقط اشبو منع ماده سی
و یا خود رخصت طبعی مصرده داخلیه نظارتنه
عائد در

اوقاف نظری * خیریه و اهلیسه و وقفله
نظارت ایدوب ارباب استحقاق میاننده بر مشکلات
وقوعنده واقفك شرطی موجب سنجه حل و تسویه
ایدر وقف خیری شودر که مساجد شریف و علمایه
و مساکین و فقرایه و وقف اهل دخی یا لکنز اولاد
واقربایه وقف اولاندر

ضبطیه نظری * مملکتی سارق و اهل فساد
وقین و اشراردن و وقایه و محافظه ایلمکله مأموردر

ناظر أو أمين الكمرل * وظيفته أخذ عوايد
على البضاعة التجارية التي تصدر من ...
وترد إلى البلاد الداخلية والخارجية

ناظر الامور النافعة أو الاشغال العمومية *
مأمور به النظر في عمل الطرقات والقناطر
وتحوشها من الابنية العمومية

سفير كبير * رسول من ملك إلى آخر

قنصل * قنصل جنرال

وكيل القنصل

كاتب المعية السفارة

ترجمان السفارة

تشرى فاقى الخارجية

سرتشرى فاقى

Directeur des Douanes.

Ministère des travaux publics.

Ambassadeur.

Consul. Consul général.

Vice-consul.

Attaché à l'ambassade.

Interprète de l'ambassade.

Introducteur des ambassadeurs.

Grand-Maitre des cérémonies.

﴿ في ضباط العسكرية ﴾

أمير الجيش أو رئيس الجيش * تحت أمره
وقوماندايته جميع العساكر السلطانية وادارتهم

مشير الاوردو * وهو يحكم على ٣٠٠٠٠ نفرا

فريق

= ٤٠٠٠

* أميرلوا

= ٢٠٠٠

* أميرالاي

= ٠١٠٠

* بيكباشي

Dignitaires Militaires.

Ministre de la Guerre.

Maréchal.

Général de division.

Général de brigade.

Colonel.

Chef de bataillon.

امین کمرک چ مأمور است باخذ کردن رسوم از متاع
و کالای تجاری که از ممالک اجنبی و داخلی وارد شود

ناظم الملک چ مأمور است بمباختن راهها و پل و عموم
بنایابی که اعمال میشود

فرستاده بزرگ چ مأمور است که از جانب پادشاهی پیادشاه
دکرفرستاده باشد

کارپرداز چ کارپرداز اول

وکیل کارپرداز

کاتب معیت سفارت

ترجمان سفارت

تشریفات خارجی

ایش اغاسی باشی - سر تشریفات

(در بیان سرکردهای سرباز)

سپهسالار چ همه سرباز شاه تابع امر و حکم او است
و بجملة اداره ایشان نظارت نماید

امیر تومان بر ۳۰۰۰۰ نفر حکم نماید

میر پنج

سر تیب اول بر ۴۰۰۰

سر تیب دوم بر ۲۰۰۰

سر تیبک بر ۱۰۰۰

رسومات - کمرک ناظری * ممالک اجنبیه
و داخلیه مدن و روادین متاع واقشه دن رسم
آلغه مأمور در

نافعه ناظری * عموم پولرک تسویه سنه و کوپری
و ابده لک اعماله نظارت ایدر

یولک ایلیچی * بردولته دن آخر بردولته ارسال
اولنان مأمور

شهبندر * باش شهبندر

شهبندروکیلی

سفارت معیت کاتبی

سفارت ترجمانی

خارجیه تشریفات تجیسی

باش تشریفات

(ضابطان عسکری به دایره)

سر عسکر * جمله عساکر شاهانه زیر قومانده
سنده بولنوب هر براداره لینه نظارت ایدر

اوردومشیری ۳۰۰۰۰ نفره قومانده ایدر

فریق

لوا ۴۰۰۰

میرالای ۲۰۰۰

بیک باشی ۱۰۰۰

يوزباشى * وهو يحكم على ١٠٠ نفرا
باشجاويش
ملازم

﴿ في المجالس ﴾

مجلس الوكلاء أو المجلس الخصوصى * وهو
مركب من شيخ الاسلام وسائر الوزراء وبعض
أعيان المتوظفين تحت رياسة الصدر فإذا عرضت
نازلة مهمة فللصدر عقدها المجلس تعرض من
جميع النوازل السياسية المهمة

بارلمنتو - مجلس المبعوثان - مجلس نواب الامه
وهو مركب من الذوات المنتخبين من طرف الملة
وفي ممالك الاجنبية يجتمع هذا المجلس مرة في كل
سنة ويستمر خمسة أو ستة شهور وتشرهذا كراتهم
كل يوم بواسطة الجرايد

مجلس العدليه * وهو مركب من أكبر
المتوظفين وأعيان المملكة ويتقسم على ثلاثة
أقسام * فأمورية القسم الاول النظر في الامور
الملكية السياسية * والقسم الثاني تهذيب
القوانين وشرح مشكلاتها * والقسم الثالث
التأمل والحكم فيما يحدث من الجنايات ونحوها

Un capitaine

Un sergent-major.

Un lieutenant.

Conseils.

Conseil privé des Ministres.

Parlement ou Sénat

Conseil de la Justice

سلطان
یا ورا دل
وکیل باشی

(در مجالس)

مجلس وکلا * مرکب بود از شیخ الاسلام و وزیر
و بعض ذوات کرام از اصحاب مواجب و در زیر
ریاست صدر اعظم منعقد شود و هرگاه مصلحتی مهم
بصدر اعظم روی بد پر این انجمن را عقد نماید و جمله امر مهم
سیاست را باین مجلس حواله کند

پارلمنتو - مجلس ملت * مجتمع است از ذواتی که
از جانب ملت منتخب شده و در ممالک اجنبیه این
مجلس هر سال منعقد گردد و پنج شش ماه دوام نماید
و درین مدت جمله مصالح دولت و ملت را در موقع
بحث و مذاکره در آورند و هر روز مذاکره که جریان
ناید بواسطه روزنامه نشر و اعلان کنند

مجلس دیوانخانه عدلیه * مرکب از نامورین کرام
و اعیان مملکت است و بر سه قسم منقسم است
(نخستین قسم) بامور سیاست ملکیه و (قسم دوم)
بتنظیم و ترتیب قوانین بود و حل مشکلاتش و (قسم سوم)
بجانیات و مانند این هر دو عوالی که صادر شود نظر نموده
حکم نماید

یوزباشی
باش چاوش
ملازم

(مجلسلره دائره)

مجلس خاص وکلا * صدر اعظمک تحت
ریاستنده اوله رقی شیخ الاسلام و سایر وزراء الیه
اصحاب و ظائفندن بعض ذواتدن مرکب اولوب
صدر اعظمه مهم بر مصالحت ظهورنده بوجلسی
عقدایلر و جمله امور مهمه سیاسییه بی بوجلسه
حواله ایدر

ملت مجلسی * ملت طرفندن منتخب ذواتدن
مرکبدر ممالک اجنبیه ده هرسنه بوجلس کشاد
اولنور ویش التی ماه دوام ایدوب حکومت و ملتک
جمله مصالحنی موقع مذاکره به وضعله مدت
ختامنه دکین جریان ایدن مذاکرات یومیسه
جریده لر واسطه سیله نشر و اعلان قلمنور

مجلس احکام عدلیه * نامورین کرام و اعیان
مملکتدن مرکب اولوب اوج قسمه منقسمدر
* (قسم اول) * ملکیه به متعلق امور سیاسیسته
* (قسم ثانی) * قوانین جدیده نک تنظیم ترتیبسه
مشکلانک حلنه * (قسم ثالث) * واقع اولان
جنایاته و بویکا بمائل دعوا لره باقوب
حکم ایدر

مجلس الصحة * وهو مركب من اطباء للنظر
في صحة العموم

﴿ في المحاكم ﴾

المحكمة الشرعية
المحكمة الرومانية أو الرهبانية
محكمة الدرجة الاولى أو الابتدائية
محكمة الاستئناف أو ديوان الاستئناف
مجلس تمييز الحقوق
المحكمة النظامية أو القانونية
محكمة الجنايات
المحكمة الجزائية
ديوان المحاكمات العسكرية

﴿ في العنوان والاقاب الى السلطان واصحاب ﴾

﴿ المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات ﴾

﴿ الى ملك ﴾

العنوان واللقب * مولانا ذوالشوكة والعظمة
السلطان الاعظم * وانخافان الانغم
* أجل الخواقين العظام * وقطب
فلك السلاطين الكرام * ذوالمفاخر
التي شهر بفضلها الخاص والعام *
والمآثر التي ترتفع على الثريا وتكأثر
الغمام * اسكندر الاوان * وباسط
بساط الامن والامان *

Conseil sanitaire

Tribunaux

Cour religieuse Musulmane.
* Ecclésiastique.
Tribunal de Première Instance.
Cour d'Appel.
Tribunal de Deuxième Instance.
* Civil.
Cour d'Assises.
* Criminelle.
* Militaire.

*Adresse et titre pour un Empereur,
un Gouverneur, et pour toutes les
personnes de dignités.*

A un Souverain.

Adresse : A Sa Majesté l'Empereur (ou
Roi) de.

دیوان اطباء ❖ مرکب از نامورین حکما است
و بحفظ صحت عموم اهالی را نظارت نماید

(در بیان محکمه)

محکمه شرعی

محکمه روحانی

محکمه درجه اول

دیوان استیناف

محکمه تمیز حقوق

محکمه قانون و نظام

محکمه جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات سر باز

(در بیان عنوان و القاب و بعض تعبیرات)
(که پادشاه در باب مراتب و جاه نوشته میشود)

(پادشاه)

عنوان و لقب ❖ با علی حضرت کیوان رفعت

خورشیدرایت ❖ شمس فلک تاجداری ❖

مهر افق شهر یاری ❖ برازنده دیم صاحب

کلای ❖ شقراطر از لوزم شاهنشاهی

❖ پادشاه عالم پناه ❖ دارادگاه ۰۰۰

مجلس صحیه ❖ مأمورین اطباء را مر کبدر
عموم اهالی را حفظ صحت نظارت ایدر

(محکمه لره دائر)

محکمه شرعی

محکمه روحانی

محکمه ابتدائیه

محکمه استیناف

مجلس تمیز حقوق

محکمه نظامیه

محکمه جنایات - مجلس جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات عسکریه

(پادشاه و اصحاب مناصب و مراتب جلیله یا زیله)
(حق عنوان و القاب به بعض تعبیرات دائر)

(پادشاه)

عنوان ❖ مهر ضیا کسرت فلک جهان بینی ❖ مطلع

فلق الصبح شهامت سلطانی ❖ حرز

الامانی ارباب آمال ❖ سبع المثانی

کتاب جاه و جلال ❖ سبب آسایش عالم

❖ و باعث اقتضار کافه امم ❖ بدر منیر

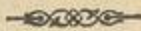
آسمان دولت ❖ وغره غرای اوج

سلطنت ❖ ولی النعم عالم ❖ و شهنشاه

سلیمان حشم ۰۰۰

غيره * السلطان الاعظم * والحقان الانعم *
 ناشر لواء العدل على رؤس الامم *
 وضام تمليل السيف على صرير القلم *
 وعاقده ألوية فنون العلم والفضل *
 وشاهر بوارق سيوف الحلم والعدل *
 المالك لرق العليا * ونقر ملوك بني
 الدنيا * معدن العدل والنقل واليمن
 والامان * الممثل قوله تعالى ان
 الله يأمر بالعدل والاحسان *

الخاصة * اني بكل احترام وجزيل العبودية *
 يامولانا ذوالعظمة الملوكية لجلالات ذات الشوكه
 اذل العباد الطابع الامين
 فلان

الى الوزير الاعظم

العنوان * الوزير الاعظم * والمشير الانعم *
 والدستور الاكرم * ومدبر أمور جمهور
 الامم * الجامع مرتبتي العلم والعلم
 * والخاصة فضيلتي السيف والقلم *
 سيد الوزراء الافاضل * جامع اسباب
 الحلم والفضائل * طراز المملكة
 الملكيه * سيف الدولة السلطانية *
 ولسان صولة الخاقانية * مؤسس
 قواعد الاقبال برأيه الصائب *
 ومشيدي اركان الصولة والاجلال بفكره
 الثاقب * صاحب العز والاجلال *
 صاحب الاذبال والاقبال *

Titre: Sire,

Conclusion: Je suis avec le plus profond respect.

Sire, de Votre Majesté, le très humble, très obéissant, et très fidèle sujet. N. N.

A Son Altesse le grand Vizir d'État.

Adresse et Titre: A Son altesse le Grand-Vizir.

در صورت دیگر ❀ اعلیحضرت کردن شمت قدر قدرت
 زهره جرج سلطنت و کامکاری ❀ و دره
 درج عظمت و شهر یاری ❀ خسر و اعظم
 ❀ خدیو انجم چشم ❀ جمشید جاه ❀ داراب
 و سگانه ❀ وارث تاج و تخت . . .
 شاهنشاه اعظم بالاستقلال کل ممالک . .
 ❀ حاضر اقدس اعلیحضرت شاهنشاه عالمیناه
 معروض میشود ❀ و یا باستان فلک باسیان
 اعلیحضرت پادشاه قدر قدرت تقدیم نماید
 کمترین چاکر فرمانبردار

فلان

(بوزیر کل)

عنوان و لقب ❀ جناب جلالت و نبالت نصابا ❀ محبت
 و فحامت انقبابا ❀ کفایت و کفالت مآبایا ❀
 مسند نشین ایوان وزارت کبری ❀ و بالا کزین
 محض صدارت عظمی ❀ مشید ارکان دولت
 العلیة . . و ممد بساط السلطنة السلطانية ❀
 برانزده و سادة علیای دوات و اقبال ❀
 فرانزده لوای سپهر اعتلای سعادت و اجلال
 پادشاهی ❀ ارسطورای دانش پذیر ❀
 و مشیر مشتری تدبیر ❀ آفتاب نظیر ❀
 وزیر اعظم ❀ و دستور مکرم . . .

لقب ❀ شوکتلو مهابتلو قدر تلو کرامتلو عظمتلو
 پادشاهمز افندمز حضر تری
 خاتمه ❀ مبارک و محترم خاکبای مکارم احتوای
 شاهانه - خاکبای املخشای شهنشاهی
 - خاکبای امر وای خلافت پناهی -
 خاکبای معد لتمنای شهر یاری لرینه ❀
 (یا خود) ملجاء و پناه عالمیان اولان سده
 سنیه (و یا) عتیبه کواکب کوبه
 و سده سنیه سماهر تبه حضرت شاهانه به
 کمال تضرع و ابتهال ایله تقدیم عرض حال
 چاکری به اجتسار قلنسده اولیای باده
 و هر حالده امر و فرمان پادشاه عالمیناه
 افندمز کدر چاکر کینه لری
 فلان

﴿صدراعظمه﴾

عنوان ❀ وزیر معالی سمیرا سوط و تدبیر ❀ رونق
 افزای مسند وزارت کبری ❀ و پیرایه
 بخشای مقام جلیل صدرا ت عظمی ❀
 موشکاف غوامض امور ❀ و مدار
 انحلال معضلات جمهور ❀ مشید
 ارکان دولت قوی شوکت ابد مدت ❀
 و تنظیم و تنسیق ساز مصالح ملک و ملت ❀
 وزیر اعظم و مفخم . . .

اللقب * حضرة دولتو نعامتو الوزير
المكرم والمعظم

الخاتمة * أتشرف بأن أكون بجزيل الاحترام
مولاي الوزير المعظم والمفخمة ...
لدولتكم (الخ)

﴿الى وزير المعارف﴾

العنوان * الى ذى الدولة الوزير ... الانخم
ناظر المعارف العمومية
لقب * حضرة ذى الدولة الوزير الانخم

الخاتمة * أتشرف بان أكون بجزيل
الاحترام ...
مولاي الوزير الانخم ... لدولتكم
(الخ)

﴿الى والى﴾

العنوان * الى ذى الدولة سيدى ... الانخم
والى ولاية ...
اللقب * سيدى ذى الدولة والى الانخم
الخاتمة * (كأرايت قبله)

Son altesse le Grand-Vizir

Conclusion: J'ai l'honneur d'être avec
une respectueuse considération etc.

Au Ministre de l'instruction publique.

Adresse: A Son Excellence, le Minis-
tre de l'instruction publique

Titre: Monseigneur le Ministre.

Conclusion: J'ai l'honneur d'être
avec une respectueuse considération,
Monsieur le Ministre, de Votre Excel-
lence etc.

A un Gouverneur

Adresse: A Son Excellence Monsieur,
le Gouverneur de.

Titre: Monsieur le Gouverneur.

Conclusion: Veuillez agréer etc.

در صورت دیگر حضرت ارسطو فطرت و الامتزازت

جلالتآب و فخرت نصاب و وزیر اعظم

۰۰ ادام الله جلاله رابعه ان . . .

خاتمه و نظرفیض منظر جناب جلالت و فخرت

نصاب وزیر کل شرف افتخار پذیرد -

بمخضور جناب جلالتآب فخرت نصاب

مشرف گردد (الخ)

(به وزیر علوم)

عنوان و جناب مستطاب جلالتآب اجل اکرم . . .

وزیر علوم عمومی

لقب و جناب مستطاب جلالتآب فخرت نصاب

سعادت اکتساب اجل اکرم افخم . . .

خاتمه و خدمت ذی سعادت و (دیا) نظر معارف

پرور جناب مستطاب فخرت نصاب . . .

مشرف گردد (الخ)

(به والی دیا حاکم)

عنوان و جناب . . . والی والا شان . . . ولایت

لقب و جناب مستطاب فخرت نصاب جلالتآب . . .

خاتمه و (چنانچه سابقا ذکر شد)

لقب و دولتلو فخرت و حضرت تری

خاتمه و حضور معالی موفور حضرت صدر

اعظمی و حضور معالی نشور حضرت

صدرا تپناهی لرینه عرض و تقدیم *

خاکبای و کالتیناهیلرینه تقدیم عریضه

چاکری به ابتدار قلندی اولیابنده

(الخ)

(معارف ناظرینه)

عنوان و معارف عمومی ناظرینه

لقب و دولتلو آفندم حضرت تری و یا خود

سعادتلو آفندم حضرت تری

خاتمه و ذات محاسن صفات سامیلرینه و یا خود

حضور معارف نشور داوران لرینه تقدیم

عریضه چاکری به ابتدار قلندی اولیابنده

(الخ)

(والی به)

عنوان و فلان ولایت جلیله ناک والی ولا شانی

. . . حضرت تری

لقب و دولتلو آفندم حضرت تری

خاتمه و (بالاده ذکر اولندیغی مثللو)

﴿ الى سفير ﴾

العنوان * لسعادة السيد فلان سفير دولة ...
النجيمة في ...

اللقب * سيدى سفير المنجم ...

الخطاه * تعطف بقبول ... (الخ)

﴿ الى قونسولس جنرال ﴾

العنوان * الى صاحب السعادة السيد فلان
قنصل جنرال الدولة النجيمة في ...

اللقب * سيدى القنصل العمومى (الخ)

﴿ عنوان على ظهر المكاتب ﴾

جناب الخواجه ... تاجر ... فى الشارع
القلاىى نمرة ١٥

فى مصر

لجناب الخواجه فلان المحترم

فى الاستانه

﴿ رفاع الدعوات ﴾

جناب الحبيب الاعز الاكرم فلان
غب سؤال خاطر كم العزيز نرجو ان تشر فواء منزلنا
يوم الاربع القادم الساعة الخامسة مع حضرة
قريبتكم المصونة للغداء عند رفيقكم هذا وبذلك
تزيدونى من احسانكم

A un Ambassadeur.

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
l'Ambassadeur de Sa majesté l'Em-
pereur de.

Titre: Monsieur l'Ambassadeur

Conclusion: veuillez agréer etc.

A un Consul général

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
le Consul Général de.

Titre: Monsieur le Consul Général etc.

Adresse.

Monsieur
Négociant de
Rue N°. 45
au Caire

Monsieur:

Constantinople.

Billets d'invitations

M. et Mme. G. prient M. et Mme.
B. de vouloir bien venir dîner avec
eux, mercredi prochain à cinq heures,
et leur présentent leurs meilleurs com-
pliments.

(بضیر)

عنوان ✽ بجناب جلالتآب . . . سفیر فلان
دولت فخمیه در فلان ولایت .

لقب ✽ جناب اصالت نصاب جلالتآب . . .
خاتمه ✽ سزاوار قبول فرماید (الخ)

(جنرال قونسلوس یعنی بکار پرداز اول)

عنوان ✽ بجناب مستطاب اصالتآب جنرال قونسلوس
فلان دولت فخمیه در فلان ولایت

لقب ✽ عالیجاه مجرد و نجردت همراه قونسلوس
جنرال (الخ)

(عنوان بر پشت نوشتجات)

در محروسه مصره

بجناب . . . تابع . . .

در کوچه ۱۵ نمبره مقیم . . .

در اسلامبول . . .

بجناب . . . میرزا . . . رسیده باد

(دعوت نامها)

دوست عزیز بزرگوارم فلان

بعد از سؤال خاطر عزیز را میگویم که روز چهارشنبه
ساعت از پنج باحرم محترمه تان برای تناول غذا
منزل داعی را مشرف فرمایند که باعث ممنونی
و شادمانی بنده خواهد شد باقی بقای تو خواهم

(سفیره)

عنوان ✽ فلان دولت فخمیه سنک . . . مقیم
سفیر . . . حضر تلی نه

لقب ✽ اصالتلو سفیر . . . حضر تلی
خاتمه ✽ قبوله شایان بیورمق باینده (الخ)

(جنرال قونسلوس یعنی باش شهبندره)

عنوان ✽ فلان دولت فخمیه سنک . . .
مقیم جنرال قونسلوس حضر تلی نه

لقب ✽ اصالتلو . . . قونسلوس حضر تلی
(الخ)

(محوررات ظرفلری اوزر لر نه یاز یله جق القاب)

محروسه مصره

۱۵ نوهرولی سوفا فاده مقیم . . .

فلان تجار . . .

استانبوله . . .

فلان افندی به وصول بوله

(دعوت تذکره لری)

عزیز دوستم

. . . . کله جگ چهارشنبه کونی ساعت بش
قرار لرنده فاملیای عصمتانه لریله برابر لاجل التناول
چا کرخانه لری نثر یقه رغبتله بنده لری قرین
مسار بیسه مار بیور لوق رجا و نیازی باینده

﴿جواب﴾

جناب الحبيب... المحترم
غيب أداء الاحترام والاكرام نعرض انه في أطف
ساعة وقدت علينا دعوتكم الكريمة التي
تأمرون بها تشرف للغداء في منزلكم العامر
فسنلبي أمركم ان شاء الله في الوقت المعين شاكرين
مكثام...

﴿غيره﴾

أيها الحبيب الاعز الاكرم...
غيب التحية والاكرام المرجو من حبكم أن تمنون
بأنسكم يوم الاربع القادم الساعة السادسة
للغداء وبذلك نغتنم فرصة مؤانستكم ولطفكم
ولا عدمننا كم...

﴿جواب﴾

حبيبي العزيز المحترم...
غيب الاكرام اللائق نعرض اننا بكل مسرة وقد
أجينا دعوتكم الانسية وسنسى لا عتنام أنسكم
في الوقت المعين ان شاء الله وأنتم على أتم المسرة
والحبور

﴿صورة أخرى﴾

حبيبي العزيز...
غيب أهذا أنسكم سلام ارجو ان أمكنكم غدا أن
تفضلوا الاءاء على غير تكليف وبذلك نغتنم أنس
الاجتماع بكم ولا عدمتكم

Réponse

M. et Mme B. auront l'honneur d'accepter l'invitation de M. et Mme G. et leur présentent leurs sincères compliments.

Autre

M. et Mme. D. prient M.E. de leur faire l'amitié de venir dîner avec eux mercredi prochain à six heures, et lui renouvellent tous leurs compliments.

Réponse

M.E. accepte l'invitation de M. et Mme. D. et leur fait mille compliments affectueux.

Autre

Cher ami, si vous n'êtes pas engagé pour demain, venez partager notre dîner sans cérémonie.

Ma femme et moi, nous serons charmés de vous avoir, croyez aux sentiments.

(جواب)

پس از ادای اعزاز و اکرام عرض میشود که در لطف
ادوان نامه خوشیامانه همانند ارستان رسید چون مضمونش
بنی بر دعوت داعی از برای تغذی در خانه حاهره
آنجناب بود انشاء الله وقت معین شرفیاب حضور
خواهم شد باقی باقی باشند والسلام

(در صورت دیگر)

دوست عزیزم . . .

پس از حمد و تائید محبت شما مندمعی هستم که روز چهارشنبه
آینده ساعت شش برای تناول غذا ببنده خانه
تشریف آورده آنجناب امر در و سرافراز فرمایند . .

(جواب)

دوست عزیزم

بعد از اکرام شایسته عرض مینمایم که بغایت خوشحالی
نامه محبت شما سرکار رسید و انشاء الله در ادوان
معلوم شرفیاب حضور خواهم شد باقی

(صورت دیگر)

جان عزیزم

پس از سلام و ودعای فراوان رجاء میشود که اگر امکان
باشد فردا برای صرف نهار بلا تکلیف بمنزل داعی
تشریف فرما شده که بد آنسب انس اجتماع فرصت
و قیمت شماریم باقی از دوستی کم نشوند

(جواب)

عزیز دوستم
. الطف وقت و اسعد ساعتده دعوتنامه
علیهلری و اصل و کمال نشاط و شادمانی حاصل
اوله رق امر والارینه انقیادا انشاء الله وقت
معینده خانه عالیترینه کلوب ذات سنیه لریله
مشرف اولنه جغی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. که جت چهارشنبه کوفی ساعت التي
را ده لرنده او یله طعامنه تشریفه میل و رغبت
و مصاحبت و موانست سنیله لریله شاورلرینی
مستغرق لجه حیوروسر و ریورمق القاسی باینده

(جواب)

عزیز دوستم

. کمال تشکر و ممنونیتله دعوت عالیترینی
قبول ایله وقت معینده مصاحبت بر میمنت
و موانست معالینقت والار یله مشرف اولمقلغه
مسارعت اولنه جغی باینده

(نوع دیگر)

بنم عزیز دوستم

. یاربین مشغولیتکز یوخسه بلا تکلیف
او یله طعامنه بنده کزه تشریفه میل و رغبت
و بصورتله عاجزلرینی نائل ایتهاج و مسرت
پیورملری نیازی باینده

﴿جواب﴾

أيها العزيز ...
 غب التحافكم بتيماني واكرامى أعرض انى قد
 أجبت دعوتكم المحبوبة طاعة و في غدا ان شاء الله
 أعنتم لذة اخلاصكم ومصافاتي وطال بقاكم
 مخلصكم
 فلان

﴿صورة أخرى﴾

أيها الحبيب ...
 غب المصافاة والاكرام أرجو من حكيم أن تهبوني
 أنسكم ليلة الاثنين ٢٥ كانون الثاني انصرف
 السهرة معا ولا حرمت لطفكم

﴿صورة استعفاء من دعوة﴾

سيدى الاجل الاكرم ...
 غب استعطاف شريف خاطر كم واداء فريضة
 الشكر لالطافكم أعرض انى من أيام قدار تبطت
 مع بعض أمثال سيدى من أهل الفضل على أن
 أكون عنده يوم الاربعاء فلذلك ألتس من حلمكم
 قبول عذرى ودمتم

﴿فى طلب المواجهة﴾

سيدى الكرم المحترم ...
 غب تادية ما يجب من فرائض الاحترام أعرض انه
 قد عرض لحسوبكم هذا أمور مهمة تستدعى ان
 أفاوض سيادتكم فيها فأرجو أن تعينوا لى فى أى

Réponse

Cher ami, J'aurai le plaisir de me rendre à votre aimable invitation, et de vous renouveler ainsi qu'à Madame A. mes sentiments de sincère amitié.
 Votre affectionné (etc)

Autre

M.R. prie M.D. de lui faire l'honneur de venir passer la soirée chez lui lundi 25 Janvier.

Refuser une invitation

M.B. est engagé depuis plusieurs jours pour mercredi; il supplie M. O. d'agréer ses excuses et l'assurance de tous ses regrets.

Demander une entrevue

M.B. aurait quelque chose d'important à communiquer à M.D. Il le prie de lui indiquer le jour et l'heure où il pourra se rendre chez lui. Il espère que

(جواب)

عزیزم

پس از اهدای دعا و تکریم عرض میشود که دعوت سرکار را اطاعت کردیم و انشاء الله فردا موافقت دهم و مودت آن جنس را تقویت می‌شماریم
باقی بقایت

(صورت دیگر)

دوست مهربان

بعد از خلوص و مودت رجا می‌کنم که در شب دوشنبه ۲۵ ماه کانون دوم مبارک انجمن خود سر فرزند فرموده تا با همدیگر شب را از سرور و فرح سحر کنیم باقی والسلام

(صورت عفو طلب کردن از دعوت)

بعد از استفسار خاطر مبارک و ادای واجبات شکر و ثنا عرض میشود که بنده چند روز است بابتض از باب دانش که چون سرکار باینده دستند بایشان و هر داده که روز چهارشنبه نزدشان باشم و بنا برین التماس می‌کنم که عذر مرا قبول و پذیر فرمایند باقی باقی باشند

(در دیدنی خواستن)

بعد از ادای واجبات احترام عرض میشود آنکه بعضی امور مهم بحقیق روی داده که مستلزم مواجبه سرکار است پس امید دارم که روز مهین و ساعت مخصوص را تعیین بفرمایند تا شرفیاب زیارت محل عامه بشوم و نیاز دارم

(جواب)

بنم عزیز دوستم

.... مع الممنونیه دعوت کبری قبول ایدوب انشاء الله یاربین ذایقه بخش فواد اولان مصاحبت پر موافقت عالیله لذتیب اولمقلغه شتاب اولنه جغی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

... کانون نینک ۲۵ نجی بازار ایتسی کیجه سی صباحه قدر عیش شادیه وقت کچیردن ایچون لطفاً و عنایه لیلله مذکورده مصاحبت و موافقت پرفرح و مسرتلایله بنده لری منفرح البال بیورمق باینده

(دعوتدن عفو دیلک)

.... چهارشنبه کونی نزدلرنده بولمق اوزره ذات عالیله مثلوار باب معارفدن بعض احبابه سوزورمش اولدیغمدن دعوت بهمه لرنده بولنه میبه جغی کمال اسقله عرض و بیان ایدرل بویابده واقع اولان قصور ضروری بنده کانه م عفو بیورمق التماسی باینده

(کورشمک استمکه دائر)

.... بنده کزه برامر و مصلحت مهم واقع اولوب بونک افاده سی ایچون ذات والاریله ملاقات ایلمک لازمه دن بولتمش اولمقلغه ملاقاتر ایچون برکون و ساعت تخصیص ایدوب اشبو تکلیف

يوم وأي ساعة أتمكن من التشرف بزيارة المحل
العاصر راجيا أن تغضوا الطرف عن ثقيلتي فيما
اتخذها فرصة لاستعطاف الخاطر الكريم وأطال
الله بقاكم

﴿صورة أخرى﴾

سيدى الحبيب الاعز الاكرم...
غيب ابلاغكم تحياتي وأشواق الكثيرة أعرض
أنى منذ ساعة قد وصلت من سفري من (باريس)
فان كانت أشغالكم تسمح لكم أن تشرفوني هنيهة
من الزمان فان عندي ما أخبركم به مما يسر خاطركم
وأنا النهار كله في البيت مستعدا لتشريفكم
أي ساعة تختارون ولا عدمت وجودكم

﴿جواب﴾

سيدى العزيز المحترم
غيب سؤال خاطركم الكريم مقرونا بأطيب
التحيات والاشواق أعرض أنى فى أهبج أن قد
تلقيت دعوتكم العزيرة المبشرة برجوعكم
بالسلامة من (باريس) واذ كان ذلك من أعظم
المسرات عندي لم يكن من باعث يعنى على
التشرف بمشاهدتكم أعظم من اشتياقي اليكم بعد
ذلك الزمن الطويل فسا كون عندكم
ان شاء الله فى هذا النهار بعد الظهر الساعة السادسة
وحينئذ أعنتم أنس مرآكم المشتى وأقدم
ماعلى من فرائض التهانى وأطال الله وجودكم

M.D. voudra bien lui pardonner cette
importunité.

Autre

Cher ami, je viens d'arriver de
Paris, si vos occupations vous per-
mettent de venir chez moi, je vous
apprendrai des nouvelles qui vous
feront plaisir. Je serai toute la jour-
née à la maison; ainsi vous pouvez
choisir votre heure.

Réponse.

Je suis charmé d'apprendre que vous
soyez enfin de retour de Paris; quand
je n'aurai d'autre plaisir que celui de
vous en féliciter après une si longue
absence, je m'engagerais à aller vous
voir.

Vous pouvez donc compter que je
me rendrai chez vous cette après-midi
vers les six heures.

که انماض من از تکلیف بنده نفرمایند تا در خدمت
آن جناب فرصت را تقییت شماریم باقی . . .

(صورت دیگر)

جناب عزیز کرامی ام . . .

پس از ابراز شوق و ارز و مندی عرض میشود که حال
چند ساعت شده از سفر شهر (پارس) وارد
شده ام اگر وقتدارید بقدر چند دقیقه تشریف آورده
تا چند چیزی که موجب سرور و خشنودی خاطر جناب
باشد عرض کنم و بنده تمامی روز در خانه مستعد تشریف
قدم شما هستم باقی بقایت والسلام

(جواب)

جناب عزیز ذوی الاحترام

بعد از استفسار خاطر مبارک عرض میشود که در اوان
خوش و اسعد ساعت مرده آمدن و عودت جناب
از سفر شهر (پارس) بسلامتی و تن درستی رسید
و کمال مسرت و شادمانی بخشیر چون مشاهده دیدار
با سعادت پس از اشتیاق زبانی و مفارقت طول
و دراز ممکن نبود انشاء الله امروز بعد از ظهر مشاهده
و مناظره سرکار را فرصت تقییت دانسته بخد مت
خواهم رسید باقی توشوی همیشه باقی

عاجزانه مه انماض عین بیور لما مقربا و نیازی
باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. . . . بنده کن بر قاج ساعت اولدی که (پارس)
شهرندن بورایه وارد اولوب بر مانع و مشغولستکز
یو خسته بورایه از یجق تشریف بیوروب موجب
سرور و حبور و الاری اوله جق بعض شی عرض
و افاده ایدم . . . تشریف عالیله نه منتظرا
بتون کون اوده بولنه جقم اشعاری باینده

(جواب)

عزیز دوستم

کمال صحت و عافیتله (پارس) دن عودت
بیور دقلری مبشر و مشعر تحیرات عنایت آیات
بهمه لری رسیده دست نوقیر اولدقده فوق العاده
مخظوظ و مسرور و اولدم . ملاقات و لالینه اشتیاقم
بر که لدر . مفارقت مدیددن غیری مشاهده دیدار
لامع الانوار و الالینه مانع و حائل اوله جق بر شی
اولیوب انشاء الله بو کون اوله دن صکره ملاقات
عالیله نه سارعت قلنه جفی باینده

﴿ للاعتذار ﴾

سيدي الاجل الاكرم

غيب استعطف الخاطر الكريم وتادية واجبات
 الاحترام أعرض اني في أمهي ساعة تلقيت
 رسالتكم العزيزة المؤذنة بتشريفكم لنزل هذا
 الرقيق فعددت ذلك من جملة ما خصت به من
 ألتافكم وكرم شمائلكم غير اني لما كنت مضطرا
 بداع مهم إلى الخروج إلى نواحي البرية يوم غمد
 لم أجد بدا من تأخير نوال هذا الحظ الا ما بعد غد
 في أية ساعة شاء سيدي أن يشرفني بها وعلى كل
 حال أرجو مقابلي بالتسكرم والصفح الجميل سيدي

﴿ صورة أخرى ﴾

سيدي الجليل المحترم

غيب تادية ما يجب من الاحترام والاكرم أعرض اني
 في ألتف الاوقات قد ظفرت بتلاوة تميقكم المبشرة
 بتشريفكم لهذا الداعي فكان ذلك من جملة
 ما استوجب شكري على لطف خلا لاكم وتنازلكم
 الا اني لما كنت في هذه الليلة مدعوا إلى موضع
 كذا فان شاء سيدي تأخير جملة هذا إلى نهار غد
 الساعة التاسعة فقد ضاعف شكري وعلى فما
 أرجو الا عدم مواخذتي وتلقي بكرمكم المانوف

Pour s'excuser.

M.A. se trouvant obligé d'aller à la
 campagne demain, prie M. G. de ne pas
 se donner la peine de passer chez lui.
 M.A. sera bien aise de voir M. G.
 après demain à l'heure qui lui sera la
 plus convenable.

Autre.

M. F. allant ce soir à ..., ne pourra avoir
 le plaisir de voir M.R. aujourd'hui.
 Il le prie de ne vouloir bien venir que
 demain à neuf heures et lui renouveler
 ses compliments.

(پوزش خواستن)

جناب منظم و مکرم دام اقباله

بعد از رضا جوئی خاطر کریم و ادای واجبات احترام
و تکریم عرض میکنم چون در احسن ترین اوان بنامه
عزیز آن یار مهربان که مضمون آن مشعر بقشربف فرمائی
سرکار بخانه بنده بود کمال سرور از فیض حضور آنجناب
حاصل لیکن بخت مساعد نمود بواسطه آنکه فردا امر
فرد بنده را مجبور کرده که بی تاخیر بودن بروم رجا دارم
که عذر مرا قبول و پس فردا در هر ساعتی خواسته باشند
بنده را اسرافراز فرمایند

(صورت دیگر)

جناب بزرگوار محترم . . .

بعد از ادای واجبات اعزاز و احترام عرض میشود که
در اوقات نامه آن یار عزیز و اصل شد و چون
منوط بآه ن سرکار بخانه داعی بود باعث شکرانه
کزاری بنده گردید اما چون بنده امشب در فلان
جامه مان هستم رجا میکنم که جناب سرکار فردا ساعت
نه تشریف آورده امید دارم که داعی را عفو فرمایند
و با احسان و کرم خود بخشاینده السلام

(عذر د بلك)

عزیز دوستم

یارین خانه بنده کلمه تشریف بیوره جقلربنی
مشعر و مبشر رسیده جای تعظیم و توقیر اولان
تحریرات عنایت آیات والاری مستلزم نشاط
و انبساط فراوان اولش ایسه ده بنده لری
یارین بر امر ضروری ایچون بریره کیده حکمدن
اوبریسی کون هر نه وقت و ساعت تشریفه میل
و رغبت بیوریلور سه بنده کری مشرف و سرفراز
بیور رسکز و بو بایده واقع اولان قصور ضروری
عاجزانه می عفو بیورملری نیازی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. . . . عاجز لرینه تشریف بیوره جفکزی
مشعر و مبشر عنایتنامه والاری اسعد وقتده
زیب ارای پدشاوروی اولد قده خارج از کنجایش
حوصله تعریف و توصیف محفوظ و مسرور
اولم ایسه ده بو کیجه فلان یره مدعوا ولوب اوده
بولنه میه حکمدن یارین ساعت طقوزده تشریف
بیور مکزری رجا و بو بایده واقع اولان قصور
عاجزانه منک عوفونی تمنا یدرم اولباید

﴿لاداء الشكر﴾

سيدي الاجل الاكرم

غيب تأدية ما يجب من فرائض الاحترام أعرض اني
اشعار ابعاصل عندي من آثار منكم الجليلية
التي قلدتني بقلائد فضلكم الباهر أحرر الآن هذه
الاحرف اليسيرة كصل يتضمن ما استقر في ذمتي
من واجب حقوق الشكر الذي ساقني للتشرف
بين أيديكم وتأدية ما علينا في هذا المساء ونهار غد
أن شاء الله ودمتم

﴿الى تاجر او صناعى﴾

حضر الاخ فلان المحترم

غيب الاعزاز والاكرام المرجو حضوركم يوم الثلاثاء
الساعة العاشرة صباحا الى محلنا وأن تستصحبوا
معكم مساطر متنوعة من جنس . . . ودام بقاءكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا فلان المحترم

غيب السلام المرجو حضوركم نهار غد صباحا
لتأخذوا لنا قياس طقم ثياب والله يحفظكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا . . .

غيب اهدائكم تحياتنا رجوكم أن تسلموا واحدا منا
(أو حامل أحرقنا هذه) الثوب الموعودين به في هذا
النهار ودام بقاءكم

Pour remercier.

Recevez, Monsieur, ou Madame tous
mes remerciements. J'aurai l'honneur
d'aller moi-même vous les renouveler
ce soir ou demain.

A un marchand ou ouvrier.

Je prie Monsieur B. de venir chez
moi mardi matin à dix heures, et d'ap-
porter avec lui des échantillons de
différentes espèces de —

Autre.

Je prie Monsieur N. de venir chez moi
demain dans la matinée pour me pren-
dre mesure d'un habit.

Autre.

Je prie Monsieur R. de remettre à
mon domestique ou au porteur, l'habit
qu'il m'a promis pour aujourd'hui.

(شکرانه کزاری)

جناب بزرگوار مکرم

پس از ادای واجبات اکرام عرض میشود بنا بر آثار
محاسن و ثمار که ما را بدان مغفرت و سرفرازی فرمودند
حقوق شکر و سپاس برگردن عبودیت واجب بود
باین چند کلمه جسارت و نوشته شد تقدیم خدمت
با سعادت سرکار نموده و انشاء الله امروز وقت شام
و یا فردا خدمت خواهیم رسید باقی باقی باشند

(نامه بجمار یا بصفت کار)

برادر عزیز هم بانم

پس از ارسال دوا را میکنم که روز سه شنبه صبح
ساعت ده بمنزل آمده و با خود از انواع نمونه
آوردده باقی

(صورت دیگر)

برادر عزیز مکرم ...

پس از سلام رجاء دارم که فردا وقت صبح باینجا تشریف
آورده جهت اندازه گرفتن یک دست رخت برای خود

(صورت دیگر)

برادر ...

بعد از ارسال سلام از خود دارم لباسی که فرستاد نشر
با هر روز و دعه کرده بودید تسلیم بخند منکار (و یا بحال
نامه) نماید باقی بقایت ...

(شکرنامه)

عزت لیاقتدم

... بوکره حق بندگانه مده شایان و از زان بیوریلان
التفات و عنایات و الالین ادا و ایفای تشکر
و محمدی معروضنده و انشاء الله بوکون اخشام
و یا خود یارین ذات عالی رینه کله حکم اشعاری
سیا قنده ترقیم عریضه چا کری به ابتداء قلندی
اولیابنده

(تاجر و یا خودار باب صنایعه تذکره)

برادر عزیزم

... جنسیدن هر نوع نمونه لری برابر اوب صالی
کوفی صباح ساعت اون راده لرنده خانه شناوری به
کلمری پاینده

(نوع دیگر)

برادر عزیزم

... بزه برقات البسه اوبلیسنی المقایچون
یارین صباح بورایه تشریف بیورمکزی رجایدیم

(نوع دیگر)

برادر ...

... بوکون ارسالی و عدی بیورلمش اولان روبه بی
خدمت کار مزه و یا خود (حامل تذکره به) اعطا
و تسلیم ایلمکزی رجایدیم

﴿ في استكتاب وصاية ﴾

أيها السيد المحترم

غيب استعطاف شريف خاطركم بالاحترام والوقار
أعرض اني بعد بعض أيام اسافر الى مدينة كذا
فالمس من احسانكم وغيرتكم أن تتفضلوا على
بكتابة وصاية الى الخواجه فلان ان حسن ذلك لدى
سيدي وبذلك تقلدوني أعظم منة وأطال الله
وجودكم مقصدا في كل جميل

﴿ التجويلات والكمبيالات وما أشبهها ﴾

﴿ صورة كميالة ﴾

—

١٠٠٠٠

فقط عشرة آلاف غرش لا غير

بعد ثلاثة أشهر من تاريخ هذا ندفع تحت اذن
الخواجه فلان . . . المبلغ المرقوم أعلاه وقدره
عشرة آلاف غرش عملة تعريفه متجر بيروت
(أو خلافه) والقيمة وصلتنا نقداً أو بضاعة من
جنس كذا اشتريناها واستلمناها من المدكور
بيروت في ١٠ ايلول سنة ١٨٨٣

﴿ صورة جبر وأوتحويل على ظهر كميالة ﴾

وعنا (أو عننا دفع المبلغ مذكور باطنه) لامر
الخواجه فلان . . . والقيمة بالحساب (أو وصات
نقداً) بيروت في تشرين الاول سنة ١٨٨٣

*Pour demander des lettres de
recommandation.*

Monsieur,

Je pars dans peu de jours et pour B.
Auriez-vous la bonté de me donner
des lettres de recommandation pour M.
D? Vous me rendriez un grand service.

Lettres de Change, Billets. etc.

Modèle de Billet à ordre.

Bon pour P.T. 10,000.

Beyrouth le 10 septembre 1883

F. Dumas

A trois mois de date, je payerai à
l'ordre de Monsieur N. la somme de
dix mille piastres (ou autre) valeur
reçue comptant (ou en marchandise)

Endossement.

Bayez à l'ordre de Monsieur S. valeur
reçue comptant

Beyrouth le 10 Octobre 1883

(در توصیت نامه خواستن)

جناب مکرم معظم

بعد از استفسار خاطر خاطر و اعزاز و اکرام عرض میشود
که پس از چند روز آرزوی سفر بجانب شهر
فلانی دارم بنابراین از عنایت سرکار امید دارم
اگر استحضار بفرمایند بجهت بنده توصیه نامه بفلان
بنویسند که بر دایمی مایه ممنونیت فرادان خواهد شد
باقی ...

(در تحویلات و تمسک و برات)

(صورت برات)

۱۰۰۰۰

تمام ده هزار غروش است

پس از گذشتن سه ماه از تاریخ این برات برراج بیروت
(دیادولایت دیگر) مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از ده هزار
غروش تعریف باشد از جانب ما بفلان ... داده و قیمت
برات را از مومی الیه نقد پول و یا خود از فلان نصف
متاع خریداری شده و اصل این جانب گردید
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(صورتی که در پشت تمسک نوشته کردد)

مبلغی که درون تمسک مندرج است از وجه حساب
و یا خود نقدا از فلان خواهد واردا این جانب گردید
بیروت فی سنه ۱۸۸۳

(توصیه نامه استندعاسته دائره)

عزت لوافندم

..... بنده کن بر قاج کوندن صکره فلان ولایت
عزیزت ایتمک نیت وارز و سنده اولدیغمدن لطفنا
و عنایة فلان خواجه به برقطعه توصیه نامه
تسطیر و اعطا سیله قولکیزی منتدار و ممنون
مسار بیوملری باینده

(تحویلات و سندات و کبیالانه دائره)

(کبیال صورتی)

۱۰۰۰۰

بالکراون بیک غروشدر

سندک یوم تاریخیندن اوچ ای کچدکدن صکره
بیروت و یا خود بشقه ولایتک رایجی اوزره
بروجه بالا اون بیک غروش تعریفه طرفزدن
فلان اعطا اولنه جغی و مقابلنده مومی
الیهدن نقدا و یا خود فلان جنسندن امتعه النوب
یدمزده واصل اولدیغنی مبین اشبوسند ترقیم قلندی
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(جیرو و تحویل و کبیال ظهیرینه یا زیله جغی)

درون سندده مقصد اولان مبلغ علی الحساب
و یا خود نقدا فلان هواجه دن طرفزه واصل
اولدیغنی مبین ترقیم ظهیری به استدار قلندی
بیروت فی تشرین اول سنه ۱۸۸۳

﴿صورة سند بسيط﴾

١٠٠

فقط مائة ليرا مجيديه لا غير
حين الطاب أدفع الى الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ١٠٠ ليرا مجيديه والقيمة
وصلتني نقديه في دمشق ما ٢١

﴿صورة وصول﴾

٢٥

فقط خمسة وعشرون ليرا فرنساويه لا غير
بتاريخه وصلني من الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره خمسة وعشرون ليرا فرنساويه
وذلك عن باقي رصيد مطلوب منه
اسكندريه ما ٥ تشرين الثاني سنة ٨١
كاتبه فن

﴿صورة بوليصة أو تحويل﴾

١٠٠٠

فقط ألف فرنك لا غير

حساب الخواجه فلان في باريز
غيب اطلاعكم على بوليستنا هذه بخمسة أيام نرجو
تدفعوا عنا الامر الخواجه فلان المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ألف فرنك وقيدوا القيمة
في الحساب وغيب دفعكم خذوا بوليستنا مظهره
بالوصول بيروت ٢ سنة ١٨٨٣

Billet Simple.

Je soussigné, reconnais devoir à Monsieur N. la somme de cent Livres Turques que je m'engage à lui payer à la première occasion.

Damas le 10 mars 1881

J. Le bel.

Quittance ou Reçu.

Je soussigné, reconnais avoir reçu de Monsieur T. la somme de vingt-cinq Napoléons pour solde de mon compte.

Alexandrie le 5 Novembre 1881

G. Leroy.

Lettre de change.

Bon pour 1000 francs.

Beyrouth le 2 Décembre 1881

A vue (ou a 30 jours de date) veuillez payer par cette première de change (deuxième ou troisième ne l'étant) à l'ordre de Monsieur R. la somme de mille francs, valeur reçue en espèces (ou en marchandise) que passerez en compte suivant avis de

F. Legrand.

(صورت تمسک)

۱۰۰

تمام صد مجیدی اشرفی است
مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از صد اشرفی مجیدی
عثمانی باشد نقداً و اصل این جانب شد بشرطی که بنده
در وقت طلب بی تاخیر تسلیم و اعطا. خواهجی مومی الیه بکنم
دستق فی سنه ۱۸۸۱

(صورت قبض رسید)

۲۵

بیست و پنج لیرای فرانساتام
از مطلوب حسابم در تاریخ فلان مبلغ مرقوم بالا که
عبارت از بیست و پنج لیره فرانس باشد از فلان
خواجی رسید و این چند کلمات از برای بیان نوشته
گردید . فی سنه ۱۸۸۳

(صورت برات و یا تحویل)

۱۰۰۰

هزار فرنگ بی زیاد
در پارس بجناب فلان خواجی
پس از اطلاع جناب بر این برات امید دارم که مبلغ
مرقوم بالا را که عبارت از هزار فرنگ باشد در مدت پنج روز
بفلان خواجی کاد سازی نماید و قیمت آن را در دفتر
حسابات منویسید و برات را که مشعر بر وصول است
از دور یافت نماید . فی سنه ۸۴

(سند صورتی)

۱۰۰

یا لکزیوز عدد مجیدی لیرا سید
حین طلبیده اعطا و لثقی اوزره بالاده مذکور یوز
عدد عثمانی لیرا سی فلان هواجه دن اخذ
ایلدیکمی مبین اشبو سند ترقیم قلندی
شام ۷۰ تشرین ثانی سنه ۱۸۸۱

(وصل صورتی)

۲۵

یا لکزی بکری بش عدد فرانسز لیرا سیدر
اشبو سند یک یوم تاریخی مطلوبه جزه محسوباروجه
بالا لکزی بش عدد فرانسز لیرا سی فلان هواجه
جانندن ید مزه و اصل اولدیغنی مبین اشبو وصل
سندی ترقیم قلندی ۷۰ تشرین ثانی سنه ۸۴

(پولچه و یا خود تحویل صورتی)

۱۰۰۰

یا لکزی بیگ فراتقدر
پارنده مقیم فلان هواجه جناب لیری
اشبو پولچه مزی کوردیک کزده قبول ایدوب
بروجه بالاناطق اولدیغنی بیگ فراتی بش کون
ظرفنده فلان هواجه به اعطا و قیمتی حسابزه قید
ایله وصولنی مشعر پولچه مزی أخذ ایله
فی سنه ۸۴

﴿ في سير الملوك ﴾

حكاية

حكى ان ملكا من ملوك العجم خلع ربة العدل
 واكتسى الجور فيما حكم * وأطال بدا المتناول على
 مال الرعية * واخترع اقتناصهم بالظلم والاذية *
 فتشتت نظام الخلق من مكايده في الدنيا * ونولوا
 طرق الغربية اذا ستولى عليهم كرب جوره بغيا * فلما
 نقصت الرعية قبلت الولاية النقصان * وخت
 الخزائن من الجواهر والعقبان * وهجمت الاعداء
 بالمصاب * من كل جانب

﴿ قطعه ﴾

اذارمت الاستجد يوم مصيبة *

* فبادر يبدل الجود في زمن البشر

وان الرقيق الوغد حيث ظلمته *

* يفتر وبالاحسان تملك للعسر

فاتفق يوما في مجلس هذا الملك المغبون * ان
 صارت قراءة الكتاب شاهنامه في زوال مملكة
 (الضخاك) ووصول العهد (الفريدون) فقال
 الوزير للملك ان فريدون ما كان له ملك ولا خزينة
 ولا حشم * فبماذا تقرر له الملك وانتظم * فاجابه

Sur la conduite des rois.

H

On fait l'histoire qu'un certain roi de Perse avait étendu la main de la tyrannie sur la propriété de ses sujets, et qu'il avait commencé (à exercer) la violence et la vexation. Les gens s'en allèrent par le monde, à cause des embûches de son oppression, et prirent le chemin de l'émigration à cause du malheur de sa violence. Lorsque les sujets furent diminués, le revenu des provinces éprouva un dommage, et le trésor demeura vide, et les ennemis apportèrent la violence de toutes parts.

K.

Quiconque voudra du secours au jour du malheur,

Dis (-lui): Occupe-toi (travaille) de générosité dans les jours de prospérité.

Si tu ne traites pas avec douceur l'esclave (ayant) l'anneau à l'oreille, il s'en ira.

Exerce la bonté, la bonté (te dis-je), afin que l'étranger devienne l'anneau à l'oreille.

Un jour, dans sa société, on lisait le livre du Châh-nâmeh sur la chute de l'empire de Dhohâq et sur siècle de Fêridoun. Le vizir interrogea le roi (en lui disant): Fêridoun n'avait ni trésor, ni domaine, ni serviteurs: com-

(در سیرت پادشاهان)

(حکایت)

یکی از ملوک کعبه حکایت کنند که دست تعدی بمال ریعت
دراز کرده بود و جو رو اذیت آغاز چون خلق از مکاید ظلمش
در جهان برفتند و از کربت جو رش راه فریت
گرفتند چون ریعت کم شد ارتفاع ولایت نقصان
پذیرفت و خزینة تهی ماند و دشمنان از هر طرف زور
آوردند

(قطعه)

هر که فریاد رسمی روز مصیبت خواهد *

* کوزر ایام سلامت بجوانمردی کوش

بنده حلقه بکوش از نوازی برود *

* لطف کن لطف که یگانه شود حلقه بکوش

روزی در مجلس ادکتاب شهنامه همی خوانند در زوال
مملکت ضحاک و عهد فریدون و وزیر ملک را گفت
فریدون کنج و ملک و چشم نداشت پادشاهی برو چه کونه
مقرر شد چون گفت انچه تا کن شنیدی خلقی برود تعصب کرد

(پادشاهانک عادات و اخلاقی بیانده در)

(حکایت)

عجم شاه لرندن برینی حکایت ایدر لرکه خلقن مالنه
تعدی و ظلم النی اوزاتمش * و جو رو و جفایه
باشد لامش ایدی * مملکتن انتظامی بوزلدی *
ورعایانک اکتری انک ظلمدن غربت اختیار
ایدوب ترک وطن ایتدیله * و قلت رعیت علتی ایله
محصولات و واردات مملکت نقصان بوالدی *
و عسکره و فایده جنگ خزینة حاصل اولماغله
هر طرفدن دشمن هجوم ایتکه باشلادی

(قطعه)

کیمکه بر محنت کوشنده استه به فریاد رس *

* سوبله ایتسون خلقه ایام سلامتده سخا

عبد مملوک کوز تمز سنی قویوب کیدر *

* لطف ایت کم لطفله بیگانه قول اولور سکا

بر کون اول پادشاه ستمکارک مجاسنده شهنامه
کتابی او قورلردی * و اوقنان محل ضحاک کت تحت
وساطنتی و مال و مملکتی الندن کیدوب برینسه
(فریدون) پادشاه اولدیغنه دائر ایدی * وزیر
پادشاه دیدی فریدونک خزینسه و مملک وساطنتی

كما سمعت أنت ان جماعة من الخلق تعصبوا له
وأيدوه * وبذلك نال الملك بما قلده * فقال
وحيث ما تعلم ان اجتماع الخلق يوجب الملك *
فلماذا شئت شملهم من هذا السلك * فإذا كان
ما عندك للملك رغبة * ولأنت من زواله في رهبة

﴿مفرد﴾

وبالروح رب الجنان كنت حازما *

* فما عظم السلطان الا بجنده

فقال الملك ما هو السبب في اجتماع العسكر
والرعيه * وتألف قلوبهم على شاكاة مرضيه *
فقال يجب العدل على السلطان * حتى يجتمعوا
اليه من كل مكان * وعند ذلك يجب عليه نشر
خيمة رحته * حتى يجلسوا آمنين في ظل دولته *
وأنت من هذين الوصفين خالي * في شيم المعالي

﴿نظم﴾

لم يستقم ملك والجور صنعته *

* اذ لا يصح ذئاب السوء رعيانا

وكل من يتنى بالنظم دولته *

* يجزب الاس منها كيف ما كانا

ment l'empire lui fut-il assuré? Il répondit de la manière que tu l'as entendu. Un peuple se réunit autour de lui avec empressement et lui prêta main-forte, de sorte qu'il obtint la royauté. Le vizir dit : Puisque le concours du peuple est une cause de la royauté, toi, pourquoi disperses-tu le peuple? Peut-être n'as-tu pas le désir de la royauté?

B.

Même, il vaut mieux que tu prennes soin de l'armée aux dépens de ta vie (avec ta vie).

Parce que c'est avec l'armée que le sultan exerce le commandement.

(Le roi) dit : La cause du concours de l'armée et des sujets, quelle est-elle? (Le vizir) répondit : La justice est nécessaire au roi, afin qu'ils se réunissent autour de lui; et la clémence, afin qu'ils reposent tranquilles à l'ombre de sa puissance. Et toi, tu n'as pas chacune de ces deux (qualités).

M.

Le métier de la violence ne fait pas la souveraineté;

Parce que ce n'est pas du loup que vient le métier de berger.

Un monarque qui jette le fondement de l'oppression creuse le pied du mur de son royaume.

آمد و تقویت کردند پادشاهی یافت وزیر گفت چون
کرد آمدن خلق موجب پادشاهیست تو خلق را
چرا پریشان میکنی مگر سر پادشاهی نداری

(یبت)

همان به که لشکر بجان پروری *

* که سلطان بشکر کند سروری

گفت موجب کرد آمدن سپاه در همت چیست گفت
پادشاه را اهل باید تا برو کرد آیند در محنت
تا در سایه دولتش ایمن نشینند و ترا این هر دو نیست

(منشوی)

نکند ظلم میشه سلطانی *

* که نیاید ز کرک چوبانی

* پادشاهی که طرح ظلم افکند

* بای دیوار ملک خویش بکند

یوغیدی ضحاک کبی عظیم الشان پادشاهه نوجهله
غالب اولوب پادشاهلق آکا مقرر اولدی دیو
پادشاهدن سوال ایلدکده مسموعل اولدیغی
وجهله بر جماعت طرفدارلق ایله فریدونک باشنه
جمع اولوب تقویت ویردی پادشاه اولدی وزیر
دیدى مادامکه خلق جمع اولسی پادشاهلغه
سببدرسن بیچون خلقی طاغدوب پریشان ایدیور
سین پادشاهلغه میل و هوسک یوقی

(یبت)

رعایا ایله جند و عسکره قییل اهل پرورلک *

* که عسکرله ایدر سلطان اولان عالمده سرورلک

پادشاه عسکر و رعایانک سبب اجتماع و اتحادی ندر
دیو صورتده وزیر دیدی پادشاهه عدالت
و مروت و شفقت لازم تا که خلق آنک باشنه
طوبلانه و سایه عدالتوایه شاهانه لرنده کمال امن
و آسایشله و اوطوره لرو سنده بونک ایکیسیمده
موجوددکلدر

(منشوی)

پیشه سی جور اولان ایتمز عالمه سلطانلغی *

* چون یلور سین قورددن کلز قیون چوبانلغی

* پادشاه کم خفته ظلم ایدر یلور میسن نیدر *

* دولتی دیوار ینک بنیادی ویران ایدر

فما وافقت نصيحة الوزير طبع الملك * وأمر
 باعتقاله في السجن زاعمائه مؤثقت * فلم تمضي
 مدته حتى قام أبناء عم السلطان المنازعة * ورتبوا
 العسكر للمقاومة والمقارعة * فاجتمع عليهم القوم
 الذين كانوا يسوا منه وتشتتوا من يد تطاوله *
 وقوّوهم حتى أخرجوا الملك من تصرفه وتقرر عليهم
 بعد تخيب مأمليه بتناوله

﴿قطعة﴾

من يستج ظلم الرعايا يلقى *

* بؤساه صاحبه عدواً غلباً

فأقم بإصلاح الرعية آمناً *

* حرب العدى فهم العساكروا نظي

﴿حكاية﴾

روى أن نوشروان العادل صنعوا له مرة في الصيد
 كباباً ولم يجدوا ملحاً * فأرسلوا غلاماً قريه كي يأتي
 باليسير منه منجاً * فقال بل ابتاعه بقمته حتى لا يكون
 رسماً * ولا أرضى أن يحدث خراباً وظلماً * فقالوا
 وما الخلل * في غير جلال * فقال بناء الظلم في الدنيا
 يكون أولاً قليلاً * ثم كل آت يزيد عليه حتى يعود
 أخذاً ويلاً

Le conseil du vizir bien intentionné ne fut point agréé du roi. Il donna l'ordre de le lier, et il l'envoya en prison. Il ne se passa pas beaucoup (*de temps avant*) que les enfants de l'oncle du sultan (*c'est-à-dire ses cousins*) se levasent pour la révolte, et réclamassent le royaume de leur père. Des gens (un peuple) qui avaient été réduits aux abois et dispersés par la main de sa tyrannie, vinrent les joindre et les renforcèrent; en sorte que le royaume sortit de sa possession et fut affermi sur eux.

K.

Un monarque qui se permet l'injustice sur le sujet,

Son ami, au jour de la détresse, devient son ennemi puissant.

Entretiens la paix avec tes sujets, et reste en sécurité contre l'attaque de ton adversaire.

Parce que les sujets, sont une armée pour l'empereur juste.

H

On a rapporté que, dans un lieu de chasse, on faisait rôtir une pièce de gibier pour Nouchirévan le juste. Il n'y avait pas de sel. On envoya un jeune esclave au village, afin qu'il apportât du sel. Nouchirévan (*lui*) dit: Prends du sel en le payant, afin que (*cela*) ne devienne pas une coutume et que le village ne soit pas dévasté. On lui dit: De cette quantité (*de sel*), quel dommage en naîtra-t-il? Il répondit: La base de l'injustice, dans le monde, a été d'abord peu (*de chose*); et chacun, qui est venu, y a ajouté, jusqu'à ce qu'elle fût arrivée à cet excès (*où nous la voyons*).

ملک را پسند و زیر ناصح موافق طبع نیاید. نیت فرمود
و بزندان فرستاد بی بر نیاید که بنی عم سلطان بمنازعت
برخواستند و بمقاومت لشکر آراستند و ملک پدرخواستند
قومی که از دست قطاوول اوجان آمده بودند و پیریشان
شده برایشان گرد آمده و تقویت کردند تا ملک از قبضه
تصرفش بدر رفت و بر آنان مقرر شد

(قطعه)

بادشاهی کور و ادرا دستم برزیر دست *
* دوست داش روز سخنی دشمن زور آور است
بارعت صلح کن و ز جنگ خصم ایمن نشین *
* زانکه شاه شاه عادل را رعت لشکر است

(حکایت)

آورده اند که (نوشیروان) عادل را در شکارگاهی
صیدی کباب کردند و نمک بود قلامی بر دستا فرستادند
تا نمک آورد و نوشیروان فرمود نمک را بقیمت بستان نارسمی
نکرد و ده خراب نشود گفتند ازین قدر چه خلل زاید
گفت بنیاد ظلم در جهان اول اندک بود و هر که آمد
بر دوزید کرد تا بدین غایت رسید

وزیر هوشمندک صبح و پندی اول پادشاه خود
پسند خوش کلیوب قید و بند و حبسله معذب
ایلدی بو حال اوزره چوق زمان کچمدی که اول
پادشاه ظالمک عم زاده لری نزاعه قیام ایله حر به
متصدی اولدیله ویدر لری مالکنی استدیله آنک
ظلم و آزاریدن بزار و پیریشان خاطر و دل فکار اولوب
ترک دار و دیار ایدن آهالی و رعایا انلره متابعت
ایدنجه قوتلندیله و ملک پادشاهک ییاداره سندن
چیقوب انلره مقرر اولدی

(قطعه)

پادشاه چونکه کوره ظلی رعایا یه روا *
* دوست اولان طارلق کونده دشمن برزور اولور
جنگ دشمندن امین اولوق دیلرسک عدل قیل *
* عدل ایدن شاهه رعیت عسکر منصور اولور

(حکایت)

روایت ایدرلر که عدل و داد ایله مشهور بلاد اولان
(نوشیروان) بر کون صید و شکارده ایکن حضور
نده بر صید کباب ایدرلر ایدی حاضر طوز بولنما مغله
کویدن طوز کتورمک ایچون بر خندمت کار کوندر
دیله نوشیروان اول خدمتکاره تنبیه شدیدی ایدوب
طوزی به ساسیله آل تا که من بعد بو بدعت عادت
و قانون قائمیه و کوی خراب اولیه * دیدیلر پادشاهم
بو قدر جزئی تکلفدن نه زیان کلور * دیدی ظلمک
تملی دنیا ده اول آرایدی و هر کیم کلدی آنک اوزرینه
زیاده ایتدی بوراده یه واردی

﴿قطعة﴾

إذا اقتطف السلطان في الروض زهرة * (تفاخا)
 * لبعض الرعايا أهلك الحرث تابعه
 * وإن يستج في نفسه غضب بيضة *
 * فكل دجاج الصكون فاجأمصرعه

﴿مفرد﴾

الظالم الباني يدمر الردي *
 * واللعن بعقبه بوقف خالد

﴿حكاية﴾

سمعت ان عاملا كان يخرب منازل الرعية * ليعمر
 خرائب السلطان بالاذية * ولم يكن خيرا بقول
 الحكيم * فيما أوضوا قداما * كل ما تسبب في
 تحريك غضب الواحد القهار * بتسلطه على
 قلوب خلقه بالاضرار * فآله تعالى يسلب عليه
 جميع خلقه حتى يدمروه * ومن الوجود يمجزوه

﴿مفرد﴾

نار السعير اذا ذكت في حرم *
 * لم تستعركدخان قلب السائل
 (حكمة) يقولون ان الاسد لجميع الوحوش
 رئيس * وأذنأ كافة الحيوانات الحمار الحسيس
 وباتفاق العقلاء ان الحمار في رفعه الاحمال *
 خير من الريال في تمزيقه الرجال

K.

Si le roi mange une pomme du jardin
 de ses sujets,
 Ses esclaves arracheront l'arbre de la
 racine.
 Pour cinq œufs que le sultan se per-
 mettra d'injustice,
 Ses soldats mettront mille poules à la
 broche.

B.

L'injuste, de méchante vie, ne restera
 pas (*toujours*),
 La malédiction éternelle demeurera sur
 lui.

J'ai entendu dire qu'un collecteur
 désolait la maison de sujets, afin de
 faire prospérer le trésor du sultan.
 (*Il était*) sans connaissance de la parole
 des sages qui ont dit : Quiconque vexe
 les créatures de Dieu très-haut, pour
 gagner le cœur d'une créature, Dieu,
 qu'il soit élevé ! suscitera contre lui la
 même créature pour arracher la racine
 de son existence.

B.

La feu ardent ne fait pas sur (avec)
 la rue
 Ce que fait la fumée d'un cœur affligé.

Plaisanterie. On dit : Le chef de
 tous les animaux, c'est le lion; et la
 pire des bêtes, c'est l'âne. Mais, du
 commun accord des sages, l'âne por-
 tant le fardeau vaut mieux que le lion
 déchirant les hommes.

(قطعه)

اگر زباغ رعیت ملک خورد سببی *
 * بر آوردند فلان او درخت از بیخ
 بیخ بیضه که سلطان ستم رو دارد *
 * ز نندشکر یانش هزار مرغ بسج

(بیت)

نماند ستمکار بد روزگار * ماند بر ولعت پایدار

(حکایت)

عالمی را شنیدم که خانه رعیت خراب کردی تا خزینت
 سلطان آبادان کند بی خبر از قول حکما که گفته اند هر که
 خلق خدای عزوجل را بیازارد * تادل خلقی بدست
 آورد * ایزد تعالی همان خلق ابروی گارد * نادار از
 روز کارش بر آرد

(بیت)

آتش سوزان نمکند با سپند *
 * آنچه کند دود دل مستمند
 گویند سر جمله حیوانات شیر است و کترین جانوران فر
 و با تفاق خردمندان خبر بار بر به از شیر مردم در

(قطعه)

اگر باغ رعیتدن قویاروب شاه برالما *
 * کو کنند فالدی رر اول درختی قوللری آنک
 اگر شاه بش دانه میورطه آسه جور و ظلم ایله *
 کباب ایچون اور بیک مرغی شیشه عسکری آنک

(بیت)

او کیم ظلم ایلیه فالمز بو عالمدن ایدر رحلت *
 * ولکن تا قیامت خلق ایدر اول ظالمه لعنت

(حکایت)

بر مأموری ایستدم که پادشاهک خزنه سنی طوولد
 بره جغم دیوتبعه ورعایانک خانما نلرین خراب
 وانواع عذاب ایلرایدی اول عاقل جاهل تیره دل
 حکمانک قولندن عاقل ایدیکه دیمشردر هر کم
 بر خلقک رضاسیچون خدای عزوجله مغایر حرکت
 ایدر سه اول کیمسه نک وجود بی دینان
 فالدی رمق ایچون حق سبحانه و تعالی همان خلقی
 آنک اوزریته مسلط ایدر .

(بیت)

ظالمه مظلومک آهی ایتدیکی حالتلری *
 * آتش سوزان سبنده ایلك ممکن دکل
 دیرلر که جله حیواناتک سروری ارسلاندر و ادنا
 والجامی اشکدر و عاقللرک اتفاقیله یولک کو تورچی
 هر کب آدم برتچی ارسلاندرن ایدر

﴿ رجز ﴾

- نعم وهى الحجر عن التميز *
 * لئلا يكتسبها بالجلل فى تعزير
 البهم فى نقل الجول خير *
 * من بطل يهيج منه الضير
 فعلم السلطان طرفا من أخلاقه بقرائن الاحوال
 واجرى تعزيره وأهلكه بانواع العقوبة فى الحال

﴿ نظم ﴾

- هيات تلك من ملك قلبه *
 * مادام خاطر عبده مكسورا
 ان رمت من كرم المهين نعمة *
 * فاصنع جيلا فى الورى مأورا
 واتفق انه مر عليه أحد مظالمه فقال

﴿ نظم ﴾

- ما كل من يشتد ساعد عزمه *
 * بالملك يطش فى الرعية ظلفه
 فعظيم صلب العظم بعد وصوله *
 * خلق امرئ فى البطن يظهر حذفه

M.

- Quoique le pauvre âne soit sans discernement,
 Il est précieux, puisqu'il traîne le fardeau.
 Les bœufs et les ânes portant le fardeau
 Valent mieux que les humains tourmentant.
 Une partie des vices de ses mœurs fut connue du roi, il le mit à la torture, et le fit mourir par diverses espèces de tourments.

K.

- L'agrément du sultan ne te sera point acquis,
 Tant que tu ne chercheras pas (à gagner) l'affection de ses sujets (de ses esclaves).
 Veux-tu que Dieu soit généreux pour toi ?
 Fais du bien aux créatures de Dieu.
 Un de ceux qui avaient éprouvé son injustice, passa près de lui, et dit :

K.

- Quiconque a la force du bras et une charge administrative,
 Ne mange pas impunément au moyen de (avec) son autorité, le bien des hommes.
 On peut avaler dans le gosier un os dur;
 Mais il déchirera le ventre, l'orsqu'il prendra (séjour) sous le nombril.

(قطعه)

- * مسکین و کرچه بی تمیز است
- * چون بار همی کشد عزیز است
- * کاوان و خران بار بردار
- * به ز آدمیان مردم آزار
- * ملک را طر فی از ذمائم اخلاقش بقراین معلوم گشت
- * و بشکجه کشیدش و با انواع عقوبت بگشت

(قطعه)

- * حاصل نشود رضای سلطان
- * تا خاطر بنسردگان نجویی
- * خواهی که خدای بر تو بخشد
- * با خلق خدای کن نگوئی
- * یکی از ستم دیدگان برو بگذاشت و گفت

(مثنوی)

- * نه هر که قوت باز و منصفی دارد
- * بسلطنت بخورد مال مردمان بگذاشت
- * توان بخلق فرو بردن استخوان درشت
- * ولی شکم بدر چون بگیرد اندر ناف

(قطعه)

- * کرچه بی ادراک در بیچاره خیر
- * پولک کو تو زد و کی چون اولور معتبر
- * یکدر پولک فالدران کا وایله خیر
- * شول کشیدن کادمه ایده ضرر
- * عاقبت اول ظالم بد اخلاق بی اشفاق بی بعض
- * مظالمه پادشاه مطلع اولوب آئی اشکنجه به چکدی
- * و انواع عقوبت و عذاب ایله اولدردی

(قطعه)

- * حاصل اولور رضای شاه تا کم
- * قوللرک خاطر بی صور میه سین
- * دیلر ایسک حق ایده سا که کرم
- * ایلک ایتمکده خلقه طور میه سین
- * اول عامل ظالمک الندن ظلم و ستم کورن مظلوملردن
- * بریسی انک یا نندن کچدی دیدی

(مثنوی)

- * دکدر اوویله که هر که می که جاه و قوتی وار
- * کو جیله مالنی خلقک سیوبده قاله خرم
- * بوغازدن اشغی بوتسک اولور ایری کات
- * ولیک قرنکی برتر کو بکده طور دینی دم

﴿في فوائد الصمت﴾

﴿حكاية﴾

قلت لاحد أحبائي في بعض الايام * انه وقع
اختساري على حسم مادة الكلام * لما انه يتعاقب
الاقوات التجديدي * لا بد ان يتنوع القول في
طيب وردى * والعدو والساني * لا ينظر الا هذا
الثاني * فقال انا اني الافضل بالنسبة للعدو
المتخيب * ان لا ينظر الطيب

﴿مفرد﴾

الفصل في عين من عاداك منقصة *

* فوردك الشوك يا (سعدى) عند عدى

﴿مفرد﴾

وأخو العداوة لا يمر بصالح *

* الا ويلزه بكذاب أشمر

﴿مفرد﴾

الشمس نور الكون بعض صفاتها *

* وينظها الخفاش أقبج ما يرى

﴿حكاية﴾

سحبان وائل في الاوائل * انفردي بالفصاحة
في المحلل * الذي يضرب به المنسل * فكان اذا
تكلم بكلمة مستحسنه * لا يعيد لفظها في بحر
السنه * ومتى اضطر الى ذلك المعنى * جدد له
كسوة المبني * وهذا السلوك * مما تفردت به آداب
منادمة الملوك

Sur les avantages du silence.

III

Je dis à un de mes amis : j'ai fait choix du silence par le motif que la plupart du temps le bien et le mal ont lieu dans le discours par l'effet du hasard et que l'œil des ennemis ne tombe que sur le mal. Il dit : O frère ! il vaut mieux que l'ennemi ne voie pas le bien.

B.

La vertu est un très grand défaut aux yeux de l'inimitié.

Sâdi est une rose, et aux yeux de ses ennemis c'est une épine.

B.

Le frère de l'inimitié ne passe pas auprès de l'homme de bien,

Si ce n'est pour le traiter de menteur très méchant.

B.

La lumière qui éclaire le monde de la source du soleil

Est vile pour l'œil de la taupe.

III

On a regardé (on a placé) Sahbani-Vâil comme incomparable dans la pureté du langage, par le motif qu'il parlait toute une année en présence (élevé au-dessus) d'une assemblée, et qu'il ne répétait pas un mot (*deux fois*) ; et si, par hasard, la même pensée se présentait, il la disait avec d'autres expressions. (*Une*) de toutes les belles qualités des courtisans des rois est celle-là.

(در فرایده خاموشی)
(حکایت)

یکی را از دوستان گفتم امتناع سخن گفتنم بعلمت آن
انتظار افتاده است که غالب اوقات در سخن
نیگد و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بدی
نیاید و گفت ای برادر دشمن آن بد که نیکی نیفتد

(بیت)

پهن بچشم عداوت بزرگتر عیب است *
گلست (سعدی) در چشم دشمنان خار است

(بیت)

دشمن بد خواه بر مصالح چو بنماید گذر *
کویدش از روی خشم وطن کذاب اثر

(مفرد)

نور کیتی فسروز چشمه خور *
زشت باشد بچشم موشک کور

(حکایت)

سبحان وائل را در فصاحت بی نظیر نهاده اند سالی
بر سر جمعی سخن گفتی و لفظی مکرر نکردی و اگر
همان معنی اتفاق افتادی ببارقی دیگر گفتی و از
جمله آداب ندما ملوک یکی اینست

(فوائد سکونته انداز)
(حکایت)

دوستلردن برینه دیدیم سکونه ملازمت اوسبیه
مبئی مختارم اولمشدرکه اکثر زمان سوزده ایووفنا
واقع اولور * و دشمنلر کوزی فناک غیری بی
کورمز * دیدی ای قرنداش ایوسی اوکه دشمن
ایولک کورمسون

(مفرد)

چون هنرا عدا کوزینه کورینور عیب عظیم *
کل کبیکن (سعدی) دشمنلر کوزینه خاردر

(مفرد)

هیج بر صالحه دشمن گذرا بتمز کها کا *
طعن ایدوب بغض ایله کذاب اثر دردیعه

(مفرد)

چشمه خورشید نوری عالمه بردی ضیا *
بویه ایکن چشم موش کوره کلز خوشما

(حکایت)

سبحان وائل فصاحت و بلاغته بی نظیر عثمانی
ویرمشلردر * برسنه برجعیتمده سوزسو یلردی
بر لفظی تکرار ایتمزدی * فرضا او مضمونی
تکرار ادا ایتمک لازم کلیدی * دیگر عباره ایله ایراد
ایلردی * ندمای ملوک کجمله آداب ندان
بریده بودر

﴿ رجز ﴾

- * عذب الكلام ملك الحنانا
 * ويقبل الصدق والاستحسانا
 * لكن تحذر أن تعيد الكلمة
 * فالخلو يكتفي مرة في الهمة

﴿ حكاية ﴾

سمعت أن حكيمًا كان يقول لا يقر أحد بجهله
 المجهول * إلا الذي يكون غيره في وسط الكلام *
 فيقطع عليه قوله ويتكلم قبل التمام

﴿ رجز ﴾

- * إذا الحجبى للقول بدء وانتهى
 * ولم يخض في الوسط إلا السفها
 * فالعاقول المدبر الموفق
 * ان لم يجحد صمتا فليس ينطق

﴿ في تأثير التربية ﴾

﴿ حكاية ﴾

كان أحد الفضلاء يضرب ابن ملك في تعليمه على
 الولاء ويزجره بغير حد أو امر إعاة أحد * فعدمت
 طاقة الولد * وشكا إلى أبيه قلبه الجلد * ورفع
 الثوب عن آلام الجسد * فغضب أبوه لملاذه *
 ودعا باستأذه * وقال أنت لا تستسب اجراء قدر
 هذا التوبيخ والجفا * بإبناء اطراف الرعايا

M

Quoique le discours soit attachant et agréable,
 Il doit être (il sera) digne de croyance
 et d'approbation.
 Lorsque tu as dit une fois, ne répète
 pas ensuite;
 Car, lorsqu'on a mangé une fois des
 confitures, c'est assez.

H

J'ai appris qu'un certain sage disait:
 Jamais n'a avoué sa propre sottise,
 excepté celui qui se met à parler lors-
 qu'un autre, qui est à discourir, n'a
 pas encore fini.

M

Le discours a son commencement et
 sa fin, ô homme prudent,
 Ne porte pas la parole au milieu du
 discours (d'un autre).
 Celui qui est doué de prudence, et
 d'adresse, et d'intelligence.
 Ne parlera pas tant qu'il ne verra pas
 le silence.

Sur l'effet de l'éducation.

H

Un certain docteur faisait l'éducation
 d'un fils de roi et le frappait sans mén-
 agement, et lui faisait de dures cor-
 rections sans nombre. Un fois le fils,
 n'y pouvant plus tenir se plaint à son
 père et ôta sa robe de dessus son corps
 meurtri (plein de douleur) Le père en
 eut cœur serré. Il fit venir le maître et

(منشوی)

- سخن کرچه دلیند و شیرین بود *
 سزادار تصدیق و تحسین بود *
 چو یکبار گفتی مگو باز پس *
 که حلوا چو یکبار خوردند و پس *

(حکایت)

یکبار از حکما شنیدم که گفت هرگز کسی بجهل خود اقرار
 نکند مگر آن کس که چون دیگری در سخن باشد
 هنوز تمام ناکرده او سخن آغاز کند

(منشوی)

- سخنرا است ای خردمند وین *
 میاورد سخن در میان سخن *
 خداوند فریبک و تدبیر و هوش *
 نکوید سخن تا نیند خوش *

(در تاثیر تربیت)

(حکایت)

یکی از فضلا تعلیم ملک زاده کردی و ضربی مجابزودی
 و ز جبری قیاس کردی پس از بی طاقتی شکایت پیش
 پدر برد و جامه از تن دردمند پروا داشت پدر را دل
 بهم برآمد استاد را، نخواهد و گفت بر سران احادریعت
 چندین جفا و توهین روا نمیداری که پسر مرا سبب

(منشوی)

- سوز کرچه اوله پسنده و شیرین *
 شایان شناو داخی تحسین *
 شیرین سه ده ایتمه آتی تکرار *
 بر طرزد یکرله ایله تذکار *

(حکایت)

حکایتی برندن ایشتم دیدی اصلا کسه جهلن
 اقرار ایتمز مکر او کسه که غیري کسه سویلر کن
 سوزینی بتره کسزین کندی سویلکه باشلابه

(منشوی)

- هر سوزله اولی هم آخری واردر قاتلان *
 بری سوز سوزیلر ایکن آرادده سوز سوزیله سن *
 عقل و تدبیر و ادب صالحی اولان آدم *
 کور مدن غیري بی خاموش سوزده اور مزدم *

(تربیتک تاثیر بیانددر)

(حکایت)

فضلا دن بری بر شهزاده بی تعلیم ایدردی و تادینده
 افراط ایدوب بی پروا اورردی و حددن افزون
 چور و جفای بی روا کورردی شهزاده فرخنده زاد
 ناز و نعمه معتاد اولغله تادیب استاد ه طاقت کتور
 میوب پدیرینه عرض شکایت و اثوابی چه مقاروب
 بره لی وجودنی ارانه ایلد کده پدیرینک کویلی

ذوى الحفا * فما السبب المضى لاجئ فقال النطق
بالكلام بعد التفكير لائق * والحركة المقبولة
واجبة على جميع الخلائق * وهذا السلوك *
أشد اختصاصا بالملوك * لان كل ما صدر من يد
الملك ولسانه * يكون في أفواه الورى فهرسة
عنوانه * وأما أقوال العوام * وأفعالهم فلا يعتبر
فيهما بذلك القدر حالهم

﴿نظم﴾

يخوض فقير الحال في أفذلة *
* وأقرانه لا يفظنون لواحد
وان ذل سلطان بفرد جنابة *
* تطير بها الاخبار بين الاماجد
فأذا يكون زيادة الاعتنا بهتديب أخلاق ابناء الملك
أنتهم الله نبأنا حسنا * أحق بالاهتمام * وأولى
مما يليق في حق العوام

﴿نظم﴾

من لم ير التأديب في صغر الصبي *
* شيخ الفلاح عليه في وقت الكبر
رطب الغصون كما اشتبهت عطفته *
* ويسيه ان يستقيم فعلى سقر

lui dit : Tu ne te permets sur les enfants d'aucun de mes sujets autant de violence et correction que sur mon fils: quel est le motif? Il répondit : Parler avec réflexion et faire des actions louables est nécessaire à tout le monde, particulièrement aux monarques; parce que tout ce qui aura passé par la main et par la langue des rois, sera nécessairement dit par les bouches; et il n'y a pas autant d'importance dans (pour) la parole et l'action du vulgaire.

K

Quand même il proviendrait d'un pauvre cent (actions) blâmables,
Ses amis n'en connaîtront pas un de cent.
Et s'il en vient une blâmable du sultan,
On la fait parvenir de climat en climat.

C'est pourquoi, pour corriger les (mauvaises) qualités des enfants du prince, il faut faire plus d'effort qu'à l'égard des sujets.

K

Tout individu que l'on n'instruira pas bien dans son enfance,
Dans l'âge adulte le fellah (le paysan) sera au-dessus de lui.
Tords tant que tu voudras le batont vert;
Sec, il ne sera redressé que par le feu.

بیست گفت سخن باندیشه باید گفتن و حرکت
بسنجیده باید کردن همه خلق خاصه پادشاهانرا که هر چه
بردست و زبان ملوک رفته شود هر آینه در افواه گفته
شود و قول و فعل عوامرا چندان اعتبار نشود

(قطعه)

اگر صد ناپسند آید ز درویش *
رفیقانش یکی از صد نداند *
و گریک ناپسند آید ز سلطان *
از اتلمی با تلمی رسانند *
پس در تمهید اخلاق خداوند از دکان (انتم الله
نباتاعسنا) اجتهاد پیش آذان باید کرد که در حق عوام

(قطعه)

هر که در خردش ادب نکنند *
در بزرگی فلاح از او برخواست *
چوب تر را چنانکه خواهی بیج *
نشود خشک جز با تش راست *

مکدر اولوب نخواجسته بی جلب ایله افراد رعایانک
چو حقلرینه لایق و روا کورم دیکگ جور و جقایی
او غلک حقننده اجرایه سبب ندر . دیدی سوزی
دوشنوب سو یلک و حسن حرکت ایلک جمله خلقه
وعلی الخصوص پادشاهلره لازمدر . زیراملوکک
الندن و دیلندن هر نه صادر اولورسه البته دیلرده
داستان اولور و اطراف و انکافه نشر اولوب بین
العالم شیوع بولور . ولکن عوامک قول و فعلنه
اولقدر اعتبار یوقدر .

(قطعه)

بر کدادن صادر اولورسه اگر یوز دور لو عیب *
بلیه یولدا اشلی جائز انک برین بیله *
پادشاهدن صادر اولورسه ولی بر ناپسند *
داستان اولور کیدر دیلدن دیله ایلدن ایله *
بشاء علیه جناب حق انلری حسن اخلاق و تربیت
ایله اراسته و حلیه فضل و کمال ایله پیراسته بیور
سون . افتندی زاده لرینک تعلیم و تربیه سنه سعی
واقسام * و دقت و اهتمام * عوامک حقننده
اولاندن زیاده اولق لازمدر

(قطعه)

شو که طفل ایکن آتی کیمسه تادیب ایتماش اوله *
بکیتک علنده آتی اصلاح ایلک اولور *
نیجه اتمسک اوله طوغریلور تازه چوق اما *
اجاج قوری اولنجه یاقه دن غیر ایله طوغریلور *

فأعجب الملكُ حسن تدبير الاستاذ المعلم * واستحسن
تقرير كلامه المنعم * ووهبه من الخلع والنعم حد
الزيادة * ورفع رتبة منصبه على سابق العادة

حكاية

كان أحد الحكماء بالهمة الصحيحة * يبذل لاولاده
النصيحة * قائلاً يا روح أبيكم تعلموا المعرفة *
تستكملوا حسن الصفة * اذ لا يديق الاعتماد على
دولة الدنيا * ومملكة العلياء * فالمنصب والزينة
لا يخرجان مع الشار من المدينه * والدرهم
والدينار * معرضان للاخطار * اما ان يسرقهما
اللس مرة واحدة * أو يأكلهما المالك بالتفريق
على حسب الحالة الجاهده * وأما المعرفة فعين
نابعه * ودولة باقية واسعة * اذ ازلت بصاحبها
في الدولة القدم * فلا يستولى عليه الغم والندم *
اذ هي في نفسهادوله * ومتى حل بها في مكان
يسكون له الصولة * فيلحظ بعظيم التدبر *
ويجلس في الصدر * وأما عديم العرفان * فذليل
بكل مكان * يلتقط كسر المعيشة بالرعدة *
ويكابد الشدة

مفرد

وصعب نفوذ الحكم من بعد منصب *

* كجور على المائوس في دولة النعم

La belle prudence de l'homme de lettres, et l'exposition de son discours, furent agréables à l'esprit du roi. Il lui donna un khilât et de l'argent, et il éleva son grade au-dessus de ce qu'il était.

II

Un sage donnait un conseil à ses enfants, (*en leur disant*) : Mes chers enfants (âmes de votre père) ! apprenez un talent, parce que la possession et la fortune mondaine ne conviennent pas à la confiance, et que les dignités ne vont pas (*avec vous*) par la grande porte (*de la ville*) ; et l'argent et l'or sont une occasion (un lieu) de danger en voyage; ou le voleur vous l'enlève tout d'un coup, ou le maître le mangera en détail; mais le talent est une source vive et une fortune durable. Et si un homme industriel tombe de la fortune il n'y a point d'inquiétude (*à avoir*), parce que le talent est une fortune en lui-même. . . L'homme à talent voit l'estime pour lui partout où il va, et il s'assied à la première place; et l'homme sans talent ramasse la bouchée (il mendie) partout où il va, et il éprouve de la peine.

B.

Il est dur, après avoir été en dignité, d'être soumis au (de supporter le commandement,

(*Et*) de souffrir la violence des hommes après avoir vécu dans la mollesse

ملک را حسن تدبیر استاد و تقریر سخن او پسندیده آمد
خلعت و نعمت بخشید و پایگاهش از آنچه بود
برتر گردانید

(حکایت)

حکیمی پسرانرا پسند همی داد که جانان پدر پسر آموزید که
ملک دولت دنیا اعتماد را نشاید و جاه از دروازه بدر
نرود و سیم وز در محل خطر است یادزد بیکبار برود
و یا خواجه تفارق بخورد اما پسر چشمه زاینده است
و دولت یابنده اگر پسر مند از دولت بیفتد غم نباشد
که پسر نفس خود دولتست هر جا که رود قدر یابند
و بر صدر نشینند و بی پسر هر جا که رود لقمه چینه و سختی یابند

استاد ادیبك حسن تدبیرینی و تقریر کلام
دلپذیرینی پادشاه نماینده پسند و استعسان ایدوب
خلعت و نعمت اعطا و نائل اولدیغی رتبهینی ترفیع
و اعلا ایلدی

(حکایت)

بر حکیم اوغلرینه نصیحت و پروردی که ای پدر
کزک جانپساره لری هنر و معرفت او کز نکز دنیانک
مال و دولتسه کوه نلزه. و جاه و منصب قیودن طیشرو
چیقیز. و التون و کش مخاطره دن سالم دکل
یا خسرن طو پدن الور کیدر و یا خود صاحبی الوب
بر بر رخج ایدر. اما هنرا قیپی بر چشمه و دولت
دائمدر. و اگر ارباب علم و هنر دولتدن دوشرسه
غم دکل زیر هنر کنددی نفسنده دولتدر. هنرلی
هرزریه کیدرسه عزت و حرمت کوروب صدر
مجلسده او نورر. و هنر سز نه محله کیدرسه دیلنور.
و محنت و مشقت کورر

(بیت)

حاکم ایکن خیلی مشکلد رکشی محکوم اوله *
* نازه معتاد اولمشیکن خلقدن ذلت بوله

(بیت)

سختت پس از جاه حکم بردن *
* خو کرده بناز و جور مردم بردن

﴿آيات﴾

- وقعت بأرض الشام جرة قننة *
 * فتقرقت من خوفها السكان
 فسرى بأبناء المعارف عقلهم *
 * لوزارة يزهو بها السلطان
 وبجهل أبناء الوزير تكففوا *
 * أهل القرى وعلاهم الحرمان

﴿مفرد﴾

- متى رمت اربث الاصل فارق لعله *
 * فما قليل ماله منك ينقد

﴿في آداب الصحبة﴾

- المال لاجل راحة المرئيل * وليس المر لاجل
 جمع المال * سألوا عاقلا صاحب كياسه * عن
 مبارك الطالع وطالع النحاسه * فقال الحسن
 الطالع * ذلك الذي أكل ماهوزارح *
 والردى الطالع من هلك * وعنده من موجود
 ماملك

﴿مفرد﴾

- ولاتصل على من لم يطع عملا *
 * وأزرق العمر في جمع النى تركه
 نصيحة موسى عليه السلام * نصح قارون
 باهتمام * اذ قال وأحسن كما أحسن الله اليك فما
 سمع * وقال سمعت عاقبه اذ لم يطع

K.

Une fois un trouble survint en Syrie
 Chacun s'en alla de son coin.
 Des fils de paysans instruits
 Parvinrent au vizirat (à la dignité de
 vizir) du monarque.
 Les fils du vizir, ayant une raison dé-
 fectueuse.
 Allèrent dans les villages pour mendier.

B.

Veux-tu l'héritage de ton père ? ap-
 prends la science de ton père ;
 Parce qu'on peut dépenser l'argent de
 son père en dix jours.

Sur les convenances.

S. La richesse est pour la tranquillité
 de la vie. Pour amasser de la richesse,
 on demanda à un sage : Quel est celui
 qui est heureux, et quel est le mal-
 heureux ? Il répondit : L'heureux est
 celui qui a mangé et semé, et le mal-
 heureux est celui qui est mort et qui
 a laissé.

B.

Ne prie pas pour cette personne de
 rien qui n'a rien fait,

Parce qu'elle a vécu dans le désir
 d'acquérir de la richesse et qu'elle n'a
 pas consommé.

Monseigneur Moïse, la paix soit sur
 lui ! conseilla Karoun (*en lui disant*) :
*Fais du bien comme Dieu t'a fait du
 bien.* Il ne l'écouta point ; et tu as
 appris sa fin.

(قطعه)

وقتی افتاد نغمه در شام *
 هر کس از گوشه فرار نهند *
 روستا زادگان دانشمند *
 بوزیری بیادش رهند *
 بران وزیر ناقص عقل *
 بکدایه بروستا رهند *

(بیت)

میراث پرخواهی علم پدر آموز *
 کاین مال پدر خرج توان کرد به روز *

(در آداب صحبت)

حلمت * مال از بهر آسایش عمرست نه عمر
 از بهر کردن مال عاقلی را بر سپید نیک بخت کیست
 و بد بخت که گفت نیک بخت آنکه خورد و گشت
 و بد بخت آنکه مرد و پخت

(بیت)

مکن ناز بر آن مسج کس که مسج نکرد *
 که عمر در سر تحصیل مال کرد و نخورد *

نشد * حضرت موسی علیه السلام فارودنرا
 نصیحت کرد که (احسن کا احسن الله الیک) نشنید
 و عاقبتش شنید

(قطعه)

شامده واقع اولدی قسنه بر زمان *
 ایتدیلر بر گوشه دن هر کس فرار *
 عالم اوغلا نجقلری اول کویلرک *
 اولدی منظور شه صاحب وقار *
 جاهل ونادان انهای وزیر *
 کویله طاغدیلر بی اعتبار *

(بیت)

میراث پدرا یستر ایسک علنی او کرن *
 مالی پدرا اون کونکن مصرفی اولمز *

(صحبتک آدابى یا نده در)

حکمت * دنیاده مال و دولت عمر عزری خوش
 کچر و ب حضور و آسایش له باشه مق ایچوندر . عمر
 مال جمع ایتمک ایچون دکادر . بر عاقله عالمده
 ایو طالعلی کیم وفنا طالعلی کیم در دیه سوال
 ایتدکلرنده ایو طالعلی اول کیمسه درکه بدی .
 و اکدی وفنا طالعلی اول کیمسه درکه اولدی .
 و براقدی . دیدی

(بیت)

نمازین قیلله هیچ خیرا ایمان برنا کسک صاقین *
 که عمرن ماله صرف ایتدی ولکن کورمدی نفعین *

نصیحت * حضرت موسی علیه السلام خزاینه
 مالک فارونه نصیحت ایلدیکه جناب حق سکا
 احسان ایلدیکه مثللو سنده احسان ایله .
 دکلدی . وانک عاقبتی ایشتنک .

﴿نظم﴾

- ان الذى جمع الدراهم نهم *
 * يربح بها خيراتسي عواقبه
 ان رمت فى نعم الوجود تمتعا *
 * فهب الورى بنى الاله مواهبه
 والعرب تقول جدولاتمن فان الفائدة لك عائده *
 هب الناس ولا تذقهم منا * لان فائدة ذلك
 عائده اليك بالمضاعفة والثنا

﴿نظم﴾

- شجر المكارم ان تمدد أصله *
 * يسمو السماء علو ما يتفرع
 ان رمت تحطى بالثمار فلا تضع *
 * منشار من فى الاصول يعطع

﴿غيره﴾

- لشكر فالزم حيث كنت موقفا *
 * والله لم يمنك دائم نعمته
 واحذر تمّن على المليك بخدمه *
 * فله التفضل اذ قبلت لخدمته

K.

Cette personne qui n'a pas amassé du bien (*spirituel*) avec son or et son argent (avec dinar et direm),

A mis le terme de son sort futur dans l'amour de l'or et de l'argent.

Veux-tu jouir du bien de ce monde?

Exerce la générosité envers (avec) les créatures, comme Dieu l'a exercé envers toi.

L'Arabe dit : *Fais du bien, et ne le reproche pas; et certes l'utilité t'en reviendra. C'est-à-dire (en persan) : Sois généreux, et fais des dons; et n'en fais pas de reproche, parce que l'utilité t'en reviendra.*

K.

En chaque lieu où l'arbre da la générosité a pris racine,

Ses rameaux et sa tige ont passé au-delà du ciel.

Si tu as l'espérance d'en manger du fruit,

Ne mets pas avec reproche la scie à son pied.

K.

Rends grâces à Dieu, parce que tu as été secondé (*par lui*) pour (*faire*) le bien

Il ne t'a point laissé dépourvu des bienfaits de sa bonté.

Ne fais pas de reproche de ce que tu fais le service du sultan,

Regarde comme une faveur de sa part, qu'il te tienne (qu'il t'a eu) à son service.

(قطعه)

- * انکس که بدینار و درم خیر نیند وخت *
 * سرعاقبت اندر سردینار و درم کرد *
 * خواهی ممتع شوی از نعمت دنیا *
 * با خلق کرم کن که خدا با تو کرم کرد *
 * عرب گوید (جد و لا تمن فان العاقبه الیک طاهره) یعنی
 * بخش وخت من که فائده آن تو باز کردی

(قطعه)

- * درخت کرم هر کجا بیج کرد *
 * گذشت از فلک شاخ و بالای او *
 * کرامید داری کرد بر خوری *
 * بخت مناره بر پایه او *

(قطعه)

- * شکر خدای کن که موفق شدی بخیر *
 * ز انعام فضل او نه معطل گذاشت *
 * خت من که خدمت سلطان همی کنی *
 * خت شناس از او که خدمت برداشت *

(قطعه)

- * درهم و دینار ایله خیر ایتماندلر عاقبت *
 * مال سودا سیله سردن کجیدی خسران ایلدی *
 * ثروت و سامان دینادن او اردر سودمند *
 * لطفله خلق جهانده هر دم احسان ایلدی *
 * عرب سو یلر کرم و احسان ایله منت کو سترمه
 * تا که او احسانک فائده سی سکا عائد و راجع اوله
 * دیک استرکه و یرملی منت ایله ابطال ایلمه لی

(قطعه)

- * نخل احسان و کرم هر یرده کیم کوک باغلیه *
 * شاخ و بالاسن آتوب چرخ معلادن کچر *
 * میوه سه نندن بهره استرک قور وضع منتی *
 * کیم دیندن آتی منت دستره کبی بچر *

(قطعه)

- * سنی خیره موفق ایلیان مولایه شکر ایله *
 * کمال فضل وجودندن سنی کیم ایتدی تعطیل *
 * صقین سلطانده خدمت ایتن ایله ایلممنت *
 * اوسا که امر خدمت ایتدی و کینی بلکه منت ییل *

(حكمة) المملكة تكسب من العقلاء الجمال *
ومن الزهاد الكمال * والملوك * أشد احتياجاً إلى
نصيحة العقلاء في حسن السلوك * من احتياج
العقلاء إلى تقرب الملوك

﴿نظم﴾

ملك الوري ان شئت فاقبل نصيحتي *
فأفضل منها لم تحز كتب الفصل *
عديم النهى لا تعطه - لا وان *
يكن مثله لم يأت في عمل العقل *

(حكمة) كل سر تملكه * فع الصديق لا تهتكه *
اذ ما يدري ان يدور الزمان * وبصير عدو امع
الدوران * وكل ضرر تقدر عليه فلا توصله الى
العدو * فله بما صادق في وقت الهدوء * مارمت
اخفائه لا تظهر عليه أحدا * وان كان معتمدا *
فليس يوجد أوفى من اسبال سرك * على مكنون
سرك

﴿نظم﴾

كن صامتا عن هتات سر النهى *
ولا تخجل الخجل فيه يحول *
صن ياسليم العين من رأسها *
اذ سدتك الانهار شرح بطول *

S. Le royaume tient son lustre des hommes sages, et la religion tire son éclat des hommes vertueux. Les monarques ont plus besoin du bon conseil des sages, que les sages de la faveur des monarques.

K.

Si tu écoutes mon conseil, ô pädichâh !
Dans tout livre il n'est pas de meilleur conseil que celui-ci :
Ne confie l'emploi qu'au sage,
Quoique l'emploi ne soit point l'affaire du sage.

S. N'expose pas à ton ami tout secret que tu as. Que sais-tu s'il ne deviendra pas ton ennemi un jour ? Et tout mal que tu peux faire à ton ennemi, ne le fais pas ; il peut arriver qu'un jour il devienne ton ami. Un secret que tu veux tenir (que tu veux qui reste) caché, ne l'expose pas à une personne, quoiqu'elle soit digne de confiance, parce que personne n'aura plus de soin que toi de ton secret.

K.

Le silence vaut mieux que de dire la pensée de son cœur
A une personne, et de lui dire (ensuite) :
ne le dis pas.
O homme probe ! arrête l'eau à l'ouverture de sa source,
Parce que, lorsqu'elle est devenue abondante, on ne peut pas arrêter le fleuve.

حکمت * ملک از خردمندان جمال گیرد و دین
از پر هیز کاران گال یابد بادشاهان نصیحت
خردمندان محتاج ترند که خردمندان بتقریب بادشاهان

(قطعه)

پندم اگر بشنوی ای بادشاه *
در همه دفتر به ازین پند نیست *
جز بجزد مندر مفرما عمل *
کر چه عمل کار خردمندیست *

حکمت * هر آن سزای که داری بادوست در میان
منه چه دانی که وقتی دشمن گردد و هرگز ندی که توانی
به دشمن مزمان باشد که وقتی دوست گردد در آزی
که خواهی نهان ماند با کسی در میان منه اگر چه معتد بود
که هیچ کس بر سر تو از تو متفق تر نباشد

(قطعه)

غاموشی به که ضمیر دل غویش *
با کسی کفتن و کفتن که مگوی *
ای صلیب آب ز سر چشمه بیند *
که چو پر شد تو توان بستن جوی *

حکمت * عقلانک رای عالم اراسیله رخساره
ملک حسن و جمال . و صلحانک انوار زهد
و تقوا سیله دین کمال بولور . بادشاهانک عقلانک
نصیحتنه احتیاج عقلانک بادشاهانک تقریبه اولان
احتیاجانک زباید در .

(قطعه)

دکار ایسک پندی ای بادشاه کامیاب *
بوندن اعلانصح و پندی یازمشدر بر کتاب *
منصبی نادانه تقویض ایتمه هب دانا به ویر *
عاقل اولان کرچه کیم منصبدن ایلمرا جنتاب *

حکمت * حقه سیر بسته سر و راز نهانکی
دوستکه بیه آنچه نه بیلور سن که بروقت دشمن
اولور . و هر مقتدر اولدیغک ضرری دشمنه ایقاع
ایتمه . احتمال که بروقت دوست اولور . بر سزای
که بزلو قالمق استرایسک کرچه معتد اولسه ده
کیسه به افشا ایتمه زیراهج کیسه سنک سرکه
سندن زیاده مشفق اولز

(قطعه)

ایسم اولق یکنر رازی نهانی یارکه *
کشف ایدوب اغیاره فاشر ایتمه دیویندا ایتمدن *
آبی تاسر چشمه دن سدایده کورای صاف دل *
یوخسه طاشقین سیل اولدقده فالوریندا ایتمدن *

﴿مفرد﴾

- لا ينبغي لك كلمة مخفية *
 ان لم تكن حسناء بين المحفل *
 تحذير * قبول النصيحة من العدو خطا يعاب *
 ولكن سمعها واجب لتعمل بخلافها وذلك عين
 الصواب

﴿بحر﴾

- لا تقرب ما اختاره رأى العدى *
 فتضرب الكفين في عين الهدى *
 اذا أراك النهج كالسهم القويم *
 فاعطف الى اليسرة ياذا العليم *
 (حكمة) يليق الملك الممتد * مادام في هذا الحد
 وهو أن لا يسوق الغضب على الأعداء * ولا يعتمد
 على الأصدقاء * لان نار الغضب تعلق بصاحبها
 في الاول * وبعد ذلك يصل شررها بالخصم
 أولا يتوصل

﴿بحر﴾

- لا ينبغي للمرء وهو ابن الثرى *
 يطغى هوى وحدة وكبرا *
 يامن تناهى حدة واستعصى *
 لست ترابا أنت نارا تقدى *

B.

Il ne faut pas dire en secret une parole
 Qu'il ne convient pas de dire dans toute
 assemblée

Accepter le conseil de ton ennemi
 est une faute; mais il est convenable
 de l'écouter, afin que tu agisses con-
 trairement à ce conseil, parce que cela
 est l'essence de la rectitude.

M.

Garde-toi de ce que ton ennemi te dira
 (*en te disant*): Fais cela;

Parce que (*si tu le fais*), tu frapperas
 sur ton genou la main de la frustra-
 tion.

S'il te montre un chemin droit comme
 la flèche,

Détourne-t'en; et prends le chemin de
 la main gauche.

S. Il ne faut pas que le pādichâh
 pousse la colère sur ses ennemis au
 point qu'il ne reste plus de confiance
 à ses amis, parce que le feu de la co-
 lère tombe d'abord sur celui qui en
 est possédé: alors l'étincelle arrive
 sur l'adversaire, ou n'a arrive pas

M.

Il ne convient pas que le fils d'Adam,
 né de la poussière,

Se mette dans la tête orgueil, et vio-
 lence, et vanité.

Avec une telle chaleur et une telle
 opiniâtreté,

Je ne te crois pas (*né*) de la poussière.
 Oh! tu es (*né*) du feu.

(بیت)

سخنی در نهان نباید گفت *

* که به را سخن نشاید گفت *

تخذیر * نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن
شنیدن رواست تا بخلاف آن کار کنی و آن عین

صواب است

(منشوی)

حذر کن ز آنچه دشمن گوید آن کن *

* که بر زانوزنه دست نغابن *

کرت راهی نماید راست چون تیر *

* انداز بر کرد در راه دست چپ گیر *

حکمت * پادشاه باید که تا بحدی بردشمنان خشم
نراند که دوستانرا اعتماد نماند که آتش خشم اول خداوند
خشم را افند آنکه زبانه بخصم رسد یا ترسد

(منشوی)

نشاید بنی آدم خاک زاد *

* که در سر کند کبر و تندی و باد *

* ترا با چنین گرمی و مهر کشی *

* ندانم که از خاک یا از آتشی *

(بیت)

شوسوز کیم اشکاره سوبلک جائز دکل آتی *

* نهانی کیمسه به آنچه کدر افاش اولور خلقه

تنبیه * دشمن بدخواهک نصیح و پندینی قبول

ایتمک خطادر و ایکن خلافتده حرکت ایتمک

ایچون ایتمک روادر و اول خلاف عین صوابدر

(منشوی)

هر نه دیر سه طوخته اویمه دشمن خونریز که *

* پوخسه حسرت دستنی صکره اور رسین دیز که

صاعکه طوغری برری اوق کبی کیمت دیر سه اگر *

* سن همان دون صولکه صاغلغک استرسک اگر

حکمت * پادشاه لر دوستلرک کلیا امنیتی سلب

ایده جنگ هر سه قدر دشمنلر حقنده اجرای خشم

و غضب ایتمالیدر زبر آتش غضب اول صاحبینی

یا قرصکره شراره و علوی دشمنه یا ایشور یا ایشمز

(منشوی)

خا کدن خلقی ایلدی کیم آدمی رب غفور *

* خا کدن مخلوق ایکن انسانه لایقی غرور

بویله کر میتله سر کشلک که سمنده واردر *

* خا کدن صاعم سنی شیطان وش اصلک ناردر

﴿نظم﴾

- حبتنى النوى فى بيلقان بعباد *
 فقأت بجماء النصح طهر من الجهل *
 فقال تحمل كالتراب وان تكن *
 فقيمها والا فادفن العلم فى الوحل *
 مطايه * ان الشرير موقوف فى يد عدو وطول مدته *
 ايتما يتوجه لا يلقى خلاصا من مخلب عقوبته

﴿مفرد﴾

- اذا صعد الافلاك من خشية البلا *
 ليم فلا ينجو نخبث طباعه *
 (حكمة) ليس كل حسن فى الصورة * صافيا
 فى السريره * لان العمل باللب لا بالقشر * عند
 تمين السعر

﴿نظم﴾

- وتجوز معرفة السمائل فى الفتى *
 مهما يـكون يفرد يوم واحد *
 لكان تحـذر سره لاتعتر *
 اذ خبث باطنه خفى مراصد

K,

J'arrivai dans le pays (dans la terre)
 de Beilakan, auprès d'un dévot.
 Je lui dis : Purifie-moi de l'ignorance
 par l'instruction.
 Il répondit: Va, sois patient comme la
 terre, ô docteur !
 Ou tout ce que tu as appris (tu as lu)
 mets-le totalement sous terre.

S. L'homme de mauvais caractère
 est captif dans la main d'un ennemi,
 parce que, dans quelque lieu qu'il aille,
 il ne trouve pas délivrance de la griffe
 de son tourment.

B.

Quand l'homme d'un mauvais caractè-
 re irait au-dessus du ciel, hors (de
 l'atteinte) de la main du malheur.
 Il serait (il sera) dans le malheur par
 la main de son méchant caractère.

S. Il n'y a pas de belles mœurs dans
 toute personne qui est bonne en appa-
 rence, parce que c'est l'intérieur, non
 la peau, qui constitue (qui a) la con-
 duite.

K.

On peut connaître en un seul jour, aux
 signes extérieurs de l'homme.
 Jusqu'où est parvenu le degré de ses
 connaissances.
 Mais ne sois pas en sécurité sur son
 intérieur, et ne sois pas séduit,
 Parce que la corruption de l'âme ne de-
 vient pas connue en plusieurs années.

(قطعه)

در خاک پلکان برسدیم با بادی *
 * کفتم مرا بر تریبت از جهل پاک کن
 کفتابر و چو خاک تحمل کن ای فقیسه *
 * یا هر چه خوانده‌ایم در زیر خاک کن
 مطایبه * بدخوی در دست دشمنی گرفتارست
 هر کجا که رود از جنک عقوبت او خلاصی نیاید

(بیت)

اگر ز دست بلا بر فلک رود بدخوی *
 * ز دست خوی بد خویش در بلا باشد
 حکمت * نه هر که بصورت نیکوست سیرت زیبا
 در اوست کار اندرون دارد نه پوست

(قطعه)

توان شناخت یک روز در شمال مرد *
 * که تا کجاش رسیده است پایگاه علوم
 دلی ز باطنش ایمن مباش و غره مشو *
 * که خبث نفس نکردد بسالها محسوم

(قطعه)

بیلقان خاک کننده بر پیری زیارت ایلوب *
 * دیدم اکثر بیتله جهل دن پاک ایت بنی
 دیدی و ارایه تحمل خاک مانند ای فقیه *
 * یو خسه هب بلد کلر کم ایت که کم ایلر سنی
 مطایبه * کو تو خو بلی ادم بردشمن الله گرفتار
 در که هر نزه به کیدر سه انک پنجه عقوبت
 و و خاستندن خلاص ورها بوله من .

(بیت)

فچوب دست بلادن کو کاره چیمتسه اگر بدخو *
 * ینه شین بلا ایچره اولور خوی بدنن او
 (حکمت) هر کسک صورتی کوزل اولغله سیرتی
 محبوب . و ظاهری مقبول اولغله باطنی مرغوب
 اولمز . مدار اعتبار صورت تغزذ کل همان معنی
 و مغزدر .

(قطعه)

ظاهرندن دمی بر کونده فهم ایتک اولور *
 * تانه حده بالغ اولدی علم و فضل و دانشی
 باطنندن لیک عافل اولمه زیر اکیم انک *
 * نیچه ییللرده بیلتمز خبث نفس سرکشی

(لطيفه) عديم الفهم لا يقوى على نظر صاحب
العرفان * كلاب السوق متى رأت كلب صيد
نهضت لخر به بالعيان * ومع ذلك تكثر الصباح
بالنباح * ولا تقدر على قربه لاجل الكفاح
(تحذير) الفيل اذا لم يتمكنه مقابله أحد بالمقاتله *
يقع بمخيشه في البغة وأنواع الخناطة

﴿ مفرد ﴾

وغابة ما يبدى الحواسد غيبة *

* مع الضعف حتى لو أروك القاع عذبا

(حكمة) الجوهر نفيس ولو وقع في التماسه *
والغبار وان وصل الى الفلك لم يزل في الخساسة *
والاستعداد من غير تربي خسارة واقعه * وتربية
غير المستعد آمل ضايعة * والرماد وان علانسه
لان جوهر النار علوى * حيث لم يسم بنفسه فهو
بالتراب مستوى * وقيمة السكر ليست من القصب
* بل خاصيته هي السبب

﴿ رجز ﴾

اذ لم يكن كنعان ذا فتوة *

* لم تسمه نبوة النبوه

* فأبد آدابا ودع ذا الجوهرا *

* الورد من شوك كبن آزر

S. Les gens sans vertu ne peuvent pas voir les personnes vertueuses. De même les chiens du marché, lorsqu'il voit le chien de chasse, font du tapage et n'osent pas avancer.

Adage. Lorsque l'homme vil ne l'emporte pas sur (avec) quelqu'un par le mérite, il lui tombe sur la peau avec méchanceté.

B.

Il fait nécessairement la critique de l'absent, l'envieux au court moyen (l'envieux a la main courte),

Parce que la langue de la parole est muette en (sa) présence.

S. Si la perle tombe dans la boue, elle est tout de même précieuse; et la poussière, si elle s'élève au ciel (c'est-à-dire, quoiqu'elle s'élève au ciel), elle est vile tout de même. L'aptitude sans éducation, c'est dommage: et l'éducation d'un incapable est perdue. Quoique la cendre ait une origine élevée, parce que le feu est une substance supérieure, cependant, comme elle n'a pas une vertu par elle-même, elle est égale à de la terre.

La valeur du sucre ne vient point de la canne à sucre, parce que cela même vient de sa qualité particulière.

M.

Comme le caractère de Canaan était sans vertu.

Sa naissance d'un prophète n'augmenta pas son prix.

Montre de la vertu, si tu en as, non ton origine.

La rose vient de l'épine, et Abraham d'Azer.

لطیفه ❖ بی هیزان هیزمندانرا تسان دیدن همچو
سکان بازاری سگ شکار برایشه و مشغله بر آرند و پیش
آمدن نیارند
تخمیر ❖ سفلو چون بهنر با کسی بر نیاید بخشش
در پوستین افتد

(بیت)

کند هر آینه غیبت حدود کوه دست ❖

❖ که در مقابل کنکش بود زبان مقال

حکمت ❖ جوهر اگر در خلاب افتد همچنان
نقیس است و غبار اگر بر فلک رسد هنوز خیس ❖
استعدادی تربیت در ریغت و تربیت نامستعدان
ضایع خاکستر اگر بر جنب عالی دارد که آتش جوهر
حلوست ولیکن چون بنفس خود هیزی ندارد با خاک
برابر است قیمت شکر نازی است که آن خاصیت
و است

(مثنوی)

چو کنعانرا طبیعت بی هیز بود ❖

❖ پیمبر ز ادکی قدرش نیفزود

❖ هیز بنمای اگر داری نه کوهر

❖ کل از خارست و ابراهیم از آزر

(لطیفه) هنرسزلر هنرلوی کوروب سویلشحه
قادر در کلردر زقاق کو بکاری آو کو بکری
کوررلر . و کورلتی قوپاررلر . و اوکنه کلکه
قادر اولزلر

(تخمیر) دنی والچاق هنرده بر کیسه به غلبه اید
میخجه اول کیسه تک خباثله علم نه قیام ایدر

﴿بیت﴾

حسودی هنر البته غیبت ایتمکه باشلر *

* سنکله رو بر اولد قده لکن طو تیور نطقی

(حکمت) جوهر نایاب چر کبه دوشر سه ینه
نقیس و عزیزدر . و غبار بی اعتبار افلا که
چیقار سه ینه خیس و ناچیزدر . تربیتسز
استعداد یازق . و قابلیتسز تربیت ضایع و غیر
لایقدر . کولگ اصلی عالی ایسه ده که آتش
جوهر در ولکن کنندی نفسنده بر هنری
اولد یغندن طهراقله برابردر . شکر لقیته
قامشدن دکلدر . بلکه کندی ذاتک خاصیتی
ولازمه ماهیتی در .

﴿مثنوی﴾

هنردن چونکه خالی اولمشیدی طبعی کنعانک *

* پیمبر زاده لکدن قدری عالی اوادی آنک

* نسیله افتخار ایتمه هنر کوستر همان امدی *

* که ابراهیم اردن طوغوب کل خاردن کلدی

(لطيفه) المسك ما فاحت رائحة من الاشجار *
 لا ما يحدك عنه العطار * العالم كعلبه العطار
 ساكت تلمع منه المعرفة * والجاشل كطبل الحرب
 على الصوت فارغ القلب في الصفه

﴿نظم﴾

ذو العلم بين الجاهلين لوصفه *
 ضرب الاحبة لطف الامثال *
 بدرأضاء الذي عى أو مصحف *
 في بيت زنديق خبيث الحال *

Bon mot. Le musc est cela même qui sent le muse, et non cela que le parfumeur dit (*en être*). Le savant est comme le plateau du parfumeur: silencieux, et montrant son mérite, Et l'ignorant ressemble au tambour du guerrier: voix haute et intérieur vide, et disant des choses vaines.

R.

Le savant au milieu des ignorants,
 Les docteurs en ont fait un proverbe :
 C'est une belle au milieu des aveugles,
 C'est un Koran dans la maison des impies.

بمحمد مولى النعم وعميم الاحسان والكرم تم طبع هذا الكتاب البديع حسن الوضع والصنيع
 الجامع من لطائف اللغات أحسنها المحقق من رقائق براعات العبارات العربية والاجنبية أتقنها
 المسمى (بالتحفة العباسية) للمدرسة العلمية التوفيقية المؤلف برسم ولي عهد الحضرة الخديوية تأليف
 العلم الفريد ذى الرأى السيد الذى جواد فطنته فى مضمار الذكاء يجرى حضرة محمد افندى مهري
 فى ظل الحضرة الخديوية وعهد الطلعة الدوارية حضرة من عم الانام عنه وفضله وأنام الاعين مطمئنة
 انصافه وعدله عزيز الديار المصرية وحامى حى حوزتها النبيلة ولى نعمت على التحقيق حضرة
 أفندينا محمد توفيق لازالت الايام مسفرة بشمس علاه واللبالى مضينة بيد رحلاه بالمطبعة
 العاصرية بيولا ق مصر القاهرة ملحوظا بنظر حضرة ناظرها الجنب الامجد الهمام
 الاسعد الراقى فى مراتق العلالى الاوج الوحيد الذى فاق بفطنته كل فوج
 من عليه أخلاقه باللف تثنى سعادة حسين باشا حسنى ونظر
 حضرة وكيله السالط جادة سبيله من أجابته المعالى بلبيك
 حضرة محمد حسنى بيك وكان هذا الطبع الجليل
 والشكل الجميل فى أوائل رمضان المعظم
 من هجرته صلى الله عليه وعلى آله
 وصحبه وسلم ملاح بدر تمام
 وفاح مسك ختام

لطیفه ❀ مشک آنست که بیودنه آنکه عطار بگوید
 دانا چون طببل عطار است خاموش و همز نای نادان
 چون طببل غازیست بلند آواز و میان تن

(قطعه)

علم اندر میان جاهلرا ❀
 منشی گفته اند هر یقان ❀
 شادری در میان کورانت ❀
 معصی در میان زندیقان ❀

(لطیفه) مسک اودر که مشامی رایحه ایله معطر
 ایده یوخسه تعریف و توصیف عطار ایله دکل عالمده
 عالم و دانا مسکچینک طبله سی کبیدرسی یوق
 و هنر عمار . اما جاهل نادان غازی طاولی کبی
 سسی چوق و لکن هنردن تپی و بوشدر

❀ قطعه ❀

اشل علمت کیم اله اطرافنی ارباب جهل، ❀
 دیدیلر حقنده برزیماشل مسدیقلر ❀
 بر جوانک چوره سین المش اوتورمش کورلر ❀
 یا که المش معصفت اطرافنی زندیققلر ❀

حلیه کمال و دانش ایله آراسته و جواهر زواهر زکاء و فطانت ایله پیراسته محمد مهری افندی نیک
 ولی عهد خدیو انجمنی عباس بک افندی حضرت تلی نیک نام نامیلرینه اولدوق السنه اربعه نیک سهولته
 تعلم و تحصیلمنه مدار اولور بر طرز بهین و طریق کزین اوزره ترتیب و تألیف ایلمش ارلدیغی اشبو
 (تحفة العباسیه) نام کباب فوائد نصاب رونق افزای کاشانه عز و دولت و بیرایه بخشای ملک داد
 و عدالت باعث امن و رفاه انام مورث رونق و بهجت ایام منبع زلال فیض و افضال معدن بر و نوال
 عزیز دیاره صرخدیو اعظم ❀ محمد توفیق ❀ انعم ادام الله اجلاله و عم نواله افندی مز حضرت تلی نیک
 عصر معارف حصر خدیوانه لرنده مشهور افاق اولان بولاق مطبوعه عامره سمنده

سعادت نالوحسین حسنی پاشانک حسن نظارت و عزتو محمد حسنی بک افندی نیک

و کالت دقت غایتلری و طباعتخانه مذ کوره ترجمانی یعقوب افندیله

معصیح ترکیسی انطاکیه لی محمد نجیبک تصحیح

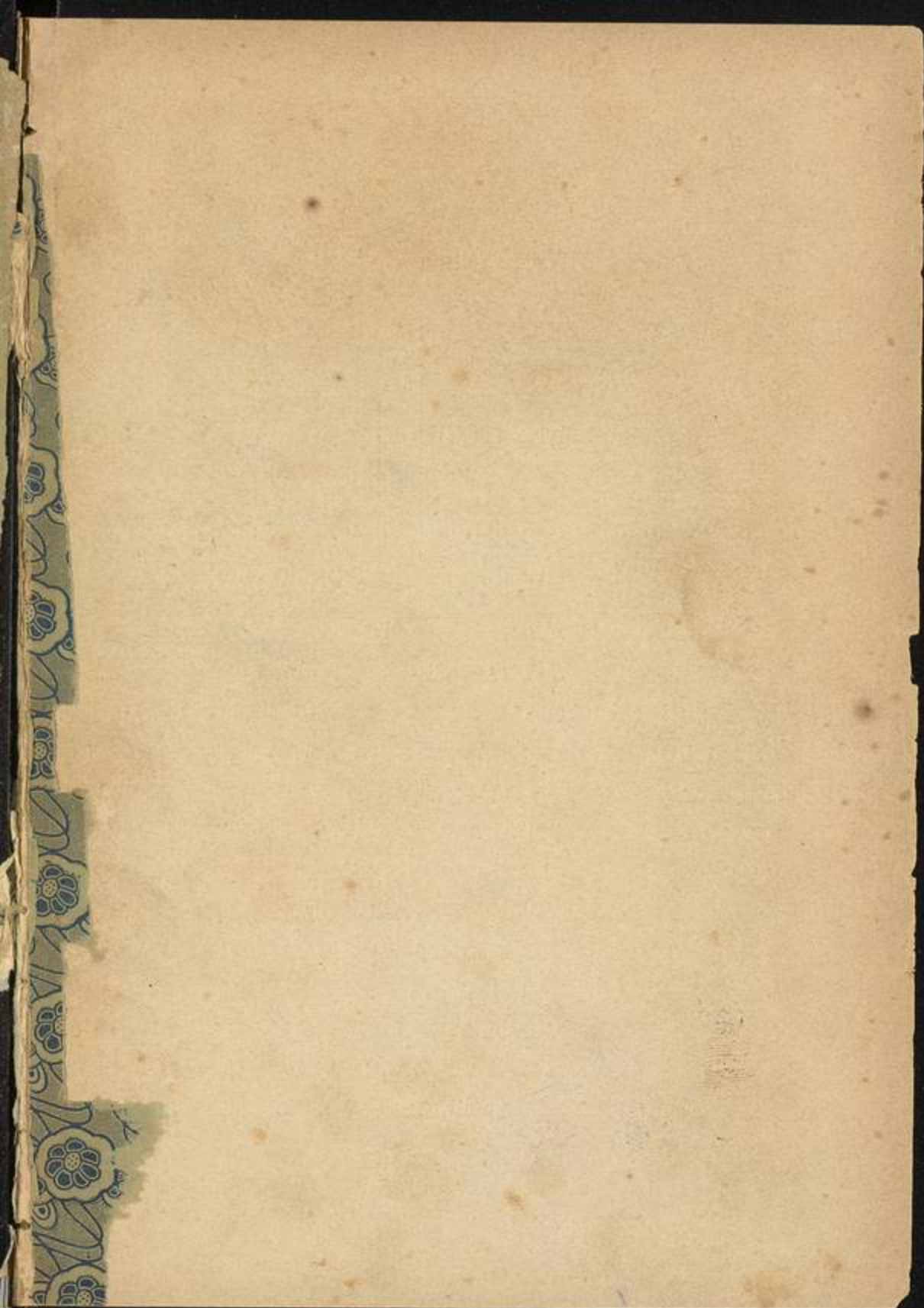
و دقتلریله بیک اوچیوز بر سنه سی رمضان

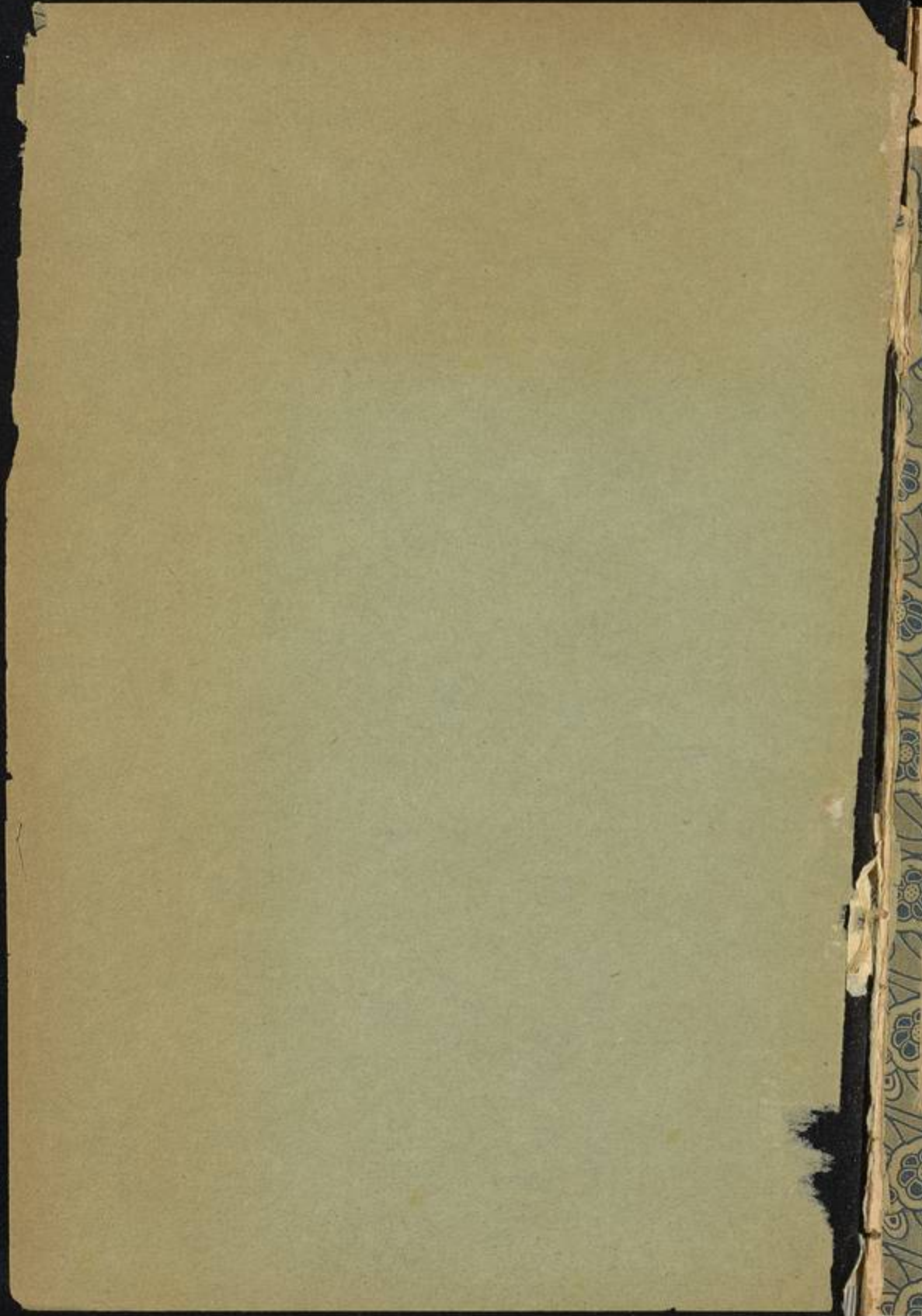
مبارک کنک اوائلنده طبع

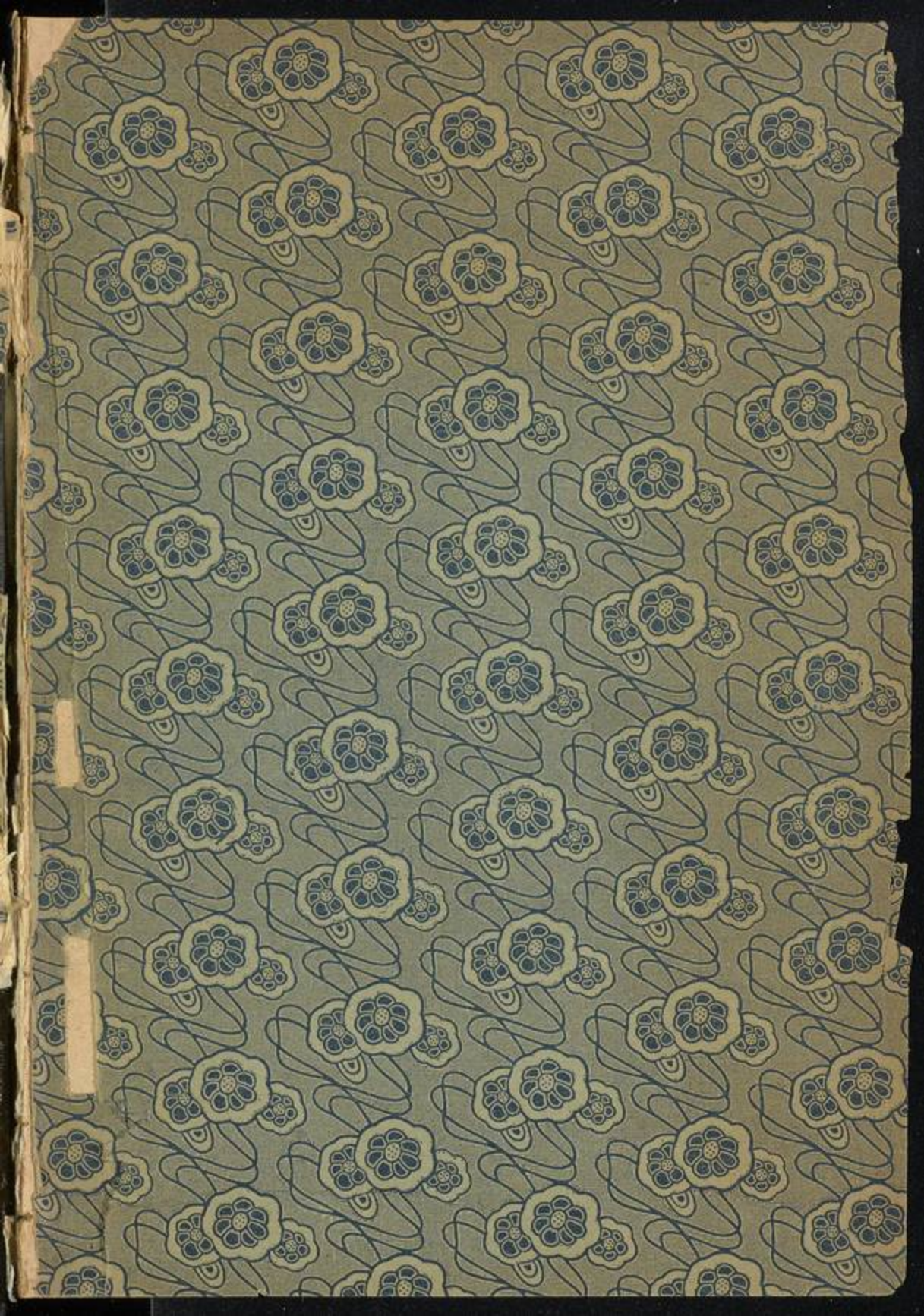
و تمثیلی حسن ختام

بولمشدر

Library of

Princeton University.

THE CARNEGIE FOUNDATION

Princeton University Library

32101 067889111